

ადმინისტრაციული სამართალდაცევა

კრებულში გამოქვეყნებულია ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისა და სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებები. ამ და სხვა საქმეთა მოძებნა შესაძლებელია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ვებ-გვერდზე: http://www.supremecourt.ge/default.aspx?sec_id=133&lang=1

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებანი
ადმინისტრაციულ საქმეებზე
2013, №11

Decisions of the Supreme Court of Georgia
on Administrative Cases
(in Georgian)
2013, №11

Entscheidungen des Obersten Gerichts von Georgien
in Verwaltungssachen
(in der georgischen Sprache)
2013, №11

Решения Верховного Суда Грузии
по административным делам
(на грузинском языке)
2013, №11

ტექნიკური რედაქტორი **მარიკა მაღალაშვილი**

რედაქციის მისამართი: 0110, თბილისი, ძმები ზუბალაშვილების
ქ. №32, ტელ: 298-21-03; www.supremecourt.ge

ჟურნალი გამოდის საქართველოს უზენაესი სასამართლოსა და
საქართველოს იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს საერთო
სასამართლოების დეპარტამენტის მხარდაჭერით

**ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის
კანონიერება და გასაჩივრება**

განჩინება

№ბს-1450-1384(კ-09)

23 მარტი, 2010 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: ნ. ნკებლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. სილაგაძე**

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტის ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2009 წლის 10 აპრილს მ. ხ-იამ სარჩელი აღძრა ზუგდიდის რაიონულ სასამართლოში გარემოს დაცვის ინსპექციის მიმართ და მოითხოვა საქართველოს გარემოს დაცვისა და ზუნებრივი რესურსების სამინისტროს გარემოს დაცვის ინსპექციის სამეგრელო-ზემო სვანეთის ბიუროს ინსპექტირების განყოფილების №16401 დადგენილების ბათილად ცნობა შემდეგი საფუძვლით:

ქ. ზუგდიდში, მდინარე ... აპროზე, ... ქუჩის შესახვევის მიმდებარე ტერიტორიაზე გამგეობასთან შეთანხმების შედეგად მოსარჩელეს გამოყოფილი აქვს 600 კვ.მ ფართობის ადგილი. მოსარჩელის მითითებით, ... ქ. №1 შესახვევში გადის კანალიზაციის მილი, რომლის დაზიანების შედეგად, ბინძურდებოდა მდინარე ..., ასევე მოსარჩელის მიერ დაკავებულ ტერიტორიაზე არსებული საკანალიზაციო ჭიდან ხდებოდა ტერიტორიის დაბინძურება. ჭის სათავე დაფარული იყო რკინის ბაკით და არსებობდა ბაკის მოხსნის საჭიროება. ბაკის მოხსნა ვერ მოხერხდა ამნის საშუალებით, რადგან მის ზემოთ გადიოდა მაღალი ძაბვის ელსადენი, რის გამოც მოხდა ბაკის მოჭრა საკანალიზაციო ჭის გასუფთავების მიზნით.

მოსარჩელის მითითებით, მდინარის დაბინძურების ფაქტის შესახებ 2009 წლის 15 მარტს განცხადებით მიმართა გარემოს დაცვის ინსპექციას სათანადო ზომების მისაღებად.

ამდენად, მოსარჩელემ უკანონოდ მიიჩნია სადავო დადგენილებით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 82-ე მუხლის შესაბამისად, მისთვის ჯარიმის დაკისრება.

მ. ხ-იას სარჩელი არ ცნო მონინალმდევე მხარემ – გარემოს

დაცვის ინსპექციის სამეგრელო-ზემო სვანეთის ბიურომ იმ მოტივით, რომ სამართალდარღვევათა შესახებ №017597 ოქმიდან დგინდებოდა, რომ 2009 წლის 14 მარტს ქ. ზუგდიდში, ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე, მდინარე ... მარცხენა სანაპიროზე მ. ხ-იამ მოახდინა მავნების ნარჩენის ღია წესით დანვა ავტომანქანის საბურავების მეშვეობით, რაც წარმოადგენდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 82-ე მუხლით გათვალისწინებულ დანაშაულს და აღნიშნულ ფაქტს არც მოსარჩელე უარყოფდა.

ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2009 წლის 26 მაისის გადაწყვეტილებით მ. ხ-იას სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც რაიონულმა სასამართლომ დაასაბუთა შემდეგნაირად:

რაიონულმა სასამართლომ დადასტურებულად მიიჩნია, რომ მოსარჩელის მხრიდან ადგილი ჰქონდა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 82-ე მუხლით გათვალისწინებულ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტს, კერძოდ, ღია წესით მავნების ნარჩენების დანვას საბურავების მეშვეობით.

რაიონული სასამართლოს მოსაზრებით, მოსარჩელის ქმედება არ იყო განპირობებული უკიდურესი აუცილებლობით, მას მავნების ნარჩენების ღია წესით დანვით არ აუცდენია სხვა სახის საფრთხე – სანაპიროს მიმდებარე ტერიტორიის დაბინძურება. სანაპიროს დაბინძურება გამოიწვია კანალიზაციის მილის დაზიანებამ, რომლის შეკეთების ვალდებულება ეკისრებოდა წყალკანალს. შესაბამისად, ჩადენილი სამართალდარღვევა არ იყო განპირობებული საფრთხის აცდენით, რაც ემუქრებოდა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ წესრიგს, საკუთრებას, მოქალაქეთა უფლებებსა და თავისუფლებებს. სახეზე არ არის უკიდურესი აუცილებლობა ან სხვა გარემოება, რაც გახდებოდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლების საფუძველი.

რაიონული სასამართლოს მითითებით, სამართალდარღვევათა კოდექსის 252.2 მუხლის თანახმად, ამავე კოდექსის 820-ე მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის განხილვისას სავალდებულოა ადმინისტრაციულ პასუხისმგებაში მიცემული პირის დასწრება, ხოლო თუ იგი თავს აარიდებს გამოცხადებას, შეიძლება იძულებით იქნეს მიყვანილი, რაც მოპასუხე მხარეს არ განუხორციელებია, მაგრამ აღნიშნული გარემოება რაიონულმა სასამართლომ არ მიიჩნია სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის საფუძველად, რადგან კანონით გათვალისწინებული წარმოების მითითებული წესის დარღვევის არარსებობის პირობებ-

შიც მოცემულ საკითხზე არ იქნებოდა მიღებული სხვაგვარი გადაწყვეტილება, რის გამოც სასამართლომ აღნიშნული დარღვევა არ მიიჩნია არსებითი ხასიათის დარღვევად.

რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა მ. ხ-იამ და მოითხოვა ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2009 წლის 26 მაისის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით მ. ხ...იას სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილება შემდეგი მოტივით:

აპელანტის მითითებით, რაიონულმა სასამართლომ არასწორად შეაფასა მტკიცებულებები, არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, კერძოდ, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-12 მუხლის მოთხოვნა.

ზუგდიდის სუპერმარკეტის ტერიტორიაზე, მდინარე ... მარცხენა სანაპიროზე, მოსარჩელის კუთვნილ ტერიტორიაზე გადის კანალიზაციის მილი და იგი გადის მდინარის მეორე სანაპიროზე. მოსარჩელის კუთვნილ ტერიტორიაზე მოწყობილია საკანალიზაციო ჭა, რომელიც არეგულირებს ქალაქში, სუპერმარკეტის ტერიტორიაზე ნახმარი ტექნიკური წყლისა და მასის გამდინარებას. 2009 წლის მარტში წვიმების შედეგად ადიდებულმა მდინარემ განწყვიტა მასზე გამავალი საკანალიზაციო მილი, დაახშო ჭა, რომელიც მდებარეობდა მოსარჩელის ტერიტორიაზე, რის გამოც ბინძურდებოდა მიმდებარე ტერიტორია, ნაწილი კი ჩაედინებოდა მდინარეში. საჭირო გახდა ჭის ამონმენდა. ჭის თავზე განთავსებული იყო მეტალის ავზი, რომლის აღება და სხვა ადგილას გადატანა სპეციალური ამნის გარეშე შეუძლებელი იყო. მოსარჩელის კუთვნილ ტერიტორიაზე ტექნიკის შეყვანა ვერ მოხერხდა, რადგან ავზის ზემოთ გადიოდა მაღალი ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზი. შესაბამისად, მოსარჩელე იძულებული გახდა ადგილზე დაეჭრა ავზი ელექტროშემდუღებლის მეშვეობით, რა დროსაც ააღდა მაზუთის ნარჩენი, რომელიც ავზის კედლებზე იყო და უმნიშვნელო მოცულობით გამოიყო კვამლი, რომელსაც არანაირი ზიანი არ გამოუწვევია. საბურავების დანვას ადგილი არ ჰქონია.

აპელანტის მითითებით, სამართალდარღვევის ოქმში არასწორად მიეთითა, რომ ცეცხლის გასაჩენად გამოყენებული იყო საბურავები, რის გამოც მ. ხ-ია არ დაეთანხმა ოქმს და უარი განაცხადა ხელისმონწერაზე. სასამართლომ ყურადღება არ გაამახვილა იმ ფაქტზე, რომ ცეცხლი სწორედ ავზის დაწვის დროს გაჩნდა და საბურავები გამოყენებული არ ყოფილა. სასამართლომ არ გაითვალისწინა ასევე ის გარემოება, თუ რა საფრთხეს წარმოადგენდა შექმნილი მდგომარეობა იმ ტერიტორიაზე გან-

ლაგებულ სავაჭრო ობიექტებთან მყოფი ადამიანებისათვის საკანალიზაციო ჭიდან ტერიტორიის დაბინძურების გამო. ამდენად, მ. ხ-იას მოქმედება მიმართული იყო უფრო მძიმე საფრთხის თავიდან ასაცილებლად.

მ. ხ-იას სააპელაციო საჩივარი არ ცნო მონინალმდეგე მხარემ – გარემოს დაცვის ინსპექციის სამეგრელო-ზემო სვანეთის ბიურომ იმ მოტივით, რომ მ. ხ-იამ მოახდინა ნარჩენების ღია წესით არადანიშნულებისამებრ დანვა, რასაც მ. ხ-იაც არ უარყოფს. მონინალმდეგე მხარემ არ გაიზიარა აპელანტის არგუმენტი, რომ ცეცხლის გასაჩენად გამოყენებული არ იყო მანქანის საბურავები, რადგან აღნიშნული დადასტურებულია ოქმის შემდგენისა და მოწმის მიერ. ასევე მონინალმდეგე მხარემ არ გაიზიარა მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ მახუთის ღია წესით დანვით აცდენილ იქნა უფრო დიდი საფრთხე, რადგან აღნიშნულის აუცილებლობა არ არსებობდა, მითითებულის შესახებ მას შეეძლო მიემართა შესაბამისი ორგანოებისათვის, რაც არ გაუკეთებია.

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2009 წლის 27 ივლისის განჩინებით მ. ხ-იას სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად დარჩა ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს 2009 წლის 26 მაისის გადაწყვეტილება, რაც სააპელაციო სასამართლომ დაასაბუთა შემდეგნაირად:

სააპელაციო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2009 წლის 14 მარტს გარემოს დაცვის ინსპექციის სამეგრელო-ზემო სვანეთის ბიუროს სპეციალისტის – გ. ქ-იას მიერ შედგა №01759 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი, რომლის მიხედვით, ქ. ზუგდიდში, ბაზრის მიმდებარე ტერიტორიაზე მდინარე ... სანაპიროზე მ. ხ-იამ ღია წესით დანვა მახუთის ნარჩენები მანქანის საბურავების საშუალებით. მ. ხ-იამ ახსნა-განმარტების მიცემაზე, ხელის მოწერასა და ოქმის ჩაბარებაზე უარი განაცხადა, რის შესახებაც სათანადო აღნიშვნა გაკეთდა ოქმში. რაიონულ სასამართლოში მოწმის სახით დაკითხულმა სამართალდარღვევის ოქმის შემდგენმა გ. ქ-იამ განმარტა, რომ ხელმძღვანელის დავალებით მივიდა ადგილზე, სადაც საბურავების მეშვეობით იწვოდა რკინის ავზი მახუთის ნარჩენებით. მ. ხ-იას განმარტებით, აღნიშნული კეთდებოდა საკანალიზაციო ჭის შეკეთების მიზნით, მაგრამ მისი მოქმედების აუცილებლობა არ ჩანდა და არც რაიმე სხვა საფრთხე ყოფილა აცილებული. აღნიშნულზე შედგა ოქმი, რომლის დადასტურებასა და ასლის მიღებაზე მ. ხ-იამ უარი განაცხადა. ადმინისტრაციული სამარ-

თაღდარღვევის ფაქტთან დაკავშირებით დაინიშნა ზეპირი განხილვა, სადაც დაბარებული იყო სამართალდამრღვევი. იგი ზეპირ განხილვაზე არ გამოცხადდა და 2009 წლის 31 მარტის დადგენილებით მ. ხ...იას ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩადენისათვის დაეკისრა ჯარიმა 500 ლარის ოდენობით.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელანტის მსჯელობა, რომ მას არ ჩაუდენია სამართალდარღვევა, რადგან საბურავების მეშვეობით მაზუთის ნარჩენების დაწვას მ. ხ-ია ადასტურებს გარემოს დაცვის სამსახურის უფროსის სახელზე 2009 წლის 16 მარტს გაგზავნილ განცხადებაში. ასევე რაიონულ სასამართლოში მიცემულ განმარტებაში აღნიშნა, რომ მაზუთის ნარჩენების საბურავების მეშვეობით დაწვა გამოწვეული იყო უფრო მეტი საფრთხის თავიდან აცილების მიზნით, ამასთან, ოქმის უსწორობაზე რაიმე შენიშვნები არ წარუდგენია.

ამდენად, სააპელაციო სასამართლომ დადასტურებულად მიიჩნია, რომ მ. ხ-იამ ჩაიდინა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 82-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევა.

სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ დაზიანებული მილისა და მოშლილი საკანალიზაციო ჭის აღდგენა ევალებოდა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის შპს „...“, რომლისთვისაც მ. ხ-იას არ მიუმართავს. ამდენად, მოსალოდნელი გარემოს დაბინძურების აცდენა შესაძლებელი იყო შესაბამისი სამსახურებისათვის მიმართვით, რაც მოცემულ შემთხვევაში გამოყენებული არ ყოფილა. ამასთან, არსებული პრობლემა მაზუთის ნარჩენების დაწვით არ მოგვარდებოდა და არც ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-17 მუხლით გათვალისწინებულ რომელიმე საფრთხეს ადგილი არ ჰქონია.

ამდენად, სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებით, მოცემულ შემთხვევაში უკიდურესი აუცილებლობის შემთხვევას ადგილი არ ჰქონია და მ. ხ-იას მოქმედებით არც რაიმე სხვა შესაძლო ზიანი არ ყოფილა აცდენილი.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა მ. ხ-იამ და მოითხოვა ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2009 წლის 27 ივლისის განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება შემდეგი მოტივით:

კასატორის მითითებით, სააპელაციო სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, არასწორად განმარტა კანონი, სააპელაციო სასამართლომ უგულებელყო ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-18 მუხ-

ლის მოთხოვნა და სათანადოდ არ შეაფასა საქმის გარემოებები, კერძოდ, ყურადღება არ გაამახვილა იმ გარემოებაზე, რომ ცეცხლი გაჩნდა ავზის დაჭრის დროს და მას საბურავები არ გამოუყენებია, რაც არასწორად აისახა სამართალდარღვევის ოქმში. აღნიშნულის თაობაზე ოქმის შემდგენ მ. ქ-იას რაიმე მტკიცებულება არ წარმოუდგენია, ასევე არ წარმოუდგენია მტკიცებულება იმის შესახებ, თუ რა საფრთხე იყო შექმნილი იმ ტერიტორიაზე განლაგებულ სავაჭრო ობიექტებთან ურთიერთობაში მყოფი ადამიანებისათვის საკანალიზაციო ჭიდან დაბინძურების შედეგად, რის აღსაკვეთადაც ტარდებოდა ჭის განმენდა.

ამდენად, კასატორის მითითებით, მისი მოქმედება მიმართული იყო უფრო მძიმე საფრთხის თავიდან ასაცილებლად და აცილებულ იქნა მძიმე შედეგი. ამასთან, სრული ააღება არ მომხდარა. რკინის კასრი სავსე იყო წყლით და კასრის შიგნით არსებულ ფენას ცეცხლი მთლიანად არ გასჩენია.

საკასაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის 26 იანვრის განჩინებით ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დასაშვებად იქნა ცნობილი მ. ხ-იას საკასაციო საჩივარი (პროცესუალური კასაცია).

მ. ხ-იას საკასაციო საჩივარი არ ცნო მოწინააღმდეგე მხარემ – გარემოს დაცვის ინსპექციის სამეგრელო ზემო სვანეთის ბიურომ და მოითხოვა მის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა შემდეგი მოტივით:

მოწინააღმდეგე მხარის წარმომადგენლის მითითებით, უდავოდ დადასტურებული ფაქტია, რომ მ. ხ-იამ 2009 წლის 14 მარტს მოახდინა ღია წესით მაზუთის ნარჩენების დანვა საბურავების მეშვეობით, რაც დასტურდება სამართალდარღვევის ოქმის შემდგენისა და მოწმის სახით დაკითხული ს. ქ-იას მიერ. მ. ხ-იას ოქმის შედგენისას რაიმე შენიშვნები არ გამოუთქვამს.

მოწინააღმდეგე მხარემ არ გაიზიარა კასატორის არგუმენტი, რომ მისი ქმედება განპირობებული იყო უკიდურესი აუცილებლობით, რადგან საბურავების მეშვეობით მაზუთის ნარჩენების ღია წესით დანვით მას არ აუცდენია უფრო მნიშვნელოვანი ზიანი. დაზიანებული საკანალიზაციო ჭის აღდგენა ევალებოდა ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის შპს „...“, რომლისთვისაც მ. ხ-იას არ მიუმართავს.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, გა-

საჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობისა და საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის შემოწმების შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ მ. ხ-იას საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს და უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2009 წლის 27 ივლისის განჩინება შემდეგ გარემოებათა გამო:

სააპელაციო სასამართლოს მიერ გასაჩივრებული განჩინების გამოტანისას არ დარღვეულა მატერიალური და საპროცესო სამართლის ნორმები. სააპელაციო სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სწორად განმარტა იგი, სრულყოფილად გამოიკვლია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, სათანადო შეფასება მისცა საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებს, საკასაციო საჩივარში მითითებულ საპროცესო დარღვევებს ადგილი არ ჰქონია, რის გამოც არ არსებობს სააპელაციო სასამართლოს განჩინების გაუქმების სამართლებრივი საფუძველი.

საკასაციო სასამართლო სსსკ-ის 407.2 მუხლის შესაბამისად, იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს, რადგან კასატორის მიერ წამოყენებული არ არის დასაშვები და დასაბუთებული საკასაციო პრეტენზია, კერძოდ, კასატორი არ ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებას, რომ ავზის დაჭრისას მანქანის საბურავების საშუალებით მაზუთის ნარჩენები დაიწვა. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კასატორის საკასაციო პრეტენზია საქმის ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით დაუსაბუთებელია, კასატორმა ვერ უზრუნველყო აღნიშნულის სანინააღმდეგო არგუმენტებზე მითითება, რადგან საქმეში წარმოდგენილია საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრისა და გარემოს დაცვის ინსპექციის, სამეგრელო-ზემო სვანეთის ბიუროს უფროსის მოვალეობის შემსრულებლის სახელზე შედგენილი მ. ხ...იას განცხადებები, სადაც განმცხადებელი უთითებს, რომ კუთვნილი ტერიტორიის განმენდისას მოხდა ავზში არსებული მაზუთის ნარჩენების დანვა საბურავების გამოყენებით. აღნიშნული გარემოება მ. ხ-იამ დაადასტურა ასევე ზუგდიდის რაიონული სასამართლოს სხდომაზე მიცემული ახსნა-განმარტებით, კერძოდ, მოსარჩელემ არ უარყო ის ფაქტი, რომ მოახდინა მაზუთის ნარჩენების ღია წესით დანვა მანქანის საბურავების გამოყენებით.

ამდენად, საკასაციო სასამართლოს დაუშვებლად და დაუსაბუთებლად მიაჩნია კასატორის საკასაციო პრეტენზია საქ-

მის ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით, მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმის მასალების გამოკვლევის შედეგად მართებულად დაადგინა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები და აღნიშნულთან დაკავშირებით საპროცესო ნორმების დარღვევას ადგილი არ ჰქონია.

საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს კასატორის პრეტენზიას, რომ სააპელაციო სასამართლომ უგულვებლყო ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-18 მუხლის მოთხოვნა. მითითებული ნორმის თანახმად, ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა არ ეკისრება პირს, რომელმაც თუმცა ჩაიდინა ამ კოდექსით ან ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებისათვის ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დამდგენი სხვა ნორმატიული აქტებით გათვალისწინებული მოქმედება, მაგრამ რომელიც მოქმედებდა უკიდურესი აუცილებლობის მდგომარეობაში, ესე იგი იმ საფრთხის ასაცდენად, რაც ემუქრებოდა სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ წესრიგს, საკუთრებას, მოქალაქეთა უფლებებსა და თავისუფლებებს, მმართველობის დადგენილ წესს, თუ მოცემულ გარემოებაში არ შეიძლებოდა ამ საფრთხის აცდენა სხვა საშუალებებით და თუ მიყენებული ზიანი უფრო ნაკლებმნიშვნელოვანია, ვიდრე აცდენილი ზიანი. აღნიშნული ნორმა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისაგან ათავისუფლებს სამართალდარღვევის ჩამდენ პირს, იმ პირობებში, თუ ამგვარი სამართალდარღვევა ჩადენილია უკიდურესი აუცილებლობის მდგომარეობაში. უკიდურესი აუცილებლობა კი სახეზეა, როდესაც პირი მოქმედებდა მნიშვნელოვანი საფრთხის თავიდან ასაცილებლად, რომლის აცდენაც შეუძლებელია სხვა საშუალებებით და მიყენებული ზიანი ნაკლებმნიშვნელოვანია ვიდრე აცდენილი ზიანი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ მართებულად მიიჩნია, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში მ. ხ-იას მოქმედება არ იყო ჩადენილი უკიდურესი აუცილებლობის პირობებში, რადგან არ დასტურდება, რომ იგი მოქმედებდა მნიშვნელოვანი საფრთხის თავიდან აცილების მიზნით როდესაც მოახდინა ავზში არსებული მავნების ნარჩენების საბურავების მუშავებით ღია წესით დანვა, რაც წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 82-ე მუხლით გათვალისწინებულ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას და აღნიშნულის თავიდან აცილება არ შეიძლებოდა სხვა საშუალებების გამოყენებით.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო უსაფუძვლობისა და დაუსაბუთებლობის გამო ვერ გაიზიარებს კასატორის საკასაციო

პრეტენზიას, რომ არასწორად დაეკისრა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩადენის გამო, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ საქმის მასალებზე დაყრდნობით მართებულად მიიჩნია, რომ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია კანონის მოთხოვნათა დაცვით და არ არსებობს მისი გაუქმების სამართლებრივი და ფაქტობრივი საფუძვლები.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლომ კანონის მართებულად გამოყენებისა და განმარტების შედეგად საქმეზე არსებითად სწორი განჩინება გამოიტანა, საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს დასაბუთებულ არგუმენტაციას სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინების კანონშეუსაბამობის შესახებ, შესაბამისად, სახეზე არ არის მისი დაკმაყოფილებისა და გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების სამართლებრივი საფუძვლები.

ამასთან, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კასატორ მ. ხ-იას სსსკ-ის 53.1 მუხლის შესაბამისად, უნდა დაეკისროს სასამართლო ხარჯის – 30 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 372-ე, 390-ე, 399-ე, 410-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. მ. ხ-იას საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2009 წლის 27 ივლისის განჩინება;
3. მ. ხ-იას დაეკისროს სასამართლო ხარჯის – 30 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ;
4. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**დაჯარიმების თაობაზე გადაწყვეტილების
გასაჩივრების სუბიექტის განსაზღვრა**

განჩინება

№ბს-945-919(კ-10)

16 ნოემბერი, 2010 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: ნ. ნკეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ნ. ქადაგიძე,
პ. სილაგაძე**

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა;

აღწერილობითი ნაწილი:

ა. წ-შვილმა სარჩელი აღძრა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში მოპასუხეების: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროსა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის მიმართ და მოითხოვა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2009 წლის 8 ივნისის №718 ბრძანების, საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის დირექტორის 2009 წლის 6 აპრილის წერილის საჩივრის განხილვაზე უარის თქმის შესახებ ბათილად ცნობა, გასაჩივრების ვადის აღდგენა და №ბა869448 სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობა, შემდეგი საფუძვლით:

საქმის გარემოებები:

მოსარჩელე მუშაობდა სს „...“ მძღოლად. 2009 წლის 6 მარტს საჩხერედან თბილისში მისივე საკუთრებაში არსებული სატრანსპორტო საშუალებით CDC – 942 სკანია R 124-420 და მისაბმელით FF 448 ახდენდა ორგანიზაციის მიერ საჩხერეში შესყიდული სამშენებლო ქვიშის ტრანსპორტირებას. რეალურად და ოფიციალური დოკუმენტების შესაბამისად ქვიშის მოცულობა შეადგენდა 17 მ³-ს.

ტრანსპორტირების დროს გომის გადასახვევთან საპატრულო პოლიციის თანამშრომლებმა გააჩერეს და აწონეს ზემოაღნიშნული სატრანსპორტო საშუალება. აწონვის შედეგად საპატრულო პოლიციამ დააფიქსირა, რომ მანქანის საერთო წონა იყო 50880 კგ. რაზედაც შეადგინა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი და საქართველოს ადმინისტრაციული სამარ-

თაღდარღვევათა კოდექსის 129¹-ე მუხლის შესაბამისად დააჯარიმა – 3440 ლარით.

სარჩელის ფაქტობრივი საფუძვლები:

საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 129¹-ე მუხლის შესაბამისად, „საერთო სარგებლობის საავტომობილო გზებზე ყველა სახის ავტოსატრანსპორტო საშუალებით მოძრაობა, რომელთა თითოეულ წამყვან ან არაწამყვან ღერძზე მაქსიმალური დატვირთვა აღემატება 10 ტონას (გარდა ერთწამყვანღერძიანი ავტოსატრანსპორტო საშუალებისა, რომლის წამყვან ღერძზე მაქსიმალური დატვირთვა არ უნდა აღემატებოდეს 11,5 ტონას) ან/და სრული მასა – 44 ტონას ან/და გადასაზიდი ტვირთის მასა – დამამზადებლის მიერ მოცემული ავტოსატრანსპორტო საშუალებისათვის დადგენილ ტვირთამწეობის ზღვარს, – გამოინვევს ავტოსატრანსპორტო საშუალების ოპერატორის ან/და ავტოსატრანსპორტო საშუალების მესაკუთრის დაჯარიმებას თითოეულ ზედმეტ ტონაზე 500 ლარის ოდენობით (არასრულ ტონაზე ჯარიმა გამოიანგარიშება პროპორციულად).

კონკრეტულ შემთხვევაში კი საპატრულო პოლიციის მიერ შედგენილ ოქმში დაფიქსირდა, რომ ავტომანქანის საერთო წონა 6880 კგ-ით აღემატება ქარხანა დამამზადებლის მიერ დადგენილ ტვირთამწეობის ზღვრულ მასას – 44000 კგ-ს, რაც მოსარჩელის განმარტებით, არასწორია, კერძოდ, მაქსიმალური წონა რასაც ინონიდა ავტომობილი შეადგენდა 43480 კგ-ს, რაც ნაკლებია კანონმდებლობით დაშვებულ მაქსიმალურ ზღვარზე.

მოსარჩელის მითითებით, თავად ავტომობილის (სკანიას) წონა საპასპორტო მონაცემებით შეადგენს 8000 კგ-ს, ხოლო მისაბმელის წონა შეადგენს 8280 კგ-ს, შესაბამისად, საერთო ჯამში ორივეს წონა შეადგენს 16280 კგ-ს (პასპორტის ასლები ერთვის საჩივარს);

სასაქონლო ზედნადებით სს „...“ შექმნილი ქვიშის მოცულობა შეადგენს 17 მ³, რომლის მაქსიმალური წონაც ვიბრირებულ მდგომარეობაშიც კი შეადგენს 27030 კგ-ს (1მ³ = 1590 კგ-ს) ანუ ზემოაღნიშნული ლოგიკით მანქანის მაქსიმალური წონა, რომელზედაც დატვირთული იყო 17 მ³ ქვიშა შეადგენდა 16280+27030=43310 კგ.

გარდა ამისა, ოქმის შედგენის შემდეგ თბილისში სასწორის მეშვეობით გადამოწმდა დატვირთული მანქანის სრული მასა და მისი ოდენობა შეადგენდა 42890 კგ-ს.

ამასთან, მოსარჩელის განმარტებით, მართალია, მის მიერ

მოხდა გასაჩივრების ვადის გაშვება, მაგრამ აღნიშნული გამოწვეული იყო საპატიო მიზეზით, ვინაიდან, საჯარიმო ქვითრის შინაარსიდან გამომდინარე, მიიჩნია, რომ დაჯარიმებულ იქნა ორგანიზაცია სს „...“, კანონმდებელი სამართალდარღვევად მიიჩნევს, როგორც ოპერატორს ისე – ავტოსატრანსპორტო საშუალების მესაკუთრეს, თუმცაღა იქვე მიუთითებს, რომ დაჯარიმებით შეიძლება დაჯარიმდეს ერთ-ერთი, ან ორივე ერთად. მართალია, საჯარიმო ქვითარში დამრღვევად მითითებული იყო ა. ნ-შვილი, მაგრამ აღნიშნული მიიჩნია ქვითრის ნაკლად, ვინაიდან, ქვითრის ფორმა არ ითვალისწინებს დამრღვევად იურიდიული პირის დაფიქსირების შესაძლებლობას (საჯარიმო ქვითარში დამრღვევის გრაფაში წერია: სახელი, გვარი (და არა სახელწოდება – იურიდიული პირის შემთხვევაში); დაბადების თარიღი, რაც ასევე არ მიესადაგება იურიდიული პირის მოთხოვნებს). ამასთან, აქტში სს „...“ მოხსენიებულია, როგორც სატრანსპორტო საშუალებისა და ტვირთის მესაკუთრე, რამაც ასევე გამოიწვია გაუგებრობა ჯარიმის ადრესატის დადგენის კუთხით, მით უფრო, რომ ჯარიმის ოდენობის გრაფაში არ არის მითითებული – თუ ვინ დაჯარიმდა. სწორედ აღნიშნული მიზეზით საჯარიმო ქვითარი გასაჩივრდა სს „...“ მიერ კანონით დადგენილ 10-დღიან ვადაში.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება, აგრეთვე ამ კოდექსის 234-ე მუხლით დადგენილი წესით ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის ადგილზე განხილვისას მიღებული დადგენილება შეიძლება გასაჩივრდეს მისი გამოტანიდან 10 დღის ვადაში. აღნიშნული ვადის საპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევაში ეს ვადა იმ პირის განცხადებით, რომლის მიმართაც გამოტანილია დადგენილება, შეიძლება აღადგინოს საჩივრის განსახილველად უფლებამოსილმა ორგანომ (თანამდებობის პირმა).

მოსარჩელის მითითებით, 2009 წლის 6 აპრილის წერილით უარი ეთქვა საჩივრის განხილვაზე იმ მოტივით, რომ საჯარიმო ქვითარი შედგენილი იყო კონკრეტულად მის მიმართ 2009 წლის 6 მარტს, რა დროსაც განემართა მისი გასაჩივრების წესი და ვადა, რაც ასევე აღნიშნულია საჯარიმო ქვითრის ასლზე და მათ მიერ მითითებული გარემოება გასაჩივრების ვადის გაშვების თაობაზე ვერ ჩაითვლება საპატიოდ.

სარჩელის სამართლებრივი საფუძვლები:

მოსარჩელემ „საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალ-

დარღვევის კოდექსის 129¹-ე და 273-ე მუხლების საფუძველზე მოითხოვა სარჩელის დაკმაყოფილება.

მოსარჩელემ დაზუსტებული სარჩელით მიმართ საქალაქო სასამართლოს და მოითხოვა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2009 წლის 8 ივნისის №718 ბრძანებისა და ამავე სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2009 წლის 6 აპრილის ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის, ა. წ-შვილის საჩივრის განხილვაზე უარის თქმის შესახებ ბათილად ცნობა და საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტისათვის საჩივრის განხილვის დავალება.

მოპასუხე საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ სასარჩელო განცხადება არ ცნო და მოითხოვა მოსარჩელისათვის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა, იმ მოტივით, რომ 2009 წლის 6 მარტის №... საჯარიმო ქვითარი გამოტანილი იყო მოქალაქე ა. წ-შვილის მიმართ (დამრღვევად მითითებულია მოსარჩელე), ამასთან, საჯარიმო ქვითარში მითითებულია მისი გასაჩივრების წესი და ვადები. შეუძლებელია ვადის გაცდენის საპატიო მიზეზად იმ გარემოების მითითება, რომ საჯარიმო ქვითარში ა. წ-შვილთან ერთად ნახსენებია ასევე სს „...“ და რომ საჯარიმო ქვითარმა „შეიყვანა შეცდომაში“ რამაც გამოიწვია გაურკვევლობა ჯარიმის ადრესატის გარკვევის კუთხით.

მოპასუხის განმარტებით, ის ფაქტი, რომ მოსარჩელემ ვერ შეძლო ზუსტად განესაზღვრა ვის ჰქონდა საჯარიმო ქვითრის გასაჩივრების უფლებამოსილება, არ შეიძლება მიჩნეულ იქნეს გასაჩივრების ვადის აღდგენის საპატიო მიზეზად.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2009 წლის 2 ოქტომბრის გადაწყვეტილებით ა. წ-შვილის სარჩელი დაკმაყოფილდა: ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2009 წლის 8 ივნისის №718 ბრძანება და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2009 წლის 6 აპრილის №20/6-წ/5 ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს დაევალა ა. წ-შვილის 2009 წლის 30 მარტის საჩივრის განხილვა, რაც სასამართლომ დაასაბუთა შემდეგნაირად:

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება, აგრეთვე ამ კოდექსის 234¹-ე მუხლით დადგენილი წესით ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის ადგილზე განხილვისას მიღე-

ბული დადგენილება, შეიძლება გასაჩივრდეს მისი გამოტანიდან 10 დღის ვადაში. აღნიშნული ვადის საპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევაში ეს ვადა იმ პირის განცხადებით, რომლის მიმართაც გამოტანილია დადგენილება, შეიძლება აღადგინოს საჩივრის განსახილველად უფლებამოსილიმა ორგანომ (თანამდებობის პირმა). ამდენად, საპატიო მიზეზით გაცდენილი ვადის აღდგენა საჩივრის განმხილველი ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციული უფლებამოსილებაა, რომლიც გამოყენებულ უნდა იქნეს კანონით დადგენილი წესით და ფარგლებით.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-7 მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა. კონკრეტულ შემთხვევაში, კი საქალაქო სასამართლოს მოსაზრებით, საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტმა, ასევე – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრომ უარი უთხრეს ა. წ-შვილს გაცდენილი ვადის აღდგენაზე, საპატიო მიზეზის არარსებობის მოტივით. საქალაქო სასამართლოს მოსაზრებით, დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით გათვალისწინებულმა ზომამ – წარდგენილი საჩივრის განუხილველობამ, რის შედეგადაც ა. წ-შვილს მოესპო კანონიერი უფლება – ზემდგომი ორგანოს მეშვეობით გადაემონებინა საპატრულო პოლიციის მიერ ადმინისტრაციული სახდელის დაკისრების კანონიერება, გამოიწვია ამ კანონიერი უფლების დაუსაბუთებელი არათუ შეზღუდვა, არამედ – საერთოდ დაუსაბუთებელი აკრძალვა.

საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, 2009 წლის 6 მარტს, ა. წ-შვილი იმყოფებოდა რა შრომითი მოვალეობის შესრულების პროცესში – დასაქმებული იყო სს „...“ მძღოლად, ამ უკანასკნელის კუთვნილი ავტოსატრანსპორტო საშუალებით გადაჰქონდა სს „...“ ტვირთი – მის მიერ დელიქტის ჩადენის შემთხვევაში პასუხისმგებელი ცალსახად იქნებოდა სს „...“; დაინტერესებულ პირად, ყველანაირ წარმოებაში (ადმინისტრაციული ან სასამართლო), ა. წ-შვილთან ერთად, აუცილებლად მიჩნეული იქნებოდა სს „...“.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 129¹-ე მუხლის შესაბამისად, დასახელებული ნორმით გათვალისწინებული ქმედება მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედებაა, რომლის გამოწვეული ზიანის ობიექტია

საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოება. მითითებული ქმედებისათვის გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის სუბიექტი არ არის ერთმნიშვნელოვნად განსაზღვრული (შეიძლება იყოს ავტოსატრანსპორტო საშუალების ოპერატორი (მძღოლი) ან/და ავტოსატრანსპორტო საშუალების მესაკუთრე).

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, დაინტერესებული მხარეა ნებისმიერი ფიზიკური ან იურიდიული პირი, ადმინისტრაციული ორგანო, რომლებთან დაკავშირებითაც გამოცემულია ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, აგრეთვე რომლის კანონიერ ინტერესზე პირდაპირ და უშუალო გავლენას ახდენს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ან ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედება.

საქალაქო სასამართლომ დადგინდად მიიჩნია, რომ სს „...“ მოცემულ საქმეში წარმოადგენს დაინტერესებულ მხარეს მისივე კუთვნილი სატრანსპორტო საშუალებით მისივე ტვირთის გადაზიდვასთან დაკავშირებით წარმოქმნილ ნებისმიერ სამართლებრივ დავაში, ამასთან, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 129¹-ე მუხლიდან გამომდინარე, სამართალდარღვევის ჩადენისათვის შესაძლებელი იყო პასუხისმგებლობა დაკისრებოდა მხოლოდ მას, ან/და – ა. ნ-შვილთან ერთად.

სასამართლოს განმარტებით, გასაჩივრების გაცდენილი ვადის აღდგენის მიზნებისათვის ამა თუ იმ გარემოების „საპატიო მიზეზად“ კვალიფიკაციისათვის აუცილებელია არა მხოლოდ ობიექტური, არამედ – სუბიექტური ფაქტორების გათვალისწინებაც. ანუ, არა მხოლოდ ისეთი ფაქტორები, რომელიც არ იყო დაინტერესებული პირის ნებაზე დამოკიდებული (სტიქიური უბედურება, მძიმე ავადმყოფობა და ა.შ.), არამედ ისეთი სუბიექტური ფაქტორი, როგორცაა პირის ფსიქიკური დამოკიდებულება განსახორციელებელი ქმედებისადმი, ამ შემთხვევაში – სამართლებრივი გასაჩივრება-არგასაჩივრებისადმი.

არც სს „...“ და არც ა. ნ-შვილს არ ჰქონიათ განზრახვა – უარი ეთქვათ №869448 საჯარიმო ქვითრის კანონიერება-დასაბუთებულობის შესამოწმებლად დავის გაგრძელებაზე; პირველმა მათგანმა წარადგინა კიდევ საჩივარი კანონით დადგენილ ვადაში, მეორე კი – კეთილსინდისიერად ელოდა საჩივრის განხილვის შედეგს. შეიტყო რა ეს შედეგი (2009 წლის 27 მარტს, როცა სს „...“ ჩაბარდა საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 23.03.09 წ. №20/6-2599 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სა-

მართლებრივი აქტი), ა. ნ-შვილმა 3 დღის ვადაში წარადგინა საჩივარი. გასაჩივრების ვადა არ ყოფილა გაცდენილი არც ა. ნ-შვილის გაუფრთხილებლობით.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, სასამართლოს დასკვნით, მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევასთან დაკავშირებით საჩივრის წარსადგენად დადგენილი, გაცდენილი ვადის აღდგენის დისკრეციული უფლებამოსილება გამოიყენეს უკანონოდ: მათ მიერ გამოცემული აქტებით დაუსაბუთებლად შეიზღუდა ა. ნ-შვილის ზემოსენებული კანონიერი უფლება-ინტერესი, რის გამოც სასამართლომ მიიჩნია, რომ სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები ეწინააღმდეგება კანონს – საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-7 მუხლს, ასევე – საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლს.

საქალაქო სასამართლოს გადანყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტმა და მოითხოვა გასაჩივრებული გადანყვეტილების გაუქმება და ახალი გადანყვეტილებით მოსარჩელისათვის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმას შემდეგი მოტივით:

აპელანტის მითითებით, საქალაქო სასამართლო გადანყვეტილების სარეზოლუციო ნაწილში განავითარებს რამდენიმე სახის მსჯელობას, მოჰყავს ზოგადი ფაქტები, რომლებსაც შემდგომში აძლევს გარკვეულ სამართლებრივ შეფასებებს და შედეგად გამოაქვს დასკვნები. ცალ-ცალკე აღებული განვითარებული მსჯელობები (გარდა დისკრეციული უფლებამოსილების არასწორად გამოყენებისა და სხვა რამდენიმე საკითხისა) შეესაბამება კანონისმიერ მსჯელობებს. აპელანტის განმარტებით, არამართებულია სასამართლოს მსჯელობა დელიქტური ვალდებულებებიდან წარმოშობილი სამართლებრივი ურთიერთობებისას დარღვეული უფლების აღდგენის მიზნით, საქმის აღმძვრელი უფლებამოსილი პირის დადგენის საკითხის გადანყვეტის თაობაზე, რომელსაც არანაირი სამართლებრივი შემხებლობა არ გააჩნია სამართალდარღვევათა კოდექსის საფუძველზე წარმოშობილი სამართლებრივი ურთიერთობის დარღვეულებასთან და უფრო მეტიც, ისინი თავისი სამართლებრივი ბუნებით დიამეტრალურად განსხვავებულნიც კი არიან ერთმანეთისაგან.

მონინააღმდეგე მხარემ – ა. ნ-შვილმა სააპელაციო საჩივარი არ ცნო და მოითხოვა თბილისის საქალაქო სასამართლოს

ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2009 წლის 2 ოქტომბრის გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2009 წლის 15 დეკემბრის განჩინებით საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2009 წლის 2 ოქტომბრის გადაწყვეტილება, რაც სასამართლომ დაასაბუთა შემდეგნაირად:

სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები და მიუთითა, რომ ა. ნ-შვილმა დავის გადაწყვეტის ფორმად აირჩია სამართალდარღვევათა თაობაზე მიღებული აქტის გასაჩივრება ადმინისტრაციული საჩივრის წარდგენის გზით. მითითებული აქტების კატეგორიის გასაჩივრების წესი განსხვავდება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი წესისაგან.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლის შესაბამისად, საქმეზე მიღებული დადგენილება, აგრეთვე ამ კოდექსის 234¹-ე მუხლით დადგენილი წესით ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის ადგილზე განხილვისას მიღებული დადგენილება, შეიძლება გასაჩივრდეს მისი გამოტანიდან 10 დღის ვადაში. აღნიშნული ვადის საპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევაში ეს ვადა შეიძლება აღადგინოს საჩივრის განსახილველად უფლებამოსილმა ორგანომ (თანამდებობის პირმა).

სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, აღნიშნული ნორმის შესაბამისად, გაშვებული გასაჩივრების ვადის აღდგენის აუცილებელ პირობას წარმოადგენს დაინტერესებული პირის დასაბუთებული არგუმენტი კანონით დადგენილი ვადის გაშვების საპატიო მიზეზის არსებობის თაობაზე, რაც გამორიცხავს აპელანტის მოსაზრების მართებულობას იმის თაობაზე, რომ აღნიშნული ნორმა გულისხმობს მხოლოდ დაუძლეველი ხასიათის ფაქტორების გათვალისწინებას. შესაბამისად, სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, მართებულია საქალაქო სასამართლოს მსჯელობა იმის თაობაზე, რომ დასახელებული ნორმით გათვალისწინებული გარემოების „საპატიო მიზეზად“ კვალიფიკაციისათვის, შესაძლებელია არა მარტო ობიექტური, არამედ სუბიექტური ფაქტორების გათვალისწინება.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო პალატამ მართებულად მიიჩნია, აპელანტის მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ გასაჩივრების ვადის გასვლის შემდეგ, საჩივრის მიღება მიეკუთ-

ვნება ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტის სფეროს, თუმცა განმარტა, რომ აღნიშნული სასამართლოს არ ართმევდა შესაძლებლობას დამოუკიდებლად შეემოწმებინა ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან ვადის აღდგენაზე უარის თქმის მართებულობა.

სააპელაციო პალატამ დადგინებულ ფაქტობრივ გარემოებებზე მითითებით გაიზიარა სასამართლოს მოსაზრება იმის თაობაზე, რომ სადავო აქტები მიღებულია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-7 და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლების მოთხოვნათა დაუცველად. შესაბამისად, არსებობს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლით გათვალისწინებული სადავო აქტების ბათილად ცნობისა და 23-ე მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული ორგანოსათვის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის დავალების წინაპირობები.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტმა და მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2009 წლის 15 დეკემბრის განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით მოსარჩელისათვის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა შემდეგი მოტივით:

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლის მიხედვით, ამავე კოდექსის 234¹-ე მუხლის საფუძველზე გამოტანილი დადგენილების გასაჩივრების ვადას წარმოადგენს 10 დღე, რომლის საპატრიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევაში მისი აღდგენა შეიძლება განახორციელოს საჩივრის განმხილველმა უფლებამოსილმა ორგანომ. კასატორის მითითებით, სასამართლომ ყურადღება მიაქცია სიტყვა – „შეიძლებას“ და აღნიშნა, რომ გასაჩივრების ვადის აღდგენა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციას წარმოადგენს, თუმცა მიიჩნია, რომ დისკრეცია არასწორად იქნა გამოყენებული, აღნიშნული მსჯელობით გარდა იმისა, რომ სასამართლო პირდაპირ შეიჭრა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციაში და ყოვლად დაუსაბუთებლად მიუთითა მას, როგორი გადაწყვეტილება უნდა მიეღო, ამასთან არ მიუთითა სასამართლოს ეს განმარტება რას ემყარებოდა, უფრო მეტიც მაშინ, როდესაც ადმინისტრაციული ორგანოს უარს – გასაჩივრების ვადის აღდგენაზე საფუძველად ედო შემდეგი ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძველები: საჯარო-რიმო ქვეთარი შედგენილ იქნა შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2005 წლის 4 აგვისტოს №782 ბრძანებით დადგენილი ფორმისა და წესის შესაბამისად, რომლის უკანა მხარეს ნათლად არის გან-

მარტებული და აღნიშნული, რომ ოქმის შედგენისას დამრღვევს განემარტა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 252-ე მუხლით გათვალისწინებული მისი უფლებები და მოვალეობები.

ასევე განემარტა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლით გათვალისწინებული უფლებებისა და სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილების გასაჩივრების 10-დღიანი ვადის შესახებ.

ამასთან, სამართალდარღვევათა კოდექსის 271-ე მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება, ასევე ამ კოდექსის 234¹-ე მუხლით განსაზღვრული წესით ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის ადგილზე განხილვისას მიღებული გადაწყვეტილება შეუძლია გაასაჩივროს პირმა, რომლის მიმართაც არის გამოტანილი დადგენილება, დაზარალებულმა ან ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის შემდგენმა.

კასატორის განმარტებით, ასევე არამართებულია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა სამართალწარმოებაში საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის დებულებების გამოყენება.

კასატორის მოსაზრებით, ასევე არამართებულია სასამართლოს მსჯელობა აღნიშნული დავის გადაწყვეტისას შრომის კანონთა კოდექსისა და სამოქალაქო კოდექსის დელიქტური ვალდებულების გამოყენების თაობაზე, ვინაიდან, შრომის კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილში საუბარია დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის არსებულ შრომით სახელშეკრულებო ურთიერთობებზე სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისი დებულებით რეგულაციაზე (ვალდებულებითი-სახელშეკრულებო სამართალი. გარიგებანი და ა.შ) და არა მესამე პირებისთვის დელიქტით მიყენებულ ზიანის ანაზღაურებაზე, ვინაიდან ამ ნაწილში სამოქალაქო კოდექსი შრომის კოდექსისგან დამოუკიდებლად განსაზღვრავს და არეგულირებს წარმოშობილ ურთიერთობებს, მეორეც, გაუგებარია რა სამართლებრივ და ლოგიკურ კავშირს პოულობს სასამართლო, დელიქტის დროს ანაზღაურებაზე ვალდებული სუბიექტის სამოქალაქო წესით დადგენილ წესსა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ჩადენისას მისი ჩამდენი სუბიექტის დადგენის წესს შორის, მით უმეტეს, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში 129¹-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ჩადენის დროს ა. წ-შვილი, როგორც სატრანსპორტო საშუალების მძღოლი უშუალოდ იქნა ცნობი-

ლი ბრალეულად არანორმირებული ტვირთის გადაზიდვაში, რაც მისი, როგორც მძღოლის უშუალო ვალდებულებების დარღვევიდან გამომდინარეობდა, კერძოდ, „საგზაო უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 42-ე მუხლი მძღოლს ავალდებულებს, რომ შეამოწმოს არის თუ არა კანონმდებლობით განსაზღვრულ ოდენობასთან შესაბამისობაში მისი ტვირთი და ამის მერე დაიწყოს მოძრაობა.

კასატორი არ დაეთანხმა, ასევე, სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობას, რომ „საპატიო მიზეზად“ კვალიფიკაციისათვის აუცილებელია არა მხოლოდ ობიექტური, არამედ – სუბიექტური ფაქტორების გათვალისწინებაც. ანუ ვადის აღდგენისას გადანყვეტილების მიღებისას მხედველობაში მისაღებია არა მხოლოდ ის ფაქტორები, რომლებიც არ იყო დაინტერესებულ მხარის ნებაზე (სტიქიური უბედურება, ავადმყოფობა და ა.შ.) არამედ ისეთი სუბიექტური ფაქტორები – როგორიცაა პირის ფსიქიკური დამოკიდებულება აქტის გასაჩივრებისადმი, ანუ სუბიექტურ ფაქტორებში კონკრეტულ შემთხვევაში სასამართლო მოიაზრებს სამართალდამრღვევის სურვილს – გაასაჩივროს მის მიმართ შედგენილი საჯარიმო ქვითარი, ანუ მთავარია სურვილი და საპატიოდ უნდა ჩაითვალოს ვადის გაშვება, ვინაიდან მხარემ ვერ მოახერხა მისი უფლების რეალიზაცია კანონის არცოდნის გამო და გაუშვა გასაჩივრების ვადა.

კასატორის განმარტებით, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 94-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, გაშვებული ვადა უნდა აღდგეს, თუ დაინტერესებულმა მხარემ კანონით ან ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადგენილი ვადა გაუშვა არაბრალეულად – დაუძლეველი ძალის, ავადმყოფობის, ადმინისტრაციული ორგანოს მიზეზით ან სხვა საპატიო მიზეზით, ანუ ნორმა მითითებას აკეთებს მხოლოდ ისეთ გარემოებებზე, რომელიც წარმოადგენს დაუძლეველი ხასიათის ფაქტორებს, მისი თავიდან აცილება არ არის დამოკიდებული სუბიექტის ნებაზე და გამორიცხავს პირის ბრალეულობას მოქმედების განუხორციელებლობაში. არანაირ სხვა ფაქტორებზე არც პირდაპირ და არც მინიშნებით საუბარი არ არის. ასევე მხედველობაშია მისაღები, რომ აღნიშნული ნორმა გარკვეულ წილად ბლანკეტური ხასიათისაა და მისი პირველი პუნქტი ურთიერთობების რეგულირებისათვის აპრიორად იყენებს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 59-69-ე მუხლებს (ვადების თავს), საიდანაც ვადების აღდგენის საკითხს კონკრეტულად არეგულირებს 65-ე მუხლი, რომელიც ამბობს, რომ ვადის აღდგენა დასაშვებია თუ არსებობს საპატიო მიზეზი, რის გამოც მოქმედება არ შესრულ-

და, ხოლო საპატიო მიზეზთა დასადგენად მითითებას აკეთებს ამავე კოდექსის 215-ე მუხლის მესამე ნაწილზე, რომლის მიხედვითაც საპატიო მიზეზად ითვლება ქმედების განუხორციელებლობა ისეთი მიზეზით, როგორც არის ავადმყოფობა, ახლო ნათესავის გარდაცვალება, ან სხვა ობიექტური გარემოებები, რომელიც სუბიექტისგან დამოუკიდებელი მიზეზით შეუძლებელს ხდის ამა თუ იმ ქმედების განხორციელების შესაძლებლობას.

საკასაციო საჩივრის დასაშვებობასთან დაკავშირებით მოსაზრება წარმოადგინა ა. წ-შვილმა, რომელშიც აღნიშნა, რომ საკასაციო საჩივარი არ ექვემდებარებოდა დასაშვებად ცნობას, შემდეგი მოტივით:

მონინალმდევე მხარის განმარტებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება, აგრეთვე ამ კოდექსის 234¹-ე მუხლით დადგენილი წესით ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის ადგილზე განხილვისას მიღებული დადგენილება, შეიძლება გასაჩივრდეს მისი გამოტანიდან 10 დღის ვადაში. აღნიშნული ვადის საპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევაში ეს ვადა შეიძლება აღადგინოს საჩივრის განსახილველად უფლებამოსილმა ორგანომ (თანამდებობის პირმა).

აღნიშნული მუხლის შესაბამისად, გასაჩივრების 10-დღიანი ვადა შეიძლება აღდგეს იმ შემთხვევაში, თუ ვადის გაშვება მოხდა საპატიო მიზეზით. ვინაიდან, აღნიშნული ნორმა და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის არცერთი სხვა ნორმა არ იძლევა განმარტებას, რომ საპატიობაზე მოიცავს მხოლოდ ობიექტურ გარემოებებს, იგი მოიცავს, როგორც ობიექტურ, ისე სუბიექტურ მიზეზებსაც.

სამართალდარღვევათა კოდექსის 129¹-ე მუხლი სამართალდამრღვევად მიიჩნევს, როგორც მძლოლს, ისე სატრანსპორტო საშუალების მესაკუთრეს, ხოლო შეიძლება დაჯარიმდეს ან ერთი ან მეორე ან ორივე ერთად, ანუ მსგავს შემთხვევაში სახეზეა სოლიდარული პასუხისმგებლობა. შესაბამისად, მონინალმდევე მხარის განმარტებით, როდესაც დგება სამართალდარღვევის ოქმი მასზე გარკვევით უნდა იყოს მითითებული თუ ვინ ჯარიმდება, ამასთან, კანონი თავადაც განმარტავს, რომ ესენია – მძლოლი და მესაკუთრე, ერთადერთი, რაც სამართალდამცავმა უნდა გადანყვიტოს – არის ის, თუ ვინ დააჯარიმოს, მაშინ როცა თავად სამართალდარღვევის ოქმში საერთოდ არ არის მითითებული გრაფა დაჯარიმებული პირის ვინაობის შესახებ

რაც შეეხება საპატიო მიზეზით გაშვებული ვადის აღდგენის დისკრეციულობას, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ლ“ პუნქტის შესაბამისად, დისკრეციული უფლებამოსილება – უფლებამოსილება, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს ან თანამდებობის პირს ანიჭებს თავისუფლებას საჯარო და კერძო ინტერესების პროპორციულობის დაცვის საფუძველზე კანონმდებლობის შესაბამისი რამდენიმე გადაწყვეტილებიდან შეარჩიოს ყველზე მისაღები გადაწყვეტილება, აღნიშნული მუხლის მიხედვით, ადმინისტრაციულ ორგანოს თავისი სურვილის მიხედვით აქვს უფლება მიიღოს ან ერთი ან მეორე გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლოს 2010 წლის 12 ოქტომბრის განჩინებით შსს საპატრულო პოლიციის საკასაციო საჩივარი დასაშვებად იქნა ცნობილი საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად (აბსოლუტური კასაცია).

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საკასაციო საჩივრის მოტივების კანონიერება-დასაბუთებლობის შემოწმებისა და საქმის მასალების გაანალიზების შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, შესაბამისად უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2009 წლის 15 დეკემბრის განჩინება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს საკასაციო საჩივრის მოტივების გადამოწმების შედეგად მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ დავის განხილვა-გადაწყვეტისას არ არის დაშვებული იმგვარი საპროცესო-სამართლებრივი დარღვევა, რომელსაც შესაძლოა გამოენჯია საქმეზე უკანონო გადაწყვეტილების დადგენა, სასამართლომ სწორად შეუფარდა სამართლის ნორმა სადავო სამართალურთიერთობას და სწორად გადაწყვიტა დავა.

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, საკასაციო საჩივრის მოტივი განსახილველ საქმეში, რამაც შექმნა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული აბსოლუტური კასაციის წანამძღვრები, არის საგულისხმო და განსაკუთრებული სამართლებრივი თვალსაზრისით, რამაც მოცემულ საქმეს მინიჭა სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის მნიშვნე-

ლოვანი საქმის სტატუსი, კერძოდ, სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია საკასაციო სასამართლომ სამართლებრივი შეფასება მისცეს: 1. ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელების კანონიერებას, თუ რამდენად იყო დაცული დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელების ფარგლები და რამდენად ობიექტურად იქნა შერჩეული მისაღები გადაწყვეტილება და 2. ადმინისტრაციული საჩივრის შეტანისთვის კანონით დადგენილი ვადის გაშვების აღდგენის სამართლებრივი ფუნქციის საკითხს.

სადავო სამართალურთიერთობა წარმოიშვა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდაღვევათა სფეროში საპატრულო პოლიციისა და შპს „...“ მძღოლ ა. ნ-შვილს შორის, კერძოდ, მოცემულ სამართალურთიერთობაში გამოვლინდა სამართალდარღვევა, რომელზეც შედგა სამართალდარღვევის ოქმი და მოცემულ იქნა გადაწყვეტილება ა. ნ-შვილის დაჯარიმების თაობაზე.

საქმის მასალების მიხედვით ფაქტობრივი გარემოებებით დადგენილია რომ 2009 წლის 6 მარტს ა. ნ-შვილი მოძრაობდა სს „...“ კუთვნილი სატრანსპორტო საშუალებით (სახელმწიფო №..., მისაბმელი FF-...) და გადაჰქონდა სს „...“ კუთვნილი ტვირთი – ქვიშა (დასტურდება სერია ბბ-24 №005961 საგადასახადო ანგარიშ-ფაქტურით), რა დროსაც გაჩერებულ იქნა საპატრულო პოლიციის მიერ, გადამოწმდა ტვირთის წონა, რის შემდეგაც საპატრულო პოლიციამ დადგენილად მიიჩნია ა. ნ-შვილის მიერ საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 129¹-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი, რადგან, ანონვის შედეგად, ავტოსატრანსპორტო საშუალების საერთო მასამ შეადგინა 50880 კგ, რაც 6880 კგ-ით მეტი იყო ქარხანა-დამამზადებლის მიერ დადგენილ ტვირთამწეობის ზღვრულ მასაზე – 44000 კგ-ზე. შესაბამისად, საპატრულო პოლიციის მიერ გამოწერილი №869448 საჯარიმო ქვითრით ა. ნ-შვილს დაედო ადმინისტრაციული სახდელი – ჯარიმა 3440 ლარის ოდენობით. საჯარიმო ქვითარი ჩაიბარა სამართალდამრღვევმა ადგილზე, იმავე დღეს.

2009 წლის 13 მარტს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს საჩივრით მიმართა სს „...“ და მოითხოვა №869448 საჯარიმო ქვითრის გაუქმება, რაზედაც გამოიცა საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 23.03.09 წ. №20/6-2599 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი საჩივრის განხილვაზე უარის თქმის შესახებ, იმ მოტივით, რომ მითითებული საჯარიმო ქვითრის გასაჩივრების უფლება ჰქონდა მხოლოდ უშუალოდ

სამართალდამრღვევს – ა. ნ-შვილს.

2009 წლის 30 მარტს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს საჩივრით მიმართა ა. ნ-შვილმა და მოითხოვა №869448 საჯარიმომო ქვეთრის გაუქმება, რაზედაც გამოიცა საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 06.04.09 წ. №20/6-ნ/5 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი საჩივრის განხილვაზე უარის თქმის შესახებ, იმ მოტივით, რომ გასული იყო საჯარიმომო ქვეთრის გასაჩივრებისათვის კანონით დადგენილი 10-დღიანი ვადა.

2009 წლის 11 მაისს ა. ნ-შვილმა ადმინისტრაციული საჩივრით მიმართა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და მოითხოვა საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 06.04.09 წ. №20/6-ნ/5 ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის, აგრეთვე – №869448 საჯარიმომო ქვეთრის გაუქმება. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2009 წლის 8 ივნისის №718 ბრძანებით ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. სამინისტრომ მიიჩნია, რომ არ არსებობდა საპატიომიზე მიზეზი გასაჩივრების ვადის აღდგენისათვის, რადგან №869448 საჯარიმომო ქვეთარში ნათლად იყო დაფიქსირებული სამართალდამრღვევად ა. ნ-შვილი და არა სს „...“.

სასარჩელო წესით ა. ნ-შვილმა სადავოდ გახადა საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2009 წლის 6 აპრილის №20/6-ნ/5 ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი საჩივრის განხილვაზე უარის თქმის შესახებ და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2009 წლის 8 ივნისის №718 ბრძანება, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა ადმინისტრაციული საჩივარი.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს ქვემდგომი სასამართლოების საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 129¹-ე მუხლის შინაარსის განმარტებას, კერძოდ, რომ ამ მუხლით გათვალისწინებული ქმედება მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედებაა, რომლით გამოწვეული ზიანის ობიექტია საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოება. რომ აღნიშნული ქმედებისთვის გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის სუბიექტიც არ არის ერთპიროვნულად განსაზღვრული, რადგან იგი შეიძლება იყოს, როგორც ავტოსატრანსპორტო საშუალების ოპერატორი (მძღოლი) – ასევე ავტოსატრანსპორტო საშუალების მესაკუთრე.

ამავე კოდექსის 271-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება, აგრეთვე ამ კოდექსის 234¹-ე განსაზღვრული წე-

სით ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის ადგილზე განხილვისას მიღებული გადაწყვეტილება შეუძლია გაასაჩივროს იმ პირმა, რომლის მიმართაც არის გამოტანილი დადგენილება, დაზარალებულმა ან ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის შემდგენმა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საჩივრის წარდგენაზე უფლებამოსილი პირის ცნება გულისხმობს, რომ სადავო ადმინისტრაციული აქტი უშუალოდ უნდა ეხებოდეს ან ზიანს აყენებდეს პირის სამართლებრივ ინტერესს. პირის სამართლებრივი ინტერესის განსაზღვრა უნდა მოხდეს განურჩევლად იმისა, თუ საგნობრივად რომელ სამართლებრივ სივრცეში წარმოშობილი უფლება-მოვალეობების დადგენა, შეწყვეტა, აკრძალვა, შეცვლა, გამოიწვია სადავო აქტით გათვალისწინებულმა სამართლებრივმა შედეგმა.

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 177-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, დაინტერესებულ მხარეს უფლება აქვს გაასაჩივროს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. ამავე კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი პუნქტის „ი“ ქვეპუნქტის თანახმად, ადმინისტრაციული საჩივარი არის დაინტერესებული მხარის მიერ უფლებამოსილ ადმინისტრაციულ ორგანოში ამ კოდექსით დადგენილი წესით წარდგენილი წერილობითი მოთხოვნა დარღვეული უფლების აღდგენის მიზნით იმავე ან ქვემდგომი ორგანოს მიერ გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად გამოცხადების, შეცვლის ან ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის ან ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ისეთი მოქმედების განხორციელების ან ისეთი მოქმედების განხორციელებისაგან თავის შეკავების შესახებ, რომელიც არ გულისხმობს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას. ამავე მუხლის 1-ლი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დაინტერესებული მხარე არის ნებისმიერი ფიზიკური ან იურიდიული პირი, ადმინისტრაციული ორგანო, რომლებთან დაკავშირებითაც გამოცემულია ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, აგრეთვე რომლის კანონიერ ინტერესზე პირდაპირ და უშუალო გავლენას ახდენს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ან ადმინისტრაციული ორგანოს ქმედება.

მითითებული ნორმის შინაარსი გულისხმობს, რომ პირის კანონიერი ინტერესი არის საქართველოს კანონმდებლობით უზრუნველყოფილი გათვალისწინებული, სამართლის ნორმით დაცული ინტერესი.

ადმინისტრაციული საჩივრის წარდგენის უფლებამოსილება ნიშნავს სწორედ სამართლის ნორმით დაცული ინტერესის – დარღვეული მატერიალური უფლების აღდგენის შესაძლებლობას.

ადმინისტრაციული სამართლის უმნიშვნელოვანესი პრინციპის – თანაზომიერების პრინციპის რეალიზაციის მიზნით ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 180-ე მუხლის მე-4 ნაწილის მიხედვით ადმინისტრაციული წარმოების ამ სახეში გათვალისწინებულია ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გასაჩივრებისთვის დადგენილი გაშვებული ვადის აღდგენის შესაძლებლობა, კერძოდ, ზემდგომმა ადმინისტრაციულმა ორგანომ გაშვებული ვადა უნდა აღადგინოს, თუ მისი გაშვება მოხდა დაუძლეველი ძალის ან სხვა საპატიო მიზეზით.

ანალოგიურ შესაძლებლობას ითვალისწინებს საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლიც, რომლის თანახმად ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება, აგრეთვე ამ კოდექსის 234¹ მუხლით დადგენილი წესით ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის ადგილზე განხილვისას მიღებული დადგენილება შეიძლება გასაჩივრდეს მისი გამოტანიდან 10 დღის ვადაში. აღნიშნული ვადის საპატიო მიზეზით გაცდენის შემთხვევაში ეს ვადა იმ პირის განცხადებით, რომლის მიმართაც გამოტანილია დადგენილება, შეიძლება აღადგინოს საჩივრის განსახილველად უფლებამოსილმა ორგანომ (თანამდებობის პირმა).

საკასაციო სასამართლო აღნიშნული ნორმების საფუძველზე განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გასაჩივრებისთვის დადგენილი გაშვებული ვადის აღდგენის კომპეტენცია განეკუთვნება ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციულ უფლებამოსილებას. აღნიშნული უფლებამოსილება ზედმიწევნით ხელსაყრელია პრაქტიკული თვალსაზრისითაც, ვინაიდან გაშვებული ვადის აღდგენის შემთხვევაში ადმინისტრაციულ ორგანოს ეძლევა შესაძლებლობა სამართლებრივი კონტროლი განახორციელოს ქვემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილებებზე, თავიდან იქნას აცილებული სასამართლო დავა, რაც დამატებით სამოხელეო და საბიუჯეტო ტვირთთან არის დაკავშირებული.

დისკრეციული უფლებამოსილების დეფინიციის /ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის I ნაწილის ლ) ქვეპუნქტი/ მიხედვით ეს არის უფლებამოსილება, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს ან თანამდებობის პირს ანიჭებს თა-

ვისუფლებას საჯარო და კერძო ინტერესების დაცვის საფუძველზე კანონმდებლობის შესაბამისი რამდენიმე გადანყვეტილებიდან შეარჩიოს ყველაზე მისაღები გადანყვეტილება.

ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გასაჩივრებისთვის დადგენილი გაშვებული ვადის აღდგენის შესახებ გადანყვეტილების მიღებისას ადმინისტრაციულმა ორგანომ ჯერონად უნდა გამოიკვლიოს ის ფაქტობრივი გარემოებები, რამაც განაპირობა კანონით დადგენილი ვადის გაშვება, უნდა შეაფასოს, რამდენად ობიექტურ ხასიათს ატარებს ის მიზეზები /სუბიექტური ფაქტორი/, რამაც გამოიწვია ვადის გაშვება.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ წარმოებაში ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევა-დადგენა-შეფასება უმნიშვნელოვანეს პროცედურულ სტადიას წარმოადგენს და სწორედ მასზეა დამოკიდებული გამოცემული აქტით წარმოშობილი სამართლებრივი შედეგის განსაზღვრა. რამდენადაც სწორედ დადგენილი ფაქტების სამართლებრივი შეფასების საფუძველზე უნდა მოხდეს მონესრიგებისთვის სამართლის ნორმის შეფარდება.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის მოსაზრებას, რომ საქალაქო და სააპელაციო სასამართლოებმა გადანყვეტილების მიღებისას არასწორად შეაფასეს სამართალდარღვევის კოდექსის 234¹-ე მუხლი და სასამართლო პირდაპირ შეიჭრა ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციაში, და განმარტავს, რომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-6 მუხლით განსაზღვრულია ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციაში უფლებამოსილების განხორციელების წესი, კერძოდ, თუ ადმინისტრაციულ ორგანოს რომელიმე საკითხის გადასაწყვეტად მინიჭებული აქვს დისკრეცია უფლებამოსილება, იგი ვალდებულია, ეს უფლებამოსილება განახორციელოს კანონით დადგენილ ფარგლებში და მხოლოდ იმ მიზნით, რომლის მისაღწევაც მინიჭებული აქვს ეს უფლებამოსილება.

ადმინისტრაციული ორგანო დისკრეციაში უფლებამოსილების განხორციელებისას შეზღუდულია კანონიერების პრინციპით, კონკრეტულად, კანონისმიერი დათქმის პრინციპით, რომელიც, თავის მხრივ, კონსტიტუციაში განმტკიცებულია დემოკრატიის, სამართლებრივი სახელმწიფოსა და პირის ძირითადი უფლებების დაცვის პრინციპებიდან გამომდინარე.

ამასთან, საჯარო და კერძო ინტერესების პროპორციულობიდან გამომდინარე, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 7.2. მუხლის თანახმად, დისკრეციაში უფლებამოსილების განხორციელებისას გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი

აქტივით გათვალისწინებულმა ზომებმა არ შეიძლება გამოიწვიოს პირის კანონიერი უფლებებისა და ინტერესების დაუსაბუთებელი შეზღუდვა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კასატორის სამართლებრივი არგუმენტი მცდარია, რაც გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის ინსტიტუტის – დისკრეციული უფლებამოსილების მეტად ზედაპირული გაგებიდან; ამგვარი მსჯელობა საერთოდ გამორიცხავს და ფორმალურ ნიშნამდე დაჰყავს დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას სასამართლო კონტროლს ადმინისტრაციული ორგანოს გადაწყვეტილებებზე.

მმართველობითი ორგანოს მხრიდან დისკრეციული უფლებამოსილების არასწორი, ფორმალისტური გაგება წარმოადგენს არაკვალიფიციურ შეფასებას და ამგვარი სასამართლო პრაქტიკის დამკვიდრება ხელ-ფეხს გაუხსნიდა ადმინისტრაციული ორგანოების მხრიდან კანონშეუსაბამო და დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილების მიღებას საქართველოში, მაშინ, როცა სასამართლო ორგანოების პირდაპირ ვალდებულებას წარმოადგენს სრული სასამართლო კონტროლის განხორციელება მმართველობითი ორგანოების საქმიანობაზე, მათი გადაწყვეტილებების მოქმედ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის უკომპრომისო შემოწმების მეშვეობით, რაც თავის მხრივ წარმოადგენს სასამართლო ხელისუფლების კონსტიტუციურ ფუნქციას და ემსახურება უმნიშვნელოვანესი კონსტიტუციური – ხელისუფლების დანაწილების და ურთიერთგანონასწორების პრინციპის რეალიზაციას.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ეროვნულმა სასამართლოებმა დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელების კანონიერებაზე მსჯელობისას უნდა გამოიკვლიონ რამდენად დასაბუთებულია ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ საკითხის შერჩეული გადაწყვეტა, რაც თავის მხრივ, უნდა ეფუძნებოდეს საქმეზე ფაქტების ობიექტურ გამოკვლევა-დადგენა-შეფასებას. სასამართლო ამომწმებს არა შერჩეული გადაწყვეტილების მიზანშეწონილობას, არამედ, მის კანონიერება-დასაბუთებულობას, ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა დაასაბუთოს, რომ მიღებული გადაწყვეტილება ყველაზე მისაღები, ოპტიმალური იყო არსებული შესაძლებლობებიდან.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს ქვემდგომი სასამართლოების სამართლებრივ შეფასებასა და დასკვნას, რომ მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა ვერ უზრუნველყვეს დისკრეციული უფლებამოსილების განხორციელებისას, კერძოდ, კა-

ნონით დადგენილი ვადის გაშვების საპატიოობის გამოკვლევა-შეფასებისას მიღებული გადაწყვეტილების სისწორის, კანონ-შესაბამისობის დასაბუთება. ადმინისტრაციული ორგანოების სამართლებრივი შეფასება საერთოდ გამოორიცხავს ა. წ-შვილის ინტერესების გათვალისწინებას. მაშინ, როცა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის I მუხლის მე-2 ნაწილით კოდექსის მიზანს წარმოადგენს ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების, კანონის უზენაესობისა და საჯარო ინტერესების დაცვის უზრუნველყოფა.

მოცემულ შემთხვევაში ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა შეეფასებინა, შეიძლება თუ არა საპატიოდ იქნას მიჩნეული ა. წ-შვილის იმედოვნება, რომ ადმინისტრაციული საჩივრის შეტანის უფლებამოსილება გააჩნდა არა მხოლოდ მას, არამედ, მის დამქირავებელ იურიდიულ პირსაც. ხოლო, დამქირავებლის - ადმინისტრაციული საჩივრის შეტანის სუბიექტად არმიჩნევის შესახებ მიღებული გადაწყვეტილება ადმინისტრაციული საჩივრის შეტანის საფუძველი გახდა. ამგვარი შეფასების მოხდენისას ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა უნდა გაითვალისწინონ თანამედროვე ქართული სახელმწიფოს და საზოგადოების სამართლებრივი კულტურის ხარისხი, სამართლის ნორმის განსაზღვრულობის არასაკმარისი დონე, მოსახლეობის სოციალურ-ეკონომიური ზოგადი სურათი, საჯარო წესრიგისადმი დამოკიდებულება და სამართლებრივი დახმარების (დაცვის) ხელმისაწვდომობის პრობლემა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა არაპროპორციული ფორმალზმით მიიღეს გადაწყვეტილებები, რითაც საერთოდ უგულვებლყვეს ა. წ-შვილის კერძო ინტერესი – ძირითადი პროცედურული უფლების – ადმინისტრაციული ორგანოსადმი მიმართვის და მათი გადაწყვეტილებების გასაჩივრების უფლების რეალიზაციის თაობაზე. მაშინ, როცა მიუკერძოებელი და ობიექტური განხილვის პირობებში, ა. წ-შვილის ვარაუდი, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის სუბიექტს წარმოადგენდა არამხოლოდ სატრანსპორტო საშუალების მფლობელი (მძღოლი), არამედ, მესაკუთრეც, შესაძლებელია მიჩნეულ იქნას ვადის გაშვების პატივსააღებ მიზეზად.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო ასკვნის, რომ ქვემდგომი სასამართლოების სამართლებრივი შეფასებები სწორია და სრულად გამომდინარეობს ადმინისტრაციული სამართლის პრინციპებისა და კონკრეტული ნორმების სწორი გამოყენება – განმარტებიდან, რის გამოც

მოცემული დავა გადანყვეტილია ობიექტურად და მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე. შესაბამისად, არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილების და სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადანყვეტილების გაუქმების სამართლებრივი წინაპირობები.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს, სსსკ-ის 53-ე მუხლის შესაბამისად, უნდა დაეკისროს სახელმწიფო ბაჟის სახით 50 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 372-ე, 390-ე, 399-ე, 410-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2009 წლის 15 დეკემბრის განჩინება;

3. შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს დაეკისროს სახელმწიფო ბაჟის სახით 50 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ;

4. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**პასუხისმგებლობა სანებართვო პირობების
დარღვევის გამო**

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელით**

№ბს-1912-1865(კ-10)

20 ივლისი, 2011 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. ქადაგიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. სილაგაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების
ბათილად ცნობა.

აღწერილობითი ნაწილი:

2010 წლის 20 იანვარს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას სარჩელით მიმართა ი/ს „ა. ხ-იანი ...“ დირექტორმა – ა. ხ-იანმა მოპასუხეების-საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსა და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის მიმართ.

მოსარჩელე სარჩელით ითხოვდა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანების, რომლითაც მოსარჩელე დაჯარიმდა 3 000 ლარით, ბათილად ცნობას, ასევე საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს 2009 წლის 17 დეკემბრის №851 ბრძანების ბათილად ცნობას, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა მოსარჩელის საჩივარი.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2010 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილებით ი/მ „ა. ხ-იანი ...“ სარჩელის დაკმაყოფილებაზე ეთქვა უარი.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები: ინდ/საწარმო „ა. ხ-იანი ...“-ის მიერ ორგანიზებული სათამაშო აპარატების სალონში 2009 წლის 30 სექტემბერს ჩატარებული შემოწმების (გადამოწმების) შედეგად გამოვლინდა, რომ მენარმემ დაუდგენელ დროს ზარტულ თამაშობაში შეიტანა ცვლილება, კერძოდ, მენარმემ სათამაშო აპარატების სალონში საქმიანობა დაიწყო 11 ცალი სათამაშო აპარატით, შემოწმების (გადამოწმების) დღეს კი აღმოჩნდა, რომ სალონში განთავსებული იყო და ფუნქციონირებ-

და 18 ცალი სათამაშო აპარატი. აპარატების რაოდენობის გაზრდის თაობაზე მოსარჩელეს არ უცნობებია წინასწარ მოპასუხისთვის. ასევე, გადამონმების დროს აღმოჩნდა, რომ მოსარჩელეს არ გააჩნდა ვიდეომეთვალყურეობის სისტემით მიღებული ჩანაწერები, ასევე სალონში გარე პერიმეტრზე განთავსებული ვიდეომეთვალყურეობის სისტემა არ იყო დამონტაჟებული საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ან/და სხვა უფლებამოსილი პირის მიერ განსაზღვრულ ადგილას და შერჩეული განლაგებით. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანებით ინდ. სანარმო „ა. ხ-იანი ...“ დაჯარიმდა 3 000 (სამი ათასი) ლარით. ბრძანების გამოცემას საფუძვლად დაედო „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლი, „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 37¹-ე მუხლი.

ინდ/სანარმო „ა. ხ-იანი ...“-მა შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანება გაასაჩივრა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში, რომლის 2009 წლის 17 დეკემბრის №851 ბრძანებით არ დაკმაყოფილდა საჩივარი და ძალაში დარჩა გასაჩივრებული ბრძანება. თუმცა, საქართველოს ფინანსთა სამინისტრომ მიუთითა, რომ შემოსავლების სამსახური არ იყო უფლებამოსილი შეემონმებინა საკითხი იმის შესახებ, ვიდეომეთვალყურეობის სისტემა იყო თუ არა დამონტაჟებული საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ან/და სხვა უფლებამოსილი პირის მიერ განსაზღვრულ ადგილას და შერჩეული განლაგებით, ვინაიდან ეს საკითხი წარმოადგენს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს კომპეტენციას.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანების გამოცემას წინ უსწრებდა სხვა ადმინისტრაციული აქტების გამოცემა, კერძოდ, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოს – ქ. თბილისის მთავარი სამმართველოს ვაკე-საბურთალოს რაიონის სამმართველოს 2008 წლის 24 დეკემბრის №127, №128 და №129 ბრძანებებით მოსარჩელე დაჯარიმდა 1000 – 1000 ლარით (ანუ თითოეული ბრძანებით დაეკისრა 1 000 ლარი, სულ ჯამში – 3 000 ლარი). ამ ბრძანებების გამოცემის ფაქტობრივი საფუძველი იყო ის, რომ 1. მოსარჩელის – ინდ. სანარმო „ა. ხ-იანი ...“-ის სათამაშო აპარატების სალონში სალარო არ იყო აღჭურვილი სათანადო დაცვით, მისი ერთ-ერთი კუთხე იყო ღია, შემინული იყო არაბრონირებული შუშით (ბრძანება №127), 2. მოსარჩელის – ინდ. სანარმო „ა. ხ-იანი ...“-ის სათამა-

შო აპარატების სალონში ვიდეომეთვალყურეობის კამერები ვერ მოიცავდა სათამაშო დარბაზის მთელ სივრცეს (ბრძანება №128), 3. მოსარჩელის – ინდ. სანარმო „ა. ხ-იანი ...“-ის სათამაშო აპარატების სალონში სალარო არ იყო აღჭურვილი ცალკე ვიდეომეთვალყურეობის კამერით, რომლითაც შესაძლებელი იქნება სალაროსთან მდგომი პირის კონკრეტულად დანახვა და იდენტიფიცირება (ბრძანება №129).

თბილისის რეგიონული ცენტრის (საგადასახადო ინსპექციის) მომსახურების სამმართველოს გლდანი-ნაძალადევის განყოფილების 2010 წლის 16 თებერვლის №6207/02-10 წერილით დგინდება, რომ ინდ/მენარმე „ა. ხ-იანი ...“-ს 2009 წლის I კვარტლისთვის თბილისის რეგიონული ცენტრიდან გატანილი აქვს 17 ცალი სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის ნიშანი, 2009 წლის II კვარტალში – 18 ცალი ნიშანი, ხოლო 2009 წლის III კვარტალში – 18 ცალი ნიშანი.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, როდესაც მოსარჩელემ დაიწყო თავისი სამენარმეო საქმიანობა, მის მიერვე ორგანიზებულ სათამაშო აპარატების სალონში განათავსა 11 ცალი სათამაშო აპარატი. 2009 წლის 30 სექტემბრის (გადამონმების დღეს) მდგომარეობით აღმოჩნდა, რომ მას სათამაშო აპარატების სალონში ნაცვლად 11 აპარატისა, დადგმული ჰქონდა 18 ცალი აპარატი, მაშინ, როდესაც ინდ/მენარმე „ა. ხ-იანი ...“-ს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთვის არ უცნობებია სათამაშო აპარატების სალონში დადგმული აპარატების რიცხოვნების 11-დან 18-მდე გაზრდის შესახებ.

საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, „აზარტულ და მომგებიან თამაშობებში ცვლილებების შეტანის (რომელიც არ გამოიწვევს თამაშობის არსებით ცვლილებას) შემთხვევაში, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების ორგანიზატორი ვალდებულია გათამაშებამდე ორი კვირით ადრე, თანხმობის მიღების მიზნით, სათანადო დოკუმენტებთან ერთად, წერილობით მიმართოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს. ამ ვადის გასვლის შემდეგ მიმართვა არ განიხილება. ერთი კონკრეტული ციკლის (ტირაჟის) დასრულებამდე წამახალისებელ გათამაშებაში ცვლილებები არ დაიშვება“. „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტების მიხედვით, სათამაშო აპარატების სალონის ორგანიზებისათვის ნებართვის მისაღებად, „ლიცენზიებისა და ნე-

ბართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 25-ე მუხლით გათვალისწინებული დოკუმენტების გარდა, იურიდიულმა (ფიზიკურმა) პირმა უნდა წარმოადგინოს შემდეგი დოკუმენტები: გ) სათამაშო აპარატების ჩამონათვალი სახელწოდების, მოდიფიკაციის, საქარხნო ნომრის, დამზადების წლის მითითებით; დ) სათამაშო აპარატების თამაშების მოკლე აღწერილობები, თითოეულ აპარატზე მაქსიმალური ფსონისა და მოგების მაქსიმალური ოდენობის მითითებით“. მითითებული ნორმების საფუძველზე თბილისის საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ მოსარჩელის მიერ სათამაშო აპარატების სალონში აპარატების რიცხოვნების 11-დან 18-მდე გაზრდა წარმოადგენს „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებულ აზარტულ და მომგებიან თამაშობებში ცვლილების შეტანას, რა შემთხვევაშიც აუცილებელი იყო ორგანიზატორს (მოსარჩელეს) მოსალოდნელი ცვლილების შესახებ წინასწარ ეცნობებია საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთვის. მხოლოდ ამ უკანასკნელისგან თანხმობის მიღების შემთხვევაში იქნებოდა მოსარჩელე უფლებამოსილი განეხორციელებინა აღნიშნული სახის ცვლილება, ანუ გაეზარდა სათამაშო აპარატების რაოდენობა.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, იმ მოსაზრების მართებულობას, რომ სათამაშო აპარატების სალონში აპარატების რიცხოვნების გაზრდა მომგებიან თამაშობებში ცვლილების შეტანას ნიშნავს, ადასტურებს ასევე „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტების დებულებანი. კერძოდ, თუკი ნებართვის გაცემაზე უფლებამოსილი პირისთვის – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთვის აუცილებელია, რომ ნებართვის გაცემის მომენტში მან ზედმინევნიტ ზუსტად იცოდეს სათამაშო აპარატების სალონში დასადგმელი აპარატების ყველა ძირითადი მახასიათებელი (სახელწოდება, მოდიფიკაცია, საქარხნო ნომერი, დამზადების წელი, თამაშობის მოკლე აღწერა, მაქსიმალური ფსონი, მოგების მაქსიმალური ოდენობა), ბუნებრივია, რომ საქმიანობის შემდგომ ეტაპზე თუკი ორგანიზატორი გადაწყვეტს, რომ გაზარდოს სათამაშო აპარატების რაოდენობა, მან ამ მოსალოდნელი ცვლილების შესახებ, ასევე, უნდა აცნობოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ყველა იმ დეტალზე მითითებით, რაც გათვალისწინებულია „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კა-

ნონის 24-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „გ“ და „დ“ ქვეპუნქტებით. ის გარემოება, რომ მოსარჩელემ სათამაშო აპარატების სალონში დადგმულ ახალ სათამაშო აპარატებზე თბილისის რეგიონული ცენტრიდან მიიღო სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებლის ნიშნები (18 ცალი ნიშანი), მას მაინც არ ათავისუფლებს ვალდებულებისგან, დაიცვას „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტით გათვალისწინებული პროცედურა (წინასწარი შეტყობინების პროცედურა). თუმცა, თბილისის რეგიონული ცენტრი (საგადასახადო ინსპექცია) წარმოადგენს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში შემავალ ადმინისტრაციულ ორგანოს, ამ სუბიექტებიდან თითოეულ მათგანს გააჩნია თავისი ფუნქციები, მიზნები და ამოცანები; ლატარიების, აზარტულ და სხვა მომგებიან თამაშობებთან მიმართებაში თბილისის რეგიონული ცენტრი (საგადასახადო ინსპექცია) წარმოადგენს გადასახადების (ამ შემთხვევაში – მოსაკრებლის) ადმინისტრირებაზე (ანუ გადასახადების გამომგარიშებაზე და გადახდაზე) პასუხისმგებელ პირს, მის ფუნქციებში არ შედის საკითხის გადაწყვეტა იმის შესახებ, მიანიჭოს თუ არა, ან/და რა კონკრეტული პირობებით მიანიჭოს დაინტერესებულ პირს (პირებს) ლატარიების, აზარტულ და სხვა მომგებიან თამაშობების ორგანიზების უფლება. ეს ფუნქცია, ანუ ნებართვის გაცემის ფუნქცია და ამ ნებართვასთან დაკავშირებული საკითხების მოწესრიგების კომპეტენცია მიკუთვნებული აქვს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს. შესაბამისად, დაუშვებელია, რომ მოსარჩელის მიერ თბილისის რეგიონული ცენტრიდან (საგადასახადო ინსპექციიდან) მოსაკრებლის გადახდის დამადასტურებელი ნიშნების მიღება გაიგივდეს მომგებიან თამაშობებში ცვლილების შეტანის შესახებ ინფორმაციის საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსთვის შეტყობინებასთან.

საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „კ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების ორგანიზატორი ვალდებულია შეასრულოს ამ კანონით და სხვა ნორმატიული აქტებით მასზე დაკისრებული მოვალეობები. იმავე კანონის 37-ე მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით, აზარტული და მომგებიანი თამაშობების მომწყობ პირთა მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული მოთხოვნების შეუსრულებლობა წარმოადგენს სანებართვო პირობების დარღვევას და გამოიწვევს პასუხისმგებლობას „ლიცენზიებისა და ნებართვე-

ბის შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლის შესაბამისად. „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 37¹-ე მუხლის „გ“ პუნქტით დადგენილია, რომ ნებართვის მფლობელ პირთა მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შეუსრულებლობისათვის, ნებართვის სახეობების მიხედვით, „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლით გათვალისწინებული ჯარიმის ოდენობა შეადგენს სათამაშო აპარატების სალონის მოწყობის ნებართვის მფლობელ პირთა მიმართ 1000 ლარს. „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მიხედვით, ნებართვის მფლობელის მიერ კანონით დადგენილი სანებართვო პირობების შეუსრულებლობა გამოიწვევს ნებართვის მფლობელის დაჯარიმებას კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ჯარიმის ოდენობა განისაზღვრება კანონით. ნებართვის გამცემი განსაზღვრავს გონივრულ ვადას სანებართვო პირობების დაკმაყოფილებისათვის და დაადგენს იმ პირობებს, რომელთა დაცვაც აუცილებელია კონკრეტული ქმედების განხორციელებისათვის. იმავე 34-ე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, პასუხისმგებლობის დაკისრების მიუხედავად, დადგენილ ვადაში ნებართვის მფლობელის მიერ სანებართვო პირობების შეუსრულებლობა გამოიწვევს დაკისრებული ჯარიმის გასამმაგებას. ნებართვის მფლობელს ჯარიმის დაკისრებისას განესაზღვრება ვადა და შესაბამისი პირობები სანებართვო პირობების დაკმაყოფილებისათვის.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონი ნებართვის მფლობელს ავალდებულებს სანებართვო პირობების დაცვას. ამ კანონის 33-ე მუხლის თანახმად, ნებართვის მფლობელის მიერ თუ როგორ სრულდება სანებართვო პირობები, აკონტროლებს ნებართვის გამცემი, რომელიც კონტროლს ახორციელებს სანებართვო პირობების შესრულების შერჩევითი შემოწმებით. იმავე კანონის 34-ე მუხლით განსაზღვრულია პასუხისმგებლობა სანებართვო პირობების დარღვევისათვის. ამ მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად, ნებართვის მფლობელის მიერ კანონით დადგენილი სანებართვო პირობების შეუსრულებლობა იწვევს ნებართვის მფლობელის დაჯარიმებას კანონით დადგენილი წესით. „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-3 მუხლის „ე“ პუნქტით ნებართვა დეფინიცირებულია, როგორც ამ კანონით გათვალისწინებული, განსაზღვრული ან განუსაზღვრელი ვადით ქმედების განხორციელე-

ბის უფლება, რომელიც უკავშირდება ობიექტს და ადასტურებს ამ განზრახვის კანონით დადგენილ პირობებთან შესაბამისობას...“ იმავე მუხლის „ფ“ პუნქტით სანებართვო პირობები არის კანონით ან კანონის საფუძველზე ადგილობრივი თვითმმართველობის წარმომადგენლობითი ორგანოს გადაწყვეტილებით დადგენილი მოთხოვნებისა და ინფორმაციის ამომწურავი ნუსხა, რომელთაც უნდა აკმაყოფილებდეს ნებართვის მაძიებელი ნებართვის მისაღებად და ნებართვით განსაზღვრული ქმედების განხორციელებისას. საქალაქო სასამართლოს მოსაზრებით, ის გარემოება, რომ ნებართვის მფლობელს ნებართვის გამცემისაგან განსაზღვრული ჰქონდა გარკვეული ვადა კონკრეტული დარღვევის გამოსასწორებლად, არ ნიშნავს, რომ მას შეუძლია არ აკმაყოფილებდეს იმ დანარჩენ სანებართვო პირობებს, რომელთათვისაც ვადა არ განსაზღვრია. საქალაქო სასამართლო თვლიდა, რომ „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად გაცემული ნებართვა, მენარმეს ავალდებულებს ამ კანონით დადგენილ პირობებთან შესაბამისობას, ვიდრე ის ამ კანონით გათვალისწინებულ ქმედებას ახორციელებს. თვითონ ის გარემოებაც, რომ ნებართვის გამცემი კონტროლს ახორციელებს სანებართვო პირობების შესრულების შერჩევითი შემონმეებით და არა სრული მოცულობით, ამ გარემოებაზე უსვამს ხაზს. საქალაქო სასამართლო მიუთითებდა, რომ „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლი პასუხისმგებლობას ანებს ზოგადად სანებართვო პირობების შეუსრულებლობისათვის და მისი მიზანია ნებართვის მფლობელის მიერ სანებართვო პირობების დაცვის უზრუნველყოფა სანქციების მეშვეობით, სანებართვო პირობების დადგენილ ვადაში შეუსრულებლობისათვის კი კანონი ამკაცრებს პასუხისმგებლობას. საქალაქო სასამართლოს მოსაზრებით, სანებართვო პირობების შეუსრულებლობაში არ შეიძლება მოაზრებული იყოს მხოლოდ ის სანებართვო პირობები, რომელთათვისაც წინა შემონმებისას ნებართვის მფლობელს განესაზღვრა გარკვეული ვადა. ზემოაღნიშნული კანონის 34-ე მუხლი ნებართვის მფლობელს ავალდებულებს დადგენილ ვადაში არა მარტო კონკრეტული დარღვევის გამოსწორებას და მის სანებართვო პირობებთან შესაბამისობაში მოყვანას, არამედ იმის პრევენციული ღონისძიებაც არის, რომ იგი, როგორც ამ კანონით განსაზღვრული ქმედების განმხორციელებელი სუბიექტი, ვალდებულია აკმაყოფილებდეს ამ კანონით დადგენილ სანებართვო მოთხოვნებს სრულად, ვიდრე ახორციელებს ამ საქმიანობას, მიუხედავად იმისა, განესაზღვრა თუ არა რაიმე

ვადა ამა თუ იმ კონკრეტული სანებართვო პირობის შესრულებისათვის.

მითითებული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა ი/მ „ა. ხ-იანი ...“ დირექტორმა – ა. ხ-იანმა.

აპელანტი სააპელაციო საჩივრით ითხოვდა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმებასა და საქმის ხელახლა განსახილველად იმავე სასამართლოში დაბრუნებას.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის 18 ნოემბრის განჩინებით ი/მ „ა. ხ-იანი ...“ სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2010 წლის 12 მარტის გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლომ სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები და სამართლებრივი შეფასებები.

აღნიშნული განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა ი/მ „ა. ხ-იანი ...“.

კასატორის მოსაზრებით, სააპელაციო სასამართლომ არასწორად განმარტა „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტი და „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლი.

კასატორი მიუთითებდა, რომ სასამართლოებმა მარტოოდენ სანებართვო პირობების განმეორებითი დარღვევა მიიჩნიეს სანებართვო პირობების დარღვევისათვის ჯარიმის გასამმაგების საფუძველად მაშინ, როდესაც მისი აზრით, ზემოაღნიშნული მუხლის ნორმები შეეხებიან ისეთ შემთხვევებს, როცა ნებართვის გამცემის მიერ სანებართვო პირობების დასაკმაყოფილებლად ნებართვის მფლობელისათვის განსაზღვრული გონივრული ვადის მიცემის შემდეგ ნებართვის მფლობელი კვლავ არ შესრულებს სანებართვო პირობებს.

კასატორი თვლიდა, რომ „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლის საფუძველზე პასუხისმგებლობის დაკისრების მიუხედავად, დადგენილ ვადაში ნებართვის მფლობელის მიერ სანებართვო პირობების შეუსრულებლობა იწვევს დაკისრებული ჯარიმის გასამმაგებას, კასატორი მიუთითებდა, რომ მოპასუხემ სასამართლოში ვერ წარადგინა მტკიცებულება იმისა, რომ იგი სანებართვო პირობების გამოსასწორებლად გაფრთხილებულია და ამის გამოსასწორებლად განსაზღვრული ჰქონდა გონივრული ვადა.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით კასატორი საკასაციო საჩივრით ითხოვდა გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებასა და სარჩელის დაკმაყოფილებას.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის საფუძვლების შესწავლის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მიიჩნევს, რომ ი/მ „ა. ხ-იანი ...“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული განჩინება მიღებულია მატერიალური სამართლის ნორმების დარღვევით, რაც საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე-394-ე მუხლების მოთხოვნათა გათვალისწინებით, წარმოადგენს განჩინების გაუქმების საფუძველს.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2008 წლის 3 ოქტომბრის №2453 ბრძანების საფუძველზე გაიცა №19-06/2927 ნებართვა, რომლის საფუძველზეც ი/მ „ა. ხ-იანი-მანი+%“-ს“ მიეცა უფლება ქ. თბილისში, ნუცუბუძის ქ. №179-181 კორპუსებს შორის №21/004 ნაკვეთზე არსებულ ორსართულიანი შენობის 1 სართულზე, ფართი №1, კანონმდებლობით დადგენილი პირობების დაცვით მოეწყოს სათამაშო აპარატების სალონი.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოს – ქ. თბილისის მთავარი სამმართველოს ვაკე-საბურთალოს რაიონული სამმართველოს 2008 წლის 24 დეკემბრის №127, №128 დაც №129 ბრძანებების თანახმად, შემოწმდა რა ი/მ „ა. ხ-იანი-...“ სათამაშო აპარატების სალონი, დადგენილ იქნა, რომ ი/მ „ა. ხ-იანი-...ს“ მიერ დაირღვა „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული მოთხოვნები, რა დროსაც იგი დაჯარიმდა ცალცალკე 1000-1000 ლარით, ანუ თითოეული ბრძანებით მას დაეკისრა 1000 ლარი, სულ 3000 ლარის ოდენობით.

2009 წლის 30 სექტემბერს გადამოწმებულ იქნა ინდივიდუალური საწარმო „ა. ხ-იანი“ მიერ სანებართვო პირობების შესრულება, რა დროსაც კვლავ გამოვლინდა „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შეუსრულებლობის ფაქტები, კერძოდ ი/მ „ა. ხ-იანი-...“ სათამაშო აპარატების სალონის

მონყობის №19-06/2927 ნებართვით ორგანიზებული საქმიანობა დაიწყო 11 ცალი სათამაშო აპარატის გამოყენებით, დაუდგენელ დროს მენარმემ აზარტულ თამაშობაში შეიტანა ცვლილება და შემონმების დროს 2009 წლის 30 სექტემბერს საქმიანობას ეწეოდა 18 ცალი აპარატის გამოყენებით, რის შესახებაც არ აცნობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს. ასევე მის მიერ ვერ იქნა წარმოდგენილი სათამაშო აპარატების ვიდეომეთვალყურეობის სისტემით მიღებული ჩანაწერები, გარე პერიმეტრზე განთავსებული ვიდეომეთვალყურეობის სისტემა არ იყო დამონტაჟებული საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ან/ და სხვა უფლებამოსილი პირის მიერ განსაზღვრულ ადგილას და შერჩეული განლაგებით.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანებით დადგენილია, რომ ი/მ „ა. ხ-იანი...“ მიერ დარღვეულია „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მონყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტით, 24-ე მუხლის მე-4 პუნქტით, 29-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის „კ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული მოთხოვნები.

აღნიშნულის გათვალისწინებით, ინდ. სანარმო „ა. ხ-იანი ...“ „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მონყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 37'-ე მუხლის საფუძველზე კანონით დადგენილი მოთხოვნების განმეორებით დარღვევისათვის დაჯარიმდა 3000 ლარით.

ინდ/ სანარმო „ა. ხ-იანი ...“ შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანება გაასაჩივრა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროში, რომლის 2009 წლის 17 დეკემბრის №851 ბრძანებით მიჩნეულ იქნა, რომ ვიდეოსამეთვალყურეო სისტემის შემონმება არ შედიოდა შემოსავლების სამსახურის კომპეტენციაში, თუმცა ქმედების განმეორებითი ხასიათის გამო ჯარიმა დარჩა უცვლელი, შესაბამისად საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

„ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მონყობის შესახებ“ საქართველოს კანონი ადგენს საქართველოში ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების ორგანიზების და ჩატარების სამართლებრივ საფუძველებს. ამ კანონის მიზანია საქართველოში ლატარიების, სამორინეების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების სფეროს სახელმწიფოს მხრიდან რეგულირება, მოქალაქეთა კანონიერი ინტერესებისა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვის უზრუნველყოფა „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართვე-

ლოს კანონის შესაბამისად. ხსენებული საკანონმდებლო აქტის მე-7 მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტების (ქველი რედაქცია) თანახმად, აზარტული და მომგებიანი თამაშობების ნებართვების გაცემასა და გაუქმებას, მათში ცვლილებების შეტანასა და უწყებრივ სანებართვო რეესტრში რეგისტრაციას „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და ამ კანონის შესაბამისად ახორციელებს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო. ამ კანონით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების დარღვევისათვის ნებართვის მფლობელთა დაჯარიმებას ახორციელებს საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო ან საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

საქმის მასალებით დასტურდება, რომ მოპასუხემ – შემოსავლების სამსახურმა სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანებით, მოსარჩელეს დააკისრა გასამმაგებული ჯარიმა 3000 ლარი ანუ საკითხის გადაწყვეტისას მოპასუხემ გამოიყენა „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34.2 მუხლის დებულებანი, რასაც საკასაციო სასამართლო უსაფუძვლოდ მიიჩნევს შემდეგ გარემოებათა გამო:

„ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 37.2 მუხლით, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობა პირთა მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული მოთხოვნების შეუსრულებლობა წარმოადგენს სანებართვო პირობების დარღვევას და გამოიწვევს მათ პასუხისმგებლობას „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლის შესაბამისად. ამავე კანონის 37¹-ე მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით განისაზღვრა, რომ ნებართვის მფლობელ პირთა მიერ ამ კანონით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების შეუსრულებლობისათვის, ნებართვის სახეობების მიხედვით, „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლით გათვალისწინებული ჯარიმის ოდენობა შეადგენს: სათამაშო აპარატების სალონის მოწყობის ნებართვის მფლობელ პირთა მიმართ – 1000 ლარს.

„ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34.1 მუხლის თანახმად, ნებართვის მფლობელის მიერ კანონით დადგენილი სანებართვო პირობების შეუსრულებლობა გამოიწვევს ნებართვის მფლობელის დაჯარიმებას კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ჯარიმის ოდენობა განისაზღვრება კანონით. ნებართვის გამცემი განსაზღვრავს გონივრულ ვადას

სანებართვო პირობების დაკმაყოფილებისათვის და დაადგენს იმ პირობებს, რომელთა დაცვაც აუცილებელია კონკრეტული ქმედების განხორციელებისათვის. ამავე ნორმის მე-2 პუნქტით პასუხისმგებლობის დაკისრების მიუხედავად, დადგენილ ვადაში ნებართვის მფლობელის მიერ სანებართვო პირობების შეუსრულებლობა გამოიწვევს დაკისრებული ჯარიმის გასამმაგებას. ნებართვის მფლობელს ჯარიმის დაკისრებისას განესაზღვრება ვადა და შესაბამისი პირობები სანებართვო პირობების დაკმაყოფილებისათვის.

საკასაციო სასამართლო ნორმის შინაარსიდან გამომდინარე მიიჩნევს, იმისათვის, რომ უფლებამოსილმა პირმა ვალდებული პირს დააკისროს გასამმაგებული ჯარიმა, პირველ რიგში უნდა გამოარკვიოს თუ რა სახის სანებართვო პირობების დარღვევას ჰქონდა ადგილი პირველი დაჯარიმების დროს და აღნიშნული დაჯარიმების თაობაზე მიღებული ადმინისტრაციული აქტით განსაზღვრულ ვადაში მოხდა თუ არა დარღვეული სანებართვო პირობების გამოსწორება.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, მართალია ინდ/საწარმო „ა. ხ-იანი ...“ მიმართ შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანების გამოცემას წინ უსწრებდა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოს – ქ. თბილისის მთავარი სამმართველოს ვაკე-საბურთალოს რაიონული სამმართველოს 2008 წლის 24 დეკემბრის №127, №128 და №129 ბრძანებები, მაგრამ მხოლოდ ეს გარემოება არასაკმარისია იმისათვის, რომ გამოყენებულ იქნას „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34.2 მუხლის დებულებანი. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ განმეორებითობისათვის გადამწყვეტია დროის განსაზღვრულ პერიოდში ერთი და იმავე გადაცდომის ჩადენისა და გამოუსწორებლობის ფაქტი. განსახილველ შემთხვევაში არსებითია ის გარემოება, რომ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ტერიტორიული ორგანოს – ქ. თბილისის მთავარი სამმართველოს ვაკე-საბურთალოს რაიონული სამმართველოს 2008 წლის 24 დეკემბრის №127, №128 დაც №129 ბრძანებების გამოცემას საფუძვლად დაედო „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 24-ე მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული სანებართვო პირობების დარღვევა, კერძოდ, შემომნების პერიოდში 2008 წლის 23 დეკემბერს ინდ/საწარმო „ა. ხ-იანი ...“ სათამაშო აპარატების სალონში სალარო არ იყო აღჭურვილი სათანადო დაცვით, მისი ერთ-ერთი კუთხე იყო ღია და შემიწული არ იყო

ბრონირებული შუშით, ვიდეომეთვალყურეობის კამერები ვერ მოიცავდა სათამაშო დარბაზის მთელ სივრცეს და დარბაზში არ იყო დამონტაჟებული კონკრეტულად მთავარ და სათადარიგო შემოსასვლელზე ორიენტირებული ვიდეომეთვალყურეობის კამერა, სალარო არ არის აღჭურვილი ცალ-ცალკე ვიდეომეთვალყურეობის კამერით, რომლითაც შესაძლებელი იქნება სალაროში მდგომი პირის კონკრეტულად დანახვა და იდენტიფიცირება. 2009 წლის 30 სექტემბერს კი შემოსავლების სამსახურის მიერ გამოვლინდა სრულიად სხვა სახის გადაცდომა, კერძოდ სახეზე იყო „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტის დარღვევა: მენარმე 2009 წლის 30 სექტემბერს ნაცვლად 11 ცალი სათამაშო აპარატისა, სათამაშო ბიზნესს აწარმოებდა 18 ცალი აპარატის გამოყენებით, რის შესახებაც არ აცნობა საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო ვერ გაიზიარებს ქვედა ინსტანციის სასამართლოს მოსაზრებას გადაცდომის განმეორებითი ხასიათის თაობაზე.

საკასაციო სასამართლო ასევე მიუთითებს სადავო აქტის გამოცემის დროს მოქმედ „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის 1-ლ პუნქტზე, რომლის თანახმად აზარტულ და მომგებიან თამაშობებში ცვლილებების შეტანის (რომელიც არ გამოიწვევს თამაშობის არსებით ცვლილებას) შემთხვევაში, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების ორგანიზატორი ვალდებულია, გათამაშებამდე ორი კვირით ადრე, თანხმობის მიღების მიზნით, სათანადო დოკუმენტებთან ერთად, წერილობით მიმართოს საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს. ამ ნაწილში საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მოსაზრებას იმის შესახებ, რომ მოსარჩელის მიერ დარღვეულია „ლატარიების, აზარტული და სხვა მომგებიანი თამაშობების მოწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-13 მუხლის 1-ლი პუნქტის მოთხოვნები, თუმცა როგორც უკვე აღინიშნა, საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ შემოსავლების სამსახურმა სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემას საფუძვლად დაუდო ისეთი სახის სანებართვო პირობების დარღვევა, რომელზედაც არ იყო მითითებული ქ. თბილისის მთავარი სამმართველოს ვაკე-საბურთალოს რაიონული სამმართველოს 2008 წლის 24 დეკემბრის ბრძანებებში და მანამდე გამოცემული არცერთი ადმინისტრაციული აქტით არ ყოფილა განსაზღვრული ვადა სწორედ ამ სახის დარღვევის აღმოსაფხვრელად.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ლიცენზიებისა და ნებართვების შესახებ“ საქართველოს კანონის 34-ე მუხლის საფუძველზე ნებართვის მფლობელისათვის დაკისრებული ერთმაგი, სამმაგი და სამმაგი ჯარიმის კიდეე გასამმაგებული თანხის გადახდის ვალდებულება წარმოადგენს კანონისმიერ ვალდებულებას, რომელიც უნდა შესრულდეს, თუმცა ამავე საკანონმდებლო აქტის 34-ე მუხლის 1-ლი, მე-2, მე-3, მე-4 და მე-5 პუნქტების ერთობლივი ანალიზი ცხადყოფს, რომ ჯარიმის დაკისრების, ერთმაგი ჯარიმის გასამმაგების, გასამმაგებული ჯარიმის კვლავ გასამმაგების და ბოლოს – ნებართვის გაუქმების საფუძველი შეიძლება იყოს თავდაპირველი სანებართვო პირობის (პირობების) დარღვევა-შეუსრულებლობა, ხოლო მომდევნო ეტაპებზე-დაჯარიმებების მიუხედავად ნებართვის მფლობელის მიერ ამ კონკრეტული სანებართვო პირობების გამოუსწორებლობა.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის შესაბამისად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუნყვეტლად ბათილად ცნოს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი და დაევალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს, ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი აქტი.

საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის – საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანების ბათილად ცნობის პირობებში მოპასუხეს-შემოსავლების სამსახურს უნდა დაევალოს, საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი მოსარჩელის – ინდ/ სანარმო „ა. ხ-იანი ...“ მიმართ, 2009 წლის 30 სექტემბერს მოსარჩელის კუთვნილ სათამაშო აპარატების სალონში გამოვლენილი დარღვევის გამო პასუხისმგებლობის გამოყენების შესახებ საკითხის გადასაწყვეტად ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, მე-10, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე, 53.1-ე მუხლებით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა :

1. ი/მ „ა. ხ-იანი ...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის 18 ნოემბრის განჩინება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;

3. ი/მ „ა. ხ-იანი ...“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს შემოსავლების სამსახურის 2009 წლის 26 ოქტომბრის №3781 ბრძანება და საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს 2009 წლის 17 დეკემბრის №851 ბრძანება და სსიპ შემოსავლების სამსახურს დაევალოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად მოსარჩელის – ი/მ „ა. ხ-იანი ...“ მიმართ 2009 წლის 30 სექტემბერს სათამაშო აპარატების სალონში გამოვლენილი დარღვევის გამო პასუხისმგებლობის გამოყენების შესახებ საკითხის გადაწყვეტის მიზნით მიიღოს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი (ბრძანება);

4. საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს და სსიპ შემოსავლების სამსახურს ი/მ „ა. ხ-იანი ...“ სასარგებლოდ დაეკისროთ სახელმწიფო ბაჟის 300 ლარის გადახდა.

5. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის
წარმოების გამომრიცხავი გარემოება**

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელმთრო**

№ბს-252-250(კ-12)

27 ნოემბერი, 2012 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. წეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. სილაგაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა; ქმედების განხორციელება, საქმის წარმოების შეწყვეტა

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე: დ. გ-ე

მოპასუხეები: საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია; შპს „...“

სარჩელის სახე: საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლისა და საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა, აბონენტ №...-ზე საქმის წარმოების შეწყვეტა.

სარჩელის საგანი:

1) 2011 წლის 28 ივნისის №002872 სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობა;

2) შპს „...“ ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ 2011 წლის 6 ივლისის №01/778 დადგენილების ბათილად ცნობა

3) საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს №20/7 გადაწყვეტილების, ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ, ბათილად ცნობა.

4) აბონენტ №...-ზე ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოების შეწყვეტა.

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი: შპს „...“ წარმომადგენლებმა შეადგინეს სამართალდარღვევის ოქმი №002872 გარდაცვლილ ვ. გ-ეზე, გაზის მიტაცების ფაქტზე. მოსარჩელის განმარტებით, შპს „...“

წარმომადგენლებმა გადაიღეს ფოტომასალა მიღზე, როცა მონტაჟდებოდა გაზის ხელსაწყო და ოქმის შედგენის დროისათვის მასში გაზი არ მიედინებოდა.

მოსარჩელის განმარტებით, მიუხედავად იმისა, რომ აცნობეს შპს „...“ და საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას, რომ ვ. გ-ე გარდაცვლილი იყო შპს „...“ 2011 წლის 6 ივლისის №01/778 დადგენილებით გაფრთხილება მიეცა გარდაცვლილ ვ. გ-ეს.

სამართლებრივი: მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ სადავო აქტები საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის შესაბამისად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი და უნდა შეწყდეს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის საქმის წარმოება აბონენტი ...-ზე.

მოპასუხის შპს „...“ შესაგებელი:

ფაქტობრივი: 2011 წლის 28 ივნისს შპს „...“ წარმომადგენლებმა აბონენტთან აღმოაჩინეს მრიცხველის გვერდის ავლით არსებული ბუნებრივი გაზის მილი, რომლითაც აბონენტი ბუნებრივ გაზს მოიხმარდა აღურიცხავად.

შპს „...“ წარმომადგენლებს სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისას მოსარჩელემ საზოგადოების წარმომადგენლების შეცდომაში შეყვანის მიზნით წარუდგინა ვ. გ-ის პირადობის მონმობა, რომლის მიმართაც შედგა სამართალდარღვევის ოქმი, ხოლო ვ. გ-ის გარდაცვალების თაობაზე შპს-ს არანაირი ინფორმაცია არ ჰქონდა.

შპს „...“ ვ. გ-ის გარდაცვალების თაობაზე ცნობილი გახდა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოდან გადმოგზავნილი სარჩელიდან, რომელსაც ერთვოდა ვ. გ-ის გარდაცვალების მონმობა.

მოპასუხის განმარტებით, სამართალდარღვევის №ა002872 ოქმისა და ბუნებრივი გაზის უკანონოდ მოხმარების შესახებ აქტის გაუქმების არანაირი საფუძველი არ არსებობს, ხოლო, რაც შეეხება ვ. გ-ის მიმართ შპს „...“ 2011 წლის 6 ივლისის №01/778 დადგენილების გაუქმებას, სამართალდარღვევის ფაქტის არარსებობის მოტივით, როგორც ამას მოსარჩელე მოითხოვს, არამართებულია, ვინაიდან საქმის მასალებით დადასტურებულია სამართალდარღვევის, კერძოდ, ბუნებრივი გაზის დატაცების ფაქტი.

სამართლებრივი: სამართლებრივ საფუძველებზე მითითება არ არის.

მოპასუხის – საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის შესაგებელი:

ფაქტობრივი: მოპასუხის განმარტებით, მოსარჩელის – დ.

გ-ის მიერ წარდგენილ საჩივარში არსად არ არის მითითებული დედამისის – ვ. გ-ის გარდაცვალების ფაქტი, აღნიშნულით მან კომისია განზრახ შეიყვანა შეცდომში.

შპს „...“ მიერ გადმოგზავნილ მასალებში, კერძოდ, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ოქმში მითითებულია მოქალაქე ვ. გ-ის პირადი ნომერი, საქმის მასალებში კი არსად არ მოიპოვებოდა იმის მტკიცებულება, რომ ვ. გ-ე 3 წლის გარდაცვლილი იყო.

მოპასუხის მითითებით, ოქმის შედგენის საფუძველი გახდა ის ფაქტი, რომ მომხმარებლის მიერ ადგილი ჰქონდა „ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების შესახებ“ დადგენილების მე-9 მუხლით გათვალისწინებულ დარღვევას, კერძოდ, აბონენტის მიერ ბუნებრივი გაზის უკანონო მოხმარებას.

სამართლებრივი: საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ 2011 წლის 3 აგვისტოს №20/7 გადაწყვეტილების მიღებისას მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ იხელმძღვანელა „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 და მე-5 მუხლებით და კომისიის 2009 წლის 9 ივლისის №12 დადგენილებით „დამტკიცებული „ბუნებრივი გაზის მიწოდების და მოხმარების წესების შესახებ“.

საქმის გარემოებები: 2008 წლის 17 იანვარს გარდაიცვალა მოსარჩელის დედა – ვ. გ-ე, გარდაცვალების დროისათვის ვ. გ-ის სახელზე თბილისის სარეგისტრაციო სამსახურში რეგისტრირებული იყო უძრავი ნივთი მდებარე, ქ. თბილისში, ... ქ. №9-ში, რომლის რეგისტრაცია საჯარო რეესტრში სრულად არ არის განხორციელებული.

2011 წლის 28 ივნისს შპს „...“ თანამშრომლებმა შეადგინეს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ოქმი ვ. გ-ის მიმართ, ბუნებრივი გაზის უკანონოდ მოხმარების გამო, ხოლო 2011 წლის 6 ივლისს „...“ მიერ ვ. გ-ეს ადმინისტრაციული სახდელის სახით დაედო გაფრთხილება.

ზემოაღნიშნულ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება დ. გ-ემ გაასაჩივრა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიაში.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს №20/7 გადაწყვეტილებით დ. გ-ის საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

2011 წლის 11 ოქტომბერს ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს

განცხადებით მიმართა დ. გ-ემ და მოითხოვა საქართველოს სა-
მოქალაქო საპროცესო კოდექსის 83-ე მუხლის შესაბამისად, სა-
სარჩელო მოთხოვნის გაზრდა, კერძოდ, ვ. გ-ის მიმართ შპს „...“
მიერ დარიცხული 1663,40 ლარის გაუქმება.

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 12 ოქტომ-
ბრის საოქმო განჩინებით დ. გ-ის შუამდგომლობა სასარჩელო
მოთხოვნის გაზრდის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

2011 წლის 12 ოქტომბრის განცხადებით დ. გ-ემ მოითხოვა
სარჩელის უზრუნველყოფის მიზნით საქმეზე გადაწყვეტილე-
ბის მიღებამდე მოპასუხე შპს „...“ გაზის მიწოდების აღდგენის
დავალდებულება.

2011 წლის 13 ოქტომბრის განჩინებით დ. გ-ის განცხადება
არ დაკმაყოფილდა.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუ- ციო/:

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 4 ნოემბრის
გადაწყვეტილებით დ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდა ნაწილობ-
რივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობი-
ლი საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარე-
გულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს №20/
7 გადაწყვეტილება ძალაში შესვლის მომენტიდან და საქართვე-
ლოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ
ეროვნულ კომისიას დაევალა შპს „...“ მიერ გამოცემული და მო-
სარჩელე დ. გ-ის მიერ სადავოდ გამხდარი №ა002872 ადმინის-
ტრაციული სამართალდარღვევის ოქმისა და 2011 წლის 6 ივლი-
სის №01/778 დადგენილების კანონიერების შემოწმებასთან და-
კავშირებით ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტის გამოცემა საქმის გარემოებების გამოკვლე-
ვისა და შეფასების საფუძველზე.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

შპს „...“ მონაცემთა ბაზაში ბუნებრივი გაზის მომხმარებლად
ქ. თბილისში, ... ქ. №9-ში ... სააბონენტო ნომრით რეგისტრირე-
ბულია გ-ე.

ვ. გ-ე გარდაიცვალა 2008 წლის 17 იანვარს და მისი დანაშთი
ქონება მიიღეს მისმა კანონისმიერმა მემკვიდრეებმა დ. გ-ემ
და ნ. გ-ემ.

2011 წლის 28 ივნისს შპს „...ს“ თანამშრომლებმა შეადგინეს
ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი ვ. გ-ის მიმართ,
ბუნებრივი გაზის უკანონოდ მოხმარების გამო, ხოლო 2011 წლის
6 ივლისს „...ს“ მიერ ვ. გ-ეს ადმინისტრაციული სახდელის სახით
დაედო გაფრთხილება.

2011 წლის 28 ივნისს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი და 2011 წლის 6 ივლისის დადგენილება დ. გ-ემ გაასაჩივრა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიაში, რომელიც მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს №20/7 განწყვეტილებით არ დაკმაყოფილდა.

ქ. თბილისში, ... ქ. №9-ში მდებარე უძრავი ქონება საჯარო რეესტრში აღრიცხულია დ. გ-ის, ნ. გ-ის, მ. გ-ის, ე. ბ-ის, გ. ბ-ის, ქ. ჯ-ის საკუთრების უფლებით.

სასამართლოს მიერ სადავოდ მიჩნეული ფაქტები:

სადავოა სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი და გარდაცვლილ ვ. გ-ისათვის ადმინისტრაციული სახდელის დადების კანონიერება.

დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, „ადმინისტრაციული წარმოების განხორციელების დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2003 წლის 7 აგვისტოს №12 დადგენილების მე-7 მუხლის შესაბამისად, ნებისმიერ პირს აქვს უფლება მიმართოს საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას ამ უკანასკნელის უფლებამოსილების მიკუთვნებული იმ საკითხის გადასაწყვეტად, რომელიც უშუალოდ და პირდაპირ ეხება პირის უფლებებსა და კანონიერ ინტერესებს. ამავე დადგენილების 49.1 მუხლის შესაბამისად, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისია ვალდებულია ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე. ხოლო 49.2 თანახმად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძველად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც სრულყოფილად არ არის გამოკვლეული საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ.

ზემოაღნიშნული დადგენილების 50.1 მუხლის შესაბამისად, საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისია უფლებამოსილია: გამოითხოვოს დოკუმენტები; შეაგროვოს ცნობები; მოუსმინოს დაინტერესებულ მხარეებს; დაათვალიეროს მოვლენის ან შემთხვევის ადგილი; დანიშნოს ექსპერტიზა; გამოიყენოს აუცილებელი დოკუმენტები და აქტები; მტკიცებულებათა შეგრო-

ვების, გამოკვლევისა და შეფასების მიზნით მიმართოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა ზომებს.

სასამართლოს განმარტებით, ასეთივე შინაარსია მოცემული „ელექტროენერჯის ან ბუნებრივი გაზის (აირის) დამატების, ასევე სასმელი წყლის უკანონო მოხმარებისა და წყალარინების ქსელით უკანონო სარგებლობისათვის ადმინისტრაციული სახდელის დადებისა და იძულებითი აღსრულების წესების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2010 წლის 12 აგვისტოს №14 დადგენილების 11.7 მუხლში, რომლის მიხედვით საკითხის ობიექტურად გადაწყვეტის უზრუნველსაყოფად კომისია უფლებამოსილია მოითხოვოს საჭირო ინფორმაცია ადმინისტრაციული წარმოების ნებისმიერ ეტაპზე.

სასამართლოს მოსაზრებით, სამართალწარმოების პროცესში მხარეთა მხრიდან წარმოდგენილი მტკიცებულებები საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ სადავო აქტის გამოცემისას განხილვისა და შეფასების საგანი არ ყოფილა, ამასთან, წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლიობა არ ქმნის დავის კანონიერად და ობიექტურად გადაწყვეტის საკმარის წინაპირობას, მათი წინააღმდეგობრივი ხასიათის გამო.

საქალაქო სასამართლოს შეფასებით, ადმინისტრაციულ ორგანოს სადავო საკითხის გადაწყვეტისას მტკიცებულებათა მოპოვების გზით უნდა დაედგინა საქმისათვის განმსაზღვრელი მნიშვნელობის მქონე გარემოებები, რაც მის მიერ არ განხორციელებულა; კერძოდ, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელმა ეროვნულმა კომისიამ ისე მიიღო გადაწყვეტილება დ. გ-ის მიმართ, რომ არ დაუდგენია თუ რა კავშირი არსებობდა ადმინისტრაციულ სახდელდადებულ ვ. გ-ესა და დ. გ-ეს შორის, მითუფრო, როცა შპს „...“ მიერ 2011 წლის 6 ივლისს №10/778 დადგენილების გამოცემისას იგი რამდენიმე წლის გარდაცვლილი იყო, ასევე არ შეუფასებია შპს „...“ თანამშრომლის მიერ შედგენილი №ა002872 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის შესაბამისობა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2010 წლის 12 აგვისტოს №14 დადგენილების მოთხოვნებთან და არსებობდა თუ არა საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 232-ე მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოების გამომრიცხავი რომელიმე გარემოება. ასევე, არ დაუდგენია აღნიშნული კოდექსის 96¹.1 მუხლით გათვალისწინებული სამართალ-

დარღვევის ფაქტის არსებობის უტყუარობა, იმ პირობებში, როცა ქ. თბილისში, ... ქ. №9-ში მდებარე უძრავი ქონება არ წარმოადგენს მხოლოდ დ. გ-ს საკუთრებას.

სასამართლოს დასკვნები:

გასაჩივრებული აქტი უკანონოა და მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ მთელი რიგი მტკიცებულებების მოპოვებისა და შეფასების საფუძველზე უნდა გამოსცეს კანონიერი და დასაბუთებული გადაწყვეტილება.

საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს №20/7 გადაწყვეტილება და ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა დაევალოს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა.

სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

საქალაქო სასამართლომ იხელმძღვანელა „დამოუკიდებელი ეროვნული მარეგულირებელი ორგანოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2, მე-12 მუხლებით, „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-4 მუხლით, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ ადმინისტრაციული წარმოების განხორციელების დებულების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2003 წლის 7 აგვისტოს №12 დადგენილებით; „ელექტროენერჯის ან ბუნებრივი გაზის (აირის) დამატების, ასევე სასმელი წყლის უკანონო მოხმარებისა და წყალარინების ქსელით უკანონო სარგებლობისათვის ადმინისტრაციული სახდელის დადებისა და იძულებითი აღსრულების წესების დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2010 წლის 12 აგვისტოს №14 დადგენილებით; საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსით, საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 96¹-ე მუხლით, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 60¹, 96-ე მუხლებით.

აპელანტი: დ. გ-ე

მოწინააღმდეგე მხარეები (მოპასუხე): საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია; შპს „...“

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების სარჩელის დაუკმაყოფილებელ ნაწილში გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩე-

ლის დაკმაყოფილება, კერძოდ, შპს „...“ მიერ ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ 2011 წლის 6 ივლისის №01/778 დადგენილების, სამართალდარღვევის ოქმის №ა002872 ბათილად ცნობა; საქმის წარმოება შეწყვეტა აბონენტ №...-ზე, რომელიც გამოიცა გარდაცვლილ ვ. გ-ეზე და მიეთითა დ. გ-ის სააბონენტო ნომერი.

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: 2011 წლის 28 ივნისს შპს „...“ თანამშრომლებმა შეადგინეს თითქოსდა გაზის უმრიცხველად მოხმარებაზე სამართალდარღვევის ოქმი, 2008 წლის 17 იანვარს გარდაცვლილ ვ. გ-ეზე, რომელიც გადასცეს ჯ. ხ-ს, რომელიც არ დაეთანხმა აღნიშნულ ოქმს და ოქმზე მიაწერა, რომ ოქმი იყო უკანონო, ვინაიდან გაზის დატაცების ფაქტი არ დაფიქსირებულა.

აპელანტის მითითებით, შპს „...“ მიერ დაინიშნა სხდომა, რომელზეც დაიბარეს ჯ. ხ-ი, რომელიც არ გამოცხადდა იმ მოტივით, რომ იგი არ იყო უფლებამოსილი პირი.

ვინაიდან, ვ. გ-ის მიმართ გამოტანილი გაფრთხილების დადგენილებაში მითითებული იყო დ. გ-ის მიერ მომხმარებული გაზის აბონენტის ნომერი ... საჩივარი შეიტანა მან.

აპელანტის განმარტებით, მარეგულირებელმა კომისიამ არ გაარკვია საქმის გარემოებები, არ დაადგინა იყო თუ არა სახეზე სამართალდარღვევის ფაქტი. შპს „...“ თანამშრომლებმა ოქმი შეადგინეს გარდაცვლილ ვ. გ-ეზე, რაც არამართებულია, არასწორია ასევე შპს „...“ თანამშრომლების განმარტება იმის თაობაზე, რომ ვ. გ-ის პირადობის მონმობის ასლი მათ მისცა დ. გ-ემ, მაშინ როდესაც დ. გ-ეს შპს „...“ თანამშრომლები საერთოდ არ უნახავს.

საქალაქო სასამართლომ ასევე არანაირი შეფასება არ მისცა ექსპერტის დასკვნას და სპეციალისტის ცნობას, რომ გაზის დატაცება შეუძლებელი იყო, ვინაიდან, გამაცხელებელში არ შედიოდა წყალი და მასთან მიერთებული არ იყო გაზი, სასამართლომ არანაირი შეფასება არ მისცა ასევე იმ გარემოებას, რომ ფართი, სადაც ე.წ გაზის დატაცება დაფიქსირდა, ეკუთვნის ქ. ჯ-ს და არა გარდაცვლილ ვ. გ-ეს.

საქალაქო სასამართლომ, ასევე, შეფასება არ მისცა მოპასუხის შპს „...“ შესაგებელში მითითებულ მოთხოვნას ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კოდექსის 232-ე მუხლის საფუძველზე საქმის წარმოების შეწყვეტასთან დაკავშირებით და სასარჩელო მოთხოვნის დაუკმაყოფილებლობის მოთხოვნას.

სამართლებრივი: აპელანტის განმარტებით, სასამართლომ არასწორად გამოიყენა საქართველოს ადმინისტრაციული საპ-

როცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილი, არ გამოიყენა სამართალდარღვევის კოდექსის 232.9 მუხლი, გადაწყვეტილების გამოტანისას უგულვებლყო სამოქალაქო საპროცესო და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ნორმები, მარეგულირებელი კომისიის დადგენილებები და სხვა ნორმატიული აქტები, რაც სპეციალური დარეგულირების მიზნით გამოცემული აქტებია ასეთი ტიპის სადავო საკითხების გადასაწყვეტად.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება /სარეზოლუციო/:

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2011 წლის 20 დეკემბრის განჩინებით დ. გ-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 4 ნოემბრის გადაწყვეტილება.

აპელაციის მოტივების არგაზიარების თაობაზე სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა საქალაქო სასამართლოს მოტივაცია, რომ დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებები, არ არის საკმარისი სადავო სამართლებრივი ურთიერთობის მონესრიგების მიზნით (სადავო საკითხის გადაწყვეტით) საქმეზე დასაბუთებული გადაწყვეტილების მისაღებად, შესაბამისად მართებულია სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნობა და ადმინისტრაციული ორგანოს დავალდებულება საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების შესწავლისა და გამოკვლევის შედეგად აქტის გამოცემის თაობაზე.

სააპელაციო სასამართლო დაეთანხმა საქალაქო სასამართლოს შეფასებებს და დასკვნას სამართლებრივ საკითხთან დაკავშირებით.

კასატორი: დ. გ-ე

მონინალმდევე მხარეები: საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია; შპს „...“

კასაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2011 წლის 20 დეკემბრის განჩინების გაუქმება, ყველა სადავო აქტის ბათილად ცნობა და საქმის წარმოების შეწყვეტა.

კასაციის მოტივები: სამართლებრივი:

პროცესუალური: კასატორის მითითებით გადაწყვეტილე-

ბა იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული. გადან-
ყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სა-
მართლებრივი საფუძვლიანობის შემონახვა შეუძლებელია სა-
ქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის
„ე“ და „ე1“ ქვეპუნქტების შესაბამისად.

მატერიალური: კასატორის განმარტებით, ადმინისტრაცი-
ული ორგანოს მიერ გამოსაკვლევი არაფერი არ არის, დადგენი-
ლია, რომ ვ. გ-ე არის გარდაცვლილი და ამ საკითხს გამოკვლევა
არ სჭირდება. გამოკვლევა არ სჭირდება ასევე იმ ფაქტსაც, რომ
გაზის დატაცება შეუძლებელი იყო, რაც დასტურდება ასევე ექ-
სპერტის დასკვნით, აღნიშნული დასკვნის საწინააღმდეგო
მტკიცებულება კი მოწინააღმდეგე მხარეს არ წარმოუდგენია,
მონშეთა ჩვენებებით დასტურდება, რომ დ. გ-ე ვერ დაიტაცებ-
და გაზს, ვინაიდან ფართი, სადაც გაზის დატაცება დაფიქსირ-
და სხვა პირის საკუთრებაა.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგუ-
ლირებელმა ეროვნულმა კომისიამ საკასაციო შესაგებლით დ.
გ-ის საკასაციო საჩივარი არ ცნო.

**საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის და-
საშვებობის პროცესუალური ნაწილები: (სასკ 34.3 მ.)**

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კასატორის დ. გ-ის
საკასაციო საჩივარი შეიცავს მითითებებს ადმინისტრაციული
საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლით, კერძოდ „გ“ ქვეპუნქტით
გათვალისწინებული საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძ-
ვლის თაობაზე. სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე განხი-
ლულია მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევით, რომელსაც
შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საკასაციო საჩივრის მოტივების სა-
ფუძვლიანობის, მხარეთა მიერ წარმოდგენილი ახსნა-განმარ-
ტების, გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებუ-
ლობის შესწავლის შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ დ. გ-
ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს; გაუქმდეს ქუ-
თაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა
პალატის 2011 წლის 20 დეკემბრის განჩინება და საკასაციო სა-
სამართლოს მიერ მიღებული ახალი გადაწყვეტილებით დ. გ-ის
სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ: ბათილად იქნეს ცნო-
ბილი: საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მა-
რეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს
გადაწყვეტილება №20/7 დ. გ-ის ადმინისტრაციული საჩივრის

დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ; შპს „...“ 2011 წლის 28 ივნისის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №002872; შპს „...“ ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ 2011 წლის 6 ივლისის №01/778 დადგენილება და შეწყდეს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოება ვ. გ-ის მიმართ, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სასამართლომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მიღებისას დაარღვია მატერიალური და საპროცესო სამართლის ნორმები, კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393.2 და 394-ე „ე“ მუხლების მოთხოვნები, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა, არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი და გადაწყვეტილება იურიდიული თვალსაზრისით დაუსაბუთებელია.

სააპელაციო სასამართლომ ისე გადაწყვიტა დავა, რომ არ შეუნავლია სააპელაციო საჩივრის მოტივაცია, არ გადმოუცია გადაწყვეტილებაში სააპელაციო საჩივრის სამართლებრივი არ-გუმენტაციის გამაქარწყლებელი იურიდიული დასაბუთება, რითაც დარღვეულია სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლის მოთხოვნა საქმის გარემოებათა ყოველმხრივ ობიექტურად დადგენისა და კანონიერი შეფასებების თაობაზე.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ქვემდგომმა სასამართლოებმა ობიექტური შეფასება არ მისცეს საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს, არც სარჩელში და არც სააპელაციო საჩივარში მითითებული გარემოებები არ არის გამოკვლეული, შესაბამისად, მითითებულ საკითხებზე არ არის გადმოცემული სასამართლო მსჯელობები და დასკვნები. სასამართლოთა დასკვნა – ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლით მინიჭებული უფლებამოსილების გამოყენების საჭიროების შესახებ სრულიად დაუსაბუთებელია და არ გამომდინარეობს საპროცესო კანონით განსაზღვრული დანაწესის ნამდვილი შინაარსიდან.

სასამართლოებმა არ იმსჯელეს რა სარჩელის ფაქტობრივ საფუძვლებზე, ზემომითითებული უფლებამოსილების გამოყენებით პრაქტიკულად თავი აარიდეს დავის არსებითად და საბოლოო გადაწყვეტას.

საქმის მასალებით, დადასტურებულია, რომ შპს „...“ თანამშრომლებმა შეადგინეს სამართალდარღვევის აქტი №002872, ქ. თბილისში, ... ქ. №9-ში, ბუნებრივი გაზის უკანონოდ მოხმარების (დატაცების) შესახებ, მომხმარებლად მიეთითა – გ-ე, ხოლო აბონენტის ნომრად –

2011 წლის 28 ივნისს შპს „...“ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის №002872 ოქმში, თბილისში, ... ქ. №9-ში დამარღვევად მიეთითა - ვ. გ-ე პირადი №...; აბონენტის ნომრად -

2011 წლის 6 ივლისს „...“ №01/778 დადგენილებით ვ. გ-ე ცნობილ იქნა ადმინისტრაციულ სამართალდამარღვევად და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევითა კოდექსის 961.1 მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სახდელის სახით დაედო გაფრთხილება.

საქმის მასალების მიხედვით შპს „...“ მონაცემთა ბაზაში ბუნებრივი გაზის მომხმარებლად ქ. თბილისში, ... ქ. №9-ში ... სააბონენტო ნომრით რეგისტრირებულია აბონენტი - ვ. გ-ე, სახელის გარეშე, რასაც ადასტურებს ასევე მოსარჩელე - დ. გ-ე და რაც დასტურდება ასევე საქმეში არსებული ტრანზაქციებით.

ზემოაღნიშნული დადგენილება დ. გ-ემ გაასაჩივრა საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიაში.

საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს №20/7 გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და ძალაში დარჩა ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ შპს „...“ 2011 წლის 6 ივლისის №01/778 დადგენილება მოქ. დ. გ-ის (აბონენტის №...) მიმართ გაფრთხილების სახით ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სადავო სამართალურთიერთობა წარმოიშვა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდაღვევათა სფეროში შპს „...“ და ფიზიკურ პირს - დ. გ-ის შორის, კერძოდ, მოცემულ სამართალურთიერთობაში გამოვლინდა სამართალდარღვევა, რომელზეც შედგა სამართალდარღვევის ოქმი და გამოიცა გადაწყვეტილება ვ. გ-ის დაჯარიმების თაობაზე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდაღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახდელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩამდენს.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის მიხედვით ადმინისტრაციულ სამართალდაღვევად ჩითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთ-

რების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელმყოფი მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

ამავე კოდექსის 96¹ მუხლის შესაბამისად, ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზიანტის, მცირე სიმძლავრის ელექტროსადგურების გადაცემის ან განაწილების ქსელიდან ელექტროენერგიის ან ბუნებრივი გაზის (აირის) ტრასპორტირების სისტემიდან ან განაწილების ქსელიდან ბუნებრივი გაზის (აირის) დატაცება, მიუხედავად დატაცების ფორმისა, ელექტროენერგიის ან ბუნებრივი გაზის (აირის) მოხმარება მისი აღრიცხვის გარეშე ან აღრიცხვის წესების დარღვევით ინვესტორს გაფრთხილებას, ხოლო იგივე ქმედება ჩადენილი განმეორებით გამოიწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 100 ლარის ოდენობით.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და დამრღვევის დასჯა ემსახურება მმართველობის კანონიერებას, საჯარო წესრიგს, ხოლო პროცედურული მოქმედებების ჩატარების ვალდებულება – კერძო ინტერესის – ადამიანის უფლების მაქსიმალური დაცვის უზრუნველყოფას. ასეთის იგნორირების პირობებში ირღვევა ადმინისტრაციული სამართლის ასევე უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტი – კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, საქმართალდარღვევათა კოდექსით ასევე რეგლამენტირებულია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეების წარმოება. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეების წარმოების ამოცანებია: ყოველი საქმის გარემოებათა დროული, ყოველმხრივი, სრული და ობიექტური გამორკვევა, მისი გადაწყვეტა კანონმდებლობასთან ზუსტი შესაბამისობით, გამოტანილი დადგენილების აღსრულების უზრუნველყოფა, აგრეთვე ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ჩადენის ხელშემწყობი მიზეზებისა და პირობების გამოვლენა, სამართალდარღვევათა თავიდან აცილება, მოქალაქეთა აღზრდა კანონის დაცვის სულისკვეთებით, კანონიერების განმტკიცება.

ამავე კოდექსით განსაზღვრულია ასევე ის საფუძვლები, რომელთა არსებობის შემთხვევაში დაუშვებელია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეების წარმოების დაწყება იმ შემთხვევაში, თუ სახეზეა სამართალდარღვევა ან უკვე დაწყებული წარმოების შეწყვეტა, კერძოდ, კოდექსის 232-ე მუხ-

ლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოება არ შეიძლება დაიწყოს, ხოლო დაწყებული საქმე უნდა შეწყდეს მუხლში ჩამოთვლილი პირობების არსებობის შემთხვევაში, მათ შორის იმ პირის გარდაცვალების გამო, რომლის მიმართ დაწყებული იყო საქმის წარმოება (პუნქტი მე-9).

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენისას საჯარო ფუნქციის განმხორციელებელი, უფლებამოსილი შპს ვალდებული იყო სრულად და ყოველმხრივ გამოერკვია საქმის გარემოებები, მით უფრო, იმ ფაქტის გათვალისწინებით, რომ შპს „...“ მონაცემთა ბაზაში ბუნებრივი გაზის მომხმარებლად ქ. თბილისში, ... ქ. №9-ში ... სააბონენტო ნომრით რეგისტრირებულია აბონენტი – გ-ე, სახელის გარეშე. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმის წარმოებისას დაუშვებელია სანქციის დაკისრება ადრესატის უცთომლად და უტყუარად დადგენის გარეშე. ამგვარ ვითარებაში საფრთხე ექმნება მმართველობის კანონიერების პრინციპს, რისი დაშვებაც სამართლებრივი სახელმწიფოს პირობებში შეუწყნარებელია.

ზემოაღნიშნული კოდექსის იმპერატიული დანაწესიდან გამომდინარე, თუ სახეზეა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 232-ე მუხლით რეგლამენტირებული რომელიმე პირობა, დაწყებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოება უნდა შეწყდეს.

კონკრეტულ შემთხვევაში, როგორც საქმის მასალებით დასტურდება, შპს „...“ თანამშრომლების მიერ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის №002872 ოქმი შედგენილია ვ. გ-ის მიმართ, ვ. გ-ე განისაზღვრა ასევე სამართალდამრღვევად 2011 წლის 6 ივლისის შპს „...“ №01/778 დადგენილებით და მას ადმინისტრაციული სახდელის სახით დაედო გაფრთხილება, ხოლო საქმეში არსებული ვ. გ-ის გარდაცვალების მოწმობიდან ირკვევა, რომ ვ. გ-ე გარდაიცვალა 2008 წლის 19 იანვარს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, დასტურდება, რომ შპს „...“ თანამშრომლების მიერ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოება დაიწყო გარდაცვლილი პირის მიმართ, გარდაცვლილი პირი იქნა ასევე შპს „...“ დადგენილებით მიჩნეული სამართალდამრღვევად. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კოდექსის 232.9 მუხლის შესაბამისად, კი უპირობოდ წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოების შეწყვეტის საფუძველს.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1. მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორ-

განოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვილოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძველად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული.

საკასაციო სასამართლო შეფასებას აძლევს ასევე საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს გადაწყვეტილებას №20/7 დ. გ-ის ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ, ასკვნის, რომ იგი თავისი შინაარსით წინააღმდეგობრივია და არ ემყარება საქმის გარემოებების ყოველმხრივ და ობიექტურ საფუძველზე ჩამოყალიბებულ დასკვნას, კერძოდ, როგორც საქმის მასალებით დადასტურებულია შპს „...“ 2011 წლის 28 ივნისის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის №ა002872 ოქმი და შპს „...“ ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ 2011 წლის 6 ივლისის №01/778 დადგენილება შედგენილია ვ. გ-ის მიმართ, ხოლო საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს №20/7 გადაწყვეტილებაში მითითებულია სამართალდამრღვევად დ. გ-ე. საკასაციო სასამართლო ასევე ვერ გაიზიარებს ადმინისტრაციული ორგანოს წარმომადგენლების მოსაზრებას, იმის თაობაზე, რომ მათთვის დ. გ-ის საჩივრის განხილვისას ცნობილი არ იყო ვ. გ-ის გარდაცვალების თაობაზე და განმარტავს, რომ „ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ“ საქართველოს კანონის III თავით რეგლამენტირებულია საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის საქმიანობა და ფუნქციები, რომლის შესაბამისად, კომისიის საქმიანობის სამართლებრივი საფუძველია საქართველოს კონსტიტუცია, საერთაშორისო ხელშეკრულებები და შეთანხმებები, ეს კანონი, კომისიის დებულება და სხვა საკანონმდებლო აქტები. ამ კანონის 5.1 მუხლის შესაბამისად, „კომისია თავისი კომპეტენციის ფარგლებში იღებს ნორმატიულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტს – დადგენილებას.

„საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2010 წლის 12 აგვისტოს „ელექტროენერჯის და ბუნებრივი გაზის (აირის) დატაცების, ასევე სასმელი წყლის უკანონო მოხმარებისა და წყალარინების ქსელით უკანონო სარგებლობისათვის ადმინისტრაციული სახ-

დელის დადებისა და იძულებით აღსრულების წესების დამტკიცების შესახებ“ №14 დადგენილების 1-ლი მუხლის შესაბამისად, „ელექტროენერჯის ან ბუნებრივი გაზის (აირის) დატაცების, ასევე სასმელი წყლის უკანონო მოხმარებისა და წყალარინების ქსელით უკანონო სარგებლობისათვის ადმინისტრაციული სახდელის დადებისა და იძულებით აღსრულების წესები (შემდგომში „წესები“) არეგულირებს საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 961-ე და 149-ე მუხლებით გათვალისწინებულ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევებთან დაკავშირებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმების შედგენასთან, აღრიცხვა-ანგარიშგებასა და შესაბამისი საწარმოების მიერ ადმინისტრაციული სახდელის დადებასთან დაკავშირებულ საკითხებს“, ამავე დადგენილების III თავი არეგულირებს ადმინისტრაციული სახდელის დადების წესსა და მისი გასაჩივრების პროცედურებს, კერძოდ, დადგენილების მე-11 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სახდელის შესახებ დადგენილება შეიძლება გასაჩივრდეს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიაში.

საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ ადმინისტრაციული წარმოების განხორციელების დებულების დამტკიცების შესახებ საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2003 წლის 7 აგვისტოს №12 დადგენილების IV თავში რეგლამენტირებულია ადმინისტრაციული წარმოების პროცედურები. აღნიშნული დებულების 49-ე მუხლის მიხედვით სემეკი ვალდებულია ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, მე-2 ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც სრულყოფილად არ არის გამოკვლეული სემეკის მიერ.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია, როგორც ადმინისტრაციული საჩივრის განმხილველი ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო გადანწყვეტილების მიღებისას ობიექტურად შეეფასებინა საქმის გარემოებები, გამოეთხოვა საქმის მასალები და მათი სრულყოფილად შესწავლის შედეგად მიეღო გადანწყვეტილება, მით უფრო, რომ ზემოაღნიშნული დებულების 50-ე მუხლის შესაბამისად,

სად, საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, სემეკი უფლება-მოსილია: ა) გამოითხოვოს დოკუმენტები; ბ) შეაგროვოს ცნობები; გ) მოუსმინოს დაინტერესებულ მხარეებს; დ) დაათვალიეროს მოვლენის ან შემთხვევის ადგილი; ე) დანიშნოს ექსპერტიზა; ვ) გამოიყენოს აუცილებელი დოკუმენტები და აქტები; ზ) მტკიცებულებათა შეგროვების, გამოკვლევისა და შეფასების მიზნით მიმართოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა ზომებს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია საჩივრის განხილვისას ვალდებული იყო საქმის სწორად და ობიექტურად გადანყვეტის მიზნით გამოეთხოვა დოკუმენტები, შეეგროვებინა საჩივრის განხილვასთან დაკავშირებული ყველა დოკუმენტაცია და მხოლოდ მათი ობიექტური განხილვისა და შეფასების შედეგად მიეღო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე ან მის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ გადანყვეტილება.

საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, იმ პირობებში, როცა ადმინისტრაციულმა ორგანომ იმდენად ზერელედ, არასრულფასოვნად განიხილა დ. გ-ის ადმინისტრაციული საჩივარი, რომ მისი დასაშვებობის სტადიაზე ისიც კი არ შეუმომხებია, იყო თუ არა უფლებამოსილი პირი საჩივრის ავტორი, რა სამართლებრივი კავშირი ჰქონდა მას ვ. გ-ესთან, არსებითად არის დარღვეული სადავო აქტის ფორმალური კანონიერება, რის გამოც ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.1 მუხლის საფუძველზე ასევე, ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს გადანყვეტილება №20/7 დ. გ-ის ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ, როგორც უკანონო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი.

საკასაციო სასამართლო სადავო სამართალურთიერთობის სპეციფიურობის გათვალისწინებით საჭიროდ მიიჩნევს აღნიშნოს, რომ ქვეყანაში არსებული დაბალი სამართლებრივი და სამოქალაქო კულტურის, უმძიმესი სოციალური ფონის, ადმინისტრირების არათანამედროვე მეთოდების გამოყენების პირობებში რთულდება საჯარო წესრიგის მაღალი სტანდარტით უზრუნველყოფა, თუმცა, ადმინისტრირების ეფექტიანობა არ შეიძლება და ვერ მიიღწევა ადამიანის უფლებათა შელახვის და კანონიერების უგულვებელყოფის ხარჯზე. ამავდროულად, უნდა ამაღლდეს მოქალაქეთა, ამ შემთხვევაში მომხმარებელთა თვითშეგნება, რომ აბონენტთა კეთილსინდისიერება დიდნი-

ლად განსაზღვრავს ინფრასტრუქტურული სერვისის არსებუ-
ლი სტანდარტის გაუმჯობესების ტემპებს.

საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, სადავო ინდივიდუა-
ლური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად
ცნობა, იმ შემთხვევაში თუ უტყუარად და ობიექტურად დად-
გინდებოდა ან დადგინდება გარდაცვლილის ბინაში, სხვა დე-
ფაქტო მცხოვრები პირის მიერ ბუნებრივი აირის ალურიცხავად
მონხმარების ფაქტი, ადრესატის სარწმუნოდ დადგენის შემთხვე-
ვაში, არ ათავისუფლებს რეალურ მომხმარებელს – ვალდებუ-
ლებისაგან – დაიცვას კანონის მოთხოვნები.

განსახილველ შემთხვევაში საკასაციო სასამართლო ვერ იმ-
სჯელებს ქ. თბილისში, ... ქ. №9-ში ადგილი ჰქონდა თუ არა სა-
მართალდარღვევის ფაქტს, კერძოდ, ბუნებრივი აირის დატა-
ცებას, ვინაიდან ადრესატის გარდაცვალების ფაქტი გამორიც-
ხავს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმის წარმო-
ების შესაძლებლობას. ხოლო, სხვა პირის მიერ სამართალდარ-
ღვევის ჩადენის ფაქტი განხილვის საგანს არ წარმოადგენს.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მი-
აჩნია, რომ უნდა შეწყდეს ადმინისტრაციული სამართალდარ-
ღვევის საქმის წარმოება ვ. გ-ის (და არა აბონენტ – გ-ის, რო-
გორც მოსარჩელე ითხოვს) მიმართ და შესაბამისად, ბათილად
უნდა იქნეს ცნობილი შპს „...“ 2011 წლის 28 ივნისის ადმინის-
ტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №ა002872 და შპს „...“
ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ 2011 წლის 6
ივლისის №01/778 დადგენილება, როგორც უკანონო.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სსსკ-ის 53 მუხლის
თანახმად, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების
მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიასა და შპს „...“ სასამართლო
ხარჯების სახით უნდა დაეკისროთ 100-100 ლარის გადახდა სა-
ხელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს
ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, სამოქალაქო საპ-
როცესო კოდექსის 53-ე, 372-ე, 390-ე მუხლებით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა :

1. დ. გ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინის-
ტრაციულ საქმეთა პალატის 2011 წლის 20 დეკემბრის განჩინე-
ბა და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნას ახალი გა-
დანყვეტილება;

3. დ. გ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, ბათილად იქნას ცნობილი საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2011 წლის 3 აგვისტოს გადაწყვეტილება №20/7 დ. გ-ის ადმინისტრაციული საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ;

4. შპს „...“ 2011 წლის 28 ივნისის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №ა002872;

5. შპს „...“ ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ 2011 წლის 6 ივლისის №01/778 დადგენილება და შეწყდეს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოება ვ. გ-ის მიმართ.

6. საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიასა და შპს „...“ სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ დაეკისროთ სასამართლო ხარჯების სახით 100-100 ლარის გადახდა;

7. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კვალიზიკაციის კანონიერება

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

№ბს-785-769(კ-12)

5 მარტი, 2013 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: ნ. წკეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ბ. ალავიძე**

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა;

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე: შპს „...“; დირექტორი – თ.შ-ე

მოპასუხეები: საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტო;

სარჩელის სახე: – საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა;

სარჩელის საგანი:

1. საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 11 მაისის ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ №401432 დადგენილების ბათილად ცნობა;

2. საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობა;

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი: 2011 წლის 14 აპრილს გარემოს დაცვის ინსპექციის ქვემო ქართლის ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების სპეციალისტს შეადგინა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №040935 შპს „...“ მიმართ, რადგან ავტოსამრეცხაოს შემოწმებისას ავტომანქანების რეცხვის შედეგად წარმოქმნილი ქვიშისა და მინის ნარჩენი ავტოსამრეცხაოს უკანა მხარეს იყო დაყრილი, რომლის მოცულობამ შეადგინა 1,5 კვ.მ.

2011 წლის 11 მაისს გარემოს დაცვის ქვემო ქართლის ბიუროს №401432 დადგენილებით შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად.

მოსარჩელის განმარტებით, ზემოაღნიშნული ადმინისტრაციული აქტები მიღებულია კანონის დარღვევით, რადგან გარემოს დაცვის სამსახურს ოქმის შედგენისას არ განუმარტავს მისი უფლებები, არ დაუკითხავთ მონემები და კოორდინატებიც გაურკვეველი საფუძველით აქვთ დადგენილი.

სამართლებრივი: მოსარჩელე მიიჩნევს, რომ გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტები უნდა გაუქმდეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე.

მოპასუხის – საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს წერილობითი შესაგებელი:

ფაქტობრივი: 2011 წლის 14 აპრილს ვიზუალური დათვალიერებით გამოვლინდა, რომ ავტოსამრეცხაოს საქმიანობის შედეგად წარმოქმნილ ნარჩენებს შპს „...“ ავტოსამრეცხაოს უკანა მხარეს ყრიდა, რაზედაც შედგა ადმინისტრაციული სამარ-

თალღარღვევის ოქმი №3040935.

2011 წლის 26 აპრილს ადმინისტრაციული სამართალღარღვევის საქმის წარმოების მიმდინარეობისას, გარემოს დაცვის ინსპექციის ქვემო ქართლის ბიუროს თანამშრომლებმა დაბინძურებულ ტერიტორიაზე, სატელიტური სანავიგაციო სისტემის საშუალებით დაბინძურებული ტერიტორიის მფლობელის გარკვევის მიზნით აიღეს კოორდინატები, მისი საჯარო რეესტრში გადაგზავნის შემდეგ, რუსთავის სარეგისტრაციო სამსახურის 2011 წლის 6 მაისის №69690 წერილით დადგინდა, რომ დაბინძურებული ტერიტორია არ მოხვდა შპს „...“ კუთვნილ ტერიტორიაზე. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოპასუხე მიიჩნევს, რომ შპს „...“ სწორად დაჯარიმდა ადმინისტრაციული სამართალღარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით.

სამართლებრივი: მოპასუხის განმარტებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალღარღვევათა კოდექსის 278-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად არ არსებობს გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძველი.

საქმის გარემოებები:

შპს „...“ ქ. რუსთავში, ... ქუჩის დასაწყისში ეწევა სამეწარმეო საქმიანობას. კერძოდ, აქვს ავტოსამრეცხაო.

2010 წლის 12 ოქტომბერს გარემოს დაცვის ინსპექციის ქვემო ქართლის ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის მიერ ადმინისტრაციულ სამართალღარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, შედგა ადმინისტრაციული სამართალღარღვევათა ოქმი №034006, მასზე, რომ შპს „...“ ავტოსამრეცხაოს ირგვლივ ტერიტორია დაბინძურებული იყო საყოფაცხოვრებო ნარჩენებით.

2010 წლის 1 ნოემბრის რუსთავის საქალაქო სასამართლოს დადგენილებით შპს „...“ ცნობილ იქნა ადმინისტრაციულ სამართალღარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალღარღვევის ჩამდენად, იგი გათავისუფლდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისაგან და მიეცა სიტყვიერი შენიშვნა.

სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს წარმომადგენლის მიერ 2011 წლის 14 აპრილს შპს „...“ ვიზუალური დათვალიერებით კვლავ გამოვლინდა, შპს „...“ მიერ ავტოსამრეცხაოს მიმდებარე ტერიტორიის დაბინძურების ფაქტი, ავტომანქანების სარეცხი საშუალებების რეცხვის შედეგად წარმოქმნილი ქვიშისა და მიწის ნარჩენებით, რაც შეადგენდა 1,5მ-ს. აღნიშნულზე შედგა ადმინისტრაციული სამარ-

თაღდარღვევის ოქმი №3040935 და 2011 წლის 11 მაისს გარე-მოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს №401432 დადგენილებით, შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად.

რაიონული/საქალაქო/ სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო ნაწილი:

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 1 ნოემბრის გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელი (საჩივარი) არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

შპს „...“ ქირავნობის საფუძველზე დაკავებული აქვს რუსთავში, ... მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარე მიწის ნაკვეთი და შენობა-ნაგებობა, სადაც ეწევა სამენარმეო საქმიანობას, მონყობილი აქვს ავტომანქანის სამრეცხაო.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 1 ნოემბრის დადგენილებით შპს „...“ ცნობილ იქნა სამართალდამრღვევად საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 146¹-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ჩადენისათვის, თუმცა გათავისუფლდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისაგან და სასამართლო შემოიფარგლა მხოლოდ სიტყვიერი შენიშვნით.

2011 წლის 4 აპრილს შპს „...“ მიმართ საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს თანამშრომლის მიერ შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №040935 საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედებისათვის. კერძოდ, შპს „...“ გამოვლენილ იქნა რუსთავში, ... ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიის ავტომანქანის რეცხვის შედეგად წარმოქმნილი ქვიშისა და მიწის ნარჩენით დაბინძურებაში, რაც შეადგენდა 1,5მ³-ს.

2011 წლის 11 მაისს საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს №401432 დადგენილების თანახმად, შპს „...“ ჯარიმის სახით დაეკისრა 3000 ლარის გადახდა.

სასამართლოს მიერ სადავოდ მიჩნეული ფაქტები:

სადავოა შპს „...“ მიერ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი.

სასამართლოს შეფასება სადავო ფაქტებთან მიმართებაში:

საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ მოსარ-

ჩელე შპს „...“ მიერ დაბინძურებულ იქნა ავტოსამრეცხავოს მიმდებარე ტერიტორია, (კოორდინატები X... და Y...), რომელიც საქართველოს იუსტიციის სამინისტროს საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს ინფორმაციით არ წარმოადგენს კერძო საკუთრებას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქალაქო სასამართლოს მიაჩნია, შპს „...“ ჩაიდინა სამართალდარღვევა გათვალისწინებული საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 164¹-ე მუხლის მე-3 ნაწილით, ის ბრალეულია მის ჩადენაში და ექვემდებარება პასუხისმგებლობას და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს №401432 დადგენილების გამოცემისას გამოკვლევულ იქნა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიღებულ იქნა ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე.

სასამართლოს დასკვნები – საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ შპს „...“ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

საქალაქო სასამართლომ გადაწყვეტილების გამოტანისას იხელმძღვანელა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 34-ე, მე-60¹, 96-ე მუხლებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10, 164¹-ე, 264-ე მუხლებით

აპელანტი: შპს „...“ დირექტორი – თ.შ-ე

მონინალმდევე მხარე: საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტო.

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 1 ნოემბრის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტის წარმომადგენლის განმარტებით, არასწორადაა დადგენილი დაბინძურებული ტერიტორიის კოორდინატები, ვინაიდან, მოპასუხე მხარის წარმომადგენელმა საქალაქო სასამართლოს სხდომაზეც დაადასტურა, რომ ჯიპი-ესის ხელსაწყო საშუალებით კოორდინატების გაზომვისას ადგილი აქვს ცდომილებას 3-8 მეტრის ფარგლებში. ამასთან, აპელანტის მითითებით, ტერიტორიაზე ავტომანქანის რეცხვისას

ქვიშის ან მიწის დაყრას ადგილი არ ჰქონია.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 4 ივლისის განჩინებით შპს „...“ სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 1 ნოემბრის გადაწყვეტილება.

აპელაციის მოტივების არ გაზიარების თაობაზე სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელაციის მოტივები, პალატამ მიიჩნია, რომ მასში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძვლებს.

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნების გაზიარების თაობაზე სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლო დაეთანხმა საქალაქო სასამართლოს შეფასებებსა და დასკვნებს ფაქტობრივ და სამართლებრივ გარემოებებთან დაკავშირებით და დამატებით მიუთითა, რომ საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ქვემო ქართლის ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების მიერ 2011 წლის 14 აპრილს შპს „...“ გამოვლენილ იქნა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლით გათვალისწინებული დარღვევის განმეორებით ჩადენაში.

აღნიშნულ სამართალდარღვევის ფაქტთან დაკავშირებით ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადგენილ იქნა დაბინძურებული ტერიტორიის კოორდინატები, რაზედაც 2011 წლის 26 აპრილს შედგა შესაბამისი აქტი, აქტს ხელი მოაწერა თავად შპს „...“ დირექტორმა თ. შ-ემ, რომელსაც საწინააღმდეგო შენიშვნები აზომვის დროს არ დაუფიქსირებია. აქტის შინაარსიდან გამომდინარე, დანაგვიანებული მიწის ნაკვეთი არ მოხვდა უძრავი ქონების მესაკუთრის, ზ. შ-ის კუთვნილ ტერიტორიაზე, რაც დასტურდება ასევე საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს მიერ გაცემული ინფორმაციით, რომლის მიხედვით გარემოს დაცვის ინსპექციის მიერ აღებულ კოორდინატებზე X ... და Y ... არსებული ტერიტორია არ არის რეგისტრირებული საჯარო რეესტრში.

სამართლებრივი: საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი.

კასატორი: შპს „...“, დირექტორი - თ.შ-ე

მონინალმდეგე მხარე: საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტო;

კასაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 4 ივლისის განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

კასაციის მოტივები:

პროცესუალური: კასატორის მითითებით გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული. გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემომწმება შეუძლებელია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ და „ე1“ ქვეუბნების შესაბამისად.

მატერიალური: კასატორის განმარტებით, მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ ყოველგვარი მტკიცებულებების გამოკვლევის გარეშე დააკისრა ადმინისტრაციული სახდელი, არ დაუკითხავთ მონემები, არც ოქმის შედგენისას განუმარტავთ შპს „...“ დირექტორისათვის არანაირი უფლებები, ამასთან, სამართალდარღვევის ოქმში აღნიშნულია, რომ შპს „...“ დირექტორმა უარი განაცხადა ოქმზე ხელის მოწერაზე, კასატორის განმარტებით, კი ოქმი შედგენილი არ ყოფილა სამართალდარღვევის ადგილზე. ასევე გაურკვეველია რის საფუძველზე დაადგინეს კოორდინატები $X=...=...$. კასატორის მითითებით, არასწორად იქნა აღებული დაბინძირებული ტერიტორიის ზემოაღნიშნული კოორდინატები ჯი-პი-ესის ხელსაწყოთი, ვინაიდან, აღნიშნული ხელსაწყო იძლევა დიდ ცდომილებას და ამას თავად მოპასუხეც ადასტურებს. შპს „...“ მიერ არ დანაგვიანებულა 634,5 კვ.მ ტერიტორია.

ამასთან, კასატორის განმარტებით, შპს მდებარეობს ... ქუჩაზე, სადაც 2010 წლიდან მიმდინარეობდა ქუჩის რეკონსტრუქცია და სამუშაოს შესრულების დროს ასფალტის ძველი საფარი იყრებოდა ხევის პირას ხრამში.

მონინალმდეგე მხარემ – ბუნებრივი რესურსების სააგენტომ წერილობითი მოსაზრებით მოითხოვა შპს „...“ საკასაციო საჩივრის დაუშვებლად ცნობა, იმ მოტივით, რომ საკასაციო საჩივარი არ აკმაყოფილებდა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლის მოთხოვნებს.

საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის პროცესუალური წინამძღვრები: (საქართველოს

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მ.)

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კასატორის შპს „...“ საკასაციო საჩივარი შეიცავს მითითებებს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძვლის თაობაზე და იგი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად როგორც პროცესუალური კასაცია.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმების შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ შპს „...“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 4 ივლისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 11 მაისის ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ №401432 დადგენილება, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმი და მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს დაევალოს საქმის გარემოებების ხელახლა გამოკვლევის საფუძველზე ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლომ მიაჩნია, რომ სასამართლომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების მიღებისას დაარღვია მატერიალური და საპროცესო სამართლის ნორმები, კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393.2 მუხლის მოთხოვნები, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა, არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი და დავა არსებითად გადაწყვიტა მაშინ, როცა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-4 და მე-19 მუხლების საფუძველზე ოფიციალობის პრინციპის გამოყენებით სრულყოფილად არ არის მო-

პოვებული და გამოკვლეული საქმის გარემოებებთან დაკავშირებული მტკიცებულებები, ხოლო საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე ობიექტური სამართლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბება შეუძლებელია.

მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტომ (საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სამსახურის უფლებამონაცვლე) ისე გამოსცა 2011 წლის 11 მაისის ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ №401432 დადგენილება, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმის საფუძველზე, რომ საერთოდ არ გამოუკვლევია აღნიშნული ოქმი შედგენილი იყო თუ არა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსისა და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ნორმების შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში გამოყენებულ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლი, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოიცა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, ასევე, არსებითად არის დარღვეული მისი მომზადების კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები, რაც ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხლის მიხედვით დავის გადაუწყვეტლად, აქტის ბათილად ცნობის საფუძველს წარმოადგენს.

საქმის მასალების შესაბამისად, შპს „...“ ქირავნობის ხელშეკრულების საფუძველზე დაკავებული აქვს რუსთავში, ... ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარე მინის ნაკვეთი და შენობა-ნაგებობა, სადაც ეწევა სამეწარმეო საქმიანობას, კერძოდ, აქვს ავტომანქანების სამრეცხაო.

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2010 წლის 1 ნოემბრის დადგენილებით შპს „...“ ცნობილ იქნა სამართალდამრღვევად ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 146¹-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის ჩადენისთვის, გათავისუფლდა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობისგან და მიეცა მხოლოდ სიტყვიერი შენიშვნა.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს 2011 წლის 11 მაისის №401432 დადგენილებით სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის

სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევითა ოქმის საფუძველზე, შპს „...“ დაჯარიმდა 3000 ლარით, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევითა კოდექსის 146¹.3 მუხლის საფუძველზე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახდელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩამდენს.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის მიხედვით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად ჩაითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელშეწყობის მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

ამავე კოდექსის 146¹-ე მუხლით გათვალისწინებულია სანქცია ფიზიკური და იურიდიული პირის მიერ დასუფთავების წესების დარღვევისათვის, კერძოდ, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, სამშენებლო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების, უვარგისი კონსტრუქციების, მასალების, ნივთების, მიწისა და კლდოვანი ქანების გზებზე, მდინარეებში, ტბებში და მათ ნაპირებზე, ფერდობებსა და ხევებში, პარკებში, ბალებში, სკვერებში, გაზონებში, ეზოებში, სპორტულ მოედნებზე, ავტოსადგომებთან, ბაზრებთან ან სხვა ადგილებში დაყრა, ნარჩენებისა და ნაგვის გატანის, გატანა-გადაზიდვისა და დასუფთავების წესების დარღვევა იწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 200 ლარის ოდენობით, ხოლო იურიდიული პირის, დანესებულების, ორგანიზაციის დაჯარიმებას – 1 000 ლარის ოდენობით, ხოლო ამავე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ამ მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედება, ჩადენილი განმეორებით იწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 500 ლარის ოდენობით, ხოლო იურიდიული პირის, დანესებულების, ორგანიზაციის დაჯარიმებას – 3 000 ლარის ოდენობით.

საკასაციო სასამართლო ზემოაღნიშნული მუხლის საფუძველზე, განმარტავს: იმისათვის, რომ ფიზიკური თუ იურიდიული პირის ქმედება ზემოაღნიშნული მუხლით დაკვალიფიცირ-

დეს, სახეზე უნდა იყოს არამართლზომიერი ქმედების როგორც დასჯადის, შემადგენლობა, კერძოდ: ზუსტად უნდა იყოს დადასტურებული სამართალდამრღვევი ჩამდენი პირის ვინაობა, დაბინძურებული ტერიტორიის ფარგლები, კერძოდ, შედის თუ არა იგი ფიზიკური თუ იურიდიული პირის საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიაში.

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტომ 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის საფუძველზე ისე გამოსცა 2011 წლის 11 მაისის №401432 დადგენილება შპს „...“ დაჯარიმების თაობაზე, რომ საერთოდ არ გამოუკვლევია ჰქონდა თუ არა ნამდვილად შპს „...“ მიერ მისი მიმდებარე ტერიტორიის დაბინძურების ფაქტს ადგილი. სწორედ იქნა თუ არა დადგენილი დაბინძურებული ტერიტორიის კოორდინატები.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 236.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მტკიცებულებას წარმოადგენს ყველა ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა საფუძველზეც დადგინდებოდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის არსებობა ან არარსებობა, პირის ბრალეულობა მის ჩადენაში და სხვა გარემოებები, რომლებსაც მნიშვნელობა აქვს საქმის სწორად გადამწყვეტისათვის. ამავდროულად მე-2 ნაწილის თანახმად, ეს მონაცემები დგინდება შემდეგი საშუალებებით: ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმით, ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირის ახსნა-განმარტებებით, დაზარალებულისა და მონმის ჩვენებებით, ექსპერტის დასკვნით... და სხვა დოკუმენტებით. ამასთან, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ერთ-ერთ უტყუარ მტკიცებულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და დამრღვევის დასჯა ემსახურება მმართველობის კანონიერებას, საჯარო წესრიგს, ხოლო პროცედურული მოქმედებების ჩატარების ვალდებულება – კერძო ინტერესის – ადამიანის უფლების მაქსიმალური დაცვის უზრუნველყოფას. ასეთის იგნორირების პირობებში ირღვევა ადმინისტრაციული სამართლის ასევე უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტი – კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორ-

განოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და მის თაობაზე გადანყვეტილების მიღება სპეციფიკური მმართველობის საქმიანობას წარმოადგენს. სამართალდარღვევის გამოვლენა იურიდიული ფაქტის დადგენა-დაფიქსირებას ნიშნავს, რაც შესაბამის იურიდიულ შედეგს იწვევს. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილება არსებითად განსხვავდება სხვა მმართველობით სფეროებში მიღებული გადაწყვეტილებისაგან. უპირველესად, მისი მომზადებისა და გამოცემის პროცედურის თვალსაზრისით.

ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაცია დამოკიდებულია მომხდარი ფაქტის, სამართლის ნორმაში სწორედ ასეთად მიჩნეული ფაქტის, გარემოების სრულად და ზუსტად აღწერილობით თანადადამთხვევაზე და შესაბამისობაზე, ანუ ქმედება ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს კანონით ასეთად მიჩნეული ქმედების ნიშნების შემადგენლობას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ იმ პირობებში, როცა საქმის მასალებიდან დასტურდება, რომ სსპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს (საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სამსახურის უფლებამონაცვლე) მიერ დადგენილება გამოიცა საქმეზე ფაქტობრივი გარემოებების სრულად და სარწმუნოდ გამოკვლევის გარეშე, კერძოდ, ადმინისტრაციულ ორგანოს არ გამოუკვლევია სწორად მოხდა თუ არა ჯიპი-ესის ხელსაწყოთა საშუალებით დაბინძურებული ტერიტორიის კოორდინატების დადგენა, კოორდინატები აღებულ იქნა თუ არა შპს „...“ საკუთრებაში არსებულ ტერიტორიაზე, თუ იგი აღებულ იქნა შპს-დან მოშორებით სხვა ტერიტორიაზე, ასევე ადმინისტრაციულ ორგანოს სარწმუნოდ არ გამოუკვლევია ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა ჩადენილ იქნა თუ არა შპს „...“ მიერ და მის მიერ მოხდა თუ არა ტერიტორიის დაბინძურება, მით უფრო მაშინ, როცა 2010 წლის მარტის ბოლოდან მიმდინარეობდა ... ქუჩის რეკონსტრუქცია, კერძოდ, გამოიცვალა წყლის მილები და გზის საფარი ანუ აღნიშნულ ქუჩაზე მიმდი-

ნარეობდა სარემონტო სამუშაოები და ტერიტორიის დაბინძურება შესაძლოა მომხდარიყო ამ სამუშაოების ჩატარების დროსაც, მით უფრო იმ პირობებში, როცა დასადგენია, რამდენად შესაძლებელია აექტომანქანის რეცხვის დროს წარმოქმნილი ნარჩენები შეადგენდეს 1,5 მ3. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ხელახლა უნდა ჩაატაროს ადმინისტრაციული წარმოება და გამოიკვლიოს შპს „...“ ნამდვილად არის თუ არა სადავო შემთხვევაში სამართალდამრღვევი იურიდიული პირი, ასევე უნდა იმსჯელოს სწორად მოხდა თუ არა დაბინძურებულ ტერიტორიაზე კოორდინატების აღება, უნდა გამოარკვიოს ჯი-პი-ესის ხელსაწყოთა მეშვეობით აღებული კოორდინატები ანუ ის კოორდინატები, რა კოორდინატებშიც დაჯარიმდა შპს „...“ აღებულ იქნა თუ არა იმ ტერიტორიაზე, იმ მისამართზე სადაც მდებარეობს შპს „...“ და რაც მითითებულია სამართალდარღვევის ოქმში.

აქვე, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კოდექსის 240-ე მუხლით სამართალდარღვევის ოქმისთვის დადგენილი რეკვიზიტებიდან და თავად სამართალდარღვევის ოქმის, როგორც იურიდიული დოკუმენტის მნიშვნელობიდან, გამომდინარეობს, რომ მისი შედგენა აუცილებელია სწორედ სამართალდარღვევის ადგილზე. სამართალდარღვევის ოქმით ფიქსირდება სამართალდარღვევის ფაქტი, გარემოებები, მონაწილე პირები და იმავდროულად იგი წარმოადგენს ერთ-ერთ და სარწმუნო მტკიცებულებას სამართალდარღვევის მოცემულ დროსა და ადგილას, მოცემულ ვითარებაში გამოვლენის და ამ ფაქტის მონაწილე პირების შესახებ. ამდენად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის არა სამართალდარღვევის გამოვლენის ადგილზე შედგენა წარმოადგენს პროცედურის არსებით დარღვევას.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, კი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადგენილების მიღებისას ასევე გამოკვლეული არ ყოფილა ის გარემოება, სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილ იქნა თუ არა სამართალდარღვევის ფაქტის გამოვლენის ადგილას, თუ ოქმი შედგა სხვა ადგილას, როგორც ამას კასატორი აღნიშნავს, ორგანოს არ გამოუკველია ასევე სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისას დაირღვა თუ არა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კოდექსის 240.4 მუხლის დანაწესი, კერძოდ, სამართალდამრღვევს განემარტა თუ არა ამავე კოდექსის 252-ე მუხლით გათვალისწინებული მისი უფლებები და მოვალეობები, რაც აგრეთვე აღინიშნება ოქმში.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს უფლებამოსილება, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული ადმინისტრაციული აქტი, განსაზღვრულია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს იგი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი – მოცემულ შემთხვევაში სადავოა ქმედების სამართალდარღვევად არაკვალიფიციური მიჩნევა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს იმ ვითარებაში, როცა სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება. შესაბამისად, შეუძლებელი ხდება სადავო ადმინისტრაციული აქტის მატერიალური კანონიერების შეფასება.

აღნიშნული პროცესუალური შესაძლებლობა ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ განხორციელებულ მმართველობის კანონიერებაზე სასამართლო კონტროლის სრულფასოვან რეალიზაციას და მართლმსაჯულების ეფექტიან განხორციელებას. იმ პირობებში, როცა ადმინისტრაციულ ორგანოს საერთოდ არ მოუხდენია ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა – შეფასება, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში რიგ შემთხვევებში შეუძლებელი ხდება მათი გამოკვლევა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სსსკ-ის 411-ე მუხლის შესაბამისად სახეზეა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ ახალი გადაწყვეტილების მიღების პროცესუალური წინაპირობები, რომლითაც შპს „...“ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ადმინისტრაციული საპროცესო კო-

დექსის 32.4 მუხლის შესაბამისად, ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები და ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა დაევალოს გამოიკვილოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადანყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა საკითხის ხელახალი განხილვისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სსსკ-ის 53-ე მუხლის თანახმად, სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს უნდა დაეკისროს სამართალწარმოებისას სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 550 ლარის გადახდა შპს „...“ სასარგებლოდ, ხოლო სასამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, 32.4; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 390-ე 411-ე მუხლებით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. შპს „...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

2. გაუქმდეს ქ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 4 ივლისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნას ახალი გადანყვეტილება;

3. შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

4. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნას ცნობილი:

ა) საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 11 მაისის ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ №401432 დადგენილება;

ბ) საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს ქვემო ქართლის სააგენტოს 2011 წლის 4 აპრილის №040935 ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმი;

დაევალოს მოპასუხე ადმინისტრაციულ ორგანოს საქმის გარემოებათა ხელახალი გამოკვლევის საფუძველზე გამოსცეს ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, კანონით დადგენილ ვადაში;

5. სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს დაეკისროს შპს „...“ მიერ სამართალწარმოებაზე განეული შპს „...“ სასარგებლოდ ხარჯების სახით გადახდილი (100+150+300) 550 ლარის გადახდა;

6. სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს დაეკისროს სამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ;

7. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების საფუძველი

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

№ბს-567-557(კ-12)

26 მარტი, 2013 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: ლ. მურუსიძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ნ. სხირტლაძე**

დავის საგანი: საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 15 ივლისის №360/18 გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

შპს „...-იმ“ 2011 წლის 29 ივლისს სარჩელით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას მოპასუხე საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიმართ და მოითხოვა ბათილად იქნას ცნობილი საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 15 ივლისის №360/18 გადაწყვეტილება შპს „...-სათვის“ ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების თაობაზე.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 13 მარტის გადაწყვეტილებით შპს „...-ის“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

საქალაქო სასამართლომ მოცემული დავის გადაწყვეტისას

იხელმძღვანელა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით და „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ„ საქართველოს კანონით.

საქალაქო სასამართლოს მიერ გამოკვლეულ, ურთიერთშეჯერებულ და შეფასებულ იქნა შემდეგი მტკიცებულებები: კომისიის აპარატის ადმინისტრაციული დეპარტამენტის უფროსის 2011 წლის 6 ივლისის №10/576 -11 სამსახურებრივი ბარათი, შპს „...“-ის 2011 წლის 14 ივნისის №6/2484-11 წერილი, შპს „...“-ის ამონაწერი მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან, კომისიის აპარატის საფინანსო დეპარტამენტის 2011 წლის 12 ივლისის №10/599-11 სამსახურებრივი ბარათი, შპს „...“-ის 2011 წლის 15 ივლისის №6/2970-11 წერილი თანდართული დოკუმენტებითურთ, შპს „...“-ის წარმომადგენლის ა. თ-ის ახსნა-განმარტება გაკეთებული 2011 წლის 15 ივლისის კომისიის სხდომაზე. კომისიაში ადმინისტრაციული წარმოების მასალებისა და გადაწყვეტილების შეფასებისა და გამოკვლევის საფუძველზე, დადგინდა იქნა შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები: შპს „...“ წარმოადგენს ავტორიზებულ პირს, ავტორიზაციის თარიღი – 2011 წლის 31 იანვარი; შპს „...“-ის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში შევიდა ცვლილება, კერძოდ 2011 წლის 20 აპრილიდან, მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში შპს „...“-ის დამფუძნებლად რეგისტრირებულია „...“, ნაცვლად ა. თ-ისა; შპს „...“-ს სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში ცვლილების შესახებ, კერძოდ კომპანიის დამფუძნებლის შეცვლის თაობაზე, კომისიისათვის ცნობილი გახდა შპს „...“-ის 2011 წლის 14 ივნისის №6/2484-11 წერილით, რომლითაც აცნობა კომისიას კომპანიის დირექტორების შეცვლის თაობაზე და წარადგინა ახალი ამონაწერი მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან. აღნიშნულ ამონაწერში გარდა ახალი დირექტორებისა (ა. თ-ა, გ. ბ-ი) დაფიქსირებული იყო შპს „...“-ის 100%-იანი წილის ახალი მესაკუთრე „...“. კომისიის აპარატის ადმინისტრაციული დეპარტამენტის მიერ საკითხის შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ შპს „...“-ის ახალი პარტნიორი „...“ მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში დარეგისტრირდა 2011 წლის 20 აპრილს, რასთან დაკავშირებითაც შპს „...“-ის მიერ კომისიაში ინფორმაცია არ ყოფილა წარდგენილი. შესაბამისად, დარღვეულ იქნა კომისიისათვის ინფორმაციის მისაწოდებლად კანონით დადგენილი 7 დღიანი ვადა; შპს „...“-ს კომისიის 2011 წლის 31 მაისის №261/18 გადაწყვეტილებით დაეკისრა ადმინისტრაცი-

ციული პასუხისმგებლობის ერთ-ერთი სახე – გაფრთხილება; შპს „...“-ის ბოლო 12 კალენდარული თვის შემოსავლის 0,5%-ს, კომისიაში წარდგენილი რეგულირების ყოველწლიური საფასურის გაანგარიშების მიხედვით, შეადგენს 8,295.94 (რვა ათას ორას ოთხმოცდათხუთმეტი მთელი ოთხმოცდათოთხმეტი მე-ასედი) ლარს.

საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის (2011 წლის 2 მაისამდე მოქმედი რედაქციით) მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ავტორიზებული პირი ვალდებულია, თავისი საქმიანობის ან/და მომსახურების მოდიფიცირების, აგრეთვე მის მიერ წარმოდგენილ დეკლარაციაში სხვა სახის ცვლილებების თაობაზე 7 სამუშაო დღის ვადაში შეატყობინოს კომისიას, რომელიც აღნიშნულ ცვლილებებს ამ კანონით დადგენილ ვადაში და განსაზღვრული წესით ატარებს რეგისტრაციაში ავტორიზებულ პირთა უწყებრივ რეესტრში. „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის (2011 წლის 2 მაისამდე მოქმედი რედაქციით) მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ავტორიზებული პირი ვალდებულია, თავისი საქმიანობის ან/და მომსახურების მოდიფიცირების, აგრეთვე მის მიერ წარმოდგენილ დეკლარაციაში სხვა სახის ცვლილებების თაობაზე 7 სამუშაო დღის ვადაში შეატყობინოს კომისიას, რომელიც აღნიშნულ ცვლილებებს ამ კანონით დადგენილ ვადაში და განსაზღვრული წესით ატარებს რეგისტრაციაში ავტორიზებულ პირთა უწყებრივ რეესტრში;

საქალაქო სასამართლომ აღნიშნა, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, ავტორიზებული პირის მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების დარღვევის ან/და ლიცენზიის მფლობელის მიერ სალიცენზიო პირობების დარღვევის შემთხვევაში, კომისია უფლებამოსილია დამრღვევი წერილობით გააფრთხილოს, ხოლო დენადი ხასიათის დარღვევის კომისიის გადაწყვეტილებით განსაზღვრულ ვადაში აღმოუფხვრელობის ან ერთი წლის განმავლობაში ახალი ერთჯერადი ხასიათის დარღვევის ჩადენის შემთხვევაში – დააკისროს ჯარიმა.

ზემოაღნიშნული მუხლების ანალიზის საფუძველზე საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ ამონაწერი მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა რეესტრიდან

შეიცავს, მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების უფლებათა რეესტრში რეგისტრირებულ მონაცემებს; შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების შემთხვევაში ამონაწერში აისახება ინფორმაცია სანარმოს პარტნიორებისა და მათი წილების შესახებ; 2005 წლის 17 ივნისს კომისიის №408/21 გადაწყვეტილებით დამტკიცდა ავტორიზაციის დეკლარაციის ფორმა. დეკლარაციის ელექტრონული ფორმა ივსება ყველა ავტორიზებული პირის მიერ და კანონით განსაზღვრულ სხვა ინფორმაციასთან ერთად შეიცავს ავტორიზებული პირის შესახებ სამენარმეო რეესტრში რეგისტრაციის მონაცემებს, მათ შორის ინფორმაციას დამფუძნებლების (პარტნიორების) შესახებ; ავტორიზებული პირების დეკლარაციაში განხორციელებული ცვლილება საჭიროებს კომისიისათვის 7 სამუშაო დღის ვადაში შეტყობინებას; შპს „...“-ს დეკლარაციის ფორმა შევსებული აქვს 2011 წლის 31 იანვარს. შესაბამისად, შპს „...“-სათვის ცნობილი იყო, რომ დეკლარაცია შეიცავს ინფორმაციას კომპანიის დამფუძნებელთა შესახებ.

საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ შპს „...“-ს მიერ სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში, კერძოდ მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში და შესაბამისად, კომისიის მიერ დადგენილ დეკლარაციის ელექტრონულ ფორმაში შეტანილი მონაცემების ცვლილების შესახებ, კომისიისათვის კანონით დადგენილ ვადაში ინფორმაციის მიუწოდებლობით, დარღვეულია „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი. „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის შესაბამისად, ავტორიზებული პირის მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის დარღვევა წარმოადგენს ავტორიზებული პირის სანქციების საფუძველს. კომისიის 2011 წლის 31 მაისის №261/18 გადაწყვეტილების პირველი პუნქტის შესაბამისად, შპს „...“-ის მიმართ სანქციის სახით გამოყენებულია გაფრთხილება „ლიტერატურული და მხატვრული ნაწარმოებების დაცვის ბერნის კონვენციის მე-11 ბის მუხლის, „ისმო-ს საავტორო უფლებების შესახებ“ ხელშეკრულების მე-8 მუხლის, „შემსრულებლების, ფონოგრამების, დამამზადებლების და მუხლებლობის ორგანიზაციების უფლებათა დაცვის შესახებ“ რომის 1961 წლის კონვენციის მე-13 მუხლის, „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის, 37-ე, 38-ე, 50-ე, 51-ე მუხლებისა და „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ სა-

ქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის დარღვევის გამო. აღნიშნულის გათვალისწინებით, კომისიამ მიიჩნია, რომ შპს „...“-ის მიმართ გამოყენებულ უნდა ყოფილიყო ჯარიმა, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის 1-ლი პუნქტიდან გამომდინარე, რომლის შესაბამისად, ავტორიზებული პირის მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების დარღვევის ან/და ლიცენზიის მფლობელის მიერ სალიცენზიო პირობების დარღვევის შემთხვევაში, კომისია უფლებამოსილია დამრღვევი წერილობით გააფრთხილოს, ხოლო დენადი ხასიათის დარღვევის კომისიის გადაწყვეტილებით განსაზღვრულ ვადაში აღმოუფხვრელობის ან ერთი წლის განმავლობაში ახალი ერთჯერადი ხასიათის დარღვევის ჩადენის შემთხვევაში – დააკისროს ჯარიმა. კომისიის აპარატის საფინანსო დეპარტამენტის 2011 წლის 12 ივლისის №10/599-11 სამსახურებრივი ბარათის შესაბამისად, შპს „...“-ის ბოლო 12 კალენდარული თვის შემოსავლის 0,5 პროცენტი შეადგენდა 8,295.94 ლარს; შესაბამისად, შპს „...“-ს, ჯარიმის სახით დაეკისრა 8,295.94 (რვა ათას ორას ოთხმოცდათხუთმეტი მთელი ოთხმოცდათოთხმეტი მესაქედი) ლარი.

საქალაქო სასამართლომ აღნიშნა, რომ ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოსცეს კანონით დადგენილი პროცედურული წესების დაცვით. ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი გამოყოფს არსებითი პროცედურული დარღვევის სამ სახეს: – სხდომათა საჯაროობის პრინციპის დარღვევით გამართულ კოლეგიური დანესებულების სხდომაზე მიღებული გადაწყვეტილება სავალდებულოდ ექვემდებარება ბათილად გამოცხადებას, მიუხედავად იმისა, იგივე გადაწყვეტილება მიიღებოდა თუ არა ღია სხდომის დროს.

– ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტი ბათილად უნდა გამოცხადდეს, თუ იგი არასწორი ადმინისტრაციული წარმოების სახის გამოყენებით გამოიცა.

– ასევე, აქტის მომზადებისა და გამოცემის წესების აშკარა დარღვევად ჩაითვლება შემთხვევა, როდესაც ასეთი დარღვევის არ არსებობის შემთხვევაში აღნიშნულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის კონკრეტულ საფუძვლებს განსაზღვრავს ზოგადი ადმინისტრაცი-

ული კოდექსის მე-60¹ მუხლის 1-ლი და მე-2-ე ნაწილი. აღნიშნული ნორმის თანახმად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილია თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგვარი გადაწყვეტილება.

საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის აუცილებელი არ არის დადგინდეს, რომ პროცედურული მოთხოვნების დაცვის პირობებში ამ საკითხზე აუცილებლად სხვაგვარი გადაწყვეტილება მიიღებოდა. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი უნდა გაბათილდეს თუ დადგინდება, რომ ადმინისტრაციული წარმოების წესების დაცვისას არსებობდა სხვაგვარი გადაწყვეტილების შესაძლებლობა თუ პროცედურული დარღვევის არ არსებობა სხვა გადაწყვეტილების მიღების გარკვეულ შანსს წარმოშობს, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილად უნდა გამოცხადდეს. საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17 მუხლის თანახმად, მოსარჩელე ვალდებულია დაასაბუთოს თავისი სარჩელი და წარადგინოს შესაბამისი მტკიცებულებები. ხოლო მოპასუხე ვალდებულია დაასაბუთოს თავისი შესაგებელი და წარადგინოს შესაბამისი მტკიცებულებები. საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 102-ე მუხლის თანახმად, მხარემ უნდა დამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნას, ამ გარემოებათა დამტკიცება შეიძლება თვით მხარეთა ახსნა-განმარტებით, მონმეთა ჩვენებებით, წერილობითი თუ ნივთიერი მტკიცებულებებით, მაგრამ საქმის გარემოებები, რომლებიც კანონის თანახმად უნდა დადასტურდეს გარკვეული სახის მტკიცებულებებით, არ შეიძლება დადასტურდეს სხვა სახის მტკიცებულებებით.

აღნიშნული განმარტებიდან გამომდინარე, სასამართლომ მიიჩნია, რომ მტკიცების ტვირთის მხოლოდ ადმინისტრაციული ორგანოსათვის დაკისრება და მოსარჩელის განთავისუფლება სარჩელის დასაბუთების ვალდებულებისაგან არასწორია, ვინ-

ნაიდან მოსარჩელე ყოველთვის ვალდებულია თავად დაასაბუთოს სარჩელი და როგორც სამოქალაქო, ასევე ადმინისტრაციული სამართალწარმოებით არ არის განსაზღვრული და შესაბამისად არ იგულისხმება ამ ვალდებულების მოპასუხე მხარეზე გადაკისრება. როგორც სამოქალაქო, ასევე ადმინისტრაციულ წარმოებაში მხარეები სარგებლობენ თანაბარი საპროცესო უფლებებითა და შესაძლებლობებით. კერძოდ თითოეულმა მხარემ უნდა დაამტკიცოს გარემოებანი, რომლებზედაც იგი ამყარებს თავის მოთხოვნებსა და შესაგებელს. ამდენად, თითოეულმა მხარემ უნდა მიუთითოს მის სასარგებლოდ მოქმედ გარემოებებზე და თუ იგი სადავო გახდება, უნდა დაამტკიცოს ამ გარემოებების არსებობა.

საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოპასუხე მხარის მიერ ადგილი არ ჰქონია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 პუნქტის, 96-ე მუხლის 1-ლი ნაწილისა და მე-3 ნაწილების დარღვევას.

ზემოაღნიშნული სამართლებრივი და ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით სასამართლომ მიიჩნია, რომ სადავო აქტის გამოცემისას გამოკვლეულია და შესწავლილია საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება. ზ/აღნიშნული ნორმების თანახმად, სასამართლომ მიიჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოპასუხე მხარის მიერ ადგილი არ ჰქონია კანონის ისეთი დარღვევასა და ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის ისეთ არსებით დარღვევას, რომლის არსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე იქნებოდა მიღებული სხვაგვარი გადაწყვეტილება, რის საფუძველზეც სასამართლომ მიიჩნია, რომ სადავო აქტი გამოცემულია კანონის დაცვით და არ არსებობს მისი ბათილობის საფუძველები.

აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა შპს „...-მ“.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინებით შპს „...-ის“ სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 13 მარტის გადაწყვეტილება.

სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 377-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, სააპელაციო სასამართლო ამოწმებს გადაწყვეტილებას სააპელაციო საჩივრის ფარგლებში, ფაქტობრივი და სამართლებრივი თვალსაზრისით. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახ-

მად, სამართლებრივი თვალსაზრისით შემონმებისას, სასამართლო ხელმძღვანელობს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლების მოთხოვნებით.

სააპელაციო სასამართლო დაეთანხმა საქალაქო სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და გაკეთებულ სამართლებრივ დასკვნებს სარჩელის არ დაკმაყოფილების შესახებ და მიიჩნია, რომ აპელანტის – შპს „...“-ის სააპელაციო საჩივარში მითითებული გარემოებები არ ქმნიდნენ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შემადგენლობას, შესაბამისად არ არსებობდა სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებისა და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივი საფუძვლები.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა შპს „...“-იმ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორის განმარტებით, სასამართლოს მიერ ადგილი აქვს კანონის არასწორ განმარტებას, რაც გახდა შპს „...“-ის სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის საფუძველი. კასატორმა აღნიშნა, რომ მან სასამართლოს წარუდგინა კონკრეტული მტკიცებულება, კერძოდ მის მიერ შევსებული დეკლარაციის ფორმა, რომელიც არავითარ ინფორმაციას დამფუძნებლის შესახებ არ შეიცავს. ამასთან არავითარი ჩანაწერი შპს „...“-ის მიერ 2011 წლის 31 იანვარს შევსებულ დეკლარაციაში მის შპს „...“-ის პარტნიორის შესახებ არ მოიპოვებოდა. საკასაციო საჩივრის ავტორის განმარტებით, სასამართლომ საერთოდ არ იმსჯელა „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 19.2 მუხლის „გ“ პუნქტში შეტანილ ცვლილებაზე. აღნიშნული მუხლის 2011 წლის 2 მაისამდე მოქმედი რედაქცია ავტორიზებულ პირს ავალდებულებდა თავისი საქმიანობის ან/და მომსახურეობის მოდიფიცირების, აგრეთვე მის მიერ წარმოდგენილ დეკლარაციაში სხვა სახის ცვლილების თაობაზე 7 სამუშაო დღის ვადაში შეეტყობინებინა აღნიშნულის შესახებ კომისიისათვის. 2 მაისის შემდეგ კი ჩაინერა რომ ავტორიზებული პირი ვალდებული იყო თავისი საქმიანობის ან/და მომსახურების მოდიფიცირების, ასევე წილის ან აქციების მფლობელთა ცვლილების თაობაზე 7 სამუშაო დღის ვადაში შეეტყობინოს კომისიას. ნათელია, რომ კანონმდებელმა ამ ტიპის ცვლილების შესახებ კომისიის ინფორმირების ვალდებულება ავტორიზებუ-

ლი პირებისთვის დაადგინა 2011 წლის 2 მაისის შემდეგ და მანამდე ასეთი ვალდებულება იურიდიულად არ არსებობდა.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 24 დეკემბრის განჩინებით შპს „...-ის“ საკასაციო საჩივარი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად და განისაზღვრა მისი განხილვა მხარეთა დასწრებით.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის შესწავლის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემოწმების შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ შპს „...-ის“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ; გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება; შპს „...-ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ; სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნას ცნობილი საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 15 ივლისის №360/18 გადაწყვეტილება შპს „...-ისათვის“ ადმინისტრაციული პსაუხისმგებლობის დაკისრების თაობაზე და საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას დაევალოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი; საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას დაეკისროს შპს „...-ის“ სასარგებლოდ მის მიერ სასამართლოში სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 664 ლარისა და 79 თეთრის ანაზღაურება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ გასაჩივრებული განჩინების გამოტანისას დარღვეულია სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე მუხლის მე-2 მოთხოვნები, კერძოდ, სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სასამართლომ განსახილველი დავა გადაწყვიტა არსებითად, მაშინ როცა საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე სამართლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბება შეუძლებელია.

საკასაციო სასამართლო მიაჩნია, რომ საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებები საჭიროებს გამოკვლევას ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ. შესაბამისად, მოცემულ შემთხვევაში გამოყენებულ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული საპროცესო კო-

დექსის 32.4. მუხლი, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოიცა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს იგი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა.

საკასაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებს: საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 31 მაისის №261/18 (შპს „...“-სათვის ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების თაობაზე) გადაწყვეტილებით: საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის „ლ“ ქვეპუნქტის, მე-4, 98-ე, 99-ე მუხლების, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მარეგულირებელი წესების მე-4 მუხლის 1-ლი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის, მე-6 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტისა და 36-ე მუხლის მე-14 პუნქტის, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის 1-ლი და მე-3 პუნქტების, მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის, 43-ე და 44-ე მუხლების, „ლიტერატურული და მხატვრული ნაწარმოებების დაცვის“ ბერნის კონვენციის მე-11ბის მუხლის, ისმო-ს „საავტორო უფლებების შესახებ“ ხელშეკრულების მე-8 მუხლის, „შემსრულებლების, ფონოგრამების, დამამზადებლების და მაუსიკების ორგანიზაციების უფლებათა დაცვის შესახებ“ რომის 1961 წლის კონვენციის მე-13 მუხლის „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის, 37-ე, 38-ე, 50-ე, 51-ე მუხლების შესაბამისად, შპს „...“-ს მიეცა გაფრთხილება „ლიტერატურული და მხატვრული ნაწარმოებების დაცვის“ ბერნის კონვენციის მე-11bis მუხლის, ისმო-ს „საავტორო უფლებების შესახებ“ ხელშეკრულების მე-8 მუხლის, „შემსრულებლების,

ფონოგრამების, დამამზადებლების და მაუწყებლობის ორგანიზაციების უფლებათა დაცვის შესახებ“ რომის 1961 წლის კონვენციის მე-13 მუხლის, „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტის, 37-ე, 38-ე, 50-ე, 51-ე მუხლებისა და „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტების დარღვევის გამო და დავალა შპს „...“-ს უზრუნველყო საქართველოს ტერიტორიაზე სატელევიზიო არხების: „MEZZO“, „FASHION TV“, არამართლზომიერი გადაცემის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა. 2011 წლის 14 ივნისს შპს „...“-ის დირექტორებმა: გ. ხ-მა და ა. ო-ამ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეს აცნობეს, რომ შპს „...“-ი წარმოადგენს მაუწყებლობის ტრანზიტზე ავტორიზებულ პირს. 2011 წლის 14 ივნისს განხორციელდა ცვლილებები კომპანიის მენეჯმენტში, კერძოდ დაინიშნა ახალი დირექტორი, ა. ო-ა და გ. ხ-ი. აღნიშნულ წერილს დაერთო ამონაწერი სამეწარმეო რეესტრიდან. 2011 წლის 6 ივნისს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეს სამსახურებრივი ბარათით მიმართა კომისიის აპარატის ადმინისტრაციული დეპარტამენტის უფროსმა ი. ხ-მ და განუმარტა, რომ შპს „...“-ის მიერ დარღვეულია „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის და „გ“ ქვეპუნქტები, კერძოდ: სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში 2011 წლის 20 აპრილს განხორციელებული ცვლილება (ა. თ-ის ნაცვლად 100% წილის მფლობელად განისაზღვრა კომპანია „...“ (...)) დამადასტურებელი დოკუმენტი: (ამონაწერი მენარმეთა და არასამეწარმეო და (არაკომერციულ) იურიდიულ პირთა რეესტრიდან), კომისიაში წარმოადგინა 2011 წლის 14 ივნისს, ანუ გადააცილა 32 დღე. აღნიშნული სამსახურებრივი ბარათით მოთხოვნილი იქნა თანხმობა, რათა ადმინისტრაციული დეპარტამენტის სამსახურებრივი ბარათი (თანდართულ ასლებთან ერთად) შემდგომი შესწავლისა და რეაგირებისათვის გადაეცეს სამართლებრივ დეპარტამენტს. კომისიის აპარატის საფინანსო დეპარტამენტის 2011 წლის 12 ივნისის №10/599-11 სამსახურებრივი ბარათის თანახმად, შპს „...“-ის“ (ავტორიზაცია გაიარა 2011 წლის 31 იანვარს) ბოლო 12 კალენდარული თვის შემოსავლის 0,5%-ი კომისიაში წარდგენილი რეგულირების ყოველწლიური საფასურის გაანგარიშებების მიხედვით შეადგენს – 8,295.94 ლარს. 2011 წლის 11 ივლისს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ №01/1422-11 წერილით აცნობა შპს „...“-ის“, რომ საქართველოს ზოგადი ად-

მინისტრაციული კოდექსის 95-ე მუხლის მე-2 ნაწილის, „საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის საქმიანობის მარეგულირებელი წესების“ 36-ე მუხლის მე-14 პუნქტის შესაბამისად, 2011 წლის 15 ივლისს 16:00 საათზე, გაიმართებოდა საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის (შემდგომში „კომისია“) სხდომა, სადაც განიხილებოდა შპს „...-ის“ სანქციონების საკითხი, მის მიერ სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში ცვლილების შესახებ, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიაში ინფორმაციის წარდგენის კანონით დადგენილი ვადის დარღვევის გამო. (საფუძველი: კომისიის აპარატის ადმინისტრაციული დეპარტამენტის 2011 წლის 6 ივლისის №10/576-11 სამსახურებრივი ბარათი). შპს „...-იმ“ 2011 წლის 15 ივლისს განცხადებით მიმართა საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 11 ივლისის №01/1422-11 შეტყობინების თაობაზე, სადაც განმარტებული იქნა, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, მართლაც ითვალისწინებს ავტორიზებული პირების მხრიდან წილის მფლობელთა ცვლილებაზე ინფორმაციის წარდგენის ვალდებულებას, მაგრამ აღნიშნული კანონი მიღებულ იქნა 8 აპრილს და ძალაში შევიდა გამოქვეყნებიდან 15 დღის შემდეგ. „...-ის“ დამფუძნებელთა შორის ცვლილება განხორციელდა 20 აპრილს, შესაბამისად, დამფუძნებელთა შორის მომხდარი ცვლილების კომისიაში წარდგენის იურიდიული ვალდებულება 2011 წლის 20 აპრილისათვის არ არსებობდა. რაც შეეხება 2011 წლის 20 აპრილისათვის მოქმედი კანონის რედაქციას, მანამდე მოქმედი რედაქცია, მსგავსი ინფორმაციის წარდგენის იურიდიულ ვალდებულებას არ შეიცავდა, რაზეც მეტყველებს თუნდაც კომისიის ოფიციალურ ვებ გვერდზე გამოქვეყნებული ავტორიზაციის წესი, რომელშიც საუბარია მხოლოდ სარეგისტრაციო მონაცემების და წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილი პირის ანუ დირექტორების შეცვლის შემთხვევაში კომისიაში ინფორმაციის წარდგენის ვალდებულებაზე. ხოლო რაც შეეხება დამფუძნებელთა შორის მომხდარ ცვლილებას, აღნიშნული სპეციალურად იქნა დაკონკრეტებული 2011 წლის 8 აპრილის კანონით, რომელიც ძალაში შევიდა მისი გამოქვეყნებიდან 15 დღის შემდეგ. აღნიშნულიდან გამომდინარე, მოითხოვა საქმეზე ადმინისტრაციული წარმოების შეწყვეტა, ვინაიდან არ არსებობდა კომპანია „...-ის“ სანქციონების საფუძველი.

საკასაციო პალატა მიუთითებს „ელექტრონული კომუნიკა-

ციების შესახებ, საქართველოს კანონის (პირველადი რედაქცია) მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტზე, რომლის თანახმად, ავტორიზებული პირი ვალდებულია თავისი საქმიანობის ან/და მომსახურების მოდიფიცირების, აგრეთვე მის მიერ წარმოდგენილ დეკლარაციაში სხვა სახის ცვლილებების თაობაზე 7 სამუშაო დღის ვადაში შეატყობინოს კომისიას, რომელიც აღნიშნულ ცვლილებებს ამ კანონით დადგენილ ვადაში და განსაზღვრული წესით ატარებს რეგისტრაციაში ავტორიზებულ პირთა უწყებრივ რეესტრში.

საკასაციო პალატა ასევე მიუთითებს ზემოაღნიშნული კანონის მე-19 მუხლის მე-2 ნაწილის „გ“ ქვეპუნქტში 2011 წლის 8 აპრილს შეტანილ ცვლილებაზე, რომელიც ამოქმედდა გამოქვეყნებიდან მე-15 დღეს, რომელშიც კანონმდებელმა დააკონკრეტა თუ რა სახის ცვლილების განხორციელებისას იყო ავტორიზებული პირი ამ შემთხვევაში შპს „...“ ვალდებული აღნიშნულის შესახებ ეცნობებინა კომისიისათვის; კერძოდ კი აღნიშნული ცვლილების თანახმად, ავტორიზებული პირი ვალდებულია თავისი საქმიანობის ან/და მომსახურების მოდიფიცირების, ასევე წილის ან აქციების მფლობელთა ცვლილების თაობაზე 7 სამუშაო დღის ვადაში შეატყობინოს კომისიას, რომელსაც ეს ინფორმაცია შეაქვს ავტორიზებულ პირთა უწყებრივ რეესტრში. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში ვერ გაიზიარებს ქვედა ინსტანციის სასამართლოების მსჯელობას და სამართლებრივ დასკვნას, რადგანაც ავტორიზებულმა პირმა სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში ცვლილება განახორციელა 2011 წლის 20 აპრილს, ანუ კანონში შეტანილი ცვლილებების ამოქმედებამდე. საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ ნებისმიერი ავტორიზებული პირის მიერ ამა თუ იმ მოქმედების განხორციელების შემდგომ კანონში შეტანილი ცვლილება არ უნდა გავრცელებულიყო ცვლილებამდე არსებულ ქმედებაზე.

„ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-17 მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, კომისია აწარმოებს ავტორიზებულ პირთა უწყებრივ რეესტრს, რომელშიც შეიტანება დეკლარაციის მონაცემები; ავტორიზებული პირის მიერ დეკლარაციაში მითითებული მონაცემების ჩამონათვალი განსაზღვრულია „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-16 მუხლის მე-2 პუნქტით, ესენია: საფირმო სახელწოდება, სამართლებრივი ფორმა, იურიდიული მისამართი (ადგილსამყოფელი), მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში რეგისტრაცია-

ციის შესახებ მონაცემები, წარმომადგენლობაზე უფლებამოსილი პირის სახელი და გვარი; ამავე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, დეკლარაციას უნდა დაერთოს ამონაწერი მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან, აგრეთვე იურიდიული პირის წესდებისა და ფიზიკური პირის საიდენტიფიკაციო შესაბამისი დოკუმენტის ასლი;

საკასაციო პალატა აღნიშნავს, რომ საქართველოს იუსტიციის მინისტრის 2009 წლის 31 დეკემბრის №241 ბრძანებით დამტკიცებული „მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირთა რეგისტრაციის შესახებ ინსტრუქციის“ მე-3 მუხლის „ა“ პუნქტის თანახმად, ამონაწერი განმარტებულია, როგორც „სანარმოს და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის, ინდივიდუალური მენარმის, უცხო ქვეყნის სანარმოს და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის ფილიალის (მუდმივი დაწესებულების, წარმომადგენლობის) შესახებ მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირთა რეესტრში, საჯაროსამართლებრივ და საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის რეესტრებში არსებული მონაცემების შემცველი, ამ ინსტრუქციით დადგენილი წესით შედგენილი დოკუმენტი“; ამავე ინსტრუქციის მე-7 მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად, ამონაწერი მზადდება მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიულ პირთა რეესტრის, საჯაროსამართლებრივი შეზღუდვის და საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის რეესტრების მონაცემთა ერთიანი ბანკის საფუძველზე და ასახავს მისი მომზადების მომენტისათვის რეესტრირებული სუბიექტის, საჯაროსამართლებრივი შეზღუდვის და საგადასახადო გირავნობის/იპოთეკის შესახებ ძალაში მყოფ მონაცემებს. შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების შემთხვევაში ამონაწერი ასევე უნდა შეიცავდეს ინფორმაციას პარტნიორთა წილებზე მოძრავ ნივთებსა და არამატერიალურ ქონებრივ სიკეთეზე უფლებათა რეესტრში რეესტრირებულ მონაცემებს. ამასთანავე, ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოების შემთხვევაში, ამონაწერში აისახება ინფორმაცია სანარმოს პარტნიორებისა და მათი წილების შესახებ;

ამდენად, ზემოაღნიშნული ნორმებიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ ამონაწერი მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრიდან, რომელშიც დაფიქსირებულია ყველა მონაცემი და დარეგისტრირებულია მენარმეთა და არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირების რეესტრში საჯაროა, ხელმისაწვდომ-

მია ყველასათვის და იგი გაცივმა ნებისმიერ პირზე. ამდენად, საკასაციო პალატა თვლის, რომ კომისიამ უნდა იმსჯელოს, მოცემულ შემთხვევაში რამდენად მართებულია კომისიის მიერ ადმინისტრაციული სახდელის (ჯარიმა) დადება იმ საფუძვლით, რომ შპს „...-იმ“ დროულად არ აცნობა მას სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში შეტანილი ცვლილება.

საკასაციო პალატა ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ სასამართლო პროცესზე კასატორის წარმომადგენელმა წარმოადგინა საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ მიღებული გადაწყვეტილებები, რიგი ავტორიზებული პირების სანქციონების შესახებ და აღნიშნა, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტთან დაკავშირებით სხვა კომპანიებსაც ჰქონიათ მსგავსი პრობლემები და კომისია შემოიფარგლა მხოლოდ მათი გაფრთხილებით ან სულაც ეპატიათ აღნიშნული დარღვევები.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-2 მუხლის 1-ლი ნაწილის „ლ“ ქვეპუნქტით, დისკრეციული უფლებამოსილება ეს არის უფლებამოსილება, რომელიც ადმინისტრაციულ ორგანოს ან თანამდებობის პირს ანიჭებს თავისუფლებას საჯარო და კერძო ინტერესების დაცვის საფუძველზე კანონმდებლობის შესაბამისი რამდენიმე გადაწყვეტილებიდან შეარჩიოს ყველაზე მისაღები გადაწყვეტილება; დისკრეციული უფლებამოსილება ადმინისტრაციულ ორგანოს აძლევს შესაძლებლობას, მიიღოს გადაწყვეტილება საკუთარის პასუხისმგებლობით. ის, პირველ რიგში კონკრეტულ შემთხვევაში სამართლიანი გადაწყვეტილების მიღებას ისახავს მიზნად. ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია, გაიაზროს თუ რა მიზნის მისაღწევად მიენიჭა ეს უფლებამოსილება და რომელი ფაქტობრივი გარემოებები გაითვალისწინოს. მხოლოდ ამის შემდეგ ის შეაფასებს შემთხვევას და მიიღებს გადაწყვეტილებას.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-60¹ მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ბათილია, თუ იგი ეწინააღმდეგება კანონს ან არსებითად დარღვეულია მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლში მოცემულია ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობის სავალდებულო წინაპირობები, რომლებიც მათი რეალიზე-

ბის თვალსაზრისით, ამ მუხლში არა კუმულაციური, არამედ ალტერნატიული სახით არის წარმოდგენილი. ამასთან, არსებით დარღვევად ჩაითვლება ისეთი დარღვევა, რომელსაც შეეძლო არსებითი გავლენა მოეხდინა ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებაზე.

ზემოაღნიშნული მსჯელობიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატას მიაჩნია, რომ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია ვალდებულია საკითხის ხელახლა განხილვისას გამოიკვლიოს თუ რამდენად შეიძლებოდა შპს „...-ისათვის“ ადმინისტრაციული სახდელის დადების დროს გამოყენებული ყოფილიყო „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი. ასევე, მისი დისკრეციული უფლებამოსილების ფარგლებში იმსჯელოს და მოცემულ საქმეზე მიიღოს ობიექტური და სამართლიანი გადაწყვეტილება.

ამდენად, ადმინისტრაციულ ორგანოს ეძლევა შესაძლებლობა საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების სათანადო გამოკვლევის შედეგად მიიღოს კონკრეტული შემთხვევისათვის სათანადო გადაწყვეტილება.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე მუხლის საფუძველზე, არსებობს გასაჩივრებული – თბილისის – სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინების გაუქმებისა და შპს „...-ის“ საკასაციო საჩივრის ნაწილობრივ დაკმაყოფილების საფუძველი.

საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-10 მუხლისა და სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53.1 მუხლის საფუძველზე მოპასუხე საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას დაეკისროს შპს „...-ის“ მიერ სასამართლოში სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 664 ლარისა და 79 თეთრის ანაზღაურება.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1-ლი მუხლის მე-2 ნაწილით, მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილით, 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 411-ე, მუხლით და

გ ა დ ა ნ ე ყ ვ ი ტ ა:

შპს „...-ის“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინება და საქმეზე მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;

შპს „...-ის“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;

სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნას ცნობილი საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 15 ივლისის №... გადაწყვეტილება შპს „...-ისათვის“ ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების თაობაზე და საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას დაევალოს საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოებების გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად გამოსცეს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი;

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას დაეკისროს შპს „...-ის“ სასარგებლოდ მის მიერ სასამართლოში სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 664 ლარისა და 79 თეთრის ანაზღაურება;

საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

დაჯარიმება ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამო

გადანყვეთილება საქართველოს სახელით

№ბს-544-535(კ-12)

2 აპრილი, 2013 წ., ქ. თბილისი

**საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა**

**შემადგენლობა: ნ. წკეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
ბ. ალავიძე**

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე: გ. ბ-ი

მოპასუხეები: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტი; საქართველოს შინაგან

საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველო;

სარჩელის სახე: – საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა;

სარჩელის საგანი:

1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №ბდ 967448 საჯარიმო ქვითრის ბათილად ცნობა;

2. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა;

3. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოსათვის გ. ბ-ის სასარგებლოდ ზინანის სახით – 302 ლარის ანაზღაურების დაკისრება;

4. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №... დადგენილების, სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების აკრძალვის თაობაზე, ბათილად ცნობა.

5. მოპასუხისათვის – სახელმწიფო ბაჟისა და საადვოკატო მომსახურებისათვის გადახდილი 690 ლარისა და 16 დღის განცდურის ანაზღაურების დაკისრება.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 11 იანვრის განჩინებით ადმინისტრაციული საქმეები გ. ბ-ის სარჩელებისა გამო №3/6991-11 და №3/8931-11 გაერთიანდა ერთ წარმოებად და მიენიჭათ ნომერი №3/6991-11

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი: მოსარჩელის განმარტებით, 2011 წლის 11 აგვისტოს საკუთარი სატვირთო „მაზის“ მარკის ავტომანქანით მოძრაობდა ქ. თბილისში დილომი-9 და დილომი-10 მონაკვეთზე, სადაც მან მოძრაობისას დააზიანა გაზსადენი მილი. უბედური შემთხვევის თავიდან აცილების გამო განარიდა ავტოსატრანსპორტო საშუალება შემთხვევის ადგილიდან, რის გამოც შემთხვევის ადგილზე გამოძახებულმა საპატრულო პოლიციის

პატრულ-ინსპექტორმა შეადგინა საჯარიმო ქვითარი №... საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედებისათვის და დააჯარიმა – 300 ლარით, ხოლო მანქანა გადაიყვანეს შპს „...“ სპეციალურ დაცულ ავტოსადგომზე.

მოსარჩელის მითითებით, მისი მართვის ქვეშე მყოფი სატრანსპორტო საშუალება შეესაბამება კანონით დაშვებულ ნორმებს და არის 4 მეტრის სიმაღლის.

დილომი-10-ის მონაკვეთზე შპს „...“ გაზსადენი მილის სიმაღლე სავალი ზედაპირიდან შეადგენს 3მ და 92 სმ-ს, რაც არ შეესაბამება „გზებზე მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონსა და საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №1-1/525 ბრძანების მოთხოვნებს, რის გამოც საპატრულო პოლიციის თანამშრომელმა გ. ბ-ს უკანონოდ ჩამოართვა ავტომანქანა და დააჯარიმა 300 ლარით.

2011 წლის 19 აგვისტოს გ. ბ-ის წარმომადგენელმა უ. მ-ემ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარ სამმართველოში გაასაჩივრა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი დაჯარიმების თაობაზე. ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილებით ადმინისტრაციული საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

2011 წლის 2 ნოემბრის ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს №... დადგენილებით გ. ბ-ს აეკრძალა მართვის უფლება 24 თვის ვადით, იმ მოტივით, რომ მან დაარღვია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 290.1 მუხლით გათვალისწინებული საურავისა და საჯარიმო თანხის გადახდის ვადა. აღნიშნული გაასაჩივრა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტში, რომლის 2011 წლის 21 ნოემბრის №... გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

მოსარჩელის მოსაზრებით, ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება უკანონოა, ვინაიდან საჯარიმო თანხის გადახდის ვადა არ დაურღვევია, მას 2011 წლის 9 სექტემბრის ქ. თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს №... გადაწყვეტილებით დაკისრებული ჯარიმის გადახდა შეეძლო 2011 წლის 4 ნოემბრამდე. თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 17 ოქტომბრის განჩინებით გ. ბ-ის შუამდგომლობა ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქ-

ტების ქ. თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილების აღსრულებისა და №... საჯარიმო ქვითრით 300 ლარის გადახდის აღსრულების შეჩერების შესახებ არ დაკმაყოფილდა, აღნიშნული განჩინება ჩაბარდა 2011 წლის 24 ოქტომბერს, რომელშიც მითითებული იყო, რომ მას განჩინების გასაჩივრება კერძო საჩივრით შეეძლო 12 დღის ვადაში ანუ 2011 წლის 4 ნოემბრამდე, მან არ გამოიყენა გასაჩივრების უფლება და 2011 წლის 31 ოქტომბერს, 2011 წლის 4 ნოემბრამდე, ვადაზე ადრე გადაიხადა დაკისრებული ჯარიმა – 300 ლარი.

სამართლებრივი: მოსარჩელემ სარჩელის დაკმაყოფილების სამართლებრივ საფუძვლად მიუთითა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №1-1/525 ბრძანების მე-6 მუხლის მე-13 პუნქტი, მე-11 მუხლის მე-2 პუნქტი, 24-ე მუხლის 14-ე პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის 1-ელი პუნქტი, მე-18 მუხლი, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის 1-ლი და მე-2 პუნქტები; ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 207-ე მუხლი, სამოქალაქო კოდექსის 120-ე მუხლი, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-40 მუხლის მე-2 და მე-8 პუნქტები, 252-ე მუხლის 1-ლი პუნქტი, 275-ე მუხლი.

მოპასუხის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის შესაგებელი:

ფაქტობრივი: მოპასუხემ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის წარმომადგენელმა წერილობითი შესაგებლით სარჩელი არ ცნო შემდეგი საფუძვლით: მას შემდეგ, რაც გ. ბ-მა დააზიანა შპს „...“ განგამტარი მილი, შემთხვევის ადგილიდან ისე გადაიყვანა სატრანსპორტო საშუალება, რომ არ დააფიქსირა სატრანსპორტო საშუალების მდგომარეობა. შესაბამისად, დაჯარიმდა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით (საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება), აღნიშნული საჯარიმო ქვითარი მოსარჩელემ გაასაჩივრა 2011 წლის 19 აგვისტოს და მოითხოვა მისი გაუქმება. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 275-ე მუხლის შესაბამისად, საჯარიმო ქვითრის აღსრულება შეჩერდა საჩივრის განხილვამდე ქ. თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და მოსარჩელე ვალდებული იყო გადაეხადა ჯა-

რიმა.

2011 წლის 17 ოქტომბრის შუამდგომლობა აქტების მოქმედების შეჩერების თაობაზე არ დაკმაყოფილდა, აღნიშნული განჩინება მოსარჩელეს ჩაბარდა 2011 წლის 24 ოქტომბერს, განჩინებით მოსარჩელეს ეძლეოდა უფლება მისი გადაცემიდან 12 დღის ვადაში გაესაჩივრებინა იგი კერძო საჩივრით, რაც არ ითვალისწინებდა იმას, რომ მას შეეძლო, დადგენილი ვადის დაურღვევლად, 4 ნომბრამდე გადაეხადა ჯარიმა.

მოპასუხის განმარტებით, ვინაიდან მოსარჩელემ ჯარიმა არ გადაიხადა კანონით დადგენილ დროში, გ. ბ-ს კანონმდებლობის შესაბამისად დაეკისრა საურავი და აეკრძალა მართვის უფლება.

სამართლებრივი: მოპასუხე მიუთითებს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე და 275-ე მუხლებზე. საქართველოს კანონზე „საგზაო მოძრაობის წესების უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 და 29-ე მუხლებზე და მიიჩნევს, რომ როგორც 2011 წლის 11 აგვისტოს №... საჯარიმო ქვითარი ასევე 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილება, რომელთა ბათილობასაც ითხოვს მოსარჩელე, შეესაბამება კანონმდებლობას და არ არსებობს მათი ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძვლები.

საქმის გარემოებები:

2011 წლის 11 აგვისტოს გ. ბ-ი საკუთარი ავტომანქანით (სახელმწიფო ნომრით ..., მისაბმელი სახელმწიფო ნომრით ...) მოძრაობდა ქ, თბილისში, დილომი-9 და 10-ის ხელმარცხნივ მშენებარე ბიზნესცენტრ ობიექტისკენ. აღმაშენებლის ხეივნიდან გადაუხვია რა ხელმარჯვნივ, დილომი 9-ის დამრეც მონაკვეთზე, ჩვეულებრივად გაიარა გაზის მილსადენის ქვეშ, საიდანაც ხელმარცხნივ 70-80 მეტრის მოშორებით გავიდა დილომი 10-ის მონაკვეთზე, სადაც ავტომანქანის მისაბმელზე განთავსებული კონტეინერის ზედაპირით დააზიანა გაზგამტარი მილი. მილის დაზიანების შემდეგ, იმის გამო რომ მანქანას არ ჰქონდა ნაპერწკალსაქრობი მოწყობილობა ავტომანქანა 70-80 მეტრში განარიდა გაზამოფრქვევის ადგილს და თვითონ დაბრუნდა შემთხვევის ადგილას, სადაც უკვე იმყოფებოდნენ იქვე მდებარე შენობის დაცვის სამსახურის თანამშრომლები, რომლებსაც მომხდარზე ინფორმაცია უკვე გადაცემული ჰქონდათ გაზმომსახურების სამსახურისათვის, ხოლო თავად გამოიძახა საპატრულო პოლიცია.

მოსარჩელის განმარტებით, ადგილზე გამოცხადებულმა პო-

ლიციის თანამშრომელმა აზომა მხოლოდ მილსადენის გვერდულის პერპენდიკულური სიმაღლე და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის შესაბამისად, (საგზაო-სატრასპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვების გამო) დააჯარიმა – 300 ლარით, ასევე ჩამოართვა სატრანსპორტო საშუალება და გადაიყვანა შემთხვევის ადგილიდან შპს „...“ სპეციალურ დაცულ ავტოსადგომზე, სადაც იმყოფებოდა 2011 წლის 27 აგვისტომდე.

თავის მხრივ, შპს „...“ შემთხვევიდან მეექვსე დღეს – 2011 წლის 16 აგვისტოს წარუდგინა 1787,26 ლარის ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნა, თუმცა 2011 წლის 2 სექტემბერს აღნიშნული მოთხოვნა სიჭკვიერად მოხსნა.

მოსარჩელის განმარტებით, შემონმებით დადგინდა, რომ მისი ავტომანქანის სიმაღლე კონტეინერის ჩათვლით არ აღემატებოდა 4 მეტრს, ხოლო შპს „...“ გაზსადენის მილი განთავსებულია 3 მეტრზე და 92 სმ-ზე, რაც არ შეესაბამება საქართველოს „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონის და საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №31-1/525 ბრძანებით დადგენილ მინისზედა გაზსადენის მაღალ საყრდენებზე გაყვანის მინიმალურ 5 მეტრიან სიმაღლეს, აღნიშნულის გამო, მოსარჩელემ ადმინისტრაციული საჩივრით მიმართა საქართველოს შს სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის შესაბამის სამმართველოს საჯარიმო ქვითრის გაუქმების თაობაზე, რაც საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილებით არ დაკმაყოფილდა.

ამასთან, მოსარჩელის განმარტებით, მას 2011 წლის 11 აგვისტოს №... ქვითრით დაკისრებული ჯარიმის გადახდა შეეძლო 2011 წლის 4 ნოემბრამდე. მან აღნიშნული საჯარიმო ქვითარი გაასაჩივრა 2011 წლის 19 აგვისტოს, 2011 წლის 9 სექტემბრის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარმა სამმართველომ საჩივარი არ დააკმაყოფილა და გასაჩივრების უფლება განუსაზღვრა 1 თვის ვადით. მოსარჩელემ 2011 წლის 6 ოქტომბერს თბილისის საქალაქო სასამართლოს სარჩელით მიმართა და მოითხოვა, როგორც საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილების ადმინისტრაციული სახდელის სახით – 300 ლარის დაკისრების თაობა-

ზე ბათილად ცნობა ასევე მისი გადახდის ვალდებულების საქმის განხილვის ვადით შეჩერება. საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 17 ოქტომბრის განჩინებით უარი ეთქვა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების მოქმედების შეჩერებაზე, აღნიშნული განჩინება ჩაბარდა 2011 წლის 24 ოქტომბერს, სადაც მითითებული იყო, რომ 12 დღის ვადაში ანუ 2011 წლის 4 ნოემბრამდე შეეძლო მისი გასაჩივრება კერძო საჩივრით. მოსარჩელის განმარტებით, თუ იგი გასაჩივრების უფლებას არ გამოიყენებდა, უნდა გადაეხადა ჯარიმა. მან 2011 წლის 31 ოქტომბერს ანუ დადგენილ ვადაზე 4 დღით ადრე გადაიხადა ჯარიმა – 300 ლარი, მიუხედავად აღნიშნულისა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №... დადგენილებით ჯარიმის გადაუხდელობის გამო 24 თვით ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება.

რაიონული/საქალაქო/ სასამართლო გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 15 მარტის გადაწყვეტილებით გ. ბ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

2011 წლის 11 აგვისტოს გ. ბ-ი, მართავდა რა კუთვნილ „მაზის“ მარკის სატვირთო ავტომანქანას (სახელმწიფო ნომრით ..., მოსაბმელი სახელმწიფო ნომრით ...), ქ. თბილისში, დილომი-10-ის საავტომობილო გზაზე, ავტომანქანის მისაბმელზე განთავსებული კონტეინერის ზედაპირით მოედო სიმაღლეზე გამავალ გაზგამტარ მილს, რის შედეგადაც მილი გატყდა. შეჯახების შემდეგ, ვინაიდან გატეხილი მილიდან გამოდიოდა გაზი, აფეთქების თავიდან ასაცილებლად მძღოლმა ავტომანქანა გადაიყვანა შემთხვევის ადგილიდან მოშორებით, ისე რომ არ მონიშნავს ავტომანქანის მდებარეობა შეჯახების შემდეგ.

მოსარჩელის გამოძახების შედეგად საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილზე გამოცხადდა საპატრულო პოლიციის ეკიპაჟი. პატრულ-ინსპექტორმა გ. თ-მა გ. ბ-ის მიმართ შეადგინა საჯარიმო ქვითარი №..., საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენის ფაქტზე და დააჯარიმა მოსარჩელე 300 ლარით.

ამავდროულად, ავტომანქანა გადაყვანილ იქნა შპს „...“ სპეციალურ დაცულ ავტოსადგომზე, სადაც იმყოფებოდა 2011

წლის 27 აგვისტომდე; ავტოსადგომიდან გამოყვანისას გ. ბ-მა გადაიხადა საფასური 302 ლარის ოდენობით.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილებით გ. ბ-ის საჩივარი №ბდ96448 საჯარიმო ქვითარის ბათილად ცნობის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

მოსარჩელემ დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადა 2011 წლის 31 ოქტომბერს.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №... დადგენილებით გ. ბ-ს აეკრძალა მართვის უფლება 24 თვის ვადით.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 21 ნოემბრის №... გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ სადავოდ მიჩნეული ფაქტები:

2011 წლის 11 აგვისტოს საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის შემდეგ გ. ბ-მა მისი მართვის ქვეშ მყოფი სატვირთო ავტომანქანა გადაიყვანა შემთხვევის ადგილიდან და მიაფარა თვალთახედვის არეს. საპატრულო პოლიციის ეკიპაჟს, ადგილზე გამოცხადებისას ავტომანქანა შემთხვევის ადგილის სიახლოვეს არ შეუნიშნავს.

მხარეთა მიერ სადავოდ გახდილი ფაქტების შეფასება:

საქალაქო სასამართლომ არ გაიზიარა მოძრაობის წესების დარღვევის არარსებობისა და აგრეთვე – სატვირთო ავტომანქანის თვალთახედვის არეში დატოვების თაობაზე მოსარჩელის ახსნა-განმარტება და განმარტა, რომ სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენელს მიზანმიმართული ყურადღება ახასიათებს, რაც პროფესიული საქმიანობის შინაარსით, საკუთარი საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი ვალის გაცნობიერებით არის განპირობებული. თვითმხილველ მონშეთა თვალსაზრისით ამ ჯგუფის მიერ სამართალდარღვევის შესახებ ინფორმაციის მიღება უკავშირდება მათ მიერ სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებას, თავიანთ პროფესიულ მოვალეობას ისინი ასრულებენ გარკვეულ გარემოებებზე, მოქმედებებზე, ობიექტებზე, ადამიანებზე გაცნობიერებულად მიზანმიმართული ყურადღების მეშვეობით. ასეთი თვითმხილველის აღქმის მაღალი ხარისხი, ჩვენების სისრულე, უკავშირდება იმას, რომ მუშაკმა წინასწარ, თუნდაც ზოგადად იცის აღსაქმელი სიტუაციის, მოვლენის არსი.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, იმ პირის ახსნა-განმარტება, რომლის მიმართაც მიმდინარეობს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმე შესაძლოა ნაკარნახევი იყოს დარღვევის დაფარვის, მოსალოდნელი პასუხისმგებლობისაგან თავის აცილების ან სხვა ქვენაგრძნობით, ამიტომ ასეთი პირის ჩვენება ყოველთვის უნდა შეჯერდეს საქმეზე შეკრებილ სხვა მტკიცებულებებთან.

სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

„საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-20 მუხლის მე-7 პუნქტისა „დ“ ქვეპუნქტის თანახმად საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევაში მონაწილე მძღოლი ვალდებულია სავალი ნაწილის გათავისუფლების, დაზავებულის საკუთარი სატრანსპორტო საშუალებით სამკურნალო დაწესებულებაში მიყვანის აუცილებლობის შემთხვევაში, მოწმეთა თანდასწრებით, წინასწარ დააფიქსიროს სატრანსპორტო საშუალების მდგომარეობა, შემთხვევასთან დაკავშირებული ნაკვალი და საგნები, მიიღოს ყველა საჭირო ზომა მათი შენარჩუნებისა და შემთხვევის ადგილის შემოსაზღვრისათვის. საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, აღნიშნული ვალდებულება მოსარჩელეს არ შეუსრულებია, ისე გადაიყვანა მისი მართვის ქვეშე მყოფი სატრანსპორტო საშუალება საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილის თვალთახედვის არედან.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება – გამოიწვევს დაჯარიმებას 300 ლარის ოდენობით ან სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების ჩამორთმევას 1 წლის ვადით. ზემოთ მითითებული ვალდებულებების შეუსრულებლობა ქმნის ამ სამართალდარღვევის შემადგენლობას, შესაბამისად – გასაჩივრებული საჯარიმო ქვითრით ზუსტად, კანონის საფუძველზე დაფიქსირდა ჩადენილი სამართალდარღვევა და სამმართველოც იხილავდა რა საჩივარს კანონიერ საჯარიმო ქვითართან დაკავშირებით, მოკლებული იყო შესაძლებლობას – გამოეცა 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილებისაგან განსხვავებული შინაარსის ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლის შენიშვნის 1-ლი პუნქტის თანახმად ჯარიმის ნებაყოფლობითი აღსრულებისათვის ამ კოდექსის 290-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრული ვადის გასვლის შემდეგ, ამ მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევები-

სათვის პირს დაერიცხება საურავი 500 ლარის ოდენობით, ხოლო 290-ე მუხლის 11-ლი ნაწილით განსაზღვრულ ვადაში ჯარმისა და საურავის გადაუხდელობისას ჯარმა შეიცვლება სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების ჩამორთმევით 2 წლით; 290-ე მუხლის 11-ლი ნაწილის თანახმად ამ კოდექსის 123-ე მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევების ჩადენისას დამრღვევს უფლება აქვს დაკისრებული ჯარმა გადაიხადოს ამ მუხლის პირველი ნაწილით განსაზღვრული ვადის გასვლიდან ოცდაათ დღეში. აღნიშნულ ვადაში ჯარმისა და საურავის გადაუხდელობისას დამრღვევს ამ კოდექსის შესაბამისი მუხლით გათვალისწინებული ვადით ჩამოერთმევა სატრანსპორტო საშუალების (სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის) მართვის უფლება. 290-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად კი დამრღვევმა ჯარმა უნდა გადაიხადოს ადგილზე დაჯარიმების შემთხვევაში – საჯარიმო ქვითრის მისთვის ჩაბარებიდან ოცდაათ დღეში. სასამართლოს განმარტებით, ზემოაღნიშნული მუხლის დანაწესიდან გამომდინარე, სამართალდამრღვევმა 123-ე მუხლით გათვალისწინებული ჯარმა საურავთან ერთად უნდა გადაიხადოს საჯარიმო ქვითრის შედგენიდან 60 დღის ვადაში. კონკრეტულ შემთხვევაში კი დადგენილია, რომ გ. ბ-ს აღნიშნულ ვადაში ჯარმა და საურავი არ გადაუხდია.

რაც შეეხება მოსარჩელისათვის ზიანის ანაზღაურებას, საქალაქო სასამართლოს განმარტებით, ვინაიდან, სასამართლოს მიერ კანონიერადაა მიჩნეული გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოების მხრიდან მოსარჩელის მიმართ მართლსაწინააღმდეგო და ბრალეული ქმედებების განხორციელების ფაქტი არ დგინდება, რის გამოც სასარჩელო მოთხოვნა ზიანის ანაზღაურების ნაწილში უსაფუძვლოა.

აპელანტი: გ. ბ-ი

მონინააღმდეგე მხარე: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტი; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამართველო

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 15 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტი გ. ბ-ის წარმომადგენლის განმარ-

ტებით, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატ-რულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №... საჯარიმო ქვითარში დაჯარიმების საფუძვლად მითითებული მიზეზი და სამართლებრივ საფუძვლად მითითებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლი ურთიერთწინააღმდეგობაშია, კერძოდ, აპელანტის განმარტებით, ოქმში მითითებულია, რომ თითქოს მან ვერ უზრუნველყო საგაბარიტო სიმაღლის უსაფრთხოება და ამიტომ შეეჯახა ჰაერში გამავალ მილს. უდავოა, რომ მისი მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანის სიმაღლე ზუსტად თავსდება კანონით დადგენილ პარამეტრებში და იგი არ აღემატება 4 მ-ს, ხოლო ჰაერში გამავალი მილი, რომლის სიმაღლე უნდა ყოფილიყო არანაკლებ 5 მეტრისა, ნორმიდან დაშვებულია 108 სმ-ით. აპელანტის განმარტებით, აღნიშნული მილი ქუჩის გადაკვეთაზე ჰაერში საერთოდ არ უნდა გატარებულიყო და პროექტის შესაბამისად უნდა გადიოდეს მიწის ქვეშ გრუნტში 0.9 მ სიღრმეზე. აქედან გამომდინარე, აპელანტის განმარტებით, საპატრულო პოლიციის არგუმენტები უსაფუძვლოა, ამასთან, დავას არ იწვევს ის ფაქტი, რომ გაზსადენის მილის დაზიანების შედეგად აფეთქების თავიდან აცილების მიზნით, მან სატრანსპორტო საშუალება შემთხვევის ადგილიდან გაიყვანა, აღნიშნულის აუცილებლობაზე მიუთითა თავად პატრულ ინსპექტორმა საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 7 მარტის სასამართლოს სხდომაზეც.

დავას არ იწვევს ის გარემოებაც, რომ მანქანის გადაყვანის შემდეგ თვითონ დაბრუნდა შემთხვევის ადგილას და გამოიძახა საპატრულო პოლიცია, რომელსაც სადავოდ არ გაუხდია მილთან ავტოკონტინერის შეხების ადგილის პოზიცია. აპელანტისთვის გაუგებარია თუ რატომ გახდა მისი ბრალეულობის გარემოებად შემთხვევის ადგილის მოუნიშვნელობა იმ დროს, როდესაც ეს ადგილი ანუ შეხების კონტაქტურობა დაფიქსირდა 392 სმ სიმაღლეზე.

აპელანტის შეფასებით, არასწორია საქალაქო სასამართლოს შეფასება, რომ მან დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადა ვადის დარღვევით, ვინაიდან, თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 17 ოქტომბრის განჩინებით მისი შუამდგომლობა ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტების ქ. თბილისის და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილების აღსრულებისა და №... საჯარიმო ქვითრით 300 ლარის გადახდის აღსრულების შეჩერების შესახებ არ დაკმაყოფილდა, აღნიშნული განჩინება ჩა-

ბარდა 2011 წლის 24 ოქტომბერს, რომელშიც მითითებული იყო, რომ მას განჩინების გასაჩივრება კერძო საჩივრით შეეძლო 12 დღის ვადაში ანუ 2011 წლის 4 ნოემბრამდე, მან არ გამოიყენა გასაჩივრების უფლება და 2011 წლის 31 ოქტომბერს, 2011 წლის 4 ნოემბრამდე, ვადაზე ადრე გადაიხადა დაკისრებული ჯარიმა – 300 ლარი.

სამართლებრივი: აპელანტის განმარტებით, საქალაქო სასამართლომ არ გაამახვილა ყურადღება საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 270-ე და 275-ე მუხლებზე, რასაც შედეგად მოჰყვა გ. ბ-ისათვის მართვის უფლების აკრძალვა და დამატებით 550 ლარის საურავის დაკისრება.

მონინალმდეგე მხარემ – შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტმა სააპელაციო შესაგებლით სააპელაციო საჩივარი არ ცნო და მიუთითა, რომ სადავო ოქმი №... შედგენილია კანონმდებლობის სრული დაცვით და არ არსებობს სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილების სამართლებრივი საფუძველი.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 10 მაისის განჩინებით გ. ბ-ის სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 15 მარტის გადაწყვეტილება.

აპელაციის მოტივების არ გაზიარების თაობაზე სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელაციის მოტივები, პალატამ მიიჩნია, რომ მასში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძველებს.

გასაჩივრებული განჩინების დასკვნების გაზიარების თაობაზე სასამართლოს მსჯელობა:

დადგენილი გარემოებების ანალიზის საფუძველზე სააპელაციო პალატა დაეთანხმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და სამართლებრივ დასკვნებს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ და მიიჩნია, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის შესახებ უსაფუძვლოა და შესაბამისად, არ არსებობს მისი დაკმაყოფილების ფაქტობრივი და სამართლებ-

რივი საფუძვლები. მოსარჩელის მიერ ვერც სააპელაციო სასამართლოს სხდომაზე იქნა წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, იმ გარემოებების დასადგენად, რომ სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები გამოცემულ იქნა კანონის მოთხოვნათა ისეთი დარღვევით, რაც ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის შესაბამისად, შეიძლებოდა გამხდარიყო მათი ბათილად ცნობის საფუძველი.

კასატორი: გ. ბ-ი

მონინალმდგე მხარე: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტი; საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველო

კასაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 10 მაისის განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

კასაციის მოტივები:

სამართლებრივი:

პროცესუალური: კასატორის მითითებით გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული. გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემომწმება შეუძლებელია.

მატერიალური: კასატორის მიმართ გამოიყენეს საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლის 1-ლი ნაწილი, რომლითაც დადგენილია პასუხისმგებლობა სატრანსპორტო შემთხვევაში მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვების გამო, რასაც მისი მხრიდან ადგილი არ ჰქონია. კასატორის განმარტებით, სატრანსპორტო საშუალების სახიფათო ადგილიდან გაყვანა სრულებით არ ნიშნავს შემთხვევის ადგილის მიტოვებას. სააპელაციო სასამართლომ არასწორად გამოიყენა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლი.

კასატორის მოსაზრებით, მას ბრალი დასდეს შემთხვევის ადგილის არ მონიშვნის გამო, რაც საერთოდ არ არის დაფიქსირებული ოქმში და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლით საერთოდ არ არის დასჯადი, ამასთან, პოლიციის სამმართველომ, დეპარტამენტმა და სასამართლოებმა არ გაითვალისწინეს ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევათა კოდექსის 275-ე მუხლის 1-ლი ნაწილი და უკანონოდ დაარიცხეს საურავი ჯარიმის გადაუხდელობის გა-

მო, ამასთანავე აუკრძალეს მართვის უფლება ორი წლის ვადით.

საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის პროცესუალური წანამძღვრები: (საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მ.)

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კასატორის გ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი შეიცავს მითითებებს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძვლის თაობაზე და იგი მიჩნეულ იქნა დასაშვებად როგორც აბსოლუტური კასაცია.

მონინალმდევე მხარემ – შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტმა და ქ. თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველომ საკასაციო საჩივარი არ ცნეს და მოითხოვეს კასატორისათვის საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმებისა და საქმის სასამართლო განხილვის შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ გ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს; გაუქმდეს ქ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 10 მაისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც გ. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს, კერძოდ:

ბათილად იქნეს ცნობილი: ა) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №... საჯარიმო ქვითარი, მისი გამოცემის მომენტიდან; ბ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილება, მისი გამოცემის მომენტიდან; გ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №... დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან; დ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 21 ნოემბრის №... გადაწყვეტილება, მისი გამოცემის მომენტიდან; საქართველოს შინაგან

საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარ სამმართველოს დაეკისროს გ. ბ-ის სასარგებლოდ ზიანის სახით – 302 ლარის გადახდა; გ. ბ-ს დაუბრუნდეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის უკანონო ადმინისტრაციული აქტების საფუძველზე დაკისრებული ჯარიმა-საურავის სახით გადახდილი – 550 ლარი; მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლო ხარჯების – $50+50+50+100+150=400$ ლარის (სახელმწიფო ბაჟის სახით) გადახდა მის სასარგებლოდ; მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლოს გარეშე ხარჯების – 690 ლარის მოსარჩელის სასარგებლოდ გადახდა, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო საჩივრის მოტივი – განსახილველ დავაში ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლით განსაზღვრული სამართალდარღვევის – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილის მიტოვების კვალიფიკაციის კანონიერების საკითხი, რამაც საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით შექმნა აბსოლუტური კასაციის წინამძღვრები, არის საგულისხმო და განსაკუთრებული, რამაც მოცემულ საქმეს მიანიჭა სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის მნიშვნელოვანი საქმის სტატუსი, კერძოდ, საკასაციო სასამართლოს მიერ სამართლებრივი შეფასება უნდა მიეცეს რამდენად კანონშესაბამისად ხდება საპოლიციო ორგანოების მიერ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის გამოვლენისას საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევა, დადგენა, შემთხვევის სამართალდამრღვევად მიჩნევა და ადეკვატური სამართლებრივი კვალიფიკაციის მიცემა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ საქმეზე ჩამოყალიბებული სამართლებრივი შეფასებები და სასამართლო დასკვნები სასარგებლო იქნება, როგორც საპოლიციო ორგანოების, მოხელე პოლიციელების მმართველობითი საქმიანობისათვის, ასევე საგზაო-სატრანსპორტო ურთიერთობათა მონაწილეთათვის, რამდენადაც საპოლიციო სამართალი განეკუთვნება ადმინისტრაციული სამართლის განსაკუთრებულ ნაწილს, განსაზღვრავს საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვისა და უზრუნველყოფის ინსტრუმენტებს, პროცედურებსა და წესებს, ადგენს ქმედების ხასიათის მიხედვით დიფერენცირებულ შეფასებას და განსაზღვრავს პასუხისმგებლობის სახეთა სისტემას. ამდე-

ნად, აღნიშნული სამართლის ინსტიტუტების სწორი გაგება-გამოყენება უშუალოდ განაპირობებს ადამიანთა ყოფას, საზოგადოებრივი წესრიგის ხარისხსა და კულტურას.

ამავდროულად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევების სწორი გამოკვლევა და კვალიფიკაცია უშუალო კავშირშია ადამიანის, როგორც მატერიალური, ასევე პროცედურული უფლებების უზრუნველყოფასთან, მმართველობის კანონიერებისა და კანონიერი ნდობის უფლების პრინციპების განხორციელებასთან.

ამდენად, საკასაციო სასამართლოს სამართლებრივი დასკვნა სახელმძღვანელო გახდება სახელმწიფოში არსებული ადმინისტრაციული ორგანოებისათვის და მათი პრაქტიკისათვის, ხოლო ადმინისტრაციულ სამართალურთიერთობებში შესაბამისი სასამართლო განმარტება ხელს შეუწყობს ადმინისტრაციულ საქმეთა განმხილველ სასამართლოებს ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებაში.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილის მიტოვება, კვალიფიკაცია მოითხოვს ნორმათშემფარდებელი ადმინისტრაციული ორგანოების, ასევე კონკრეტული მოხელე-პოლიციელების მხრიდან მთელ რიგ პროცედურული მოქმედებების ადეკვატურ შესრულებას, სპეციალური ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარებას საქმეზე ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევა-დადგენის გზით და კანონშესაბამის კვალიფიკაციას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გამოტანისას სააპელაციო სასამართლომ დაარღვია მატერიალური და საპროცესო სამართლის ნორმები, კერძოდ, სსკ-ის 393.2 და 394 „ე“ მუხლების მოთხოვნები; სასამართლომ დავა გადაწყვიტა ისე, რომ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს არ მისცა სწორი სამართლებრივი შეფასება, სადავო სამართალურთიერთობას არასწორად შეუფარდა სამართლის ნორმა, სასამართლო დასკვნა არ გამომდინარეობს საქმეში შეკრებილი მტკიცებულებების ობიექტური ანალიზისა და შეფასებიდან. აგრეთვე, სააპელაციო სასამართლოს მსჯელობებში არ არის გაქარწყლებული აპელაციის მოტივები.

სადავო სამართალურთიერთობა წარმოიშვა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა სფეროში, საპატრულო პოლიციის – ინსპექტორსა და მძღოლს (კასატორ გ. ბ-ს) შორის.

დავის გადაწყვეტიცასასასამართლომ გამოიყენა „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონის 20.7 მუხლი, თუმცა კანონის მუხლის შინაარსის ციტირება არ ნიშნავს მის მისადაგებას სადავო სამართალურიერთობისადმი, რამდენადაც სააპელაციო სასამართლოს არ უმსჯელია და დაუსაბუთებია განსახილველი დავის ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა-შეფასებისას მითითებული მუხლით გათვალისწინებული რომელი მოთხოვნა უგულებელყო მოსარჩელემ, სადავო აქტით მოხდენილი კვალიფიკაცია გამომდინარეობდა თუ არა ჩადენილი ქმედების ფაქტობრივი გარემოებების ობიექტური გამოკვლევისა და შეფასებიდან.

აგრეთვე, სასამართლომ ისე მიიჩნია კანონიერად გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №... საჯარიმო ქვითარი, რომ არ გამოუკვლევია და არ შეუფასებია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1. მუხლის შეფარდების კანონიერება.

სააპელაციო სასამართლოს საერთოდ არ უმსჯელია აპელაციის მოტივებზე, კერძოდ, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად მიჩნეული ქმედება – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, იყო თუ არა სახეზე, ასევე, გ. ბ-ის მოქმედებაში იყო თუ არა პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებები.

სააპელაციო სასამართლომ საერთოდ არ მისცა შეფასება თბილისის საქალაქო სასამართლოს განზოგადებულ მსჯელობას ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის შეფასებისას სამართალდამრღვევისა და პოლიციის მოხელის ჩვენებების სანდოობასთან დაკავშირებით შესაბამისად, ბუნდოვანია სააპელაციო სასამართლო ეთანხმება თუ არა მას.

განსახილველ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლოს შეფასება-განმარტების საგანს წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვალისწინებული ქმედების – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, რომელიც განეკუთვნება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კატეგორიას და მისი ჩადენა იწვევს კანონით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას.

საკასაციო სასამართლომ მიაჩნია, რომ ზემომითითებული ნორმის ჩამოყალიბებისას, კანონმდებელმა არ განსაზღვრა თუ

რა ფაქტობრივი გარემოებები, ან მათი ერთობლიობა ჩაითვლება ქმედების სამართალდარღვევად კვალიფიკაციისათვის, რაც უდავოდ საკანონმდებლო ხარვეზად უნდა შეფასდეს. ასევე, ამ საკითხს არ ანესრიგებს არც კანონქვემდებარე ნორმატიული აქტი, რომელიც შეავსებდა ხარვეზს. ამგვარ ვითარებაში, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ნორმათშემფარდებელი ადმინისტრაციული ორგანოების პრაქტიკას, თუ როგორ გამოიყენებენ აღნიშნულ ნორმას მმართველობითი ღონისძიებების განხორციელებისას. ასევე, ქვეყანაში საჯარო წესრიგისა და სამართლიანი მმართველობის უზრუნველყოფისათვის უმნიშვნელოვანესია სრულფასოვანი სასამართლო კონტროლის განხორციელება მართლმსაჯულების განხორციელებელი სასამართლო ორგანოების მხრიდან, რომ დაცულ იქნეს კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი, რათა მიღწულ იქნეს მმართველობითი სამართლის უმთავრესი მიზანი: ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა თავიანთი საქმიანობის განხორციელებისას უზრუნველყონ ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების, კანონის უზენაესობისა და საჯარო ინტერესების დაცვა.

საქმის მასალების მიხედვით, ფაქტობრივი გარემოებით დადგენილია:

2011 წლის 11 აგვისტოს გ. ბ-ი, კუთვნილი „მაზის“ მარკის სატვირთო ავტომანქანის (სახელმწიფო ნომრით ..., მოსაბმელი სახელმწიფო ნომრით ...) მართვისას, ქ. თბილისში, დილომი-10-ის საავტომობილო გზაზე, ავტომანქანის მისაბმელზე განთავსებული კონტეინერის ზედაპირით მოედო სიმაღლეზე გამავალ გაზგამტარ მილს, რის შედეგადაც მილი გატყდა. შეჯახების შემდეგ, ვინაიდან გატეხილი მილიდან გამოდიოდა გაზი, აფეთქების თავიდან ასაცილებლად მძღოლმა ავტომანქანა გადაიყვანა შემთხვევის ადგილიდან მოშორებით, ისე რომ არ მოუნიშნავს ავტომანქანის მდებარეობა შეჯახების შემდეგ.

მოსარჩელის გამოძახების საფუძველზე საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილზე გამოცხადდა საპატრულო პოლიციის ეკიპაჟი. პატრულ-ინსპექტორმა გ. თ-მა გ. ბ-ის მიმართ შეადგინა საჯარიმო ქვითარი №..., საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენის ფაქტზე და დააჯარიმა მოსარჩელე 300 ლარით.

ამავდროულად, ავტომანქანა გადაყვანილ იქნა შპს „...“ სპეციალურ დაცულ ავტოსადგომზე, სადაც იმყოფებოდა 2011 წლის 27 აგვისტომდე; ავტოსადგომიდან გამოყვანისას გ. ბ-მა გადაიხადა საფასური 302 ლარის ოდენობით.

მოსარჩელემ დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადა 2011 წლის 31 ოქტომბერს.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №... დადგენილებით გ. ბ-ს აეკრძალა მართვის უფლება 24 თვის ვადით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 290.1 მუხლით გათვალისწინებული საურავისა და საჯარიმო თანხის გადახდის ვადის დარღვევის მოტივით.

აღნიშნულზე გ. ბ-მა ადმინისტრაციული საჩივარი შეიტანა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტში, რომლის 2011 წლის 21 ნოემბრის №... გადაწყვეტილებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

საქმის მასალებით დადგენილია, რომ გ. ბ-ის მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანის სიმაღლე ზუსტად თავსდება კანონით დადგენილ პარამეტრებში და იგი არ აღემატება 4 მ-ს, ხოლო ჰაერში გამავალი მილი, რომლის სიმაღლე უნდა ყოფილიყო არანაკლებ 5 მეტრისა, ნორმიდან დაშვებულია 108 სმ-ით.

მოსარჩელემ სადავო გახადა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი, მიიჩნია, რომ ოქმში აღწერილი ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ, საჯარიმო ქვითარში დაჯარიმების საფუძვლად მითითებული მიზეზი და სამართლებრივ საფუძვლად მითითებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლი ურთიერთწინააღმდეგობაშია. ოქმში მითითებული რომ თითქოს მან ვერ უზრუნველყო საგაბარიტო სიმაღლის უსაფრთხოება და ამიტომ შეეჯახა ჰაერში გამავალ მილს, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლით გათვალისწინებულ დასჯად ქმედებას არ განეკუთვნება.

საკასაციო სასამართლო წინამდებარე საქმის განხილვისას ეყრდნობა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2007 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილებაში ადმინისტრაციულ საქმეზე №ბს-626-596(კ-07) ზ. ნ-ის სარჩელისა გამო, მოპასუხის – თბილისის საპატრულო პოლიციის მიმართ, ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ შეფასებებსა და დასკვნებს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა გამოვლენისა და ადმინისტრაციული სახდელის შეფარდების კანონიერებასთან მიმართებით, კერძოდ:

„ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაცი-

ციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახ-
დელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წე-
სით შეიძლება განესაზღვროს ადმინისტრაციულ სამართალ-
დარღვევის ჩამდენს.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაცი-
ულ სამართალდარღვევათა კოდექსი თავისი იურიდიული ბუ-
ნებით რეპრესიული ტიპის საკანონმდებლო აქტია, აღნიშნუ-
ლისაგან პრინციპულად განსხვავებული ანუ ადმინისტრაციას-
თან მიმართებაში მოქალაქეთა უფლებებზე დაფუძნებულ კა-
ნონმდებლობას წარმოადგენს ზოგადი ადმინისტრაციული კო-
დექსი, რომლის მიზანია უზრუნველყოს ადმინისტრაციული ორ-
განოების მიერ ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების, სა-
ჯარო ინტერესებისა და კანონის უზენაესობის დაცვა. ზოგადი
ადმინისტრაციული კოდექსი ადგენს განსაზღვრულ ფორმა-
ლურ წესს ადმინისტრაციული ორგანოსათვის, რომელიც დაცუ-
ლი უნდა იქნეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გა-
მოცემისას.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა თაობაზე ადმი-
ნისტრაციულ სამართლებრივი აქტების გამოცემისას მათი სა-
მართლებრივი სპეციფიკიდან გამომდინარე, გამოიყენება ად-
მინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით განსაზ-
ღვრული პროცედურა.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა
კოდექსის საფუძველზე გამოცემულ კანონქვემდებარე ნორ-
მატიულ-ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტის საქართვე-
ლოს შს მინისტრის 2005 წლის 4 აგვისტოს №792 ბრძანებით
დამტკიცებულ „ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქ-
მის, საჯარიმო ქვითრისა და სატრანსპორტო საშუალების მის-
თვის დროებითი ნებართვის ფორმირების დამტკიცების, მათ
შევსებასა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქ-
მის განმხილველ ორგანოში წარდგენის წესის შესახებ“ მე-3
მუხლი განსაზღვრავს საჯარიმო ქვითრის შევსების შესაძლებ-
ლობას და წესს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კო-
დექსით გათვალისწინებულ იმ შემთხვევებში, როცა კოდექსის
შესაბამისი მუხლით ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა ით-
ვალისწინებს ჯარიმას, სამართალდარღვევა არ საჭიროებს ად-
მინისტრაციულ გამოკვლევას, ხოლო საამისოდ უფლებამოსი-
ლი პირი ადგილზე განიხილავს სამართალდარღვევათა საქმეს
და დამრღვევს ადგილზე შეუფარდებს სახდელს, მიუხედავად
იმისა, დამრღვევი ეთანხმება თუ არა მის მიმართ გამოყენე-
ბულ პასუხისმგებლობის ზომას. ამავე ბრძანების მე-5 მუხლის

მე-2 პუნქტის „კ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულია სამართალ-დარღვევის უფლება, სურვილის შემთხვევაში საჯარო კვით-რის I ნაწილს დაურთოს ახსნა-განმარტება და შენიშვნები, სა-დაც კეთდება სათანადო ჩანაწერი.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაცი-ული სამართალდარღვევის გამოვლენა და მის თაობაზე გადან-ყვეტილების მიღება სპეციფიკურ მმართველობის საქმიანობას წარმოადგენს. სამართალდარღვევის გამოვლენა იურიდიული ფაქტის დადგენა-დაფიქსირებას ნიშნავს, რაც შესაბამის იუ-რიდიულ შედეგს იწვევს. ადმინისტრაციული სამართალდარღვე-ვის თაობაზე მიღებული გადანყვეტილება არსებითად გან-სხვავდება სხვა მმართველობით სფეროებში მიღებული გა-დანყვეტილებისაგან. უპირველესად, მისი მომზადების და გა-მოცემის პროცედურის თვალსაზრისით.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის IV თავის მიხედვით გამოცემული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი უნდა პა-სუხობდეს ამავე კოდექსით განსაზღვრულ ადმინისტრაციული წარმოებისათვის (შესაბამისი სახით) დადგენილ წესს. კოდექ-სით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული წარმოების პრო-ცედურა, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი შეიცავს ადმინისტრაციული წარმოების განსაკუთრებულ სახეს ადმინისტრაციული სანქციების დადებასთან დაკავშირებით. ამ-დენად, მატერიალურ-სამართლებრივი თვალსაზრისით კანონ-მდებელი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა და ზოგად ადმინისტრაციულ კოდექსებში ადმინისტრაციული წარმოების განსხვავებულ სახეს, განსხვავებულ პროცედურას ამკვიდ-რებს, მმართველობითი ფუნქციის სპეციფიკიდან გამომდინა-რე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ დოქტრინის მი-ხედვით ყოველი პროცესუალური კანონმდებლობა აირეკლავს და ითვალისწინებს შესაბამისი დარგის მატერიალური კანონ-მდებლობის ინსტიტუტებს, პრინციპებს, მიზანს. ადმინისტრა-ციულ მართლმსაჯულებების მეშვეობით პირი ახდენს თავის სუ-ბიექტური უფლების სასამართლოსადმი მიმართვის შესაძლებ-ლობის რეალიზაციას, ხოლო სასამართლო ამონმებს ადმინის-ტრაციის მოქმედების კანონიერებას.

ყოველი კონკრეტული საქმის გადანყვეტა სასამართლოში დაკავშირებულია გარკვეული ფაქტების დადგენასთან. ფაქტე-ბის დადგენის აუცილებლობა განპირობებულია იმით, რომ სა-სამართლო იხილავს და წყვეტს მხარეთა შორის წარმოქმნილ დავებს, რომლებიც სამართლით რეგულირებულ ურთიერთო-

ბებიდან წარმოიშობიან. სამართლებრივი ურთიერთობა კი შეიძლება აღმოცენდეს, განვითარდეს ან შეწყდეს მხოლოდ იურიდიული ფაქტების საფუძველზე. ე.ი. ისეთი ფაქტების საფუძველზე, რომლებსაც სამართლის ნორმა უკავშირებს გარკვეულ იურიდიულ შედეგს“.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №... საჯარიმო ქვითარი, როგორც კანონსაწინააღმდეგო, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.1. მუხლის შესაბამისად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი, შემდეგ გარემოებათა გამო: 1. სადავო აქტში აღწერილი ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ, ოქმში მითითებული, რომ „გ. ბ-მა ვერ უზრუნველყო საგაბარიტო სიმაღლის უსაფრთხოება და შეეჯახა ჰაერში გამავალ მილს“, არ ჰპოვებს დადასტურებას საქმის მასალებით, პირიქით, დადგენილია, რომ გ. ბ-ის მართვის ქვეშ მყოფი ავტომანქანის სიმაღლე ზუსტად თავსდება კანონით დადგენილ პარამეტრებში და იგი არ აღემატება 4 მ-ს, ხოლო ჰაერში გამავალი გაზის მილი, რომლის სიმაღლე საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №1-1/525 ბრძანების მიხედვით უნდა ყოფილიყო არანაკლებ 5 მეტრისა, ნორმიდან დაშვებულია 108 სმ-ით. ამდენად, აქტში დაფიქსირებული ფაქტობრივი გარემოება არ ემყარება შემთხვევის ადგილზე საქმის გარემოებების ყოველმხრივ და ობიექტური გამოკვლევას, დადგენასა და შეფასებას, შესაბამისად, ნორმათშეფარდების ფუნქცია განხორციელებულია სრულიად კანონსაწინააღმდეგოდ, ვინაიდან ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლით გათვალისწინებულ დასჯად ქმედებასთან მას საერთო არა აქვს.

2. აქტში აღწერილი მეორე ფაქტობრივი გარემოება – „მძღოლმა ავტომანქანა შეეჯახების ადგილიდან თვალთახედვიდან ყავდა გაყვანილი“, რაც შესაძლებელია მიჩნეულ იქნეს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1. მუხლის შეფარდების საფუძველად, ექვემდებარება სამართლებრივ შეფასებას, თუ რამდენად კანონიერად დაკვალიფიცირდა კონკრეტული ქმედება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად.

საკასაციო სასამართლო ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის, რომელშიც დეფინირებულია

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ცნება, განმარტავს: ქმედება, რომლითაც გამოხატულია პოზიტიური თუ ნეგატიური ფორმით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად (გადაცდომად) კვალიფიცირდება თუ სახეზეა შემდეგი ერთობლიობა: სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელმყოფი მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა. ამავე კოდექსით განსაზღვრულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებები:

1. ადმინისტრაციული ქმედუნარიანობა /მუხლი 13./;
2. აუცილებელი მოგერიება /მუხლი 18./;
3. უკიდურესი აუცილებლობა /მუხლი 19./;
4. შეურაცხადობა /მუხლი 20./.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 234¹ მუხლით განისაზღვრა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილზე განხილვის წესი, კერძოდ: „ამ კოდექსით გათვალისწინებულ შემთხვევებში საქმის განხილვა შესაძლებელია სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილზე, რაც გულისხმობს საქმის ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ გამორკვევას, მის გადაწყვეტას საქართველოს კანონმდებლობასთან ზუსტი შესაბამისობით, ადგილზე ადმინისტრაციული სახდელის დადებას და საჯარიმო ქვითრის ჩაბარებას დამრღვევისათვის“.

ადმინისტრაციული სახდელის შემფარდებელი ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შემთხვევის გამოვლენისას საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევა, დადგენა, შემთხვევის მონაწილის სამართალდამრღვევად მიჩნევა, ადეკვატური სამართლებრივი კვალიფიკაციის მოხდენა და სამართალდამრღვევისთვის სანქციის შეფარდება აუცილებლად მოიცავს ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებების, ისევე, როგორც ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელ ან დამამძიმებელ გარემოებათა გამოკვლევა-დადგენასა და შეფასებას. სწორედ, ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებების არარსებობის პირობებში შეიძლება პირს შეეფარდოს ადმინისტრაციული სახდელი, რომლის დადების ზოგადი წესების თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის სახდე-

ლი დაედება იმ ნორმატიული აქტით დაწესებულ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევისათვის ამ კოდექსის და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ სხვა აქტების ზუსტი შესაბამისობით /მუხლი 33. 1/.

ხოლო, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის მიხედვით, სახდელის დადებისას შეფასების საგანს წარმოადგენს – ჩადენილი სამართალდარღვევის ხასიათი, დამრღვევის პიროვნება, მისი ბრალის ხარისხი, ქონებრივი მდგომარეობა, პასუხისმგებლობის შემამსუბუქებელი და დამამძიმებელი გარემოებანი.

აღნიშნული ნორმის საფუძველზე საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის სახდელის დადება უნდა განხორციელდეს ადმინისტრაციული სამართლის უმნიშვნელოვანესი პრინციპის – კანონიერების პრინციპის ზედმიწევნით დაცვის საფუძველზე.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 5.1. მუხლში რეგლამენტირებულია ადმინისტრაციული ორგანოს უფლებამოსილების განხორციელების სავალდებულო პრინციპი – უფლებამოსილების განხორციელება კანონის საფუძველზე და მის შესაბამისად, რაც გულისხმობს, რომ ადმინისტრაციულ ორგანოს ეკრძალება კანონმდებლობის მოთხოვნის საწინააღმდეგოდ განხორციელოს რაიმე მოქმედება.

აღნიშნული პრინციპი პირდაპირ გამომდინარეობს სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპიდან, რომელიც პირველ რიგში გულისხმობს სახელმწიფოს ვალდებულებას – სამართლებრივი ნორმის სიცხადის და სამართლებრივი შედეგების განჭვრეტადობის უზრუნველყოფის თაობაზე. მოცემულ შემთხვევაში, სადავო აქტში გამოყენებული სამართლებრივი ნორმა არ განსაზღვრავს თუ რა ფაქტობრივი გარემოებები, ან მათი ერთობლიობა ჩაითვლება ქმედების სამართალდარღვევად კვალიფიკაციისათვის, რაც პრობლემატურს ხდის მისი შეფარდების კანონიერებასა და სამართლიანობას.

აღნიშნულ საკითხზე მსჯელობისას საკასაციო სასამართლო ეყრდნობა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2005 წლის 21 ივლისის გადაწყვეტილებაში ადმინისტრაციულ საქმეზე №ბს-906-192-(კ-05) დ. ა-ის სარჩელისა გამო, მოპასუხის – საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის მიმართ, ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ შეფასებებსა და დასკვნებს, კერძოდ, „სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპი უზრუნველყოფს სამართლებრივ ნდობას, რაც თავის მხრივ, მოითხოვს კანონის ნორმების სიცხადეს. კანონმდებლო-

ბის „არანინაალმდეგობრიობის“ პრინციპი კი განაპირობებს კანონმდებლობას, როგორც ჰარმონიულ ურთიერთობას, რომელიც თავისუფალი იქნება შიდა წინააღმდეგობისაგან. სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპი აწესებს კანონის ნორმების ერთმანეთთან ისე შეხამების ვალდებულებას, რომ ესა თუ ის მოქალაქე არ აღმოჩნდეს დაუცველი ურთიერთსაწინააღმდეგო მოვალეობისაგან. კანონშემოქმედებითი საქმიანობის განხორციელებისას კანონმდებელი შეზღუდულია ნორმატიული, სოციალური, ლოგიკური, ენობრივი და სხვა ხასიათის შეზღუდვებით, კერძოდ, კანონმდებლის ნორმატიული შეზღუდვა კონსტიტუციიდან და სამართლებრივი სისტემის კონსტიტუციით დაცულ ნორმათა კომპლექსიდან გამომდინარეობს“.

აღნიშნულთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო ასევე ეყრდნობა საქართველოს საკონსტიტუციო სასამართლოს – საქმეზე მ. ნ-ე და სხვები საქართველოს პარლამენტისა და საქართველოს პრეზიდენტის წინააღმდეგ 2007 წლის 26 ოქტომბრის გადაწყვეტილებაში №2/2-389 ჩამოყალიბებულ განმარტებებს:

„საკონსტიტუციო სასამართლომ ხარისხის მიხედვითაც უნდა შეაფასოს სადავო ნორმები. თუ სასამართლო დაადგენს, რომ სადავო ნორმა უხარისხოა, დადგინდება კონკრეტული უფლების დარღვევაც. ხარისხის თვალსაზრისით კანონს წაეყენება გარკვეული მოთხოვნები – ის უნდა იყოს ხელმისაწვდომი, განჭვრეტადი, არ იძლეოდეს ძალაუფლების ბოროტად გამოყენების შესაძლებლობას“.

„დარღვეულია სამართლებრივი უსაფრთხოების პრინციპი, რომელიც, თავის მხრივ, გამომდინარეობს სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპიდან და გულისხმობს, რომ ნორმა უნდა იყოს ნათელი და განსაზღვრულობის მოთხოვნებთან შესაბამისი. ადამიანს უნდა შეეძლოს ზუსტად გაარკვიოს, თუ რას მოითხოვს მისგან კანონმდებელი და მიუსადაგოს ამ მოთხოვნას თავისი ქცევა. საკონსტიტუციო სასამართლომ, კონსტიტუციის სხვადასხვა ნორმებთან სადავო ნორმების შესაბამისობის ანალიზისას, უნდა დაადგინოს, ხომ არ გამოუწვევია უფლების დარღვევა ნორმის განუსაზღვრელობას“.

საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვალისწინებული ქმედების – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, სამართალდარღვევად დადგენა ვერ პასუხობს სამართლის ნორმის სიცხადის, განჭვრეტადობის, განსაზღვრუ-

ლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის სტანდარტს, რის გამოც ნორმის გამოყენება-განმარტება ნორმათშემფარდებელი ორგანოების მხრიდან შესაძლებელია უკიდურესად ფართო და გაუმართლებელი დისკრეციის საფრთხის შემცველი აღმოჩნდეს. აღნიშნულის პრევენციისთვის აუცილებელია სასამართლო ორგანოებმა სამართლის ნორმის ინტერპრეტაციის უფლებამოსილებაზე დაყრდნობით დაადგინონ ნორმის ლოგიკური გამოყენება-განმარტების ფარგლები.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვალისწინებული ქმედების – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, განხილული უნდა იქნეს საგზაო-სატრანსპორტო კანონმდებლობის მოთხოვნების კონტექსტში, კერძოდ, 1999 წლის 28 მაისის საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 მუხლით დადგენილია მძღოლის ზოგადი მოვალეობები, საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის ქცევის სტანდარტი განსაზღვრულია ამავე მუხლის მე-7-ე პუნქტით, რომლის მიხედვით: ა) დაუყოვნებლივ გააჩეროს (არ დაძრას ადგილიდან) სატრანსპორტო საშუალება, ჩართოს საავარიო მასუქი სიგნალიზაცია.

დ) სავალი ნაწილის გათავისუფლების, დაშავებულის საკუთარი სატრანსპორტო საშუალებით სამკურნალო დაწესებულებაში მიყვანის აუცილებლობის შემთხვევაში, მოწმეთა თანდასწრებით, წინასწარ დააფიქსიროს სატრანსპორტო საშუალების მდგომარეობა, შემთხვევასთან დაკავშირებული ნაკვალევი და საგნები, მიიღოს ყველა საჭირო ზომა მათი შენარჩუნებისა და შემთხვევის ადგილის შემოსაზღვრისათვის.

აღსანიშნავია, რომ არც მოცემული ნორმატიული აქტი არ განსაზღვრავს მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვების კვალიფიკაციის განმსაზღვრელ გარემოებებს. ამგვარ ვითარებაში, როგორც ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადების, ასევე, კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 მუხლის მე-7-ე პუნქტის ა) ქვეპუნქტის მძღოლისთვის შეფარდება უნდა გამომდინარეობდეს საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მიზნებიდან და ეფუძნებოდეს ობიექტურად გამოკვლეულ და დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს.

1999 წლის 28 მაისის საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 მუხლის მე-7-ე პუნქტის ა) და დ) ქვეპუნქტებით –დადგენილი მოთხოვნები – მიზნად

ისახავს და უზრუნველყოფს საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტების ზუსტ და უტყუარად დაფიქსირებას, მონაწილეთა ბრალეულობის ხარისხის განსაზღვრას, დაშავებულის დახმარებას.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მითითებული ნორმებით კანონმდებელი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლს, ავალებს რა შემთხვევის ადგილის ფაქტების ფიქსაციას, განიხილავს მას, როგორც საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ობიექტური გამოკვლევისა და კვალიფიკაციის კანონიერების უზრუნველყოფის კეთილსინდისიერ თანამონაწილედ, რაც საპოლიციო ორგანოების საქმიანობისა და საჯარო წესრიგისა და კანონიერების დაცვაში ხელშეწყობას მოიცავს. თუმცა, ეს არ გამორიცხავს საგამონაკლისო, ატიპიურ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის არსებობას და მათ მიმართ იდენტური მიდგომები შესაძლებელია გაუმართლებელი აღმოჩნდეს.

განსახილველ შემთხვევაში, საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, სწორედ ამგვარ არაორდინალურ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევას ჰქონდა ადგილი, ხოლო პოლიციის მოხელის სტანდარტულმა მიდგომამ, საბოლოოდ უკანონო და დაუსაბუთებელი გადაწყვეტილების მიღება განაპირობა. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვალისწინებული ქმედების – მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კატეგორიად უნდა დაკვალიფიცირდეს მძღოლის მოქმედების არაკეთილსინდისიერების, საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ობიექტური გამოკვლევისა და კვალიფიკაციის კანონიერების უზრუნველყოფის, როგორც საჯარო ფუნქციის განხორციელებაში თანამონაწილეობის, თავის არიდების ობიექტურად დადასტურების პირობებში. მძღოლის მოქმედების შეფასებისას შესწავლილი და გამოკვლეული უნდა იქნეს ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოებების არსებობის ფაქტები. რა ამოძრავებდა მძღოლს შემთხვევის ადგილის მიტოვებისას, ჰქონდა თუ არა ადგილი იმგვარ ობიექტურ გარემოებას, რა შემთხვევაშიც შეიძლება გამოირიცხოს მისი ბრალეულობის საკითხი, რამდენადაც პირის ბრალის გარეშე ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის შემადგენლობა სახეზე არ არის.

მოცემულ შემთხვევაში, ქვემდგომმა სასამართლოებმა ისე შეაფასეს კანონიერად საპოლიციო ორგანოს მიერ გ. ბ-ის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევად მიჩნევის საკითხი, რომ

ვერ დაასაბუთეს, თუ რაში გამოიხატა მისი ბრალეულობა, ობიექტურად არ იქნა გამოკვლეული და შეფასებული შემთხვევის ადგილზე არსებული ვითარება, ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ, რა მიზეზებმა განაპირობა მძღოლის მიერ სატრანსპორტო საშუალების შემთხვევის ადგილიდან გადაყვანა. საქმის მასალებით უტყუარადაა დადგენილი, რომ მძღოლს გ. ბ-ს საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ადგილი არ მიუტოვებია, იგი დაელოდა პოლიციის მისვლას ადგილზე. სიზუსტისთვის უნდა აღინიშნოს, რომ „ადგილი დატოვა“ სატრანსპორტო საშუალებამ მეორე (სათადარიგო) მძღოლის მეშვეობით. სასამართლოებს არ შეუფასებიათ, რომ გ. ბ-ის მართვის ქვეშ მყოფი სატრანსპორტო საშუალების შემთხვევის ადგილიდან გადაყვანა იყო თუ არა გამოწვეული მომეტებული საფრთხის – ბუნებრივი გაზის გაჟონვის შესაძლო შედეგების (მაგ, აალება, აფეთქება და სხვა მსგავსი) თავიდან ასაცილებლად. შეეძლო თუ არა მძღოლს ამგვარ ექსტრემალურ ვითარებაში ობიექტურად განესაზღვრა მომეტებული საფრთხის მასშტაბი, მისი გადაწყვეტილება – განერიდებინა მატერიალური ქონება, სატრანსპორტო საშუალება მისი განადგურების, დაზიანების რისკის ზონიდან, გამომდინარეობდა მატერიალური ზიანის თავიდან აცილების, თუ შემთხვევის ადგილის ფაქტობრივი გარემოებების შეცვლის მიზნიდან. მძღოლის მოქმედების მიზნის განსაზღვრა უნდა დაემყაროს კონკრეტული საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილის როლის გამორკვევასა და შეფასებას. დადასტურებულია, რომ შეჯახება გამოიწვია არა მძღოლის მიერ საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების წესების, არამედ, ჰაერში გამავალი გაზის მილის სიმაღლის ნორმატიულად – საქართველოს ეკონომიკური განვითარების მინისტრის 2010 წლის 14 აპრილის №1-1/525 ბრძანებით განსაზღვრული სტანდარტის დარღვევამ.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ 1999 წლის 28 მაისის საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ მე-20 მუხლის მე-7 პუნქტის ა) ქვეპუნქტის დანაწესის – მძღოლის ვალდებულების – დაუყოვნებლივ გააჩეროს (არ დაძრას ადგილიდან) სატრანსპორტო საშუალება, მიზანს წარმოადგენს საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტების ზუსტი და უტყუარად დაფიქსირება, მონაწილეთა ბრალეულობის ხარისხის განსაზღვრა. მაშინ, როცა განსახილველი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის ფაქტების დაფიქსირებისთვის ავტო-სატრანსპორტო საშუალების გადაყვანა არ წარმოადგენდა ხელშემშლელ ან დამაბრკოლებელ გარემოებას, რამდენადაც შეჯახება მოხდა არა სხვა ავტო-სატრანსპორტო საშუალებას-

თან, არამედ, ჰაერში გამავალი გაზის მილთან. ასეთ ვითარებაში, მოხელე-პოლიციელის გამოსაკვლევ ფაქტებს სამართალდამრღვევის გამოსავლენად წარმოადგენს მილის და ავტო-სატრანსპორტო საშუალების სიმალის აზომვა მათი კანონით განსაზღვრულ სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით. აღნიშნული პროცედურული მოქმედება ფაქტების მოპოვება-გამოკვლევის მეშვეობით, მიუხედავად მძღოლის თხოვნისა, მოხელე-პოლიციელს საერთოდ არ შეუხრულებია, სადავო აქტში ამგვარი რამ ასახული არ არის. ამდენად, ამ არასტანდარტული საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მიმართ მოხელე პოლიციელმა გამოიყენა სტანდარტული, ორ ან რამდენიმე ავტო-სატრანსპორტო საშუალებების შეჯახებისთვის დამახასიათებელი ფაქტების გამოკვლევა-შეფასების მიდგომა, რაც სავსებით ლოგიკურად არაკანონზომიერი და გაუმართლებელია, არსებითად, თვისობრივად სხვა ტიპის საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის გამოსაკვლევად.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 123.1 მუხლის ბოლო წინადადებით გათვალისწინებული ქმედების კვალიფიკაციისათვის პრინციპულია, გაირკვეს ნორმის ფუნქცია, რათა სამართალშეფარდების მომენტში სანქციამ შეასრულოს ნორმის შექმნის მიზანი.

საკასაციო სასამართლო მითითებული ნორმის ნამდვილი შინაარსის ანალიზიდან გამომდინარე, განმარტავს, რომ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვების სამართალდარღვევად მიჩნევის და მისი სანქცირების დადგენით, კანონმდებელი პასუხობს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კოდექსის 1-ლი მუხლით განსაზღვრული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის ამოცანებს, რომლის მიხედვით ასეთს წარმოადგენს: „მმართველობის დადგენილი წესის, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, სამართალდარღვევათა თავიდან აცილების უზრუნველყოფა, მოქალაქეთა აღზრდა საქართველოს კონსტიტუციის, მოქალაქეთა უფლებების, პატივისა და ღირსების, საერთო ცხოვრების წესების პატივისცემის, დაკისრებულ მოვალეობათა შესრულების სულისკვეთებით“.

ავტოსაგზაო-შემთხვევის მონაწილე მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მიტოვება სწორედ რომ ეწინააღმდეგება ქვეყანაში საჯარო წესრიგს, წარმოადგენს საერთო ცხოვრების წესების უპატივცემულობას, ხელს უშლის კანონიერების დაცვა-

სა და განმტკიცებას.

აღნიშნული სამართალდარღვევის კვალიფიკაცია და მისი შეფარდება პირისთვის, შეუძლებელი და შესაბამისად, კანონ-საწინააღმდეგო იქნება პირის ბრალეულობის განსაზღვრის გარეშე. საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ნორმათშემფარდებელმა ორგანოებმა, კონკრეტულად მოხელე-პოლიციელებმა სამართალშემფარდების პროცესში უნდა გამოიკვლიონ და დაადგინონ შემთხვევის ადგილის მიტოვებისას მძღოლის ბრალეულობის (განზრახვა ან გაუფრთხილებლობა) საკითხი. საკასაციო სასამართლო ლოგიკურად მიიჩნევს, რომ მონაწილე მძღოლის ქმედება შესაძლებელია ამგვარად დაკვალიფიცირდეს იმ შემთხვევაშიც, როცა თავად ადგილზე რჩება, მაგრამ ავტო-სატრასპორტო საშუალებას შეუცვლის ადგილმდებარეობას (გადაყენებს, გაარიდებს ან სხვა ამგვარი), თუკი იგი ამას ჩაიდენს ბრალეულად (განზრახ ან გაუფრთხილებლად), ე.ი. როცა ის შეგნებით მოქმედებს/უმოქმედობს ან ქარაფშუტულად ვარაუდობს ან არ ითვალისწინებს, თუმცა უნდა გაეთვალისწინებინა და შეეძლო კიდევ გაერთვალისწინებინა თავისი მოქმედების/უმოქმედობის მავნე შედეგების დადგომის შესაძლებლობა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ პირის ბრალეულობის საკითხის გამორკვევა, შეფასება, დადგენა უმნიშვნელოვანესი და ურთულესი სამართლებრივი ღონისძიებაა, რის გამოც ნორმათშემფარდებელი მოხელე პოლიციელები ალჭურვილნი უნდა იყვნენ საფუძვლიანი იურიდიული ცოდნით, მაღალ დონეზე უნდა ფლობდნენ ფაქტობრივ გარემოებათა გამოკვლევის, დადგენის ტექნიკას, შესაბამის აუცილებელ სათანადო უნარ-ჩვევებს. აღნიშნულის მისაღწევად საქართველოს საპოლიციო ორგანოებმა უნდა გაატარონ მასშტაბური სამართლებრივი, ტექნიკური, პროფესიული სწავლების ინტენსიური ღონისძიებები, რათა თავიდან იქნას აცილებული საპოლიციო ფუნქციების არაჯეროვანი შესრულება, რაც ადამიანის უფლებების დარღვევის მიზეზი ხდება.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ არც ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოს და არც სასამართლოებს საერთოდ არ უმსჯელიათ გ. ბ-ის მოქმედების კვალიფიკაციისას ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-19 მუხლით დადგენილი ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის გამომრიცხველი გარემოების – უკიდურესი აუცილებლობის თაობაზე, აღნიშნულთან დაკავშირებით, როგორც ადმინისტრაციული საჩივრის, ისე სარჩელისა და აპელაციის მოტივები დატოვებულია უპასუხოდ, სამართლებრივი მსჯელობისა და შეფასების გარე-

შე, რითაც დარღვეულია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის XIII თავის, ხოლო სამართალწარმოებისას ადმინისტრაციული და სამოქალაქო საპროცესო კანონმდებლობის პრინციპები და ნორმები.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გ. ბ-ის სარჩელი დასაბუთებული და საფუძვლიანია, სადავო აქტი გამოცემულია საქმის გარემოებათა სრულყოფილი გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სპეციფიური ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარების დროს საქმის ფაქტობრივი გარემოებები არ იქნა მოკვლეული ჯერონად. შესაბამისად, საქმის გარემოებების გამოკვლევა ჩატარებულია არასრულყოფილად. სადავო სამართალურთიერთობისთვის შეფარდებული სამართლის ნორმა არ შეესაბამება საქმის ფაქტობრივ გარემოებებს, რის გამოც სადავო აქტი კანონსაწინააღმდეგოა.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ასევე კანონსაწინააღმდეგოა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილება. ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ ადმინისტრაციული საჩივრის გადაწყვეტისას დარღვეულია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის XIII თავის მოთხოვნები, რის გამოც იგი ექვემდებარება ბათილად ცნობას ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.1. მუხლის საფუძველზე.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის დასაბუთების კანონისმიერი ვალდებულება განპირობებულია იმ გარემოებით, რომ ადმინისტრაციული ორგანო შებოჭოს სამართლით და მოაქციოს თვითკონტროლის ფარგლებში, რამდენადაც გადაწყვეტილების მიღება უნდა ეფუძნებოდეს კონკრეტულ გარემოებებს და ფაქტებს, სწორედ რომელთა შეფასებასაც ადმინისტრაციული ორგანო მიჰყავს საკითხის ამა თუ იმ გადაწყვეტამდე, კერძოდ, სწორედ კონკრეტული ფაქტები და საქმის გარემოებები განსაზღვრავს გადაწყვეტილების იურიდიულ შედეგს და არა პირიქით.

საკასაციო სასამართლო მიაჩნია, მიუხედავად იმისა, რომ ზემდგომმა ადმინისტრაციულმა ორგანომ – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარმა სამმართველომ ჩაატარა რიგი პროცედურული მოქმედებები ფაქტობრივი გარემოებების გამოსაკვლევად, სადავო აქტში არ არის მი-

თითებული კონკრეტული გარემოებები, ფაქტები, რომელთა შეფასებისა და გამოკვლევის საფუძველზეც გამოიცა, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სადავო ადმინისტრაციული აქტის გამოცემისას მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დარღვეულ იქნა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით ადმინისტრაციული აქტის გამოსაცემად ადმინისტრაციული წარმოებისათვის დადგენილი მოთხოვნები, კერძოდ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1. მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადანყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული. კონკრეტულ შემთხვევაში, კანონმდებლობის აღნიშნული მოთხოვნები უგულებელყოფილ იქნა სადავო გადანყვეტილების გამოცემისას, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო, შეეფასებინა და ემსჯელა, ადმინისტრაციული საჩივრის მოტივებზე, ხოლო არგაზიარების პირობებში დასაბუთებულად გაექარწყლებინა მათი იურიდიული უსაფუძვლობა.

საქმეში წარმოდგენილი სადავო აქტში აღწერილია გ. ბ-ის არგუმენტები, მის არაბრალეულობასთან და უკიდურესი აუცილებლობის ფარგლებში მოქმედების თაობაზე, რომელიც ზემდგომმა ორგანომ არ გაიზიარა, თუმცა, რა ლოგიკით და საფუძვლებით, გაუგებარია, ვინაიდან გადანყვეტილება ასეთ მსჯელობას არ შეიცავს. ასევე, დაუსაბუთებელია მსჯელობა მძღოლის მიერ შემთხვევის ადგილის მონიშვნასთან დაკავშირებით, რადგან ზემდგომმა ორგანომაც ასევე, სტანდარტული მიდგომა გამოავლინა სრულიად ორიგინალურ შემთხვევასთან მიმართებით.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ზემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვა-გადაწყვეტისას გააჩნია მეტი სამართლებრივი ვალდებულება, საჩივრის მიუკერძოებლად განხილვის პირობებში ობიექტური შეფასება მისცეს ქვემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს გადანყვეტილების კანონიერებას, გაანალიზოს სადავო საკითხთან მიმართებით დამკვიდრებული პრაქტიკა, უზრუნველყოს მის სისტემაში კანონიერი სამართალშეფარდების სტანდარტის შემუშავება.

საკასაციო სასამართლო დასაბუთებულად მიიჩნევს მოსარჩელის მოთხოვნას – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №... დადგენილებისა და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 21 ნოემბრის №... გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის თაობაზე, ამ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების გამოცემის სამართლებრივი საფუძვლის – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №... საჯარიმო ქვითრის, მისი გამოცემის მომენტიდან და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილების, მისი გამოცემის მომენტიდან კანონსაწინააღმდეგოდ მიიჩნევს და ბათილად ცნობის გამო.

შესაბამისად, დასაბუთებულია მოსარჩელის სხვა მოთხოვნები – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარ სამმართველოს დაეკისროს მის სასარგებლოდ ზიანის სახით – 302 ლარის გადახდა, ასევე, გ. ბ-ს დაუბრუნდეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის უკანონო ადმინისტრაციული აქტების საფუძველზე დაკისრებული ჯარიმა-საურავის სახით გადახდილი – 550 ლარი, როგორც გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების სამართლებრივი შედეგები, მათი გაუქმების გამო.

საკასაციო სასამართლოს ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის დამკვიდრებისთვის აუცილებლად მიაჩნია სამართლებრივი შეფასება მისცეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებაში ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ მსჯელობასა და დასკვნას, კერძოდ, სასამართლომ არ გაიზიარა მოძრაობის წესების დარღვევის არარსებობისა და აგრეთვე – სატვირთო ავტომანქანის თვალთახედვის არეში დატოვების თაობაზე მოსარჩელის ახსნა-განმარტება და განმარტა: „სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენელს მიზანმიმართული ყურადღება ახასიათებს, რაც პროფესიული საქმიანობის შინაარსით, საკუთარი საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი ვალის გაცნობიერებით არის განპირობებული. თვითმხილველ მოწმეთა ამ ჯგუფის მიერ სამართალდარღვევის შესახებ ინფორმაციის მი-

ლება უკავშირდება მათ მიერ სამსახურებრივი მოვალეობების შესრულებას, თავიანთ პროფესიულ მოვალეობას ისინი ასრულებენ გარკვეულ გარემოებებზე, მოქმედებებზე, ობიექტებზე, ადამიანებზე გაცნობიერებულად მიზანმიმართული ყურადღების მეშვეობით. ასეთი თვითმხილველის აღქმის მაღალი ხარისხი, ჩვენების სისრულე, უკავშირდება იმას, რომ მუშაკმა წინასწარ, თუნდაც ზოგადად იცის აღსაქმელი სიტუაციის, მოვლენის არსი.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, იმ პირის ახსნა-განმარტება, რომლის მიმართაც მიმდინარეობს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმე შესაძლოა ნაკარნახევი იყოს დარღვევის დაფარვის, მოსალოდნელი პასუხისმგებლობისაგან თავის აცილების ან სხვა ქვენაგრძნობით, ამიტომ ასეთი პირის ჩვენება ყოველთვის უნდა შეჯერდეს საქმეზე შეკრებილ სხვა მტკიცებულებებთან“.

აღნიშნული მსჯელობის შეფასებისას საკასაციო სასამართლო ეყრდნობა საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2009 წლის 30 ივნისის გადაწყვეტილებაში ადმინისტრაციულ საქმეზე №ბს-1635-1589(კ-08) ნ. პ-ის სარჩელისა გამო, მოპასუხის – საქართველოს შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის მიმართ, ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ შეფასებებსა და დასკვნებს, რომლითაც საკასაციო სასამართლომ სამართლებრივი შეფასება მისცა თუ რამდენად კანონიერად და ადეკვატურად მიუსადაგა სააპელაციო სასამართლომ სამართლის კონკრეტული ნორმის განმარტებისას (რამდენადც სამართლის ამ ნორმის სწორ გაგება-გამოყენებასთან დაკავშირებით ნამსჯელი აქვს საკასაციო სასამართლოს), საკასაციო სასამართლოს ჩამოყალიბებული სამართლებრივი დასკვნები განსახილველი დავის გარემოებებს, ვინაიდან აღნიშნულ საქმეზე საკასაციო პალატამ დაასკვნა, რომ საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებით ამგვარი „ხელმძღვანელობა“ ასევე აზარალებს მართლმსაჯულების ავტორიტეტს, ამავდროულად არსებობს ასეთის გამეორების საშიშროებაც და მოითხოვს პრევენციული ზომის (ანუ შესაბამისი განმარტების) მიღებას, რათა ქვემდგომმა სასამართლოებმა უზენაესი სასამართლოს სამართლებრივი დასკვნები მათი გაზიარების შემთხვევაში კვალიფიციურად მიუსადაგონ განსახილველ დავის გარემოებებს. კერძოდ, საკასაციო სასამართლომ აღნიშნა, რომ: „სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილება პრაქტიკულად აგებულია საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2007 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილების /საქმეზე ზ. ნ-შვილის სარჩელისა გამო, მო-

პასუხე თბილისის საპატრულო პოლიციის მიმართ/ ძირითადი დასკვნების ციტირებაზე, კერძოდ, ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 17.2. მუხლით განსაზღვრულ მხარეებს შორის მტკიცების ტვირთის გადანაწილების თვალსაზრისით.

„პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოების მიერ საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებებში ჩამოყალიბებული სამართლებრივი შეფასებებისა და დასკვნებით ხელმძღვანელობა მოითხოვს კასაციის არსის და ამოცანების ღრმა გააზრებას, ვინაიდან კასაცია არის სამართლებრივი საშუალება, რომლის საფუძველზეც ხდება გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შემოწმება მატერიალურ-სამართლებრივი დარღვევებისა და საპროცესო ხარვეზების /სამართლებრივი და ფაქტობრივი შემოწმება/ კუთხით. კასაციის ამოცანებია კონკრეტული დავის ფარგლებში ცალკეული პირის სამართლებრივი დაცვა, ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის (მართლმსაჯულების) უზრუნველყოფა და სამართლის განვითარება.

საკასაციო სასამართლო ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის საფუძველზე განმარტავს, რომ კანონმდებელმა საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის წანამძღვრების დადგენით განსაზღვრა სასამართლო ხელისუფლების სისტემაში საკასაციო ინსტანციის სასამართლოს როლი და დანიშნულება: კონცეპტუალური სასამართლო, რომლის ფუნქცია გაცილებით მეტია, ვიდრე მართლმსაჯულების და სასამართლო კონტროლის განხორციელება.

ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპის ქვეყნების უზენაესი სასამართლოების თავმჯდომარეებისა და მოსამართლეთა 1997 წლის 20 ოქტომბერს ქ. პრაღაში გამართულ შეხვედრაზე თემაზე „უზენაესი სასამართლო და საკონსტიტუციო სასამართლო: როლის, უფლებამოსილებებისა და მოვალეობების ურთიერთდამოკიდებულება“ ჩამოყალიბებული დასკვნების მიხედვით: „უზენაესი სასამართლო, რომლის კონკრეტული მიზანია სამართლის დინამიკური, პროგრესირებადი და მაუნიფიცირებული განმარტების უზრუნველყოფა, მნიშვნელოვან როლს თამაშობს სამართლებრივი უსაფრთხოების განმტკიცებაში. ზოგადად, უზენაესი სასამართლოები უზრუნველყოფენ იმას, რომ გარანტირებული იყოს მოქალაქეთა სამართლებრივი მდგომარეობა სხვა მოქალაქეებთან ან ხელისუფლების ორგანოებთან ურიერთობაში“.

უზენაესი სასამართლოს როლზე მსჯელობისას საკასაციო სასამართლო ასევე ეყრდნობა ევროპის საბჭოს მინისტრთა კომიტეტის 1997 წლის 7 თებერვლის №ლ(95)5 რეკომენდაციას

წევრ სახელმწიფოების მიმართ, რომლის IV თავის მე-7 მუხლის მიხედვით განისაზღვრა, რომ მესამე სასამართლოში საჩივრების წარდგენა დასაშვებია უნდა იყოს მხოლოდ განსაკუთრებულ საქმეებზე, რომელთა გადასინჯვაც დასაშვებია მესამე ინსტანციის მიერ, მაგალითად, ისეთი საქმეები, რომლებმაც შეიძლება განავრცოს სამართალი ან ხელი შეუწყოს სამართლის ერთგვაროვან ინტერპრეტაციას, ეს საქმეები შეიძლება აგრეთვე შეიზღუდოს იმ საჩივრებამდე, რომლებშიც საქმე ეხება საყოველთაო საზოგადოებრივი მნიშვნელობის მქონე სამართლის ნორმას.

საკასაციო სასამართლოს სამართლებრივი როლიდან გამომდინარე, საკასაციო პალატა განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად საკასაციო საჩივრის საფუძვლების განსაზღვრის წესებით შესაძლებელი უნდა გახდეს მართლმსაჯულების ფუნქციონირების უზრუნველყოფასთან ერთად ერთმანეთთან ჰარმონიაში მოიყვანოს ის მთავარი მოთხოვნები, რომლებიც წაეყენება კასაციას:

- ზოგადად, მართლწესრიგის დაცვა და მისთვის ხელის შეწყობა ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბების მეშვეობით და ამით სამართლებრივი სტაბილურობის შექმნა;

- ცალკეულ შემთხვევებზე გადანყვეტილებების სამართლიანობა.

ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილში მოცემულია საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის სამი საფუძველი:

- ა) აბსოლუტური კასაცია;
- ბ) დივერგენტული კასაცია;
- გ) პროცესუალური კასაცია;

აბსოლუტური კასაციის შემთხვევაში კონკრეტული საქმე მოიცავს საპროცესო საფუძველს, რომელზედაც შესაძლებელია მატერიალური და საპროცესო კანონმდებლობის დებულებათა ზოგადი პრინციპების ჩამოყალიბება ან კანონის ხარვეზის აღმოფხვრა.

აგრეთვე, ისეთ შემთხვევაშიც, როცა თავიდან უნდა იქნეს აცილებული სასამართლო პრაქტიკაში მკვეთრი, უხეში განსხვავების დანერგვა, თუმცა გადამწყვეტია ისიც, თუ რა მნიშვნელობა აქვს გასაჩივრებულ გადანყვეტილებას ერთიანი სასამართლო პრაქტიკისთვის. აღიარებულია, რომ სამართლის ნორმის განმარტებისას ან გამოყენებისას დაშვებული მატერიალური და ფორმალური შეცდომა მაშინ სცილდება ცალკეული შემთხვე-

ვების ფარგლებს და სერიოზულად ვნებს საზოგადო ინტერესებს, როდესაც ეს შეცდომა მასშტაბურია და არსებობს იმის შესაძლებლობა, რომ მის საფუძველზე შეირყეს ნდობა მართლმსაჯულების მიმართ.

დივერგენტული კასაციის მიზანს წარმოადგენს ერთიანი სასამართლო პრაქტიკის დაცვა გარკვეულ სამართლებრივი ნორმების განმარტებებისას. დივერგენტული კასაციის დაშვება ასევე ემსახურება სამართლებრივი ერთიანობის, სტაბილურობის და სამართლის თანასწორი გამოყენების დაცვას. ამავე დროს, სააპელაციო სასამართლოს მიერ განსხვავებული გადაწყვეტილების (განსხვავებული სამართლებრივი შეფასება, განმარტება) მიღებამ, განსაკუთრებით მაშინ, როდესაც ეს გააზრებულად, შეგნებულად ხდება და ჯეროვნად არის დასაბუთებული (რამდენადაც სააპელაციო სასამართლოს მართლმსაჯულების უმაღლესი ინსტანციის სასამართლოს განმარტება არასწორად მიაჩნია), შეიძლება ასევე ბიძგი მისცეს სამართლის შემდგომ განვითარებას. დივერგენტული კასაციის დაშვება ემსახურება სააპელაციო და საკასაციო სასამართლოებს შორის იურიდიული დისკუსიის შედეგის მნიშვნელოვანი ხასიათის განსაზღვრას.

პროცესუალური კასაციის შემთხვევაში სახეზე უნდა იყოს დარღვევის მნიშვნელოვანი ხასიათი, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე /შედეგზე/.

კასაციის დაშვების ეს საფუძველი, პირველ რიგში მოიცავს ისეთ შემთხვევებს, როდესაც მოხდა ძირითადი საპროცესო უფლებების დარღვევა, ასევე სსსკ-ის 394-ე მუხლში ჩამოთვლილი საკასაციო საჩივრის ყველა აბსოლუტური საფუძველი, რაც უდავოდ გავლენას ახდენს მართლმსაჯულების რეპუტაციაზე.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გამოტანისას სააპელაციო სასამართლომ მექანიკურად მიუსადაგა სადავო სამართალურთიერთობას საკასაციო სასამართლოს სამართლებრივი განმარტება, საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევა-დადგენის გარეშე, რაც ლახავს პირის კანონით გარანტირებულ უფლებას სამართლიან სასამართლოზე“.

საკასაციო სასამართლოს შეფასებით, თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილებაში ჩამოყალიბებული ზემოთმოყვანილი სამართლებრივი მსჯელობა და დასკვნა, პრაქტიკულად წარმოადგენს საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2007 წლის 25 დეკემბრის გადაწყვეტილებაში ადმინისტრაციულ საქმეზე №ბს-626-596(კ-07) ზ. ნ-ის სარჩელისა გამო, მოპა-

სუხის – თბილისის საპატრულო პოლიციის მიმართ, ჩამოყალიბებული სამართლებრივი მსჯელობის: „საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სამართალდარღვევის ფაქტის დაფიქსირებისას, ვინაიდან კანონმდებელი არ ადგენს მოწმეთა აუცილებელ დასწრებას, ივარაუდება, რომ სამართალდარღვევის გამომვლენ პოლიციის მოხელეს გააჩნია შესაბამისი პროფესიული უნარ-ჩვევები, ადეკვატურად და ობიექტურად შეაფასოს კონკრეტული ფაქტი, ქმედება. აღნიშნული, რასაკვირველია არ გამორიცხავს სამართალდარღვევის გამომვლენის მიერ უზუსტობას, მიკერძოებას ან არაობიექტურ შეფასების კონკრეტული შემთხვევის დასაშვებობას (შესაძლებლობას)“, სრულიად არასწორ, თავისი არსით არასამოსამართლო და კანონშეუსაბამო ინტერპრეტაციას, რადგან საკასაციო სასამართლოს განზოგადებული ხასიათის მსჯელობა განვითარებულია ვარაუდის დონეზე, მათ შორის, მსჯელობაშივე დაშვებულია სამართალდარღვევის გამომვლენის მიერ უზუსტობის, მიკერძოების ან არაობიექტური შეფასების კონკრეტული შემთხვევის შესაძლებლობა, რის გამოც ყოველი კონკრეტული შემთხვევა უნდა შეფასდეს კონკრეტული საქმის გარემოებებიდან გამომდინარე, და არანაირ ლოგიკური წაკითხვის პირობებში ზემოაღნიშნული მსჯელობა არ შეიძლება ქვემდგომი სასამართლოების მიერ ტრანსფორმირდეს იმგვარი იმპერატიული ხასიათის, ლოზუნგის ტიპის დეკლარაციული შინაარსით, როგორცაა: „სამართალდამცავი ორგანოს წარმომადგენელს მიზანმიმართული ყურადღება ახასიათებს, რაც პროფესიული საქმიანობის შინაარსით, საკუთარი საზოგადოებრივი და მოქალაქეობრივი ვალის გაცნობიერებით არის განპირობებული“.

ან კიდევ: „იმ პირის ახსნა-განმარტება, რომლის მიმართაც მიმდინარეობს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმე შესაძლოა ნაკარნახევი იყოს დარღვევის დაფარვის, მოსალოდნელი პასუხისმგებლობისაგან თავის აცილების ან სხვა ქვენაგრძნობით, ამიტომ ასეთი პირის ჩვენება ყოველთვის უნდა შეჯერდეს საქმეზე შეკრებულ სხვა მტკიცებულებებთან“.

აღნიშნული განმარტებებით (რაც საკასაციო სასამართლოს ინფორმაციით (ქვემდგომი სასამართლოების პრაქტიკა), სამწუხაროდ, ერთგვარადი ხასიათის არ არის, ამდენად, არსებობს ასეთის გამეორების საშიშროებაც და მოითხოვს პრევენციული ზომის (ანუ შესაბამისი განმარტების) მიღებას, რათა ქვემდგომმა სასამართლოებმა უზენაესი სასამართლოს სამართლებრივი დასკვნები მათი გაზიარების შემთხვევაში ადეკვატურად და კვალიფიციურად მიუსადაგონ განსახილველ საქმეებს), ქვემ-

დგომი სასამართლოები უხეშად არღვევენ ადმინისტრაციული და სამოქალაქო პროცესუალური სამართლის ფუნდამენტურ – მიუკერძოებლობის და მხარეთა თანასწორობის პრინციპებს.

ამგვარი სასამართლო შეფასებები, საკასაციო სასამართლოს გადანყვეტილებებში განვითარებული მსჯელობებითა და შეფასებებით მსგავსი „ხელმძღვანელობა“, სინამდვილეში წარმოადგენს იურიდიულ მანიპულაციას და საერთო არა აქვს საკასაციო სასამართლოს მიერ დადგენილი სამართლებრივი სტანდარტების გამოყენებასთან, რაც მთლიანობაში აზარალებს მართლმსაჯულების ავტორიტეტს.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სარჩელი დასაბუთებული და საფუძვლიანია და ექვემდებარება დაკმაყოფილებას. სსსკ-ის 53-ე მუხლის I ნაწილის საფუძველზე მოპასუხეებს სოლიდარულად უნდა დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლო ხარჯების – $50+50+50+100+150=400$ ლარის (სახელმწიფო ბაჟის სახით) გადახდა მის სასარგებლოდ. ასევე, სსსკ-ის 37-ე მუხლის II ნაწილის და სსსკ-ის 53-ე მუხლის I ნაწილის საფუძველზე მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლოს გარეშე ხარჯების – 690 ლარის მოსარჩელის სასარგებლოდ გადახდა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, 32; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 411-ე მუხლებით და

გ ა დ ა ნ ყ ვ ი ტ ა:

1. გ. ბ-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს;
2. გაუქმდეს ქ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 10 მაისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადანყვეტილება;
3. გ. ბ-ის სარჩელი დაკმაყოფილდეს;
4. ბათილად იქნეს ცნობილი:
 - ა) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 11 აგვისტოს №... საჯარიმო ქვითარი, მისი გამოცემის მომენტიდან;

ბ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 9 სექტემბრის №... გადაწყვეტილება, მისი გამოცემის მომენტიდან;

გ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 2 ნოემბრის №... დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან;

დ) საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 21 ნოემბრის №... გადაწყვეტილება, მისი გამოცემის მომენტიდან;

5. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის თბილისისა და მცხეთა-მთიანეთის საპატრულო პოლიციის მთავარ სამმართველოს დაეკისროს გ. ბ-ის სასარგებლოდ ზიანის სახით – 302 ლარის გადახდა;

6. გ. ბ-ს დაუბრუნდეს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის უკანონო ადმინისტრაციული აქტების საფუძველზე დაკისრებული ჯარიმასაურავის სახით გადახდილი – 550 ლარი;

7. მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლო ხარჯების – $50+50+50+100+150=400$ ლარის (სახელმწიფო ბაჟის სახით) გადახდა მის სასარგებლოდ;

8. მოპასუხეებს სოლიდარულად დაეკისროთ მოსარჩელის გ. ბ-ის მიერ სამართალწარმოებისას გაღებული სასამართლოს გარეშე ხარჯების – 690 ლარის მოსარჩელის სასარგებლოდ გადახდა;

9. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**დაჯარიმება ავტოსაგზაო სამართალდარღვევის
ბაზო**

ბანძინება

№ბს-220-212(2კ-13)

9 ივლისი, 2013 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. წეკელაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. სილაგაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების
ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე – ლ. გ-ი

მოპასუხეები: 1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს
საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტი

2. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრუ-
ლო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველო

3. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქარ-
თლის სამხარეო მთავარი სამმართველო

სარჩელის სახე: საქართველოს ადმინისტრაციული საპრო-
ცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-
სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა.

სარჩელის საგანი:

1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრუ-
ლო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს
2010 წლის 7 სექტემბრის დადგენილების ბათილად ცნობა;

2. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრუ-
ლო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს
2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილების ბათილად ცნობა;

3. 2011 წლის 21 მაისის №... საჯარიმო ქვითრის ბათილად
ცნობა;

4. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრუ-
ლო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს
2011 წლის 11 ივლისის №... გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა;

5. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრუ-
ლო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 4 აგვისტოს №... გა-
დაწყვეტილების ბათილად ცნობა.

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი:

მოსარჩელე მიუთითებს, რომ 2011 წლის 21 მაისის საჯარიმო აქტის გამოცემამდე მისთვის უცნობი იყო 2010 წლის 7 სექტემბრის – საურავის დარიცხვისა და 2010 წლის 12 ოქტომბრის – მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილებების არსებობის ფაქტი. აღნიშნული დადგენილებები არის კანონსა-ნინაალმდეგო, რადგან მოსარჩელეს 2010 წლის 2 სექტემბერს უკვე გადახდილი ჰქონდა 2010 წლის 2 აგვისტოს დაკისრებული ჯარიმა, რაც გახდა საფუძველი შემდგომში სადავო დადგენი-ლებების მიღებისა.

მოსარჩელის მოსაზრებით, ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ სადავო აქტები გამოცემულია საქმის გარემოებების ობიექტური გამოკვლევის გარეშე.

სამართლებრივი: მოსარჩელეს მიაჩნია, რომ სადავო აქტე-ბის მიღებისას ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ არ იქნა გათვალისწინებული საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციუ-ლი და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევა-თა კოდექსების მოთხოვნები, კერძოდ, სადავო აქტების აღსრუ-ლებისა და ხანდაზმულობის ვადები.

მოპასუხე – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს შესაგებე-ლი:

მოპასუხის მოსაზრებით, შსს საპატრულო პოლიციის დეპარ-ტამენტის ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს წერილით მოსარჩელეს განემარტა, რომ 2011 წლის 21 მაისის ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი გამოცემულ იქ-ნა კანონის შესაბამისად შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტა-მენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს დადგენილების საფუძ-ველზე. წერილი მოსარჩელეს ჩაბარდა ფოსტის საშუალებით 2011 წლის 26 ივლისს, რის შემდეგაც მას არც შსს სამინისტრო-ში და არც სასამართლოში მისი ბათილად ცნობის საკითხი არ დაუყენებია, შესაბამისად, ლ. გ-ის სარჩელი სამართლებრივ სა-ფუძველს მოკლებულია და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

საქმის გარემოებები:

2010 წლის 2 აგვისტოს ქ. გარდაბანში ავტომანქანით გადა-ადგილებისას ლ. გ-ი საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევის მო-ტივით გააჩერა გარდაბნის რაიონული პოლიციის უბნის ინსპექ-ტორ-გამომძიებელმა. საქართველოს ადმინისტრაციულ სამარ-თალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილის შესა-ბამისად იგი დაჯარიმდა 50 ლარით. რომელიც ლ. გ-მა გადაიხა-

და 2010 წლის 2 სექტემბერს.

2010 წლის 7 სექტემბრის №... შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს დადგენილებით საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 290-ე და 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილის თანახმად საჯარიმო თანხასთან ერთად დაეკისრა საურავის 150 ლარის გადახდა.

2010 წლის 12 ოქტომბრის შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს №... დადგენილებით ლ. გ-ს ჩამოერთვა მართვის უფლება 2010 წლის 2 ოქტომბრიდან 1 წლის ვადით.

2011 წლის 2 მაისს ლ. გ-ი დაჯარიმდა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-6 ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის 20 ლარით. მოსარჩელის მტკიცებით, აღნიშნული სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისა და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოებისას მისთვის არ უცნობებიათ, რომ მას ჩამორთმეული ჰქონდა მართვის უფლება და შესაბამისად არ გამოცემულა სხვა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ოქმი (საჯარიმო ქვითარი) შესაბამისი ზომების გატარების მიზნით საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის.

2011 წლის 21 მაისს მოსარჩელე ლ. გ-ი საკუთარი ავტომანქანით გადაადგილებისას კვლავ გააჩერა გარდაბნის რაიონის უბნის ინსპექტორმა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად ლ. გ-ი დააჯარიმა 200 ლარით, მართვის უფლების არ ქონის გამო. №... საჯარიმო ქვითრის შესაბამისად მას 2011 წლის 10 თებერვლიდან ჩამორთმეული ჰქონდა მართვის უფლება. ლ. გ-ს ადგილზე ჩამოართვეს მართვის მოწმობა, ხოლო ავტომანქანა გადაიყვანეს საჯარიმო ავტოსადგომზე.

ლ. გ-მა განცხადებით მიმართა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს 21 მაისს, მისი განცხადება რეგისტრაციაში გაატარეს 23 მაისის თარიღით, ხოლო ადგილზე განუმარტეს, რომ 2011 წლის 10 თებერვლიდან მას ჩამორთმეული ჰქონდა მართვის უფლება.

2011 წლის 25 მაისს საჩივარი გადაეგზავნა შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს. საჩივრის ავტორისათვის ახსნა-განმარტების მიცემის სტადიაზე ცნობი-

ლი გახდა, რომ მართვის უფლება ჩამორთმეული ჰქონდა არა 2011 წლის 10 თებერვლიდან, არამედ 2012 წლის 2 ოქტომბრიდან – 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილების საფუძველზე.

2011 წლის 2 ივლისს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 27 ივნისის წერილით მოსარჩელე ლ. გ-ს ეცნობა, რომ საჩივრის განხილვის ვადა გაგრძელდა ერთი თვის ვადით.

2011 წლის 7 ივლისს ლ. გ-ის განცხადება შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტიდან დაუბრუნდა შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს. 8 ივლისს ლ. გ-ს კვლავ ჩამოართვეს ახსნა-განმარტება და გადასცეს 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილება მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ.

2011 წლის 11 ივლისის შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს გადაწყვეტილებით არ დაკმაყოფილდა ლ. გ-ის განცხადება, ძალაში დარჩა 2 აგვისტოს საჯარიმო ქვითარზე მიღებული დადგენილება მართვის უფლების 1 წლით აკრძალვის თაობაზე. ხოლო 2011 წლის 21 მაისის ჯარიმის გასაჩივრების ნაწილში განცხადება გადაგზავნილი იქნა შსს საპატრულო დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარ სამმართველოში.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 19 ივლისის №... წერილის თანახმად, 2011 წლის 21 მაისის №... ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილი იყო კანონის მოთხოვნათა დაცვით.

2011 წლის 18 ივლისს ლ. გ-მა ამჯერად ადმინისტრაციული საჩივრით მიმართა საჩივრით შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს, მოითხოვა 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილების ბათილად ცნობა, რომლითაც მოსარჩელეს ჩამოერთვა მართვის უფლება, ასევე შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს 2011 წლის 11 ივლისის გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა.

2011 წლის 4 აგვისტოს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის გადაწყვეტილებით ლ. გ-ს უარი ეთქვა საჩივრის დაკმაყოფილებაზე. 2010 წლის 7 სექტემბრის დადგენილება №... საჯარიმო ქვითარზე დარიცხული საურავის შესახებ, 2010 წლის 12 ოქტომბრის №... დადგენილება მართვის უფლების აკრძალვის შესახებ და შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს №... გადაწყვეტილება დარჩა უცვლელად.

2011 წლის 26 აგვისტოს მოსარჩელემ შინაგან საქმეთა სამინისტროს 2011 წლის 4 აგვისტოს გადაწყვეტილების შესაბამისად საჩივრით მიმართა შინაგან საქმეთა სამინისტროს. 2011 წლის 29 აგვისტოს საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს წერილით ლ. გ-ს განემარტა, რომ მას გამოყენებული ჰქონდა საქართველოს ადმინისტრაციული კანონმდებლობით გათვალისწინებული ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული აქტის ერთჯერადი გასაჩივრების უფლება, რაზეც გამოცემული იყო საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის დირექტორის 2011 წლის 4 აგვისტოს №... გადაწყვეტილება და მას უფლება ჰქონდა მიემართა სასამართლოსათვის.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს 2011 წლის 10 სექტემბრის წერილით ლ. გ-ს ეცნობა, რომ 2011 წლის 10 თებერვალს მის მიმართ მართვის უფლების აკრძალვის დადგენილება, რომელიც მითითებული იყო 2011 წლის 21 მაისის საჯარიმო აქტში, გამოტანილი არ ყოფილა.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 14 დეკემბრის გადაწყვეტილებით ლ. გ-ის სარჩელი (რომელსაც რუსთავის საქალაქო სასამართლო საჩივრად მოიხსენიებს) დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; ბათილად იქნა ცნობილი 2011 წლის 21 მაისის ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს გარდაბნის რაიონული სამმართველოს მიერ შედგენილი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი (საჯარიმო ქვითარი) №...; არ დაკმაყოფილდა საჩივრის ავტორის მოთხოვნა: 1. შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს 2010 წლის 7 სექტემბრის დადგენილების; 2. შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილების; 3. შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს 2011 წლის 11 ივლისის №... გადაწყვეტილებისა და შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის 2011 წლის 4 აგვისტოს №... გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის შესახებ.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

2010 წლის 2 აგვისტოს ლ. გ-ის მიმართ შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი №..., რომლის მიხედვით იგი დაჯარიმდა 50 ლარით საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილით გათვალისწინებული ქმედებისათვის;

აღნიშნული სამართალდარღვევის ოქმით გამოწერილი ჯარიმა საჩივრის ავტორმა გადაიხადა 2010 წლის 2 სექტემბერს;

შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს მიერ 2010 წლის 7 სექტემბერს გამოიცა დადგენილება და ლ. გ-ს საჯარიმო თანხასთან ერთად დაეკისრა საურავი 150 ლარის ოდენობით;

აღნიშნული საურავის დადგენილ ერთ თვიან ვადაში გადაუხდებლობის გამო 2010 წლის 12 ოქტომბერს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს მიერ გამოიცა დადგენილება და ლ. გ-ს 2010 წლის 2 ოქტომბრიდან ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება ერთი წლის ვადით. ეს დადგენილება ლ. გ-ს არ ჩაბარებია;

2011 წლის 21 მაისს ლ. გ-ი დაჯარიმდა 200 ლარით საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის. აღნიშნულ საჯარიმო ქვითარში მითითებულია, რომ ლ. გ-ს მართვის უფლება ჩამორთმეული ჰქონდა 2011 წლის 10 თებერვლის დადგენილების საფუძველზე.

აღნიშნული საჯარიმო ქვითარი და დადგენილებები საჩივრის ავტორმა გაასაჩივრა ადმინისტრაციული წარმოების წესით, მისი საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

2011 წლის 2 მაისს ლ. გ-ი დაჯარიმდა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-6 ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის 20 ლარით. აღნიშნული სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისა და ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოებისას არ უცნობებიათ ლ. გ-ისათვის, რომ მას ჩამორთმეული ჰქონდა მართვის უფლება და შესაბამისად არ გამოცემულა სხვა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ოქმი (საჯარიმო ქვითარი) შესაბამისი ზომების გატარების მიზნით საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის.

2011 წლის 21 მაისს შედგენილ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმში (საჯარიმო ქვითარი) №... მითითებული 2010 წლის 10 თებერვლის დადგენილება ლ. გ-ის სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ არ გამოცემულა.

სადავო ფაქტობრივი გარემოებები:

მოსარჩელე სადავოდ ხდის კანონით გათვალისწინებულ ვადებში, 2010 წლის 7 სექტემბრისა და 2010 წლის 12 ოქტომბრის

დადგენილებების გამოცემის წესის დარღვევის ფაქტს. კერძოდ, იგი მიუთითებს, რომ დადგენილებები გამოცემულ იქნა არა იმ დროს, რაც მითითებულია გამოცემის თარიღად, არამედ მოგვიანებით.

სასამართლოს მიერ სადავოდ გახდილი ფაქტების შეფასება:

სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქმეში წარმოდგენილი მასალებით არ დასტურდება მოსარჩელის მიერ მითითებული ფაქტობრივი გარემოებები გასაჩივრებული აქტების გამოცემის წესის დარღვევის შესახებ. შესაბამისად, დადგენილად მიიჩნია, რომ გასაჩივრებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები – 2010 წლის 7 სექტემბრისა და 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილებები გამოცემულია კანონის მოთხოვნათა დაცვით, დადგენილებაში მითითებული თარიღების მიხედვით და საწინააღმდეგოს მტკიცებისთვის არ არსებობს საკმარისი ფაქტობრივი გარემოებები და შესაბამისი მტკიცებულებები.

სასამართლოს დასკვნები – საქმის მასალების გაცნობის, მხარის ახსნა-განმარტებების მოსმენის, სარჩელის ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმებისა და საქმეში არსებულ მტკიცებულებათა სამართლებრივი შეფასების შედეგად სასამართლო მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ საჩივარი ნაწილობრივ უნდა დაკმაყოფილდეს.

დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

სასამართლომ დაადგინა, რომ 2010 წლის 02 აგვისტოს საჯარიმო აქტით დაკისრებული ჯარიმა ლ. გ-ს უნდა გადაეხადა არა უგვიანეს 2010 წლის 1 სექტემბრის 24:00 საათისა. უდავოა, რომ ლ. გ-მა ჯარიმა გადაიხადა 2010 წლის 2 სექტემბერს.

ლ. გ-ი საჯარიმო ქვითრის მიხედვით ცნობილ იქნა ბრალეულად ამავე კოდექსის 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის, შესაბამისად, მის მიერ ჯარიმის, ნებაყოფლობით აღსრულებისათვის ამ კოდექსის 290-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით განსაზღვრულ ვადაში გადაუხდელობის გამო, მის მიმართ ამოქმედდა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ზემოაღნიშნული ნორმა საურავის დარიცხვის შესახებ.

სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის პოზიცია, რომ მოპასუხე ვალდებული იყო მისთვის ჩაებარებინა საურავის დარიცხვის შესახებ დადგენილება და დადგენილების ჩაუბარებლობა ადრესატისათვის წარმოადგენს აღნიშნული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილობის საფუძველს.

2010 წლის 2 აგვისტოს, როდესაც ლ. გ-ი დაჯარიმდა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილით გათვალისწინებული დარღვევისათვის, ადგილზე შედგა საჯარიმო ქვითარი (ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი), რომელშიც განმარტებული იყო ყველა ის მოსალოდნელი შედეგი, რაც შესაძლებელია მოჰყოლოდა ჯარიმის ან საურავის დროულად გადაუხდელობას. შესაბამისად, კანონმდებელმა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 268-ე მუხლის მე-3 ნაწილით საურავის დამრიცხველ ორგანოს მისცა დისკრეცია საურავის დაკისრების თაობაზე მიღებული დადგენილების სამართალდარღვევისათვის ჩაბარების თაობაზე, ხოლო ასეთის შეუსრულებლობა ავტომატურად არ იწვევს ამ დადგენილების ბათილობას.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე სასამართლომ მიიჩნია, რომ ქვემო ქართლის საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის მიერ 2010 წლის 7 სექტემბერს გამოცემული დადგენილება ლ. გ-ისათვის საურავის დარიცხვის შესახებ შეესაბამება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მოთხოვნებს და არ არსებობს მისი გაუქმების სამართლებრივი საფუძვლები.

საურავის დადგენილ ვადაში გადაუხდელობის გამო, ლ. გ-ს საპატრულო პოლიციის ქვემო ქართლის სამმართველოს 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილებით ერთი წლის ვადით 2010 წლის 2 ოქტომბრიდან ჩამოერთვა სატრანსპორტო საშუალების მართვის უფლება, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 290-ე მუხლის 11-ლი პუნქტის შესაბამისად.

სასამართლოს განმარტებით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 303-ე მუხლის შინაარსის მიხედვით, კანონმდებელი მართვის უფლების ჩამორთმევის მომენტს უკავშირებს არა დადგენილების მხარისათვის ჩაბარებას, არამედ დადგენილების გამოტანის ფაქტს. ერთი მხრივ, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 268-ე მუხლის მე-2 ნაწილით ავალდებულებს დადგენილების გამომტან ორგანოს (თანამდებობის პირს) 3 დღის ვადაში გაუგზავნოს დადგენილება სამართალდამრღვევს, ამასთან კონკრეტული შეზღუდვის დაწესებას კანონმდებელი უკავშირებს არა მხარეზე დადგენილების ჩაბარების ფაქტს, არამედ ობიექტურად სათანადო დადგენილების არსებობას.

მოცემულ შემთხვევაში 2010 წლის 2 აგვისტოს შედგენილი სამართალდარღვევის ოქმით ლ. გ-ს განემარტა მოსალოდნელი სამართლებრივი შედეგები, რომელსაც გამოიწვევდა ჯარიმის

ან საურავის გადაუხდელობა. სამართალდამრღვევის მხრიდან სათანადო გულისხმიერების და წინდახედულების გამოჩენის შემთხვევაში ადვილად განჭვრეტადი იყო ის სამართლებრივი შედეგი, რომელიც დადგა მართვის უფლების ჩამორთმევით.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილების მიღების დროს არსებითად დაცული იყო საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მოთხოვნები და არ არსებობს მისი გაუქმების ფორმალური და მატერიალური საფუძვლები. ხოლო ის ფაქტი, რომ აღნიშნული დადგენილება ადრესატისათვის ჩაბარებული არ ყოფილა, არ იძლევა მისი გაბათილების საშუალებას.

სასამართლო ეთანხმება ლ. გ.-ს, რომ 2011 წლის 21 მაისს შედგენილ საჯარიმო ქვითარში დაშვებულია უზუსტობა, კერძოდ დადგენილია, რომ 2011 წლის 10 თებერვლის დადგენილება არ გამოცემულა უფლებამოსილი ორგანოს მიერ, იგი არ არის წარმოდგენილი საქმის მასალებში. თუმცა, სასამართლო ვერ გაიზიარებს საჩივრის ავტორის მოსაზრებას, რომ აღნიშნული გარემოება წარმოადგენს ადმინისტრაციული აქტის ბათილობის საფუძველს.

სასამართლოს განმარტებით, საჯარო მოსამსახურეების პროფესიულ ვალდებულებას წარმოადგენს ნებისმიერი ქმედების კანონის მოთხოვნათა სრული დაცვით შესრულება, ხოლო ასეთის განუხორციელებლობამ შესაძლოა წარმოშვას მათ მიერ განხორციელებული ქმედების თუ გამოცემული სამართლებრივი აქტის გაუქმება, მაგრამ კანონმდებელი ყველა ფორმალურ გადაცდომას საჯარო მოსამსახურის მხრიდან არ უკავშირებს ამ გადაცდომის დროს ჩადენილი ქმედების (გამოცემული აქტის) გაუქმებას. ასეთი შესაძლოა დადგეს, როდესაც გადაცდომას აქვს ისეთი ხასიათი, რომლის არ არსებობის დროს დასაშვები იყო სხვა გადანყვეტილების მიღება, მაგრამ პირის დაუდევრობით ან სხვა არასათანადო გულისხმიერების გამოჩენით მიღებულ იქნა სხვაგვარი, დაინტერესებული პირისათვის არასასურველი გადანყვეტილება.

სასამართლომ გაიზიარა საჩივრის ავტორის მოსაზრება ხანდაზმულობასთან დაკავშირებით და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე, 300-ე, 121-ე მუხლების საფუძველზე გამოიტანა დასკვნა: მიუხედავად იმისა, რომ ლ. გ.-ს ერთი წლის ჩამორთმეული ჰქონდა მართვის უფლება 2010 წლის 2 ოქტომბრიდან, 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილების საფუძველზე, აღნიშნული დადგენილება საჩივრის ავტორს არ ჩაბარებია და იგი აღსრულებული არ ყოფილა

კანონით დადგენილი წესით და ვადაში. ამდენად, ლ. გ-ისათვის არ იყო ცნობილი იმ ფაქტის შესახებ, რომ მას აკრძალული ჰქონდა მართვის უფლება, შესაბამისად, მისი მხრიდან ჩადენილი ქმედება არ იყო ბრალეული არც განზრახ და არც გაუფრთხილებლობით. აღნიშნულიდან გამომდინარე, სასამართლომ მიიჩნია, რომ 2011 წლის 21 მაისს შედგენილი სამართალდარღვევის ოქმი ეწინააღმდეგება საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მოთხოვნებს და არსებობს მისი ბათილად ცნობისათვის საკმარისი სამართლებრივი და ფაქტობრივი საფუძველები.

აპელანტი (მოსარჩელე): ლ. გ-ი

აპელანტი (მოპასუხე): საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო სამმართველო

თავდაპირველი მოპასუხეები: 1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტი; 2. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველო;

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

აპელანტ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს მოთხოვნა – რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 14 დეკემბრის გადაწყვეტილების გაუქმება 2011 წლის 21 მაისის №... ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობის ნაწილში.

აპელანტ ლ. გ-ის მოთხოვნა – რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 14 დეკემბრის გადაწყვეტილების გაუქმება სარჩელის დაუკმაყოფილებელ ნაწილში და მისი სრულად დაკმაყოფილება.

ლ. გ-ის აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტის მოსაზრებით, გასაჩივრებული გადაწყვეტილება უკანონო და დაუსაბუთებელია შემდეგი მოტივებით: 2011 წლის 21 მაისს მისთვის მართვის უფლების ჩამორთმევა მოხდა რეალურად არ არსებული 2011 წლის 10 თებერვლის დადგენილების საფუძველზე. ლ. გ-ს 2011 წლის 21 მაისამდე, კერძოდ, 2011 წლის 19 აპრილს და 2011 წლის 05 მაისს დაკისრებული აქვს ორი ჯარიმა, თუმცა არც ერთი მათგანი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლის საფუძველზე, რაც ადასტურებს, რომ 2010 წლის 7 სექტემბრის დადგენილება საურავის დარიცხვის შესახებ და 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილება მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ არ არსებობდა. გარდა ამისა, 2010 წლის 12 ოქ-

ტომბრის დადგენილება 2011 წლის 12 აპრილიდან აღსასრულებლად ხანდაზმული იქნებოდა.

აპელანტი აღნიშნავს, რომ 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილებით მას მართვის უფლება ჩამოერთვა ამავე წლის 2 ოქტომბრიდან, რასაც მიიჩნევს უკანონოდ, რადგან კანონმდებლობის თანახმად აკრძალვის ათვლა უნდა დაიწყოს დადგენილების გამოცემის თარიღიდან.

სამართლებრივი: აპელანტის სააპელაციო საჩივრის სამართლებრივ საფუძვლებად მიუთითებს საქართველოს ზოგად ადმინისტრაციულ და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსს.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტის მოსაზრებით, რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 14 დეკემბრის გადაწყვეტილება უნდა გაუქმდეს, ვინაიდან არ ემყარება საქმეში არსებულ ფაქტობრივ გარემოებებს.

სამართლებრივი: აპელანტი მიიჩნევს, რომ არ არსებობდა 2011 წლის 21 მაისის საჯარიმო ოქმის ბათილად ცნობის სამართლებრივი საფუძველი და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლის საფუძველზე განმარტავს, რომ აღნიშნული მუხლით სამართალდარღვევის სუბიექტს წარმოადგენს პირი, რომელსაც არ აქვს ან ჩამორთმეული აქვს მართვის მოწმობა და არა ამის დამადასტურებელი დოკუმენტი (მძღოლის მოწმობა). პირველი ინსტანციის სასამართლომ კი დადგენილად მიიჩნია რომ 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილებით ლ. გ-ს ჩამორთმეული ჰქონდა მართვის უფლება 1 წლის ვადით, შესაბამისად, მისი დაჯარიმება მოხდა კანონის მოთხოვნათა დაცვით.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ არასწორად გამოიყენა კანონი, კერძოდ, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე მუხლი, რომელიც ზოგადი ხასიათისაა და ეხება ზოგადად ადმინისტრაციული კოდექსის საფუძველზე გამოცემული დადგენილების აღსრულებას. ხოლო სპეციალური უფლების ჩამორთმევის დადგენილებათა აღსრულების წესს განსაზღვრავს ამავე კოდექსის 299-303-ე მუხლები. კერძოდ, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 303-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად სატრანსპორტო საშუალებათა მძღოლები ჩაითვლებიან სპეციალურ უფლებაჩამორთმეულად ამ უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილე-

ბის გამოტანის მომენტიდან. ამავე კოდექსის 121-ე მუხლით დაჯარიმებისას ნორმის იმპერატიულ მოთხოვნას წარმოადგენს და მტკიცებულების ძალა აქვს სწორედ ამ უფლების ჩამორთმევის ფაქტს და არა მართვის მონიშნის ჩამორთმევის ფაქტს.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება /სარეზოლუციო ნაწილი/:

თბილისის სააპელაციო სასამართლომ ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 21 თებერვლის განჩინებით საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოსა და ლ. გ-ის სააპელაციო საჩივრები არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 14 დეკემბრის გადაწყვეტილება.

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების უცვლელად დატოვების დასაბუთება:

სააპელაციო პალატამ მიიჩნია, რომ სააპელაციო საჩივრებში მითითებული გარემოებები არ ქმნის საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-394-ე მუხლებით გათვალისწინებულ შემადგენლობას და შესაბამისად, გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძვლებს.

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნების გაზიარების თაობაზე სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლო სრულად დაეთანხმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებებსა და დასკვნებს საქმის ფაქტობრივ გარემოებებთან დაკავშირებით. სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, თბილისის საქალაქო სასამართლომ სწორად დაადგინა საქმის ფაქტობრივი გარემოებები, რაც გაიზიარა სააპელაციო პალატამ.

სააპელაციო სასამართლომ ასევე სრულად გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებები და დასკვნები საქმის სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით. სააპელაციო პალატის მოსაზრებით, საქალაქო სასამართლომ სწორი სამართლებრივი შეფასება მისცა საქმეში წარმოდგენილ მტკიცებულებებს.

სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა აპელანტი შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს მსჯელობა, რომ დადგენილება მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ ძალაში შედის მისი მიღებისთანავე და მნიშვნელობა არა აქვს იმას, ეს დადგენილება ადრესატს ჩაბარებული აქვს თუ არა.

სააპელაციო პალატამ საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 303-ე მუხლის 1-ლი ნაწილისა და

მე-300 მუხლის პირველი ნაწილის საფუძველზე განმარტა, რომ სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილების აღსრულებისათვის აუცილებელია მძღოლს ჩამოერთვას მართვის მოწმობა, ხოლო, თუ მძღოლი, რომელსაც ჩამორთმეული აქვს მართვის უფლება, თავს არიდებს მძღოლის მოწმობის ჩაბარებას, აღმასრულებელი ჩამოართმევს მოწმობას იძულების წესით. შესაბამისად, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 268-ე მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილების ასლი 3 დღის ვადაში არა მარტო გაეგზავნა ლ. გ-ისათვის, არამედ ამავე კოდექსის მე-300 მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, დადგენილება აღესრულებინა ლ. გ-ისათვის მართვის მოწმობის ჩამორთმევით. სააპელაციო პალატის მოსაზრებით პირი არ შეიძლება დაჯარიმდეს მართვის უფლების გარეშე ავტომანქანის მართვისათვის, თუ მან არ იცის, რომ შესაბამისი უფლებამოსილი ორგანოს მიერ ჩამორთმეული აქვს მართვის უფლება და ამაზე არსებობს სათანადო დადგენილება.

კასატორი (მოპასუხე) – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველო **მოწინააღმდეგე მხარე (მოსარჩელე):** ლ. გ-ი

თავდაპირველი მოპასუხეები: 1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტი; 2. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველო

კასაციის განაცხადი:

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 21 თებერვლის განჩინების გაუქმება, რომლითაც უცვლელად დარჩა რუსთავის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 14 დეკემბრის გადაწყვეტილება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით ლ. გ-ის სარჩელის დაუკმაყოფილებლობა შსს გარდაბნის რაიონული სამმართველოს 2011 წლის 21 მაისის №... ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობის ნაწილში.

კასაციის მოტივები/სამართლებრივი/:

პროცესუალური: კასატორის განმარტებით, სააპელაციო სასამართლომ სათანადოდ არ გამოიკვლია საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებები და სამართლებრივი შეფასება არ მისცა მათ.

სამართლებრივი:

კასატორის განმარტებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 239-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის,

121-ე მუხლისა და „პოლიციის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-9 მუხლის 1-ლი პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტით პოლიციას დაკისრებული მოვალეობების შესასრულებლად უფლება აქვს შეადგინოს ოქმი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ და შეუფარდოს დამრღვევს სათანადო სახდელი.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლი იმპერატიულად განსაზღვრავს დაჯარიმებას იმ პირისა, რომელსაც მართვის უფლება არ აქვს ან ასეთი უფლება ჩამორთმეული აქვს. სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ ლ. გ-ს აღნიშნული უფლება ჩამორთმეული ჰქონდა 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილებით 1 წლის ვადით, ხოლო ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 303-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით ავტოსანტრანსპორტო საშუალების მძღოლი სპეციალურ უფლებაჩამორთმეულად ითვლება დადგენილების გამოტანის დღიდან, ლ. გ-ს დადგენილების თანახმად, მართვის უფლება ჩამორთმეული ჰქონდა ერთი წლის ვადით, 2010 წლის 2 ოქტომბრიდან.

შსს გარდაბნის რაიონული სამმართველოს 2011 წლის 21 მაისის საჯარიმო ოქმს სწორედ ზემოაღნიშნული დადგენილება დაედო საფუძვლად.

კასატორი განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის შემდგენი ინსპექტორ-გამომძიებელი არაა მართლმსაჯულების განმახორციელებელი ორგანო, არც მართვის უფლების ჩამორთმევის დადგენილების გამომტანი ორგანო რომელმაც აღსასრულებლად უნდა მიაქციოს დადგენილება და არც სააღსრულებო ორგანო, რომელიც ვალდებულია გამოავლინოს სამართალდარღვევა და რეაგირება მოახდინოს მასზე.

კასატორი არ ეთანხმება სასამართლოს დასკვნას ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე-300-ე მუხლების თანახმად ოქმის ბათილად ცნობის შესახებ, ვინაიდან 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილება, რომლის საფუძველზეც გამოიცა ოქმი, კანონიერია.

კასატორის მოსაზრებით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე მუხლი ზოგადი ხასიათისაა და ეხება ზოგადად ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის საფუძველზე გამოცემული დადგენილებების აღსრულებას. რაც შეეხება სპეციალური უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილების აღსრულების წესს განსაზღვრავს კოდექსის 299-ე, 303-ე მუხლები. სპეციალური უფლების ჩამორთმევის შესახებ ადმინისტრაციული სახდელი თავისი შინაარსით განსხვავდება

სხვა სახედლებისაგან და წარმოადგენს პირის სამოქალაქო უფლების შეზღუდვას.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 283-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის, მე-300 მუხლის 1-ლი და მე-2 ნაწილების, 303-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილება ძალაში შედის და აღსრულდება გამოტანის მომენტიდან. დადგენილებით განსაზღვრული იურიდიული შედეგის დადგომა დაკავშირებულია დადგენილების გამოტანიდან შეზღუდვის მოქმედების ვადით, ამ შემთხვევაში არ უნდა გავრცელდეს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე ზოგადი ნორმით მითითებული აღსრულების 6-თვიანი ვადა, რადგან მართვის მოწმობის ფიზიკურად ჩამორთმევა კი არ ზღუდავს პირის უფლებას, არამედ დადგენილება ამ უფლების ჩამორთმევის შესახებ რაც გარკვეული ვადითაა გამოცემული და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლით დაჯარიმების შემთხვევაში იმპერატიულ მოთხოვნას წარმოადგენს და მტკიცებულების ძალა აქვს სწორედ უფლების ჩამორთმევის ფაქტის არსებობას და არა მართვის მოწმობის ჩამორთმევის ფაქტს. აღნიშნული მსჯელობიდან გამომდინარე კასატორს მიაჩნია, რომ სააპელაციო პალატამ არასწორად განმარტა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლი, ვინაიდან აღნიშნული მუხლი ადგენს პირის დაჯარიმებას, რომელსაც არ აქვს ან ჩამორთმეული აქვს მართვის უფლება. მართვის უფლების ჩამორთმევის თაობაზე უნდა იარსებოს შესაბამისმა დადგენილებამ, რომლის ძალაში შესვლას, აღსრულებასა და გასაჩივრებას კანონმდებელი უკავშირებს მისი გამოტანის მომენტს. კასატორი ასევე არ იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს მითითებას, რომ ლ. გ-მა არ იცოდა დადგენილების არსებობის შესახებ, რის გამოც იგი არ შეიძლებოდა დაჯარიმებულიყო.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2013 წლის 21 თებერვლის განჩინება საკასაციო წესით ასევე გაასაჩივრა ლ. გ-მა, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 2013 წლის 24 მაისის განჩინებით ლ. გ-ის საკასაციო საჩივარი დარჩა განუხილველი ხარვეზის შეუვსებლობის გამო.

მონინალმდეგე მხარეს ლ. გ-ს, ასევე თავდაპირველ მოპასუხეებს: საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტს და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს წერილობითი მოსაზრებები არ წარმოუდგენიათ.

საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის პროცესუალური წანამძღვრები (სასკ 34.3 მ.):

საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ კასატორის – შსს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს საკასაციო საჩივარი შეიცავს მითითებებს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლით, კერძოდ „ა“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძვლის თაობაზე, რომ საქმე მნიშვნელოვანია სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისთვის.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმებისა და საქმის სასამართლო განხილვის შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, უცვლელად უნდა დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 21 თებერვლის განჩინება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლო თვლის, რომ გასაჩივრებული განჩინების მიღებისას, სასამართლოს არ დაურღვევია მატერიალური და საპროცესო სამართლის ნორმები. კერძოდ, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სადავო სამართალურთიერთობას სწორად შეუფარდა მატერიალური სამართლის ნორმა და დავა გადაწყვიტა მოქმედი კანონმდებლობის ნორმების სწორი განმარტების საფუძველზე.

წინამდებარე საქმე მნიშვნელოვანია იმ თვალსაზრისით, რომ საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით საკასაციო საჩივრის მოტივი – საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე, 283-ე, 287-ე მე-300, 303-ე მუხლების საფუძველზე მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილების ძალაში შესვლისა და აღსრულების მომენტის სამართლებრივი კვალიფიკაციის საკითხი, რამაც საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით შექმნა აბსოლუტური კასაციის წანამძღვრები, არის საგულისხმო და განსაკუთრებული, რომელთა გამოც მოცემულ საქმეს მიანიჭა სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის მნიშვნელოვანი საქმის სტატუსი, კერძოდ, საკასაციო სასამარ-

თლოს მიერ სამართლებრივი შეფასება უნდა მიეცეს რამდენად კანონშესაბამისად ხდება საპოლიციო ორგანოების მიერ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის გამოვლენისას საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გამოკვლევა, დადგენა, შემთხვევის სამართალდარღვევად მიჩნევა და ადეკვატური სამართლებრივი კვალიფიკაციის მიცემა.

სადავო სამართალურთიერთობა წარმოშობილია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კანონმდებლობიდან გამომდინარე, კერძოდ, საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სფეროში სახელმწიფო ზედამხედველობასა და კონტროლის ფუნქციის კანონიერ გამოყენებასთან დაკავშირებით, რომელსაც ახორციელებენ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო და შესაბამისი უწყებები, თავიანთი კომპეტენციის ფარგლებში, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ამდენად, წინამდებარე საქმე მნიშვნელოვანია რამდენიმე თვალსაზრისით:

1. მნიშვნელოვანია საკასაციო სასამართლომ სამართლებრივი შეფასება მისცეს საპოლიციო ორგანოების მმართველობითი ფუნქციის – საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის როლს და მნიშვნელობას საჯარო წესრიგის კულტურის დამკვიდრებაში, ამ სფეროში მიღებულ გადაწყვეტილებათა კანონიერებას, განსაზღვროს ანალოგიურ სამართლებრივ შემთხვევებში სამართალშეფარდების სტანდარტი, რითაც ხელი შეეწყობა მსგავსი სამართალურთიერთობების მოწესრიგების სწორი სამართლებრივი პრაქტიკის დამკვიდრებას;

2. საკასაციო სასამართლომ უნდა იმსჯელოს სადავო სამართალურთიერთობის მომწესრიგებელი – ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსისა და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ნორმების ჰარმონიზაციის საკითხზე;

3. საკასაციო სასამართლომ უნდა განმარტოს ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ძალაში შესვლის ინსტიტუტი და მისი გამოყენება პრაქტიკაში;

4. საკასაციო სასამართლომ უნდა შეაფასოს საგზაო მოძრაობის მონაწილის, როგორც საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების ერთ-ერთი თანაშემოქმედის მოვალეობების და პასუხისმგებლობის საკითხი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ საქმეზე ჩამოყალიბებული სამართლებრივი შეფასებები და სასამართლო დასკვნები სასარგებლო იქნება, როგორც საპოლიციო ორგანოების, მოხელე პოლიციელების მმართველობითი საქმიანობისათვის, ასევე საგზაო-სატრანსპორტო ურთიერთობათა მონაწილე-

თათვის, რამდენადაც საპოლიციო სამართალი განეკუთვნება ადმინისტრაციული სამართლის განსაკუთრებულ ნაწილს, განსაზღვრავს საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვისა და უზრუნველყოფის ინსტრუმენტებს, პროცედურებსა და წესებს, ადგენს ქმედების ხასიათის მიხედვით დიფერენცირებულ შეფასებას და განსაზღვრავს პასუხისმგებლობის სახეთა სისტემას. ამდენად, აღნიშნული სამართლის ინსტიტუტების სწორი გაგება-გამოყენება უშუალოდ განაპირობებს ადამიანთა ყოფას, საზოგადოებრივი წესრიგის ხარისხსა და კულტურას.

ამავდროულად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევების სწორი გამოკვლევა და კვალიფიკაცია, შესაბამისი ადმინისტრაციული სახდელის დადება და მისი აღსრულება უშუალო კავშირშია ადამიანის, როგორც მატერიალური, ასევე პროცედურული უფლებების უზრუნველყოფასთან, მმართველობის კანონიერებისა და კანონიერი ნდობის უფლების პრინციპების განხორციელებასთან.

ამდენად, საკასაციო სასამართლოს სამართლებრივი დასკვნა სახელმძღვანელო გახდება სახელმწიფოში არსებული ადმინისტრაციული ორგანოებისათვის და მათი პრაქტიკისათვის, ხოლო ადმინისტრაციულ სამართალურთიერთობებში შესაბამისი სასამართლო განმარტება ხელს შეუწყობს ადმინისტრაციულ საქმეთა განმხილველ სასამართლოებს ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებაში.

1. საჯარო წესრიგის უზრუნველმყოფ ღონისძიებათა შორის საგზაო-სატრანსპორტო მოძრაობის სისტემაში წესრიგის დამკვიდრება ერთ-ერთ მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს. ამ მმართველობითი ფუნქციის შესრულება კომპლექსურ მიდგომებს საჭიროებს, უპირველესად, კი საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განსაზღვრას, ვინაიდან წესრიგი საგზაო მოძრაობაში მოიცავს რამდენიმე კომპონენტს: საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფას; საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სფეროში საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების უფლებამოსილებათა გამიჯვნას; საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების მდგომარეობის ძირითადი მაჩვენებლების სახელმწიფოებრივი აღრიცხვის ორგანიზებას, საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის პროგრამების შექმნას, მიღებასა და დაფინანსებას; საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის მოთხოვნების დადგენას; სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლების მინიჭებისათვის აუცილებელი მოთხოვნების

ნების განსაზღვრას; საგზაო მოძრაობის მონაწილის ზოგადი უფლებებისა და მოვალეობების დადგენას; გზის ვარგისიანობის სტანდარტის შემუშავებას საგზაო ნიშნების განთავსებას და ა. შ.

საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკა განსაზღვრულია 1999 წლის 28 მაისის საქართველოს კანონით „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“, რომლის მე-3 მუხლის მიხედვით სახელმწიფო პოლიტიკას საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის სფეროში წარმოადგენს საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, შემდეგი საშუალებებით:

ა) საავტომობილო, მინისზედა საქალაქო ელექტროტრანსპორტისა და საგზაო მეურნეობის საქმიანობის რეგულირება;

ბ) საგზაო მოძრაობის ორგანიზება;

გ) საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების ღონისძიებათა მატერიალური და ფინანსური უზრუნველყოფა;

დ) პირის მიერ საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების წესებისა და მოთხოვნების შესწავლის ორგანიზება;

ე) საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების სამედიცინო უზრუნველყოფის ღონისძიებათა კომპლექსის შემუშავება;

ვ) სატრანსპორტო საშუალების, მასთან დაკავშირებული პროდუქციისა და საგზაო მეურნეობის საქმიანობის სერტიფიცირება პროდუქტის უსაფრთხოებისა და თავისუფალი მიმოქცევის კოდექსით დადგენილი წესით;

ზ) საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საკითხებთან დაკავშირებული წესების, სტანდარტების, ტექნიკური ნორმებისა და სხვა ნორმატიული აქტების შემუშავება და დადგენილი წესით დამტკიცება, აგრეთვე მათ შესრულებაზე სახელმწიფო ზედამხედველობა და კონტროლი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის – სატრანსპორტო საშუალების მართვა პირის მიერ, რომელსაც არ აქვს მართვის უფლება ან ეს უფლება ჩამორთმეული აქვს სხვა დარღვევებისათვის, კვალიფიკაცია მოითხოვს ნორმატიული აქტით დადგენილი ადმინისტრაციული ორგანოების, ასევე კონკრეტული მოხელე-პოლიციელების მხრიდან მთელი რიგი პროცედურული მოქმედებების ადეკვატურ შესრულებას, სპეციალური ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარებას საქმეზე ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევა-დადგენის გზით და კანონშესაბამის კვალიფიკაციას. ამგვარ ვითარე-

ბაში, დიდი მნიშვნელობა ენიჭება ნორმათშემფარდებელი ადმინისტრაციული ორგანოების პრაქტიკას, თუ როგორ გამოიყენებენ აღნიშნულ ნორმას მმართველობითი ღონისძიებების განხორციელებისას. ასევე, ქვეყანაში საჯარო წესრიგისა და სამართლიანი მმართველობის უზრუნველყოფისათვის უმნიშვნელოვანესია სრულფასოვანი სასამართლო კონტროლის განხორციელება მართლმსაჯულების განმხორციელებელი სასამართლო ორგანოების მხრიდან, რომ დაცულ იქნეს კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი, რათა მიღწეულ იქნეს მმართველობითი სამართლის უმთავრესი მიზანი: ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა თავიანთი საქმიანობის განხორციელებისას უზრუნველყონ ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების, კანონის უზენაესობისა და საჯარო ინტერესების დაცვა.

საკასაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ საგზაო-სატრანსპორტო მოძრაობის სისტემაში კანონიერი მმართველობის სტანდარტის დამკვიდრება უშუალოდ აისახება სახელმწიფოს მასშტაბით, როგორც ადამიანის უფლებების დაცვის ხარისხზე, ასევე, ქვეყნის სავაჭრო-ეკონომიკური, სატრანზიტო, ტურიზმისა და სხვა ფუნქციების პოტენციალის დადებით განვითარებაზე.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კასატორის მიერ, სსსკ-ის 407-ე მუხლის შესაბამისად, წამოყენებული არ არის დასაბუთებული საკასაციო პრეტენზია, რის გამოც სააპელაციო სასამართლოს მიერ დამტკიცებულად ცნობილი ფაქტობრივი გარემოებები სავალდებულოა საკასაციო სასამართლოსათვის, კერძოდ:

საქმის მასალებით დადგენილია:

2010 წლის 2 აგვისტოს ქ. გარდაბანში საკუთარი ავტომანქანით გადაადგილებისას ლ. გ-ი საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევის მოტივით გააჩერა გარდაბნის რაიონული პოლიციის უბნის ინსპექტორ-გამომძიებელმა. საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილის შესაბამისად ლ. გ-ი დაჯარიმდა 50 ლარით. რომელიც მან გადაიხადა 2010 წლის 2 სექტემბერს.

2010 წლის 7 სექტემბრის №... შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს დადგენილებით საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 290-ე და 125-ე მუხლის მე-7 ნაწილის თანახმად საჯარიმო თანხის კანონით დადგენილ ვადაში გადაუხდელობის გამო მას დაეკისრა საურავის – 150 ლარის გადახდა.

2010 წლის 12 ოქტომბრის შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის ქვემო ქართლის სამმართველოს №... დადგენილებით ლ. გ-ს საურავის გადაუხდელობის გამო ჩამოერთვა მართვის უფლება 2010 წლის 2 ოქტომბრიდან 1 წლის ვადით, თუმცა დადგენილება ლ. გ-ს არ ჩაბარებია და მისთვის არ უცნობებიათ მართვის მოწმობის ჩამორთმევის ფაქტის შესახებ.

2011 წლის 21 მაისს მოსარჩელე ლ. გ-ი საკუთარი ავტომანქანით გადაადგილებისას კვლავ გააჩერა გარდაბნის რაიონის უბნის ინსპექტორმა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად ლ. გ-ი მართვის უფლების არ ქონის გამო დააჯარიმა 200 ლარით.

კასატორის მტკიცება ეფუძნება შემდეგს, რომ მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით, სპეციალური უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილების აღსრულების წესს განსაზღვრავს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 299-ე, 303-ე მუხლები, ხოლო კოდექსის 287-ე მუხლი ზოგადი ხასიათისაა და ეხება ზოგადად ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის საფუძველზე გამოცემული დადგენილებების აღსრულებას. სპეციალური უფლების ჩამორთმევის შესახებ ადმინისტრაციული სახდელი თავისი შინაარსით განსხვავდება სხვა სახდელებისაგან და წარმოადგენს პირის სამოქალაქო უფლების შეზღუდვას. საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 283-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის, მე-300 მუხლის 1-ლი და მე-2 ნაწილების, 303-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილება ძალაში შედის და აღსრულდება გამოტანის მომენტიდან, რის შემდეგაც შეზღუდვის ვადის შესაბამისად პირი ითვლება უფლება ჩამორთმეულად. ამ შემთხვევაში არ უნდა გავრცელდეს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე ზოგადი ნორმით მითითებული აღსრულების 6-თვიანი ვადა, რადგან მართვის მოწმობის ფიზიკურად ჩამორთმევა კი არ ზღუდავს პირის უფლებას, არამედ დადგენილება ამ უფლების ჩამორთმევის შესახებ, რაც გარკვეული ვადითაა გამოცემული და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 121-ე მუხლით დაჯარიმების შემთხვევაში იმპერატიულ მოთხოვნას წარმოადგენს. ამ შემთხვევაში მტკიცებულების ძალა აქვს სწორედ უფლების ჩამორთმევის ფაქტის არსებობას და არა მართვის მოწმობის ჩამორთმევას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სადავო საკითხის სწორი სამართლებრივი შეფასებისთვის უნდა გაანალიზდეს იმ

ნორმათა დანაწესები, რომელიც კონკრეტულ სადავო სამართალდარღვევას, კერძოდ: ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევითა კოდექსის 121.1, 268.2, 283.1, 283.5, 287-ე, მე-300, 303.1 მუხლების საფუძველზე აწესრიგებს ადმინისტრაციული სახდელის დაკისრებისა და აღსრულების წესს.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს ქვემდგომი ინსტანციის სასამართლოების დასკვნას, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევითა კოდექსის 121-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის მაკვალიფიცირებელ გარემოებას წარმოადგენს მისი ჩადენა მართვის უფლების აკრძალვის პერიოდში. მოცემულ შემთხვევაში მართვის უფლება ლ. გ-ს ერთი წლით ჩამორთმეული ჰქონდა 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილებით იმავე წლის 2 ოქტომბრიდან, თუმცა აღნიშნული დადგენილება მას არ ჩაბარებია და არ აღსრულებულა კანონით დადგენილი წესით და ვადაში. საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევითა კოდექსის 287-ე მუხლი გამორიცხავს დადგენილების აღსრულებას, თუ მისი გამოტანიდან გასულია 6 თვე. განსახილველ შემთხვევაში დადგენილია, რომ 2011 წლის 21 მაისისათვის ლ. გ-ის მიმართ გამოცემული დადგენილება მართვის უფლების ჩამორთმევის თაობაზე აღსრულებული არ ყოფილა.

საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება კასატორის მოსაზრებას, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევითა კოდექსის 121-ე მუხლის საფუძველზე ჯარიმდება პირი, რომელსაც ჩამორთმეული აქვს მართვის უფლება, ანუ, სამართლებრივი შედეგი მოჰყვება მართვის უფლების ჩამორთმევის ფაქტს და არა იმ გარემოებას ფიზიკურად მძღოლს ჩამორთმეული აქვს თუ არა მართვის მოწმობა. შესაბამისად, გამოვლინდება რა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა, რომ ავტომანქანას მართავდა პირი, რომელსაც ჩამორთმეული აქვს მართვის უფლება და შინაგან საქმეთა სამინისტროს ბაზაში ფიქსირდება მართვის უფლების ჩამორთმევის ფაქტი, იგი ჯარიმდება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევითა კოდექსის 121-ე მუხლის შესაბამისად, შემდეგ გარემოებათა გამო: საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევითა კოდექსის 121-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის პირი ჯარიმდება სატრანსპორტო საშუალების მართვისას, როდესაც: ა) მართვის უფლება საერთოდ არ აქვს, ან ბ) მართვის უფლება ჩამორთმეული აქვს სხვა დარღვევებისათვის. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევითა კოდექსის 303-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის იმპერატიული დანაწესით, სატრანსპორტო საშუალება-

თა მძლოლები ჩაითვლებიან სპეციალურ უფლებჩამორთმეუ-
ლად ამ უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილების გამო-
ტანის დლიდან. განსახილველ შემთხვევაში ლ. გ-ს მართვის უფ-
ლება ჩამოართვეს 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილებით.
დადგენილებაში უფლების ჩამორთმევის თარიღად მიეთითა
იმავე წლის 2 ოქტომბერი. საკასაციო სასამართლოს, მიუხედა-
ვად იმისა, რომ მოკლებულია შესაძლებლობას სამართლებრი-
ვი დასკვნა გამოიტანოს 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენი-
ლების კანონიერების თაობაზე, აღნიშნული არ წარმოადგენს
საკასაციო საჩივრის მოტივს და საკასაციო სასამართლო შეზო-
ჭილია საკასაციო საჩივრის ფარგლებით, წინამდებარე საქმის
სამართლებრივი მნიშვნელობიდან გამომდინარე აუცილებლად
მიაჩნია, იმსჯელოს ადმინისტრაციული ორგანოების მანკიერ
პრაქტიკაზე, რომელსაც ტენდენციის სახე მიეცა ბოლო წლე-
ბის განმავლობაში, როცა ადმინისტრაციული ორგანო გადაწ-
ყვეტილების მიღებისას მისი სამართლებრივი შედეგის დადგო-
მას განსაზღვრავს უკანა თარიღით, რაც არაერთხელ გამხდარა
საკასაციო სასამართლოს შეფასების საგანი, კერძოდ, აღნიშ-
ნული საკითხის შეფასებისას საკასაციო სასამართლო ეყრდნობა
საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-
მეთა პალატის 2010 წლის 16 მარტის განჩინებაში, საქმეზე №ბს-
1580-1509(კ-09) საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სარ-
ჩელისა გამო მოპასუხის ა. რ-შვილის მიმართ, დაკავშირებით
ჩამოყალიბებულ სამართლებრივ შეფასებებსა და დასკვნებს,
კერძოდ:

„საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაცი-
ული სამართლის კანონმდებლობა ინდივიდუალური ადმინის-
ტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ძალაში შესვლას არაორაზ-
როვნად და მკაფიოდ უკავშირებს ინდივიდუალური ადმინის-
ტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ოფიციალურ გაცნობას /ზო-
გადი ადმინისტრაციული კოდექსის 58-ე მუხლი/, რაც ნიშნავს,
რომ აქტით განსაზღვრული მოწესრიგება, სამართლებრივი შე-
დეგი შესასრულებლად სავალდებულო ძალას იძენს მხოლოდ
ადრესატისათვის აქტის გადაცემის შემთხვევაში. ამდენად, სა-
მართლებრივი აქტით უნდა განისაზღვროს ადრესატის აქტის
გამოცემის თარიღის შემდგომი სამართლებრივი მდგომარეობა
(უფლება-მოვალეობების დადასტურება, დაწესება, შეცვლა,
შენწყვეტა). განსახილველ შემთხვევაში საქართველოს თავდაც-
ვის მინისტრის ბრძანებით ადრესატისათვის სამართლებრივი
შედეგის დადგომის უკანა თარიღით (15 დღით ადრე) განსაზ-
ღვრა ეწინააღმდეგება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის

მიზანს, რომელიც მდგომარეობს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სამი მნიშვნელოვანი ამოცანის: 1. ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების; 2. კანონის უზენაესობის და 3. საჯარო ინტერესების თითოეულ გადაწყვეტილებასა თუ მოქმედებაში, ერთობლივად უზრუნველყოფაში.

აღნიშნული მიზნის მიღწევას ემსახურება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის პრინციპებისა და უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტების დადგენა.

ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით განსაზღვრული სამართლებრივი შედეგისათვის უკუძალის მიცემა იმ პირობებში, როცა არათუ დასაბუთებული, აღნიშნულიც კი არ არის აღმატებული საჯარო ინტერესის თაობაზე, რის გამოც ფიზიკური პირის – სამხედრო მოსამსახურის სამართლებრივი მდგომარეობა განისაზღვრა 15 დღით უკანა თარიღით. უფრო მეტიც, ვინაიდან კონტრაქტის 7.3. მუხლით განსაზღვრული ჯარიმის თანხის გადახდის ვალდებულების დაწყების ვადის დენა პირდაპირ არის მიბმული კონტრაქტის შეწყვეტის თარიღის იურიდიულ ფაქტთან, თვალსაჩინო ხდება პირის სამართლებრივი მდგომარეობის უკიდურესი სიმძიმე, რაც უხეშად ეწინააღმდეგება ადმინისტრაციული სამართლის კანონიერების, კანონის წინაშე თანასწორობის, კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობისა და კანონიერი ნდობის პრინციპებს“.

„საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული ორგანოების თანამდებობის პირების მხრიდან ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტებით პირის სამართლებრივი მდგომარეობის უკანა თარიღით დაუსაბუთებელი განსაზღვრა, როგორც კანონსწინააღმდეგო და სამართლის პრინციპების უგულებელყოფით პრაქტიკის დამკვიდრების ტენდენცია, მიუკერძოებელ და ობიექტურ სასამართლო კონტროლს ექვემდებარება, რაც განსახილველ შემთხვევაში სრულებით უზრუნველყოფილია პირველი და სააპელაციო ინსტანციის სასამართლოების მიერ. ამდენად, იმ ვითარებაში, როცა: 1. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით, კონკრეტულ საჯარო ინტერესზე მითითების დაუსაბუთებლად, პირის სამართლებრივი მდგომარეობა განისაზღვრა უკანა თარიღით;

2. საქმის მასალებით მოსარჩელემ ვერ უზრუნველყო რა მინისტრის ბრძანების ადრესატისათვის ოფიციალური გაცნობის შესახებ სათანადო მტკიცებულების წარმოდგენა /ასეთად ვერ ჩაითვლება 2007 წლის 2 ივლისის ე.წ. გაცნობის ფურცელი, რამდენადაც ბრძანება გამოიცა 15 დღის შემდეგ/, მოპასუხის მხრი-

დან კონტრაქტის 7.3. მუხლით განსაზღვრული ჯარიმის გადახდის ვადის დარღვევის ფაქტი ვერ იქნება დადგენილი“.

2. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ დოქტრინის მიხედვით ყოველი პროცესუალური კანონმდებლობა აირეკლავს და ითვალისწინებს შესაბამისი დარგის მატერიალური კანონმდებლობის ინსტიტუტებს, პრინციპებს, მიზანს. მატერიალურსამართლებრივი თვალსაზრისით კანონმდებელი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა და ზოგად ადმინისტრაციულ კოდექსებში ამკვიდრებს ადმინისტრაციული წარმოების განსხვავებულ სახესა და განსხვავებულ პროცედურას, მმართველობითი ფუნქციის სპეციფიკიდან გამომდინარე. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა თაობაზე ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტების გამოცემის, ძალაში შესვლისა და აღსრულებისას, გამოიყენება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით განსაზღვრული პროცედურა, თუმცა აღნიშნული არ გულისხმობს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეების წარმოება შესაძლებელია ეწინააღმდეგებოდეს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით განსაზღვრულ ძირითად პრინციპებს. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა სამართალი ადმინისტრაციული სამართლის კერძო, განსაკუთრებული ნაწილია, შესაბამისად ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ნორმების გამოყენება-განმარტება უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ უნდა ხდებოდეს ადმინისტრაციული სამართლის უმნიშვნელოვანესი პრინციპების ზედმიწევნით დაცვის საფუძველზე. კანონმდებლობის „არანინააღმდეგობრიობის“ პრინციპი კი განაპირობებს კანონმდებლობას, როგორც ჰარმონიულ ურთიერთობას, რომელიც თავისუფალი იქნება შიდა წინააღმდეგობებისაგან. სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპი აწესებს კანონის ნორმების ერთმანეთთან ისე შეხამების ვალდებულებას, რომ ესა თუ ის მოქალაქე არ აღმოჩნდეს დაუცველი ურთიერთსაწინააღმდეგო მოვალეობისაგან.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი თავისი იურიდიული ბუნებით რეპრესიული ტიპის საკანონმდებლო აქტია, აღნიშნულისაგან პრინციპულად განსხვავებული ანუ ადმინისტრაციასთან მიმართებაში მოქალაქეთა უფლებებზე დაფუძნებულ კანონმდებლობას წარმოადგენს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, რომლის მიზანია უზრუნველყოს ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ ადამიანის უფლებების და თავისუფლებების, საჯარო ინტერესებისა და კანონის უზენაესობის დაცვა. ზოგადი

ადმინისტრაციული კოდექსი ადგენს განსაზღვრულ ფორმალურ საერთო წესს ადმინისტრაციულ ორგანოთათვის, რომელიც დაცული უნდა იქნეს ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემის, ჩაბარებისა და აღსრულებისას.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 268-ე მუხლით განსაზღვრულია საქმეზე მიღებული დადგენილების გამოცხადების, დადგენილების ასლის ჩაბარების ან გაგზავნის წესები, კერძოდ, დადგენილების ასლი 3 დღის ვადაში უნდა ჩაბარდეს ან გაეგზავნოს ადრესატს. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 268-ე მუხლის მე-3 ნაწილით განსაზღვრულია ადმინისტრაციული ორგანოს დისკრეციული უფლებამოსილება ადრესატისათვის საურავის დარიცხვის შესახებ დადგენილების ასლის ჩაბარების ან გაგზავნის თაობაზე, თუ საურავის დარიცხვის თაობაზე დამრღვევისათვის ან ამ კოდექსით განსაზღვრულ შემთხვევებში ავტოსატრანსპორტო საშუალების მესაკუთრისათვის ცნობილი გახდა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 242-ე მუხლის მე-2 და მე-4 ნაწილებით გათვალისწინებული საჯარიმო ქვითრის ჩაბარებისთანავე.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 54-ე მუხლი განსაზღვრავს ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტის ძალაში შესვლის პირობებს. კერძოდ, აქტის ძალაში შესვლა დაკავშირებულია დადგენილი წესით მხარისათვის გაცნობასთან ან სათანადო წესით გამოქვეყნებასთან თუ კანონით სხვა რამ არ არის განსაზღვრული. ამავე მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, ინდივიდუალური აქტის ძალაში შესვლა გამოქვეყნებამდე ან ოფიციალურად გაცნობამდე შესაძლებელია, როდესაც არსებითი ზიანის საფრთხე ემუქრება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივ ინტერესებს, დანაშაულის აღკვეთას ან გახსნას, პირის კანონიერ ინტერესს ან უფლებას. ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 55-58-ე მუხლებით კი განსაზღვრულია მხარისათვის აქტის ოფიციალური გაცნობის, ფოსტით გაგზავნის, გამოქვეყნებისა და საჯაროდ გაცნობის წესები.

კანონიერი მმართველობის წინაპირობას წარმოადგენს, რომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის აღნიშნული წესები გათვალისწინებული იყოს ადმინისტრაციული სამართლის განსაკუთრებული ნაწილის, მათ შორის, საჯარიმო სამართლის მომწესრიგებელ კანონმდებლობაში. მართალია, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 303-ე მუხლი მართვის უფლების ჩამორთმევას უკავშირებს დადგენილების გამოტანის მომენტს, მაგრამ აღნიშნული არ ათავისუფლებს ადმინისტრაცი-

ულ ორგანოს დადგენილების მხარისათვის გაგზავნის ან გაცნობის ვალდებულებისაგან, რაც დადგენილია კოდექს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 268-ე მუხლის მე-2 ნაწილით. მეტიც, საქმეში არსებული მასალებით ირკვევა, რომ ლ. გ-ი 2011 წლის 21 მაისამდე, 2 მაისს დაჯარიმდა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის მე-6 ნაწილით, დაჯარიმებისას მისთვის მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილების არსებობის თაობაზე არ უცნობებიათ. რაც ცხადყოფს, რომ მოხელე პოლიციელი სრულყოფილად არ იცნობდა ლ. გ-ის სამართალდარღვევათა ისტორიას, მაშინ, როცა შესაბამის მონაცემთა ბაზაში მართვის უფლების ჩამორთმევის თაობაზე ფიქსირებული უნდა ყოფილიყო და მოხელე-პოლიციელი ვალდებული იყო ყველა ფაქტობრივი გარემოება გაეთვალისწინებინა, რასაც მოცემული საქმის მტკიცებულებების ანალიზიდან გამომდინარე სრულიად განსხვავებული სამართლებრივი შედეგი მოჰყვებოდა. უფრო მეტიც, 2012 წლის 21 მაისის საჯარიმო ქვითრის მიხედვით ლ. გ-ისათვის მართვის უფლების ჩამორთმევის თაობაზე დადგენილების გამოცემის თარიღად მითითებულია 2011 წლის 10 თებერვალი, საქმის მასალებით კი ირკვევა, რომ ასეთი დადგენილება საერთოდ არ არსებობდა და საჯარიმო ქვითრის შეესებისას დაშვებული იყო ფაქტობრივი შეცდომა. აღნიშნული დარღვევები მიუთითებს, რომ როგორც 2011 წლის 2 მაისის, ასევე, 2011 წლის 21 მაისის სამართალდარღვევის გარემოებები კვალიფიციურად არ ყოფილა გამოკვლეული და მოხელე-პოლიციელებმა ვერ გამოიჩინეს სათანადო გულისხმიერება და პროფესიული კვალიფიკაცია კანონით დადგენილი მოვალეობებისადმი.

3. საკასაციო სასამართლო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ძალაში შესვლის ინსტიტუტთან დაკავშირებით განმარტავს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ადრესატისათვის გაცნობის ფორმების გამოყენება დაკავშირებულია ადმინისტრაციული წარმოების ფორმებთან და ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ადრესატთა რაოდენობასთან, ასევე მოწესრიგებული სამართლებრივი ურთიერთობის მნიშვნელობის ხარისხთან. ოფიციალურობის თვალსაზრისით ეს სამივე ფორმა თანაბარი სამართლებრივი ძალის მატარებელია და თანაბარ სამართლებრივ შედეგებს იწვევს. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მხარისათვის ოფიციალური გაცნობის მოთხოვნა არის ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის იმპერატიული ნორმა. კოდექსის ეს მოთხოვნა გამომდინარე-

ობს იქედან, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოქვეყნება, მისი ადრესატისათვის გაცნობა არის ფინალი ადმინისტრაციული წარმოებისა და მისი შედეგი – ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი – ძალაში შედის მხარისათვის ოფიციალური გაცნობით ((სზაკ-ის 54-ე მუხლი); ასევე გასათვალისწინებელია ის, რომ კანონმდებლობით შესაძლებელია მისი ძალაში შესვლის სხვა ვადები იყოს დადგენილი). ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ძალაში შესვლის ზუსტი დროის განსაზღვრა მნიშვნელოვანია აქტის მიმართ საჩივრის და სარჩელის შეტანისათვის კანონით დადგენილი ვადების დასაცავად. სწორედ, ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ძალაში შესვლის ანუ მხარისათვის კანონით დადგენილი წესით გაცნობისთანავე იწყება მისი გასაჩივრების (სარჩელის შეტანის) ვადების ათვლა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ოფიციალური გაცნობა წარმოადგენს არა მარტო აქტის კანონიერების კრიტერიუმს, არამედ მისი არსებობის წინაპირობას. როგორც საკანონმდებლო აქტი მისი ოფიციალური გამოქვეყნებით შედის ძალაში, ასევე ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტიც იქნეს შესასრულებლად სავალდებულო ძალას მისი ადრესატისათვის ოფიციალური გაცნობით.

თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი მიმართულია რამდენიმე ადრესატის მიმართ, აუცილებელია თითოეული მათგანისათვის მისი ოფიციალური გაცნობა. აქიდან გამომდინარე შესაძლებელია თითოეული პირის მიმართ ძალაში შესვლის სხვადასხვა ვადები გვექონდეს სახეზე. ამან შეიძლება კონკრეტულ შემთხვევაში გარკვეული პრობლემები წარმოშვას, მაგრამ მიუხედავად ამისა, შეუძლებელია პირს მოეთხოვოს მისთვის ჯერ კიდევ უცნობი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულება. ასეთი შემთხვევების თავიდან აცილებას ემსახურება ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 55-ე მუხლში მოცემული მოწესრიგება. თუმცა ეს მუხლი გამოიყენება მაშინ, როდესაც ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი ეხება 50-ზე მეტ პირს.

ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ოფიციალური გაცნობის პროცესში ყურადღება უნდა მიექცეს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 55-ე – 58-ე მუხლების და სპეციალურ კანონებში მოცემული დანაწესების თავისებუ-

რებებს. ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მხარისათვის გადაცემის კანონით განსაზღვრული ფორმის დაუცველობა ყოველთვის არ აბრკოლებს მის ძალაში შესვლას, არამედ აქტს ხდის უკანონოს. ასე, მაგ., თუ წერილობითი ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მხარისათვის ზეპირი ფორმით გაცნობა მოხდა, ასეთი აქტი მისი მხარისათვის გაცნობის კანონით დადგენილი წესის დარღვევის გამო არის უკანონო, მაგრამ მიუხედავად ამისა, რამდენადაც მოხდა ადრესატისათვის მისი ოფიციალური გაცნობა, ის შეიძენს შესასრულებლად სავალდებულო ძალას. მაგრამ, თუ კანონით გათვალისწინებული აქტის მხარისათვის ინდივიდუალური გადაცემის მიუხედავად (სზაკ-ის 58-ე მუხლის შესაბამისად) მოხდება მისი საჯაროდ გამოცხადების გზით გაცნობა, ამ შემთხვევაში თვითონ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ოფიციალური გაცნობის ფორმა არის უკანონო და ამდენად ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არ შედის ძალაში, ანუ აქტი მხარისათვის შესასრულებლად სავალდებულო ძალის მატარებელი არ არის.

ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მხარისათვის გაცნობის პროცესში არსებითია შემდეგი გარემოება:

– მხარისათვის მისი გაცნობა უნდა ატარებდეს ინდივიდუალურ ხასიათს, ანუ კონკრეტულად უნდა იყოს ადრესატი მითითებული, რამდენადაც ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გაცნობა ეს არის ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან ისეთი ცალმხრივი ნების გამოვლენა, რომელიც საჭიროებს მეორე მხარის მიერ მიღებას, შესაბამისად მოქმედებს სამოქალაქო სამართლის ნორმები მისი ნამდვილობის დასადგენად.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ძალაში შესვლის ინსტიტუტი პირდაპირ კავშირშია აქტის აღსრულების ინსტიტუტთან, ვინაიდან ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტის აღსრულება არის ადმინისტრაციული წარმოების მნიშვნელოვანი სტადია. ადმინისტრაციული წარმოების საფუძველზე მიღებული გადაწყვეტილების შედეგები ვლინდება მის აღსრულებაში. აღსრულების ცნების ქვეშ მოიაზრება მოქალაქის ან სხვა სამართლის სუბიექტების საჯარო-სამართლებრივი ვალდებულებების იძულების წესით განხორციელების შესაძლებლობა. კანონით მკაცრად განსაზღვრული საგამონაკლისო შემთხვევების გარდა, დაუშვებელია ინდივიდუალურ ადმი-

ნისტრაციულ-სამართლებრივ აქტის აღსრულების დაწყება, თუ იგი ადრესატს არ ჩაბარდა კანონით დადგენილი წესით.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამოვლენა და შესაბამისი სახდელის შეფარდება ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ფორმით ხორციელდება და მისი გაცნობა ადრესატისათვის განეკუთვნება ნორმატიულად გარანტირებულ უფლებას – გააჩნდეს კანონიერი მოლოდინი აქტის აღსრულების სტადიაში გადაზრდამდე დაკისრებული ვალდებულების გაცნობისა და გასაჩივრების უფლების გამოყენებასთან დაკავშირებით.

განსახილველი სამართალურთიერთობის შეფასებისას საკასაციო სასამართლო იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს დასკვნას, რომ ლ. გ-ისათვის არ იყო ცნობილი მართვის უფლების აკრძალვის შესახებ. მართვის უფლების თაობაზე დადგენილება არ ჩაბარებია ადრესატს და იგი არ აღსრულებულა კანონით დადგენილი წესით. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-300 მუხლის 1-ლი ნაწილის თანახმად, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანოს დადგენილება სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ აღსრულებდა მძღოლის მოწმობის ჩამორთმევით. შესაბამისად, ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო არა მხოლოდ გაეგზავნა დადგენილების ასლი ლ. გ-ისათვის, არამედ მე-300 მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად აღესრულებინა კიდევ დადგენილება მართვის მოწმობის ჩამორთმევით. ფაქტობრივად ლ. გ-ისათვის მართვის მოწმობის ჩამორთმევა მოხდა 2011 წლის 21 მაისს. ამ მომენტისათვის კი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე მუხლით განსაზღვრული დადგენილების აღსრულების ექვს თვიანი ვადა უკვე გასული, ხოლო 2010 წლის 12 ოქტომბრის დადგენილება აღსასრულებლად ხანდაზმული იყო.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის განმარტებას, რომ კონკრეტულ შემთხვევაში არ უნდა გავრცელდეს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე ზოგადი ნორმით განსაზღვრული დადგენილების აღსრულების ექვს თვიანი ვადა, რადგან მართვის მოწმობის ფიზიკურად ჩამორთმევა კი არ ზღუდავს პირის უფლებას, არამედ დადგენილება ამ უფლების ჩამორთმევის შესახებ, ამასთანავე, კასატორის მოსაზრებით, გასათვალისწინებელია ის ფაქტიც, რომ მოქმედი კანონმდებლობა მძღოლს მართვის მოწმობის ტარებას აღარ ავალდებულებს.

აღნიშნულ არგუმენტთან დაკავშირებით საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექ-

სის 5.1 მუხლში რეგლამენტირებული ადმინისტრაციული ორგანოს უფლებამოსილების კანონის ფარგლებში განხორციელების სავალდებულო პრინციპი, რომლის თანახმად ადმინისტრაციულ ორგანოს ეკრძალება კანონმდებლობის მოთხოვნათა საწინააღმდეგოდ განახორციელოს რაიმე ქმედება. ასევე, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-8 მუხლის მიხედვით ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეების წარმოება ხორციელდება კანონის მკაცრი დაცვის საფუძველზე. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსით დადგენილი სახდელების, მათ შორის, მართვის უფლების ჩამორთმევის მიზანს წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩამდენის აღზრდა კანონების დაცვის, საერთო ცხოვრების წესების პატივისცემის სულისკვეთებით, აგრეთვე როგორც თვით სამართალდამრღვევის, ისე სხვა პირთა მიერ ახალი სამართალდარღვევების ჩამდენის აცილება. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 283.1 მუხლი განსაზღვრავს ადმინისტრაციული სახდელების დადების შესახებ დადგენილების აღსრულებას მისი გამოტანის მომენტიდან, ხოლო მე-5 ნაწილის მიხედვით დადგენილების გამომტანი ორგანოს ვალდებულებას წარმოადგენს – აღსრულოს მის მიერ გამოცემული აქტი. ამასთანავე, მე-300 მუხლით განსაზღვრულია როგორ უნდა აღსრულდეს დადგენილება, რომლითაც პირს ადმინისტრაციული სახდელის სახით შეეფარდა მართვის უფლების ჩამორთმევა და იმპერატიულად არის დადგენილი, რომ დადგენილება სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ აღსრულება მძღოლის მოწმობის ჩამორთმევით, უფრო მეტიც, ამავე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებულია იძულებითი წესით მოწმობის ჩამორთმევა, როცა მძღოლი, რომელსაც უკვე ჩამორთმეული აქვს მართვის უფლება, თავს არიდებს მოწმობის ჩაბარებას. შესაბამისად, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ 303-ე მუხლით დადგენილი სპეციალური უფლების – სატრანსპორტო საშუალებათა მძღოლებისათვის უფლების ჩამორთმევის ვადის გამოანგარიშებისათვის დადგენილი წესი არ აქარწყლებს ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულებას, რომ კანონით დადგენილი წესით და დადგენილ ვადაში მოახდინოს მის მიერ გამოცემული დადგენილების აღსრულება.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე მუხლი განსაზღვრავს ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ დადგენილების აღსრულების ხანდაზმულობის ვადას. სადავო არ არის ფაქტი, რომ რეალურად ლ. გ-ისათვის, როგორც

დადგენილების არსებობის შესახებ შეტყობინება, აგრეთვე მართვის მოწმობის ჩამორთმევა განხორციელდა 2011 წლის 21 მაისს, მაშინ როდესაც დადგენილების გამოტანიდან გასული იყო ექვს თვეზე მეტი, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 287-ე მუხლის თანახმად კი დადგენილება აღსასრულებლად იყო ხანდაზმული და აღარ ექვემდებარებოდა აღსრულებას.

ის, რომ მოქმედი კანონმდებლობის მიხედვით მძღოლის მოწმობის ტარება სავალდებულო აღარ არის, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ თანამედროვე ადმინისტრირება გულისხმობს უფლებამოსილებათა განხორციელებისას ტექნოლოგიური მიღწევების დანერგვა-გამოყენებას, შესაბამისად შსს სპეციალური ელექტრონულ მონაცემთა ბაზების შექმნით და მართვის მოწმობის ტარების ვალდებულების მოხსნით კანონმდებლის მიზანს წარმოადგენს მძღოლების გათავისუფლება ზედმეტი ბიუროკრატიული წნეხისაგან, მმართველობის ეფექტიანი და სწრაფი განხორციელება და არა ფიზიკურად მართვის უფლების მოწმობის ტარებასთან რაიმე სამართლებრივი შედეგის დაკავშირება. ის ფაქტი, რომ კანონმდებლობით მოწმობის ფიზიკურად ტარება არ არის სავალდებულო მძღოლებისათვის, არ ნიშნავს, რომ ადმინისტრაციული ორგანო გათავისუფლებულია კანონის მოთხოვნების შესაბამისად მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილების აღსრულების (მართვის მოწმობის ჩამორთმევა) ვალდებულებისაგან. ამდენად, ხანდაზმულობის ვადის არ გამოყენების წინაპირობად ვერ მიიჩნევა მძღოლის მართვის მოწმობის გარეშე მოძრაობის დაშვების შესაძლებლობა. ეს ორი საკითხი ვერ იქნება ურთიერთდაკავშირებული და ვერ გამოდგება ხანდაზმულობის ვადის გაქარწყლების არგუმენტად.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ დემოკრატიულ საზოგადოებაში პირის საჯაროსამართლებრივი ვალდებულების განსაზღვრისას კანონმდებლის მიერ გასათვალისწინებელია ნორმატიული, სოციალური და სხვა ხასიათის შეზღუდვები, მათ შორის ქვეყანაში არსებული კონკრეტული სამართლებრივი რეალობა. მართვის უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილება თავის ბუნებით მიეკუთვნება შემზღუდველი (ამკრძალავი) აქტების სახეს, რომელიც პირის სამართლებრივ მდგომარეობას ამძიმებს კონკრეტული უფლებით სარგებლობის აკრძალვით, შესაბამისად, მნიშვნელოვანია, ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ პროცედურული მოქმედებების ჩატარების ვალდებულება ემსახურებოდეს კერძო ინტერესის – ადამიანის უფ-

ლების მაქსიმალური დაცვის უზრუნველყოფას. წინააღმდეგ შემთხვევაში, ირღვევა ადმინისტრაციული სამართლის ასევე უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტი – კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი. კანონიერი მართველობა, უპირველეს ყოვლისა ორიენტირებული უნდა იყოს პირის სუბიექტური უფლებების დაცვაზე. ხოლო კანონდარღვევის შემთხვევაში უნდა უზრუნველყოფდეს პირისათვის მისი სასამართლოს წესით გასაჩივრების შესაძლებლობას. ადმინისტრაციული ორგანოების მხრიდან მატერიალური და პროცესუალური ნორმების სწორი გაგება-გამოყენება უშუალო კავშირშია ადამიანის, როგორც მატერიალური, ასევე პროცედურული უფლებების უზრუნველყოფასთან, მმართველობის კანონიერებისა და კანონიერი ნდობის უფლების პრინციპების განხორციელებასთან.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მართვის უფლების შესახებ დადგენილების გამოტანის შემდეგ უფლებამოსილი ადმინისტრაციული ორგანოების ვალდებულებას წარმოადგენს კანონით დადგენილ ვადაში და წესით გააცნოს ადრესატს უფლების ჩამორთმევის შესახებ დადგენილება და აღასრულოს იგი. კერძოდ:

- ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 268-ე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, დადგენილების გამომტანი ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია დადგენილების ასლი 3 დღის ვადაში ჩააბაროს ან გაუგზავნოს ადრესატს;

- ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 283-ე მუხლის 1-ლი და მე-5 მუხლების თანახმად ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებულია დადგენილება მიაქციოს აღსასრულებლად;

- ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-300 მუხლის თანახმად, დადგენილება უნდა აღსრულდეს მძღოლის მოწმობის ჩამორთმევით.

ამდენად, სადავო ურთიერთობაში კანონით დადგენილი ვალდებულება ადმინისტრაციული ორგანოს მხრიდან არ შესრულებულა.

4. საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალი აწესრიგებს მოქალაქისა და მმართველობის ორგანოს შორის წარმოშობილ ურთიერთობებს. ადმინისტრაციული კანონმდებლობით განისაზღვრება არა მხოლოდ მოქალაქის უფლებები, აგრეთვე ვალდებულებები მმართველობის ორგანოებთან მიმართებით. ადმინისტრაციულ სამართალში სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპიდან გამომდინარე, მოქმე-

დებს სამოქალაქო სამართალში დამკვიდრებული კეთილსინდისიერების პრინციპი, რომელიც თანაბრად ვრცელდება ადმინისტრაციულ ორგანოებსა და მოქალაქეებზე და ავალდებულებს მათ ჯეროვანი ყურადღებით მოეკიდონ კანონით დადგენილ უფლება-მოვალეობებს. ყოველი პირი ვალდებულია გაითვალისწინოს გარემოებები, რომლებიც მისთვის ცნობილია ან უნდა ყოფილიყო ცნობილი, სათანადო გულისხმიერების გამოჩენის შემთხვევაში. განსახილველ შემთხვევაში, ლ. გ-ისათვის ცნობილი იყო ჯარიმით დაკისრებული თანხის კანონით დადგენილ – 30 დღის ვადაში გადახდის ვალდებულების შესახებ, შესაბამისად, როდესაც მან ჯარიმის გადახდის ვადას გადააცილა, უნდა ჰქონოდა ვარაუდი იმისა, რომ ვადის გადაცილებას შედეგად მოჰყვებოდა ადმინისტრაციულ ორგანოთა კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებები.

სამართლებრივი სახელმწიფოს პრინციპიდან გამომდინარეობს აგრეთვე კანონიერი ნდობის პრინციპი, რომელიც კრძალავს ისეთ მმართველობით საქმიანობას, რომელიც თავის მხრივ კანონიერია, მაგრამ ინვესტს მისი ადრესატის კანონიერი ნდობის უფლების იგნორირებას. ამ შემთხვევაში თანაზომიერების პრინციპის გათვალისწინებით მოქალაქის ნდობა მმართველობის ორგანოს ქმედებაზე უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ის ინტერესი, რომელსაც იცავს ადმინისტრაციული ორგანო.

კანონით გათვალისწინებულია პასუხისმგებლობა საქართველოს საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის შესახებ კანონმდებლობის დარღვევისათვის, კერძოდ, 45-ე მუხლის მიხედვით: საქართველოს საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფის შესახებ კანონმდებლობის დარღვევა ინვესტს დისციპლინურ, სისხლის სამართლისა და ადმინისტრაციულ პასუხისმგებლობას დადგენილი წესით.

საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ მითითებული საკანონმდებლო აქტით კანონმდებელი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის მონაწილე მძღოლს, ავალებს რა საგზაო მოძრაობის კანონით დადგენილი წესების დაცვას და ითვალისწინებს ადეკვატური პასუხისმგებლობის ზომებს, განიხილავს მას, როგორც საგზაო-სატრანსპორტო მოძრაობის კანონიერების უზრუნველყოფის კეთილსინდისიერ თანამონაწილედ, რაც საპოლიციო ორგანოების საქმიანობისა და საჯარო წესრიგისა და კანონიერების დაცვაში ხელშეწყობას გულისხმობს.

საკასაციო სასამართლო მითითებული ნორმატიული აქტის ანალიზიდან გამომდინარე, განმარტავს, რომ საგზაო-სატრანსპორტო მოძრაობის მონაწილე მძღოლის მიერ წესების იგნო-

რირების სამართალდარღვევად მიჩნევის და მისი სანქციების დადგენით, კანონმდებელი პასუხობს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კოდექსის 1-ლი მუხლით განსაზღვრული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობის ამოცანებს, რომლის მიხედვით ასეთს წარმოადგენს: „მმართველობის დადგენილი წესის, სახელმწიფო და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა, სამართალდარღვევათა თავიდან აცილების უზრუნველყოფა, მოქალაქეთა აღზრდა საქართველოს კონსტიტუციის, მოქალაქეთა უფლებების, პატივისა და ღირსების, საერთო ცხოვრების წესების პატივისცემის, დაკისრებულ მოვალეობათა შესრულების სულისკვეთებით“.

საგზაო-სატრანსპორტო მოძრაობის მონაწილე მძღოლის მიერ მოძრაობის წესების დარღვევა სწორედ რომ ეწინააღმდეგება ქვეყანაში საჯარო წესრიგს, წარმოადგენს საერთო ცხოვრების წესების უპატივცემულობას, ხელს უშლის კანონიერების დაცვასა და განმტკიცებას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქართველოს სამართლებრივი სახელმწიფოდ ჩამოყალიბება შეუძლებელია მოქალაქეთა საჯარო წესრიგისადმი, კანონისადმი არასწორი დამოკიდებულების, მოქალაქეობრივი უპასუხისმგებლობის პირობებში, ხოლო, სწორი მიდგომებისა და ტრადიციის ჩამოყალიბება საზოგადოების და სახელმწიფო ინსტიტუტების ზრუნვის საგანს უნდა წარმოადგენდეს.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ქვემდგომმა სასამართლოებმა სწორი შეფასება მისცეს საქმის მასალებს, სადავო ურთიერთობის მომწესრიგებელ ნორმატიულ ბაზას და კანონიერად და ობიექტურად გადაწყვიტეს დავა, შესაბამისად არ არსებობს საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილების და სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების სამართლებრივი წინაპირობები.

ამასთან, სსსკ-ის 55-ე მუხლის საფუძველზე მოპასუხე – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარ სამმართველოს უნდა დაეკისროს სასამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული

საპროცესო კოდექსის 1.2, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 55-ე, 257-ე, 410-ე მუხლებით და

და ა დ გ ი ნ ა:

1. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარი სამმართველოს საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;

2. უცვლელად დარჩეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 21 თებერვლის განჩინება;

3. საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს ქვემო ქართლის სამხარეო მთავარ სამმართველოს დაეკისროს სასამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

4. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

დაჯარიმება ავტოსაგზაო სამართალდარღვევის გამო

განჩინება

№ბს-878-860(კ-12)

9 ივლისი, 2013 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

**შემადგენლობა: ნ. წკეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. სილაგაძე**

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა; ავტომანქანის საჯარიმო სადგომზე დგომის ხარჯების გადახდისაგან გათავისუფლება; საპროცესო ხარჯების ანაზღაურება;

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე – ე. თ-ე

მოპასუხე – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი

სამმართველო

მესამე პირი – ი. ვ-ე

სარჩელის სახე: საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა;

სარჩელის საგანი:

1. საქართველოს შინაგან საქმეთა საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 8 მაისის ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა;

2. საპროცესო ხარჯების ანაზღაურება;

3. ავტომანქანის საჯარიმო სადგომზე დგომის ხარჯების გადახდისაგან გათავისუფლება;

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი:

მოსარჩელის განმარტებით, 2011 წლის 08 მაისს საკუთარი ავტომანქანით გადაადგილდებოდა ქ. ქუთაისში, ... ქუჩაზე. ... და ... ქუჩების გადაკვეთასთან, მოხვევის მანევრის შესრულებისას, მას შეეჯახა ... ქუჩაზე საპირისპირო მიმართულებით მოძრაი „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა, რომელიც მოძრაობდა გადაჭარბებული სიჩქარით და არ დემორჩილა შუქნიშნის წითელი ფერით განსაზღვრულ აკრძალვას.

შემთხვევის ადგილზე გამოცხადებულმა საპატრულო პოლიციის წარმომადგენლებმა მოსარჩელე ცნეს სამართალდამრღვევად და დააჯარიმეს 250 ლარით.

მოსარჩელემ ავტო-ტექნიკური და ტრასოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარების მიზნით მიმართა შპს „...“. ექსპერტიზის დასკვნის თანახმად ე. თ-ეს არ დაურღვევია მოძრაობის წესები და ავტოსაგზაო შემთხვევა გამოიწვია ოპელის მარკის ავტომობილის მიერ „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 25.2, 29.1, 32.4 მუხლების დარღვევამ.

სამართლებრივი: მოთხოვნის სამართლებრივ საფუძვლად მოსარჩელემ მიუთითა საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ 25.2, 29.1, 32.4 მუხლები.

მოპასუხე – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარ სამმართველოს შესაგებელი არ წარუდგენია. სასამართლო სხდომაზე შპს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველოს წარმომადგენელმა სარჩელი არ ცნო და განმარტა, რომ მოსარჩელემ დაარღვია საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების წესები – საპირისპირო ზოლიდან მოძრაე ავ-

ტოსატრანსპორტო საშუალებას არ მისცა მანევრის დამთავრების საშუალება, თვითონ კი მოხვევის მანევრი ისე დაიწყო, რომ არ დარწმუნდა მის უსაფრთხოებაში.

მესამე პირის შესაგებელი:

ფაქტობრივი: მესამე პირმა – ი. ვ-ემ სარჩელი არ ცნო, არ დაეთანხმა საქმეში წარმოდგენილ ექსპერტიზის დასკვნას და განმარტა, რომ დასკვნა არის უსაფუძვლო და ტენდენციური, რადგან საგზაო მოძრაობის დაწყების წესები დაარღვია ე. თ-ემ, რასაც შედეგად მოჰყვა ავტომანქანების შეჯახება.

სამართლებრივი: საჯარიმო ქვითარი, როგორც ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საპატრულო პოლიციის უფლებამოსილი თანამდებობის პირის მიერ მისი კომპეტენციის ფარგლებში, საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53.5, 96.1-2 მუხლების მოთხოვნათა სრული დაცვით. საქმეზე დადგენილია და დავას არ იწვევს ის ფაქტი, რომ ე. თ-ეს ნამდვილად აქვს დარღვეული საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის გათვალისწინებული მოძრაობის წესები, რასაც შედეგად მოჰყვა ავტომანქანების შეჯახება. ამდენად, სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი არ ეწინააღმდეგება კანონს, რის გამოც არ არსებობს საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-60 პრიმა მუხლით მისი ბათილად ცნობის საფუძველი.

საქმის გარემოებები:

2011 წლის 8 მაისს მოსარჩელე – ე. თ-ე საკუთარი, „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანით, სახელმწიფო ნომრით – ... – ..., მოძრაობდა ქ. ქუთაისში, ... ქუჩაზე, საიდანაც მოძრაობის გაგრძელებას აპირებდა ... ქუჩის მარცხნივ -... ქუჩის მიმართულებით. ... და ... ქუჩებს შორის მოძრაობის წესებს ანესრიგებს შუენიშანი. ე. თ-ეს მოხვევის მანევრის შესრულებისას შეეჯახა ... ქუჩაზე საპირისპირო მიმართულებით მოძრავი, „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით – ... – ..., რომელსაც მართავდა ი. ვ-ე. „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა თავდაპირველად შეეჯახა „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანის წინა ე.წ. „ბუფერს“, ხოლო შემდეგ გვერდით მდებარე რკინის ბოძს.

საპატრულო პოლიციის წარმომადგენლებმა დაათვალიერეს შემთხვევის ადგილი, ახსნა-განმარტება ჩამოართვეს ავტომანქანების მძღოლებსა და მონშემებს, შეადგინეს საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევის სქემა, ავტოსაგზაო შემთხვევაში სამართალდამრღვევად მიიჩნიეს ე. თ-ე, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის თანახმად დააჯა-

რიმეს 250 ლარის ოდენობით და ჩამოართვეს ავტომანქანა.

2011 წლის 13 მაისს ე. თ-ემ განცხადებით მიმართა შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველოს უფროსს, განმარტა რომ არ ეთანხმებოდა 2011 წლის 8 მაისს საჯარიმო ოქმს და მოითხოვა სათანადო წესით დამონმებული ავტო-საგზაო შემთხვევის საქმის მასალების გადაცემა.

2011 წლის 14 მაისს ე. თ-ეს ასლების სახით გაეგზავნა ელექტრონული საჯარიმო ქვითარი, საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის დათვალეერების სქემა და ახსნა-განმარტებები.

2011 წლის 22 მაისს ე. თ-ემ განცხადებით მიმართა შსს „...“, წარადგინა საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევის მასალების ქსერო ასლები და მოითხოვა შემთხვევის ადგილის ავტოტექნიკური და ავტოტრასოლოგიური ექსპერტიზის ჩატარება. 2011 წლის 30 მაისს შსს „...“ დასკვნის თანახმად ავტოსაგზაო შემთხვევა გამოწვეულია ავტომობილ „ოპელ ვექტრა“-ს მძღოლის, ი. ვ-ის მიერ, რომლის მოქმედება არ შეესაბამებოდა საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ 25.2, 29.1, 32.4 მუხლების მოთხოვნებს. აღნიშნული მუხლებით გათვალისწინებული წესების შესრულების შემთხვევაში საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევას ადგილი არ ექნებოდა; ავტომობილ „მერსედის“ მძღოლის, ე. თ-ის, მოქმედებაში ზემოხსენებული კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა, რომელსაც შეეძლო საგზა-სატრანსპორტო შემთხვევის გამოწვევა, არ აღინიშნებოდა.

2011 წლის 3 ივნისს ე. თ-ემ კვლავ მიმართა შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარ სამმართველოს და მოითხოვა მისთვის ეცნობებინათ საჯარიმო ქვითრის გაუქმების თაობაზე საქმის წაროება რა სტადიაზე იმყოფებოდა.

2011 წლის 6 ივნისს ე. თ-ეს ეცნობა, რომ საჯარიმო ქვითრის გაუქმებასთან დაკავშირებით მას საჩივარი წარდგენილი არ ჰქონია, ასეთი მოთხოვნა განცხადებაში დაფიქსირებული არ ყოფილა და 13 მაისს განცხადებით მხოლოდ საქმის მასალების ასლების გადაცემას ეხებოდა.

2011 წლის 10 ივნისს ე. თ-ემ შსს საპატრულო პოლიციის იმერეთის მთავარ სამმართველოში წარადგინა საჩივარი და მოითხოვა მისი დაჯარიმების თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა და ავტოსატრანსპორტო საშუალების დაბრუნება.

2011 წლის 11 ივნისს იმერეთის მთავარი სამმართველოს პასუხით ე. თ-ეს ეცნობა, რომ მისი საჩივარი 2011 წლის 8 მაისს

შედგენილ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საჯარი-
მო ქვითრის გაუქმებასთან დაკავშირებით განუხილველი დარ-
ჩა, რადგან არ იყო დაცული ადმინისტრაციულ სამართალდარ-
ღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლით განსაზღვრული დადგენი-
ლების გასაჩივრების ათდღიანი ვადა; რაც შეეხება ავტოსატ-
რანსპორტო საშუალების სპეციალური დაცული სადგომიდან
გამოყვანას, ე. თ-ე უნდა გამოცხადებულიყო საპატრულო პო-
ლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველოს
ანალიზისა და მონიტორინგის სამმართველოს სამართალდარ-
ღვევათა აღრიცხვისა და ანალიზის ჯგუფში, სადაც სატრან-
სპორტო საშუალება ჩაბარდებოდა კანონით დადგენილი წესით.

ე. თ-ემ 2011 წლის 14 ივნისს სარჩელი აღძრა სასამართლო-
ში. ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 5 ივლისის გან-
ჩინებით ე. თ-ის სარჩელის გამო აღძრულ ადმინისტრაციულ საქ-
მეში ი. ვ-ე ჩაბმულ იქნა მესამე პირად ადმინისტრაციული საპ-
როცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად.

**საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუ-
ციო/:**

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 20 ივლისის
გადაწყვეტილებით ე. თ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

ე. თ-ეს ჰყავს ავტომანქანა „მერსედესი“ სახელმწიფო ნომ-
რით – ი. ვ-ეს ჰყავს ავტომანქანა „ოპელი“ სახელმწიფო
ნომრით –

ე. თ-ე 2011 წლის 8 მაისს დაახლოებით 11:00 საათზე მოძრა-
ობდა ქ. ქუთაისში ... ქუჩაზე, საიდანაც აპირებდა მოძრაობის
გაგრძელებას ... ქუჩის ხელმარცხნივ ... ქუჩის მიმართულებით.
ე. თ-ე შეჩერდა აღნიშნული გზის მონაკვეთზე, შუქნიშნის წი-
თელ ფერზე და დაელოდა მწვანე ფერის ანთებას, შუქნიშანზე
მწვანე ფერის მაჩვენებლის გააქტიურების შემდეგ ე. თ-ემ გა-
აგრძელა გზა, მივიდა გზაჯვარედინის ცენტრში და დააპირა ...
ქუჩის მიმართულებით მოხვევის მანევრის გაგრძელება. ამავე
დროს საპირისპირო მიმართულებიდან ... ქუჩაზე მოძრაობდა ი.
ვ-ე „ოპელის“ მარკის ავტომანქანით, მათ შორის მოხდა შეჯა-
ხება. კერძოდ, „ოპელის“ მარკის ავტომანქანამ მარცხენა მხა-
რე გაჰკრა „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანის წინა ე.წ. „ბუ-
ფერს“, ასცდა გზას და შეეჯახა რკინის ბოძს. შემთხვევის აღ-
გილზე მივიდა საპატრულო პოლიცია, რომელმაც შეადგინა საგ-
ზაო სატრანსპორტო შემთხვევის სქემა.

საპატრულო პოლიციამ დაათვალიერა შემთხვევის ადგილი,
ახსნა-განმარტება ჩამოართვა მძღოლებსა და მოწმეებს და მა-

თი ანალიზის შედეგად რომ ავტოსაგზაო შემთხვევის წარმოშობაში ბრალეულად მიიჩნია ე. თ-ე და შეუდგინა საჯარიმო ქვითარი, რომლითაც ე. თ-ე დაჯარიმდა 250 ლარით.

2011 წლის 13 მაისს ე. თ-ემ განცხადებით მიმართა საპატრულო პოლიციას და განუმარტა, რომ ის არ არის სამართალდამრღვევი და მოითხოვა საქმის მასალები.

საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის სამმართველომ 2011 წლის 14 მაისს ავტოსაგზაო შემთხვევის ამსახველი დოკუმენტები გადაუგზავნა ე. თ-ეს.

2011 წლის 3 ივნისს ე. თ-ემ განცხადებით მიმართა იმერეთის მთავარ სამმართველოს და მოითხოვა ეცნობებინათ, თუ რა ბედი ეწია საჩივარს, რომელიც მან 2011 წლის 13 მაისს წარადგინა.

2011 წლის 6 ივნისს იმერეთის მთავარი სამმართველოდან ე. თ-ეს ეცნობა, რომ მას 2011 წლის 13 მაისის განცხადებით მოთხოვნილი საქმის მასალები გადაცემული ჰქონდა, ხოლო საჩივარი არ წარუდგენია, შესაბამისად ვერც განიხილებოდა.

2011 წლის 10 ივნისს ე. თ-ემ იმერეთის მთავარ სამმართველოში შეიტანა საჩივარი და მოითხოვა მისი დაჯარიმების თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა და ავტოსანტრანსპორტო საშუალების დაბრუნება.

იმერეთის მთავარმა სამმართველომ ე. თ-ის საჩივარი არ განიხილა. განმარტა, რომ ე. თ-ეს გაშვებული ჰქონდა სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილების გასაჩივრებისათვის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 273-ე მუხლით დადგენილი ვადა, ხოლო ავტოსანტრანსპორტო საშუალების მიღებისათვის უნდა გამოცხადებულიყო საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველოს ანალიზისა და მონიტორინგის სამმართველოს სამართალდარღვევათა აღრიცხვისა და ანალიზის ჯგუფში, სადაც სატრანსპორტო საშუალება ჩაბარდებოდა კანონით დადგენილი წესით.

ე. თ-ემ 2011 წლის 14 ივნისს სარჩელი აღძრა სასამართლოში და მოითხოვა შსს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველოს 2011 წლის 8 მაისს მიღებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობა, პროცესის ხარჯების ანაზღაურება და ავტომანქანის საჯარიმო სადგომზე დგომის ხარჯების გადახდისაგან გათავისუფლება.

სარჩელის დასაშვებობასთან დაკავშირებით სასამართლომ დანიშნა განმწესრიგებელი სხდომა. სასამართლომ სარჩელი მი-

იჩნია დასაშვებად.

სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქმეზე მიღებული სამომავლო გადაწყვეტილება შეეხებოდა ი. ვ-ის ინტერესებს, რის გამოც 2011 წლის 18 ივნისის განჩინებით ი. ვ-ე საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-16 მუხლის მე-2 ნაწილით საქმეში ჩაება მესამე პირად.

სადავო ფაქტობრივი გარემოებები:

მოსარჩელემ განმარტა, რომ მან მოძრაობა დაიწყო შუქნიშნის მწვანე შუქის ანთების შემდეგ, ამიტომ მას შეეძლო დაუბრკოლებლად განეხორციელებინა მოხვევის მანევრი. ი. ვ-ე საპირისპირო მხრიდან მოძრაობდა წითელ შუქზე. შესაბამისად, ავტოსაგზაო შემთხვევა გამოწვეულია ი. ვ-ის ბრალეული ქმედებით. მოსარჩელემ წარადგინა ექსპერტიზის დასკვნა, რომელიც ამტკიცებს ი. ვ-ის ბრალეულობას. ე. თ-ემ ასევე მიუთითა, რომ მას ავტომანქანა ჩამოართვეს და აღარ უბრუნებენ.

მესამე პირის ი. ვ-ის წარმომადგენლის მტკიცებით, ი. ვ-ე შუქნიშანს გასცდა მოციმციმე მწვანე შუქის ანთების პროცესში.

სასამართლოს მიერ სადავოდ გახდილი ფაქტების შეფასება:

სასამართლომ მიიჩნია, რომ მხარეებმა თვითონ უნდა ამტკიცონ გარემოებები, რომლებზეც ამყარებენ თავიანთ მოთხოვნასა და შესაგებელს. საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების ერთობლივი ანალიზით შეუძლებელია ზუსტად დადგინდეს ი. ვ-ემ წითელ შუქზე დაიწყო მანევრის შესრულება თუ მოციმციმე მწვანე ფერის შუქზე.

როგორც მოსარჩელე, ასევე მოპასუხე და მათ მიერ წარმოდგენილი მონემები დაინტერესებული არიან საქმის შედეგით და მათი განმარტებების უტყუარად გაზიარება სასამართლოს შეიყვანს შეცდომაში.

სასამართლომ არ გაიზიარა ავტომანქანის დაბრუნების საკითხის სადაოობა. მოპასუხის განმარტებით, ავტომანქანა სადგომზე გაჩერებული იყო 10 დლით, რის შემდეგაც მოსარჩელეს ნებისმიერ დროს შეეძლო ნაეყვანა ავტომანქანა. ამასთანავე, საქმეში წარმოდგენილი საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველოს უფროსის 2011 წლის 11 ივნისის მიმართვით ირკვევა, რომ მოსარჩელეს შეეძლო დაებრუნებინა საკუთარ ავტომანქანა, შესაბამისად, სასამართლომ ჩათვალა, რომ მოსარჩელეს ავტომანქანის დაბრუნებაში არავინ ზღუდავდა და ავტომანქანის დაბრუნების გარემოება სადავო არ იყო.

სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის მოსაზრება იმასთან დაკავშირებით, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევა არაა მოსარჩელის ბრალეული ქმედებით გამოწვეული და რომ იგი ი. ვ-ის ბრალეული ქმედებით დადგა. სასამართლოს ვალდებულებაა გამოარკვიოს დასახელებულ ავტოსაგზაო შემთხვევაში მოსარჩელის ბრალეულობა, რაც პირდაპირ კავშირშია გასაჩივრებული საჯარიმო ქვითრის კანონიერებასთან. მართალია, მოსარჩელემ წარადგინა ექსპერტიზის დასკვნა, რომლის მიხედვითაც ავტოსაგზაო შემთხვევაში ბრალი მიუძღვის ი. ვ-ეს, თუმცა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 172-ე მუხლის მიხედვით ექსპერტიზის დასკვნა სასამართლოსათვის სავალდებულო არ არის და მისი შეფასება ხდება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 105-ე მუხლით დადგენილი წესით. სასამართლომ განმარტა, რომ ი. ვ-ის ქმედება შესაძლებელია შეიცავდეს სამართალდარღვევის ნიშნებს, თუმცა მისი ბრალეულობის გარკვევა არაა ამ საქმის განხილვის საგანი. დავის არსი გამომდინარეობს ე. თ-ის მიერ მოძრაობის წესების დარღვევის შეფასებიდან. შესაბამისად, დისპოზიციურის პრინციპიდან გამომდინარე სასამართლო ვერ იმსჯელებს ი. ვ-ის ქმედებაზე. „საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებების ერთობლივი ანალიზით ირკვევა, რომ ე. თ-ემ დაარღვია საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის მე-10 ნაწილით და 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ და „ე“ პუნქტით გათვალისწინებული მოთხოვნები, რაც ავტოსაგზაო შემთხვევის განმპირობებელი ერთ-ერთი მიზეზია“.

სასამართლოს დასკვნა – დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებათა სამართლებრივი შეფასების საფუძველზე სასამართლომ მიიჩნია, რომ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება

/კვალიფიკაცია/

სასამართლომ განმარტა, რომ საქმეზე შეკრებილი მტკიცებულებების ანალიზით ირკვევა, რომ მოსარჩელემ გზაჯვარედინზე მოძრაობის ნებადამრთველი ნიშნის, მწვანე ფერის ანთების შემდეგ დაიწყო მოძრაობა, გზაჯვარედინის იმ მონაკვეთამდე, საიდანაც უნდა დაეწყო მარცხნივ მოხვევის მანევრი, მაგრამ ამ დროს გზაჯვარედინზე უკვე შემოსული იყო საპირისპირო მიმართულებიდან მოძრავი „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა. „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის მე-10 ნაწილის მოთხოვნით გზა უნდა დაეთმო იმ სატრანსპორტო საშუალებას, რომელსაც მარ-

ჯვენა მხრიდან უახლოვდებოდა მოძრავი სატრანსპორტო საშუალება. დასახელებულ შემთხვევაში მოსარჩელის მოძრაობის ტრაექტორიამ და ი. ვ-ის მანქანის მოძრაობის ტრაექტორიამ ერთმანეთი გადაკვეთა. გზაჯვარედინზე მათი გავლის რიგითობა განსაზღვრული არ იყო, ამიტომ მძღოლებს უნდა ეხელმძღვანელათ ზემოაღნიშნული კანონის 27-ე მუხლის მე-10 ნაწილით და მოსარჩელეს გზა უნდა დაეთმო ი. ვ-ის მართვის ქვეშ არსებული „ოპელისათვის“, რადგან მათი ტრაექტორიების გადაკვეთის ადგილას „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა მარჯვნიდან უახლოვდებოდა მოსარჩელეს. „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის მეოთხე ნაწილის თანახმად, „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანა ვალდებული იყო საპირისპირო ზოლიდან მოძრავი „ოპელის“ მარკის ავტომანქანისათვის მიეცა მანევრის დასრულების საშუალება, რადგან „ოპელის“ მარკის ავტომანქანას მანევრი დაწყებული ჰქონდა, იგი მოძრაობდა პირდაპირ, შემოსული იყო გზაჯვარედინზე და აგრძელებდა მანევრს, ხოლო „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანა ახლად იწყებდა მარცხნივ მოხვევის მანევრს. სასამართლოს განმარტებით, მოსარჩელე არ დარწმუნდა, რომ მანევრი იყო უსაფრთხო და მოხვევის მანევრი დაიწყო იმ დროს, როცა საპირისპირო ზოლიდან მის მანქანასთან მოახლოებული იყო „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა, რომელსაც მოძრაობის სიჩქარის მიხედვით არ ჰქონდა შესაძლებლობა გაეჩერებინა ავტომანქანა, რამაც საერთო ჯამში გამოიწვია ავტოსაგზაო შემთხვევა.

აპელანტი (მოსარჩელე): ე. თ-ე

მონინალმდგეე მხარე (მოპასუხე): საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველო

მესამე პირი – ი. ვ-ე

აპელანტის მოთხოვნა – ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 20 ივლისის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტის მოსაზრებით, როდესაც სასამართლო უდავო და დადგენილ ფაქტად მიიჩნევს ე. თ-ის შუქნიშნის ნებადამრთველ მწვანე ფერზე მოძრაობას, შუქნიშნის მუშაობის პრინციპიდან გამომდინარე, გაურკვეველია იმავე გადაწყვეტილებით რატომ „არ იზიარებს მოსარჩელის მტკიცებას, რომ ი. ვ-ემ მოძრაობა დაიწყო ნითელ ფერზე“.

აპელანტის განმარტებით, სასამართლომ არასწორად გამო-

იყენა „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის მე-10 ნაწილი და 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ და „ე“ ქვეპუნქტები. აღნიშნული კანონის 27-ე მუხლი მოქმედებს იმ შემთხვევაში, როცა გზაჯვარედინზე არ არის შუქნიშანი, რომელიც განსაზღვრავს მოძრაობის რიგითობას, ხოლო 32-ე მუხლი კი ეხება შუქნიშნით მონესრიგებულ გზაჯვარედინს. აპელანტის მტკიცებით, შეუძლებელია ე. თ-ის დაედგინოს „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის ზემოაღნიშნული ორივე მუხლის მოთხოვნა.

ამასთან, სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა. კერძოდ, „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 29-ე მუხლი, რომლის მიხედვით, ი. ვ-ეს უნდა გაეთვალისწინებინა მთელი რიგი გარემოებები, ავტომანქანა უნდა ემართა ისეთი სიჩქარით, რომელიც მისცემდა გაჩერების შესაძლებლობას საფრთხის წარმოქმნის შემთხვევაში.

სამართლებრივი: გასაჩივრებულ გადაწყვეტილებაში მითითებულია, რომ მისთვის ავტომანქანა არ ჩამოურთმევიათ, აღნიშნული დასკვნის საფუძველად სასამართლო უთითებს მოპასუხის პოზიციას და საპატრულო პოლიციის წერილს. წერილი აშკარად ადასტურებს, რომ ავტომანქანის ჩამოურთმევის ფაქტს ადგილი ნამდვილად ჰქონდა. ამას ადასტურებს ასევე საჯარიმო ქვითრის სახით გამოცემული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი, სადაც მითითებულია, რომ ე. თ-ეს ჩამოურთვა ავტომანქანა. შესაბამისად, გადაწყვეტილების ამ ნაწილში მოსამართლის მსჯელობა არასწორი და დაუსაბუთებელია.

გასაჩივრებული საჯარიმო აქტი ეწინააღმდეგება საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლით განსაზღვრულ აქტის დასაბუთების წესს.

მონინააღმდეგე მხარეს წერილობითი შესაგებელი არ წარუდგენია.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება /სარეზოლუციო ნაწილი/:

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2011 წლის 18 ოქტომბრის განჩინებით ე. თ-ის სააპელაციო საჩივარი დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ; გაუქმდა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2011 წლის 20 ივლისის გადაწყვეტილება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდა იმავე სასამართლოს.

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების შეცვლის დასაბუთება:

ფაქტობრივი დასაბუთება: დადგენილია და მხარეთა დავას არ ინვესსის გარემოება, რომ გზაჯვარედინზე ე. თ-ემ მანევრი დაიწყო შუქნიშნის მარცხნივ მოხვევის ნებადამრთველი მწვანე ფერის ანთების შემდეგ.

სააპელაციო სასამართლო აღნიშნავს, რომ კონკრეტული საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევა განაპირობა გზაჯვარედინზე გავლის წესების დარღვევამ, მოცემული სადავო სამართალური თიერთობის სწორად გადანყვეტა საჭიროებს შემდეგი გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევასა და შეფასებას: შესაბამება თუ არა სინამდვილეს მესამე პირის განმარტება, რომ მან გზაჯვარედინზე გაიარა მოძრაობის ნებადამრთველ მოციმციმე მწვანე შუქზე და ე. თ-ის მიერ მარცხნივ მოხვევის მანევრის დაწყებისას შემოსული იყო თუ არა მესამე პირი გზაჯვარედინზე.

სააპელაციო პალატამ აღნიშნა, რომ მართალია, ექსპერტიზის დასკვნა სასამართლოსათვის სავალდებულო არ არის, მაგრამ სასამართლოს უარი ამ დასკვნის გაზიარებაზე დასაბუთებული უნდა იყოს. მხარეთა ურთიერთსაინააღმდეგო განმარტებების გამო შეუძლებელია ზუსტად დადგინდეს ი. ვ-ის გზაჯვარედინზე შემოსვის მომენტი, აღნიშნულ საკითხზე დასკვნების გამოტანა მხოლოდ ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით მოკლებულია დამაჯერებლობას.

პირველი ინსტანციის სასამართლომ შეფასების გარეშე დატოვა დავის გადანყვეტისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე გარემოება, კერძოდ, თუ ავტომანქანა „მერსედესმა“ გზაჯვარედინზე მარცხნივ მოხვევის მანევრი დაიწყო ნებადამრთველი დამატებითი სექციის მწვანე ისრის ანთების შემდეგ, შუქნიშნის მუშაობის პრინციპის გათვალისწინებით, შესაძლებელი იყო თუ არა ამ დროს საპირისპიროდ მოძრაი „ოპელის“ მარკის ავტომანქანისათვის ყოფილიყო მოძრაობის ნებადამრთველი რეჟიმი. წარმოდგენილი ექსპერტიზის დასკვნა აღნიშნულ საკითხზე შეიცავს გარკვეულ მონაცემებს, თუმცა მათ პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ რაიმე შეფასება არ მიეცა და არც დამატებითი ინფორმაცია გამოთხოვილი არ ყოფილა.

სააპელაციო პალატა აღნიშნავს, რომ თუ სასამართლო არ ეთანხმებოდა ექსპერტიზის დასკვნას დაუსაბუთებულობის მოტივით, მას შეეძლო დაენიშნა განმეორებითი ექსპერტიზა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 173.2 მუხლის თანახმად. მოცემულ შემთხვევაში კი სასამართლომ არ გაიზიარა წარმოდგენილი ექსპერტიზის დასკვნა დაუსაბუთებულობის მოტივით და სრულად გაიზიარა მესამე პირის განმარ-

ტება, რომ იგი გზაჯვარედინზე შევიდა მოციმციმე მწვანე შუქზე.

ასევე უსაფუძვლოა პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასება, რომ ავტომანქანა „მერსედესისათვის“ მოხვევის მანევრის დაწყებისთანავე, მის წინ აღმოცენდა „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა. საქმეში წარმოდგენილი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის სქემების თანახმად, გზაჯვარედინზე, ... გამზირის სიგანე შეადგენს 23 მეტრს, შეჯახება კი მოხდა გზის მარჯვენა კიდიდან 21.4 მეტრი, ხოლო გზის სავალი ნაწილის მარცხენა კიდიდან 1.6 მეტრი დაშორებით, რაც ადასტურებს, რომ შეჯახება მოხდა მაშინ, როდესაც ა/მ „მერსედესი“ ასრულებდა საპირისპირო მოძრაობის ზოლის გადაკვეთის მანევრს და არა მარცხნივ მოხვევის მანევრის დაწყებისას, რასაც არსებითი მნიშვნელობა აქვს დავის გადაწყვეტისათვის.

სამართლებრივი დასაბუთება:

სააპელაციო პალატა იზიარებს აპელანტის მსჯელობას იმის თაობაზე, რომ დავის გადაწყვეტისას პირველი ინსტანციის სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა და არასწორად განმარტა იგი.

დადგენილია და მხარეთა დავას არ იწვევს ის გარემოება, რომ საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევა მოხდა შუქნიშნით მონესრიგებულ გზაჯვარედინზე. ორივე ავტომობილის სავალი ნაწილი შუქნიშნამდე მონიშნულია „სდექ“ ხაზით. „მერსედესის“ მხარეს შუქნიშანი აღჭურვილია დამატებითი მარცხნივ მოხვევის სექციით.

მოცემული სადავო სამართალურთიერთობის დასარეგულირებლად, სასამართლომ გამოიყენა „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველო კანონის 27-ე მუხლის მე-10 ნაწილი, რომელიც არეგულირებს არარეგულირებულ გზაჯვარედინზე უპირატესი გავლის რიგითობას. შესაბამისად, აღნიშნული ნორმის გამოყენება მოცემული სადავო სამართალურთიერთობის დასარეგულირებლად დაუშვებელი იყო.

ასევე, სასამართლომ არასწორად გამოიყენა „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტი. მართალია, სატრანსპორტო საშუალების მძღოლი ასრულებდა მარცხნივ მოხვევის მანევრს, მაგრამ მოცემულ შემთხვევაში, მის მხარეს შუქნიშანი აღჭურვილი იყო მარცხნივ მოხვევის ნებარდამრთველი დამატებითი სექციით, რომლის ჩართვის პერიოდში საპირისპირო მიმართულების ზოლისათვის ინთება მოძრაობის ამკრძალავი წითელი შუქნიშანი. შესაბამისად, არც აღნიშნული ნორმა არ აწეს-

რიგებს მოცემულ სადავო სამართალურთიერთობას და ამ ნორმის მოთხოვნათა დაცვა ა/მ „მერსედესი“-ს მძღოლისათვის საჭირო არ იყო.

სააპელაციო პალატა თვლის, რომ მოცემული სადავო სამართალურთიერთობა უნდა დარეგულირდეს „საგზაო მოზრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტით დადგენილი წესების შესაბამისად, კერძოდ, შუქნიშნის ნებადამრთველი სიგნალის ჩართვისას მძღოლი ვალდებულია გზა დაუთმოს სატრანსპორტო საშუალებას, რომელიც ამთავრებს გზაჯვარედინზე გადასვლას, და ქვეითს, რომელმაც ვერ დაამთავრა სავალ ნაწილზე გადასვლა მოცემული მიმართულებით. ანუ, უნდა დადგინდეს და შეფასება მიეცეს მესამე პირის მართვის ქვეშ მყოფი „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა შესული იყო თუ არა გზაჯვარედინზე „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანისათვის მარცხნივ მოხვევის ნებადამრთველი დამატებითი სექციის ჩართვისას. ამ გარემოების დასადგენად სასამართლომ ყოველმხრივი და სრული შეფასება უნდა მისცეს როგორც მხარეთა განმარტებებს, ისე, საქმეში წარმოდგენილი საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის სქემებს, ექსპერტიზის დასკვნას და ისე მიიღოს გადაწყვეტილება სადავო საჯარიმო ქვითრის კანონიერებასთან დაკავშირებით. ხოლო, თუ სასამართლო არ გაიზიარებს ექსპერტების დასკვნას, უნდა გამოითხოვოს დამატებითი ინფორმაცია ან დანიშნოს ექსპერტიზა.

ამასთან, სააპელაციო პალატამ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა და დასკვნა დაცულ სადგომზე დგომის ხარჯების გადახდისაგან გათავისუფლების საკითხზე, რადგან საქმის მასალებით მოსარჩელე შეზღუდული არ ყოფილა ავტომანქანის სადგომიდან გაყვანაში.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილებით ე. თ-ის სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ახალი ფაქტობრივი გარემოება:

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 9 იანვრის განჩინებით საქმეზე დაინიშნა განმეორებითი ავტოტექნიკური ექსპერტიზა, რომლის ჩატარება დაევალა სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნულ ბიუროს.

სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნულ ბიუროში ჩატარდა კომისიური ავტოტექნიკუ-

რი ექსპერტიზა, საიდანაც ირკვევა, რომ ექსპერტიზაში მონაწილე ექსპერტების მიერ საერთო მოსაზრების დასკვნა გაცემული ვერ იქნა. კერძოდ, ექსპერტები დ. გ-იანი და დ. დ-ი მიიჩნევენ, რომ ავტომობილ „ოპელ-ვექტრას“ მძღოლს, ი. ვ-ეს ტექნიკური თვალსაზრისით (დამუხრუჭებით) ავტოსაგზაო შემთხვევის თავიდან აცილება არ შეეძლო და მის მოქმედებაში „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულვებელყოფა არ აღინიშნება, ხოლო ექსპერტები რ. ვ-ი და გ. კ-ი მიიჩნევენ, რომ დასახელებული კანონის მოთხოვნები უგულვებლყო „ოპელ-ვექტრას“ მძღოლმა ი. ვ-ემ, ხოლო „მერსედეს-ბენცის“ მძღოლის ე. თ-ის მოქმედებაში აღნიშნული კანონის მოთხოვნების უგულვებელყოფა, რასაც შეეძლო საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევის გამოწვევა, არ აღინიშნება.

სასამართლოს მიერ სადავოდ მიჩნეული ფაქტები:

მოსარჩელემ განმარტა, რომ მან მოძრაობა დაიწყო მწვანე შუქის ანთების შემდეგ, ამიტომ მას შეეძლო დაუბრკოლებლად მანევრის განხორციელება. ი. ვ-ე საპირისპირო მხრიდან გამოვიდა წითელ შუქზე, ამიტომ იგი შეზღუდული იყო განხორციელებისა მანევრი. ავტოსაგზაო შემთხვევა გამოწვეულია არა მისი, არამედ ი. ვ-ის ბრალეული ქმედებით.

მხართა მიერ სადავოდ გახდილი ფაქტების შეფასება:

სასამართლომ არ გაიზიარა ექსპერტების რ. ვ-ისა და გ. კ-ის დასკვნა იმის თაობაზე, რომ ავტომობილი „ოპელ-ვექტრა“ მოძრაობდა დაახლოებით 92 კმ/სთ სიჩქარით და მოციმციმე მწვანე ფერის შემჩნევის დროს იგი შემთხვევის ადგილიდან დაშორებული იყო 182 მეტრით. რადგან აღნიშნული დასკვნა ეყრდნობა მხოლოდ მათი გამოკვლევის შედეგებს, რომ ა/მ „მერსედეს-ბენცთან“ შეჯახების გამო ა/მ „ოპელ-ვექტრამ“ დაკარგა სიჩქარე, დაახლოებით 32 კმ/სთ-ით, რასაც დაამატეს ა/მ „ოპელ-ვექტრას“ მოძრაობის სიჩქარე 60 კმ/სთ (მძღოლის განმარტებით) და მიიღეს 92 კმ/სთ, საიდანაც მოხდა მანძილის განსაზღვრა.

სასამართლომ ასევე არ გაიზიარა მოსარჩელის და ექსპერტთა რ. ვ-ისა და გ. კ-ის განმარტებები და დასკვნა იმის თაობაზე, რომ ა/მ „მერსედეს-ბენცმა“ მოძრაობა დაიწყო მოხვევის ნებადამრთველი მწვანე შუქის ანთების შემდეგ. ამ დასკვნამდე ექსპერტები მივიდნენ მათივე გამოთვლებით მიღებულ მონაცემებზე დაყრდნობით, რომ ა/მ „მერსედეს-ბენცის“ მიერ გზაჯვარედინზე მარცხნივ მოხვევის მანევრის დაწყების დროს ა/მ „ოპელ-ვექტრა“ შემთხვევის ადგილიდან დაშორებული იყო

დაახლოებით 128 მეტრით, ხოლო ექსპერტები დ. გ-ი და დ. დ-ი განმარტავენ, რომ სათანადო მეთოდის არარსებობის გამო შეუძლებელია იმის დადგენა, თუ რომელი შუქნიშნის ფერზე გაიარა ამა თუ იმ სატრანსპორტო საშუალებამ. ის გარემოება, რომ ა/მ „ოპელ-ვექტრა“ შუქნიშნებით ანიშნებდა ა/მ „მერსედეს ბენცს“ დაეთმო გზა, ადასტურებს, რომ იგი შემოსული იყო გზაჯვარედინზე და სარგებლობდა უპირატესი უფლებით და-ესრულებინა გზაჯვარედინზე გავლის მანევრი.

სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

სასამართლომ განმარტა, რომ საქართველოს კანონის „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, ნებადართველი მწვანე სიგნალის ჩართვის დროს მარცხნივ მოხვევისას ურელსო სატრანსპორტო საშუალების მძღოლი ვალდებულია გზა დაუთმოს საპირისპირო მიმართულებიდან ან მარჯვნივ მოძრავ სატრანსპორტო საშუალებას. აღნიშნული შეეხება რეგულირებად გზაჯვარედინს და სასამართლომ არ გაიზიარა ექსპერტების რ. ვ-ისა და გ. კ-ის მოსაზრება, რომ ეს წესი ვრცელდება ისეთ მონესრიგებულ გზაჯვარედინზე, რომელსაც არ აქვს დამატებითი სექცია და არ შეიძლება გავრცელდეს მოცემულ კონკრეტულ შემთხვევაზე. სასამართლოს განმარტებით, განსახილველ შემთხვევაში უდავოა ის გარემოება, რომ ე. თ-ე უხვევდა მარცხნივ, ხოლო ი. ვ-ე მოძრაობდა მისგან მარჯვნივ, შესაბამისად ე. თ-ე ვალდებული იყო დაეცვა ზემოდასახელებული კანონის მოთხოვნა.

„საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, მოსარჩელე ვალდებული იყო მანევრის განხორციელების წინ დარწმუნებულიყო მის უსაფრთხოებაში. სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის განმარტება, რომ მან მარცხნივ მოხვევამდე გაიხედა როგორც წინ, ისე მარჯვენა მხარეს და დარწმუნდა, რომ ა/მანქანები არ მოძრაობდნენ. სადავო არ არის ის გარემოება, რომ ე. თ-ის მართვის ქვეშ მყოფი ავტომობილი მარცხენა მხრიდან შეეჯახა მის წინ მყოფ „ოპელ-ვექტრას“ მარჯვნივ ავტომობილს. შესაბამისად, დაუსაბუთებელია მოსარჩელის მითითება, რომ მის მიერ განხორციელებული მანევრი იყო უსაფრთხო. სასამართლომ ასევე არ გაიზიარა ექსპერტების დასკვნა, რომ ზემოდასახელებული ნორმა შესაძლო გავრცელდეს მხოლოდ არარეგულირებულ გზაჯვარედინზე. სასამართლომ განმარტა, რომ კანონმდებელმა მძღოლი დაავალდებულა, რომ მის მიერ განხორციელებული მანევრი უნდა იყოს უსაფრთხო და ასეთი ვალდე-

ბულებებისაგან არ შეიძლება გათავისუფლდეს ის მძლოლი, რომელიც მოძრაობს რეგულირებულ გზაჯვარედინზე.

„საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 29-ე მუხლის პირველი ნაწილის შესაბამისად მძლოლმა სატრანსპორტო საშუალება უნდა მართოს ისეთი სიჩქარით, რომელიც არ აღემატება დადგენილ შეზღუდვებს. გარდა ამისა, მძლოლი ვალდებულია მუდმივი კონტროლი გაუწიოს სიჩქარეს სატრანსპორტო საშუალების მოძრაობის წესების მოთხოვნათა შესასრულებლად, ექსპერტები დ. გ-ი და დ. დ-ი აღნიშნავენ, რომ მოცემულ შემთხვევაში ავტომობილ „ოპელ-ვექტრას“ მძლოლს ი. ვ-ეს ტექნიკური თვალსაზრისით ავტოსაგზაო შემთხვევის თავიდან აცილება არ შეეძლო და მის ქმედებაში „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულებელყოფა არ აღინიშნება.

შესაბამისად, პირველი ინსტანციის სასამართლო მივიდა დასკვნამდე, რომ პატრულ-ინსპექტორებმა ავტოსატრანსპორტო შემთხვევის ადგილზე განხილვისას სწორი შეფასება მისცეს სადავო სამართალურთიერთობას და მართებულად შეადგინეს ოქმი ე. თ-ის მიმართ.

აპელანტი (მოსარჩელე): ე. თ-ე

აპელანტი (მოპასუხე): საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველო

მესამე პირი: ი. ვ-ე

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 25 ივნისის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება.

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტის განმარტებით, პირველი ინსტანციის სასამართლომ სრულყოფილად არ გამოიკვლია დავის გადაწყვეტისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებები. დაუსაბუთებელია სასამართლოს დასკვნა იმის თაობაზე, რომ ი. ვ-ე გზაჯვარედინზე გადაიოდა მოციმციმე მწვანე შუქზე. შუქნიშნის მოძრაობის პრინციპის გათვალისწინებით, მარცხნივ მოხვევის ნებადამრთველი სექციის ანთების შემდეგ, საპირისპირო ზოლით მოძრაობას კეტავს შუქნიშნის წითელი ფერი. აღნიშნულიდან გამომდინარე, დაუსაბუთებელია სასამართლოს დასკვნა, რომლითაც უარყოფილი იქნა მოსარჩელის არგუმენტები ი. ვ-ის წითელ შუქნიშანზე გასვლასთან დაკავშირებით.

სამართლებრივი: აპელანტის განმარტებით, სასამართლომ

გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა გამოეყენებინა, კერძოდ „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 27-ე მუხლის მე-10 ნაწილი, რომელიც არეგულირებს არარეგულირებულ გზაჯვარედინზე უპირატესი გავლის წესებს. მოცემულ შემთხვევაში ავტოსაგზაო შემთხვევა მოხდა შუქნიშნით მოწესრიგებულ გზაჯვარედინზე, სადაც მოძრაობის რიგითობა განისაზღვრება შუქნიშნის ფერებით. ამასთან, სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, კერძოდ „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 29-ე მუხლი, რომლის თანახმად, ი. ვ-ეს უნდა გაეთვალსწინებინა მთელი რიგი პირობები და ავტომანქანა უნდა ემართა ისეთი სიჩქარით, რაც მისცემდა მისი გაჩერების შესაძლებლობას საფრთხის წარმოქმნის შემთხვევაში.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება /სარეზოლუციო ნაწილი/:

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელაციის მოტივები, პალატამ მიიჩნია, რომ მასში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ შედეგებს.

გასაჩივრებული გადაწყვეტილების დასკვნების გაზიარების თაობაზე სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლო დაეთანხმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებებს და დასკვნებს საქმის ფაქტობრივ და სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით და დამატებით მიუთითა, რომ მოცემულ შემთხვევაში სადავო არ არის ის გარემოება, რომ ავტოსაგზაო შემთხვევა მოხდა შუქნიშნით მოწესრიგებულ გზაჯვარედინზე და ორივე ავტომობილის სავალი ნაწილი შუქნიშნამდე მონიშნულია „სდექ“ ხაზით. ა/მ „მერსედეს ბენცის“ მხარეს შუქნიშანი აღჭურვილია დამატებით მარცხნივ მოხვევის სექციით. სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ რეგულირებულ გზაჯვარედინზე ავტომობილის გავლის წესის და რიგითობის მომწესრიგებელი სპეციალური ნორმები არ გამოორიცხავს ამავე ურთიერთობებზე კანონის ზოგადი ნორმების გავრცელების შესაძლებლობას, რომლებიც არეგულირებენ მანევრის დაწყების, მოძრაობის უსაფრთხოების, სათანადო სიჩქარის შერჩევის და ა. შ. წესებს. პალატამ აღნიშნა, რომ როგორც „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონის 32-ე მუხლის მე-4 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტი, ისე 27-ე მუხლის 1-ლი პუნქტი ერთნაირად განსაზღვრავენ, რომ მოძრაო-

ბის დაწყების, ზოლიდან ზოლში გადასვლის და მოხვევის მანევრი უნდა იყოს უსაფრთხო და მოძრაობის სხვა მონაწილეებს არ უნდა უქმნიდეს დაბრკოლებას.

სააპელაციო პალატამ არ გაიზიარა მოსარჩელის არგუმენტები, რომ მოხვევის მანევრის დაწყების წინ იგი ვერ დარწმუნდა მის უსაფრთხოებაში, კერძოდ, გაიხედა მარჯვნივ, მარცხნივ, დარწმუნდა, რომ მანქანები არ მოძრაობდნენ და დაიწყო მანევრი. პალატამ მიუთითა, რომ ა/მ „ოპელ-ვექტრას“ მძღოლის განმარტებით, მან ხმოვანი სიგნალით ანიშნა ა/მ „მერსედეს-ბენცის“ მძღოლს, რომელიც იწყებდა მარცხნივ მოხვევის მანევრს და კვეთდა რა მის სავალ ნაწილს, დაეთმო გზა და მიეცა შესაძლებლობა დაესრულებინა მანევრი (გზაჯვარედინზე გავლა), თუმცა ა/მ „მერსედეს ბენცმა“ განაგრძო მოძრაობა და მოხდა შეჯახება. ა/მ ოპელ-ვექტრას“ მძღოლის განმარტებას შუქნიშნით და სიგნალებით არ უარყოფს ე. თ-ე, თუმცა აღნიშნავს, რომ ამ მომენტში ა/მ „ოპელ-ვექტრა“ არ იმყოფებოდა გზაჯვარედინის ფარგლებში. აღნიშნულ გარემოებათა ანალიზის საფუძველზე, პალატამ ჩათვალა, რომ ა/მ „მერსედეს ბენცის“ მძღოლის მარცხნივ მოხვევის მანევრის დაწყება არ იყო უსაფრთხო და ამ შემთხვევაში მისი მოქმედება არ შეესაბამება კანონის 32-ე მუხლის მე-4 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის და 27-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის მოთხოვნებს.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა არგუმენტები იმის თაობაზე, რომ ა/მ „მერსედეს-ბენცის“ მიერ მარცხნივ მოხვევის მანევრის დაწყების წინ ა/მ „ოპელ-ვექტრა“ არ იყო შესული გზაჯვარედინზე. აღნიშნულთან დაკავშირებით, სააპელაციო პალატამ მხედველობაში მიიღო სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიუროს ექსპერტების დ.გ-ის და დ.დ-ის დასკვნა, რომ სათანადო მეთოდის არარსებობის გამო შეუძლებელია იმის დადგენა, თუ რომელი შუქნიშნის ფერზე გაიარა ამა თუ იმ სატრანსპორტო საშუალებამ და ა/მ „მერსედეს-ბენცის“ მიერ მარცხნივ მოხვევის მანევრის წინ ა/მ „ოპელ-ვექტრა“ შესული იყო თუ არა გზაჯვარედინზე. ამდენად, იმ პირობებში, როდესაც მხარეთა განმარტებით და საქმეში არსებული ექსპერტიზის დასკვნებით ცალსახად არ დასტურდება აღნიშნული გარემოება, ხოლო უდავოა, რომ ა/მ „ოპელ-ვექტრა“ შუქნიშნებით ანიშნებდა ა/მ „მერსედეს-ბენცს“ (მანევრის დაწყების მომენტში) დაეთმო გზა, სააპელაციო პალატამ დადასტურებულად მიიჩნია, რომ ა/მ „მერსედეს-ბენცის“ მიერ მარცხნივ მოხვევის მანევრის დაწყების მომენტში ა/მ „ოპელ-ვექტრა“ შემოსული იყო გზაჯვარედინზე

და სარგებლობდა უპირატესი უფლებით დაესრულებინა გზაჯვარედინზე გავლის მანევრი. ამ შემთხვევაში ა/მ „მერსედეს-ბენცის“ მძღოლის მიერ უგულვებლყოფილ იქნა „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის მე-4 პუნქტის „ე“ ქვეპუნქტის მოთხოვნები, რამაც საბოლოო ჯამში განაპირობა სატრანსპორტო შემთხვევა, რასაც მოჰყვა სატრანსპორტო საშუალების დაზიანება.

სააპელაციო პალატამ, ასევე გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მსჯელობა და დასკვნა დაცულ ავტოსადგომზე დგომის ხარჯების გადახდისაგან გათავისუფლების თაობაზე, რადგან აღნიშნული მოთხოვნა სამართლებრივად დაკავშირებულია ძირითად მოთხოვნასთან, რომლის უარყოფა ასევე განაპირობებს ამ მოთხოვნის ბედს. ამასთან, საქმის მასალებით მოსარჩელე შეზღუდული არ ყოფილა ავტომანქანის სადგომიდან გაყვანაში.

კასატორი (მოსარჩელე) – ე. თ-ე

მონინა აღმდეგე მხარე (მოპასუხე) – საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტის იმერეთის მთავარი სამმართველო

მესამე პირი – ი. ვ-ე

კასაციის განაცხადი:

ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 20 სექტემბრის განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება

კასაციის მოტივები:

სამართლებრივი: კასატორი მიიჩნევს, რომ ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 20 სექტემბრის განჩინების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემოწმება შეუძლებელია, რაც სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ე“ ქვეპუნქტის თანახმად, საკასაციო საჩივრის დასაშვებობისა და გასაჩივრებული განჩინების გაუქმების აბსოლუტურ საფუძველს ქმნის.

კასატორის მტკიცებით, მას არ დაურღვევია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლი და მის საფუძველზე კასატორის მიმართ გამოყენებული სანქცია უკანონოა. პოლიციის საჯარიმო აქტი უნდა გაუქმდეს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60 პრიმა მუხლის, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-17, 22-ე და 32-ე მუხლების საფუძველზე. რასაც ადასტურებს საქმეში არსებული შპს „...“ ექსპერტების რ. ვ-ისა და გ. კ-

ის დასკვნით და მოწმეთა ჩვენებებით, კერძოდ, ავტომობილი „ოპელ ვექტრა“ შეჯახებამდე მოძრაობდა 92 კმ/სთ სიჩქარით, ხოლო მოციმციმე მწვანე შუქის შემჩნევის დროს შემთხვევის ადგილიდან დაშორებული იყო 128 მეტრით. ხოლო ავტომობილმა „მერსედესმა“ მოხვევა დაიწყო მწვანე შუქის ანთების შემდეგ. სავესებით ლოგიკურია, რომ თუ ერთი ავტომანქანა გამოვიდა მწვანე შუქზე, მეორე წითელზე გაივლიდა.

კასატორის მოსაზრებით, პირველი ინსტანციის სასამართლოს გადაწყვეტილება მიკერძოებული და სუბიექტური იყო. სასამართლომ უდავოდ მიიჩნია ისეთი ფაქტობრივი გარემოებები, რომლებიც ამკარად ეწინააღმდეგებოდა სამართლიანობის პრინციპს.

სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის ექსპერტიზის ბიუროს ექსპერტების დასკვნების გაზიარებით სასამართლომ უსამართლო გადაწყვეტილება მიიღო, ვინაიდან ეს ექსპერტები შემთხვევის ადგილზე საერთოდ არ ყოფილან. ამასთანავე, სასამართლომ იხელმძღვანელა „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონის ზოგადი ნორმებით და არასწორად განმარტა კანონი. მოსარჩელის მიერ დაცული იყო „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის ყველა მოთხოვნა. კერძოდ, ის გადასვლამდე დარწმუნდა მისი მოძრაობის უსაფრთხოებაში, წესისამებრ, გაიხედა მარჯვნივ და დარწმუნდა, რომ მანქანები არ მოძრაობდნენ და დაიწყო შესაბამისი მანევრირება.

კასატორის შეფასებით, სასამართლომ მიერ დარღვეულია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის და „საგზაო უსაფრთხოების მოძრაობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნები, ხოლო სამხარაულის ბიუროს დასკვნა დაუსაბუთებელია და არ ასახავს საქმის გარემოებებს.

მოწინააღმდეგე მხარის მოსაზრებით: ე. თ-ის მიერ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს საკმარის დასაბუთებას საკასაციო საჩივრის დასაშვებად მიჩნევისთვის, ვინაიდან სააპელაციო სასამართლომ საქმეზე კანონიერი და დასაბუთებული გადაწყვეტილება მიიღო.

მესამე პირის ი. ვ-ის მოსაზრებით, ე. თ-ის საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს მითითებას იმის თაობაზე, თუ რამდენად დასაშვებია საკასაციო საჩივარი ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.2 მუხლით გათვალისწინებული დასაშვებობის წინაპირობების მიხედვით, კასატორი ვერ ასაბუთებს, თუ რაში მდგომარეობს სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული განჩინების უკანონობა.

საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის პროცესუალური წანამძღვრები (სასკ 34.3 მ.):

საკასაციო სასამართლო მიიჩნია, რომ კასატორის – ე. თ-ის საკასაციო საჩივარი შეიცავს მითითებებს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლით, კერძოდ „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის საფუძვლის თაობაზე, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე განხილულია მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევით, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის განხილვის შედეგზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმების და საქმის ზეპირი მოსმენის გარეშე სასამართლო განხილვის შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ ე. თ-ის საკასაციო საჩივარი არ უნდა დაკმაყოფილდეს, უცვლელად უნდა დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 20 სექტემბრის განჩინება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს საკასაციო საჩივრის ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 „გ“ პუნქტით გათვალისწინებული საფუძვლების გადამოწმების შედეგად მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ დავის განხილვა-გადანყვეტილას არ არის დაშვებული იმგვარი საპროცესო-სამართლებრივი დარღვევა, რომელსაც შესაძლოა გამოეწვია საქმეზე უკანონო გადანყვეტილების დადგენა, სასამართლომ სწორად შეუფარდა ნორმა სადავო სამართალურთიერთობას და არსებითად სწორად გადანყვიტა დავა.

პროცესუალური კასაციის წარმოდგენილი მოტივები არ ქმნის გასაჩივრებული განჩინების საპროცესო დარღვევებით გამოტანილად მიჩნევის საპროცესო კანონით (სსსკ-ის 393.2. მუხლი) განსაზღვრულ შემთხვევას. საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს დასაბუთებულ სამართლებრივ არგუმენტაციას გადანყვეტილების კანონთან შეუსაბამობის თაობაზე, კერძოდ, კასატორის არგუმენტი, რომ სასამართლოებმა არასწორად იმსჯელეს და შეაფასეს სადავო ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმში ასახული შემთხვევის ფაქტობრივი გარემოებები, ვერ ჰპოვებს დადასტურებას საქმის მასალების მიხედვით. შესაბამისად, იგი ვერ იქნება გაზიარებული, როგორც დაუსაბუთებელი და უსაფუძვლო.

სადავო სამართალურთიერთობა წარმოიშვა საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა სფეროში, საპატრულო პოლიციასა და მძღოლს (კასატორ ე. თ-ეს) შორის.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის ნაწილით გათვალისწინებული ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის – საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევის კვალიფიკაცია მოითხოვს ნორმათშემფარდებელი ადმინისტრაციული ორგანოების, ასევე კონკრეტული მოხელე-პოლიციელების მხრიდან მთელ რიგ პროცედურული მოქმედებების ადეკვატურ შესრულებას, სპეციალური ადმინისტრაციული წარმოების ჩატარებას საქმეზე ფაქტობრივი გარემოებების სრულყოფილად გამოკვლევა-დადგენის გზით და კანონშესაბამის კვალიფიკაციას.

საქმის მასალების მიხედვით, ფაქტობრივი გარემოებებით დადგენილია, რომ 2011 წლის 8 მაისს მოსარჩელე – ე. თ-ე საკუთარი, „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანით, სახელმწიფო ნომრით – ... – ..., მოძრაობდა ქ. ქუთაისში, ... ქუჩაზე, საიდანაც მოძრაობის გაგრძელებას აპირებდა ... ქუჩის მარცხნივ – ... ქუჩის მიმართულებით. ... და ... ქუჩებს შორის მოძრაობის წესებს აწესრიგებს შუქნიშანი. ე. თ-ეს მოხვევის მანევრის შესრულებისას შეეჯახა ... ქუჩაზე საპარისპირო მიმართულებით მოძრავი, „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა, სახელმწიფო ნომრით – ... – ..., რომელსაც მართავდა ი. ვ-ე. „ოპელის“ მარკის ავტომანქანა თავდაპირველად შეეჯახა „მერსედესის“ მარკის ავტომანქანის წინა ე.წ. „ბუფერს“, ხოლო შემდეგ გვერდით მდებარე რკინის ბოძს.

საპატრულო პოლიციის წარმომადგენლებმა დაათვალიერეს შემთხვევის ადგილი, ახსნა-განმარტება ჩამოართვეს ავტომანქანების მძღოლებსა და მონმეებს, შეადგინეს საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევის სქემა, ავტოსაგზაო შემთხვევაში სამართალდამრღვევად მიიჩნიეს ე. თ-ე, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის თანახმად დააჯარიმეს 250 ლარის ოდენობით და ჩამოართვეს ავტომანქანა.

საქმის ხელახლა განხილვისას ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 9 იანვრის განჩინებით საქმეზე დაინიშნა განმეორებითი ავტოტექნიკური ექსპერტიზა, რომლის ჩატარება დაევალა სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნულ ბიუროს.

სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნულ ბიუროში ჩატარდა კომისიური ავტოტექნიკური ექსპერტიზა, რომლის დასკვნის მიხედვით ექსპერტიზაში მონაწილე ექსპერტების მიერ საერთო მოსაზრების დასკვნა ვერ

გაიცა. კერძოდ, ექსპერტები დ. გ-ი და დ. დ-ი მიიჩნევენ, რომ ავტომობილ „ოპელ-ვექტრას“ მძღოლს, ი. ვ-ეს ტექნიკური თვალსაზრისით (დამუხრუჭებით) ავტოსაგზაო შემთხვევის თავიდან აცილება არ შეეძლო და მის მოქმედებაში „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა უგულვებელყოფა არ აღინიშნება, ხოლო ექსპერტები რ. ვ-ი და გ. კ-ი მიიჩნევენ, რომ დასახელებული კანონის მოთხოვნები უგულვებელყო „ოპელ-ვექტრას“ მძღოლმა ი. ვ-ემ, ხოლო „მერსედეს-ბენცის“ მძღოლის ე. თ-ის მოქმედებაში აღნიშნული კანონის მოთხოვნების უგულვებელყოფა, რასაც შეეძლო საგზაო სატრანსპორტო შემთხვევის გამონწვევა, არ აღინიშნება.

კასატორის მოტივი, რომ არ დაურღვევია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 125-ე მუხლის და „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნები, ეფუძნება შემდეგს, რომ აღნიშნული დადასტურებულია მისივე ახსნა-განმარტებით და საქმეში არსებული შპს „...“ ექსპერტების დასკვნითა და მოწმეთა ჩვენებებით. კასატორის მოსაზრება, რომ ავტომობილი „ოპელ-ვექტრა“ მოძრაობდა 92 კმ/სთ სიჩქარით, ხოლო მოციმციმე მწვანე შუქის შემჩნევის დროს შემთხვევის ადგილიდან დაშორებული იყო 128 მეტრით. ა/მ „მერსედეს-ბენცმა“ მოძრაობა დაიწყო მოხვევის ნებადამრთველი მწვანე შუქის ანთების შემდეგ. შესაბამისად, ლოგიკურია, თუ ერთი ა/მ გავიდა მწვანეზე, მეორე ა/მ გამოვიდოდა წითელზე, რის გამოც სასამართლოს დასკვნა სრულიად დაუსაბუთებელია, ვერ იქნება საკასაციო სასამართლოს მიერ გაზიარებული შემდეგ გარემოებათა გამო:

ზემომოყვანილი ფაქტები ამგვარად არის დადგენილი და შეფასებული ექსპერტების გ. კ-ისა და რ. ვ-ის დასკვნით, რომელიც თავის მხრივ, ემყარება შემდეგ გაანგარიშებას: ექსპერტების გამოთვლით ა/მანქანას შეჯახების დროს უნდა დაეკარგა 32 კმ/სთ სიჩქარე, რაც მითუმეტეს ი. ვ-ის ჩვენებაში დაფიქსირებულ მონაცემებს 60 კმ/სთ სიჩქარით მოძრაობს და ამავე სიჩქარით განათების ბოძზე დაჯახების თაობაზე, რის შედეგადაც დაადგინეს, რომ შეჯახებამდე ა/მ „ოპელ-ვექტრა“ მოძრაობდა 92 კმ/სთ სიჩქარით, თუმცა, აღნიშნული მსჯელობა ქუთაისის საქალაქო სასამართლოს მიერ მართებულად შეფასდა დაუსაბუთებლად, რამდენადაც ი. ვ-ე ჩვენებაში უთითებს მხოლოდ მისი მოძრაობის სიჩქარეს და არა შეჯახების მომენტში არსებულ სიჩქარეს, ამავდროულად ექსპერტებს არ უმსჯელიათ 60 კმ/სთ სიჩქარით მოძრავი ა/მ ელექტრო ბოძთან შეჯახე-

ბის დროს მიღებული დაზიანების ხარისხი, რის გამოც ამ მონაცემით დაზიანების – ხარისხი სხვადასხვა სიჩქარით მოძრაობის დროს, დადგენა იმისა თუ რა სიჩქარით მოძრაობდა „ოპელ-ვექტრა“ და რა მანძილზე იქნებოდა დაშორებული შეჯახების ადგილიდან, დაუსაბუთებელია.

საქალაქო სასამართლოს აღნიშნულ შეფასებაზე არ ყოფილა არც დასაბუთებული სააპელაციო და არც საკასაციო საჩივრები წარმოდგენილი, შესაბამისად, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ საკითხზე ქვემდგომი სასამართლოების დასკვნას ვერ აქარწყლებს საკასაციო პრეტენზიაში მოყვანილი არგუმენტაცია.

საკასაციო სასამართლო იზიარებს ქვემდგომი სასამართლოების შეფასებას, რომ ავტომობილის სიჩქარის გაანგარიშება, რომელიც გამოთვლილია ა/მ „ოპელ-ვექტრას“ დაზიანების ხარისხიდან გამომდინარე, ასევე, ა/მ წითელ თუ მწვანე შუქნიშანზე გავლის შესახებ მოსაზრება არ ეფუძნება საქმის ფაქტობრივ გარემოებათა დეტალურ გამოკვლევას, მსჯელობის სისწორის გამო, რამდენადაც ამგვარი გამოთვლა არ ითვალისწინებს განსხვავებული ფაქტების დაშვების შემთხვევაში შესაძლო შედეგებს, რომელთა შესწავლის შედეგად თვალსაჩინო გახდებოდა გამოთვლის შედეგების ხასიათი. ასეთის არარსებობის პირობებში, კასატორის მოტივაცია, რომელიც ექსპერტთა ერთი ჯგუფის დასკვნას ეფუძნება, ვერ იქნება გაზიარებული დასკვნის არასრულფასოვანი და წინააღმდეგობრივი ხასიათის გამო.

საკასაციო სასამართლო არ იზიარებს კასატორის მოტივაციას სააპელაციო სასამართლოს მიერ „საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ კანონის ნორმების არასწორად გამოყენების თაობაზე, კერძოდ, რომ სასამართლომ გაავრცელა რეგულირებად გზაჯვარედინებზე ავტომობილების გავლის წესებზე და სპეციალურ ნორმების ურთიერთობებზე გაავრცელა ზოგადი ნორმები, შემდეგ გარემოებათა გამო:

„საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლით მონესრიგებულია გზაჯვარედინზე საგზაო მოძრაობის მონაწილეთა ქცევის წესები, ვალდებულებები, გავლის უპირატესობები და ა.შ.

მითითებული ნორმით დიფერენცირებულია მოძრაობის წესები რეგულირებულ და არა რეგულირებულ გზაჯვარედინებზე (მე-4 და მე-5 ნაწილები). საქმის მასალებით დადგენილია, რომ ა/ს შემთხვევა მოხდა რეგულირებად გზაჯვარედინზე, რომლის შემთხვევაში მოძრაობის მონაწილეთა ქცევის წესე-

ბის შეფასებისას კანონის მე-4 ნაწილით განსაზღვრული ნორმის შეფარდება არ არის ამომწურავი და ქვემდგომ სასამართლოებს სრულიად კანონიერად გააჩნდათ უფლებამოსილება სადავო სამართალურთიერთობისათვის შეეფარდებინათ არამხოლოდ ეს კონკრეტული სამართლებრივი ნორმა, არამედ ასევე, კანონის ზოგადი ნორმების შინაარსი, რაც სავსებით შეესაბამება საპროცესო კანონმდებლობით განსაზღვრულ სამართლის ნორმის კანონიერ შეფარდება-განმარტების სტანდარტს.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ კასატორის მოტივაცია არსებითად არ განსხვავდება სააპელაციო საჩივრის მოტივებისაგან, რომელთა თაობაზე დასაბუთებულად და მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად იმსჯელა სააპელაციო სასამართლომ და საკასაციო საჩივრის განხილვის და გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონიერების შემომწმების სტადიაზე არ დადასტურდა ქვემდგომ სასამართლოთა არამართებული შეფასებებისა და სასამართლო დასკვნათა კანონშეუსაბამობა და დაუსაბუთებულობა, რაც კასაციის დაკმაყოფილების წინაპირობა შეიძლება გამხდარიყო.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ წარმოდგენილი საკასაციო საჩივარი არ შეიცავს დასაბუთებულ არგუმენტაციას გასაჩივრებული გადაწყვეტილების კანონშეუსაბამობის თაობაზე, შესაბამისად, სსსკ-ის 410-ე მუხლის თანახმად, არ არსებობს ე. თ-ის საკასაციო საჩივრის დაკმაყოფილებისა და სააპელაციო სასამართლოს გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების სამართლებრივი საფუძვლები.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 408.3, 410-ე მუხლებით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. ე. თ-ის საკასაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს;
2. უცვლელად დარჩეს ქუთაისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 20 სექტემბრის განჩინება;
3. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შეფასება და დაკისრებული ჯარიმის ოდენობის კანონიერება

ბანჩინება

№ბს-177-170(კ-13)

26 დეკემბერი, 2013 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: მ. ვაჩაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
ლ. მურუსიძე,
ნ. სხირტლაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2012 წლის 18 იანვარს შპს „...“-მ სასარჩელო განცხადებით მიმართა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიას, მოპასუხის – საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიმართ.

მოსარჩელის განმარტებით, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 21 დეკემბრის №786/18 გადაწყვეტილებით სამაჟინგებლო არხების არამართლზომიერი გადაცემისათვის შპს „...“-ის დაეკისრა ჯარიმა 43.031.96 ლარის ოდენობით და ამავე გადაწყვეტილებით შპს „...“-ის დაევალა საქართველოს ტერიტორიაზე სატელევიზიო არხების: „Aztv“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „ტვე“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Entertainment“, „MGM“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“, არამართლზომიერი გადაცემის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა.

მოსარჩელის მოსაზრებით, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის გადაწყვეტილება იყო უკანონო, რადგან კომისიას არ ჰქონდა ლეგიტიმაცია საავტორო და მომიჯნავე უფლებების დაცვის კუთხით. მოსარჩელის მითითებით, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 43-ე მუხლში 2005 წლის 28 დეკემბრის №2564 ცვლილების თანახმად, კომისიას მიეცა უშუალო ლეგიტიმაცია განეხორციელებინა კონტროლი საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ საქართველოს კანონის შესრულებაზე, მაგრამ აღნიშნულ კანონში შესული ცვლილების თანახმად, კომისიას ეს ფუნქცია

ჩამოერთვა და მის ნაცვლად ეს ფუნქცია გადაეცა ავტორთა ქონებრივი უფლებების კოლექტიურ საფუძველზე მმართველ ორგანიზაციას.

ამასთან, მოსარჩელის მოსაზრებით, სადავო გადაწყვეტილების საფუძველად არსებული კომისიის 2011 წლის 5 დეკემბრის შემონმების №49 აქტიც იყო უკანონო, რადგან იგი მიღებული იყო „...“-ს ფარულად, მისი მონაწილეობის გარეშე. აღნიშნული კი უკანონო ქმედებას წარმოადგენდა, კერძოდ, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგს კომისია ახორციელებდა მუდმივად და სისტემატურად. ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, შემონმების ჩატარების შესახებ კომისია იღებდა გადაწყვეტილებას, რომელშიც უნდა მითითებულიყო შემონმებაზე უფლებამოსილი პირის ვინაობა. ნათელი იყო, რომ ასეთი გადაწყვეტილება კომისიას საერთოდ არ ჰქონდა მიღებული და თუ მიიღო „...“-ს მონაწილეობის გარეშე და მისგან ფარულად, რაც კანონის პირდაპირ დარღვევას წარმოადგენდა. მოსარჩელის მოსაზრებით, ასევე უხეშად იქნა დარღვეული ამავე მუხლის მე-5 პუნქტის მოთხოვნა, რომლის თანახმადაც, შემონმების ჩატარებამდე შემონმებაზე უფლებამოსილი პირი ვალდებული იყო შესამონმებელი პირის უფლებამოსილ წარმომადგენლისათვის წარედგინა პირადობის მოწმობა და თავისი უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტი. იგი უფლებამოსილი იყო შეემონმებინა ავტორიზებული პირის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტები მათი განთავსების ადგილზე, გადაეღო დოკუმენტების ასლები, სპეციფიკური საშუალებებით შეემონმებინა ტექნიკური მოწყობილობები, მოეთხოვა თანამდებობის პირებსა და სხვა მუშაკებს ინფორმაცია, ზეპირი და წერილობითი ახსნა-განმარტებები შესამონმებელ საკითხთან დაკავშირებით.

მოსარჩელის განმარტებით, კომისიის მიერ იგნორირებული იყო „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნები. კერძოდ, შემონმებაზე უფლებამოსილი პირი კომისიის მიერ დამტკიცებული ფორმით ადგენდა შემონმების აქტს, რომელიც შეიტანებოდა სპეციალურად ამისთვის წარმოებულ რეესტრში. შემონმების აქტში უნდა მითითებულიყო შემონმების ჩატარების დღე,

დრო და ადგილი; შემონმების ჩატარების საფუძველი; შესამონ-
მებელი პირის მხრიდან შემონმებაზე დამსწრე პირის ვინაობა;
შემონმებული დოკუმენტების ჩამონათვალი, თუ ისინი ადგილ-
ზე შემონმდა (ასლის გადაღების შემთხვევაში ასლი უნდა და-
ერთოს აქტს); შემონმებული მოწყობილობების ჩამონათვალი
და მათი ტექნიკური პარამეტრები; მიღებული ზეპირი ახსნა-
განმარტებების მიმოხილვა (მათი წერილობით მიწოდების შემ-
თხვევაში წერილობითი მასალა უნდა დაერთოს აქტს); შემონ-
მებაზე უფლებამოსილი პირის კომენტარები (მათი არსებობის
შემთხვევაში); შესამონმებელი პირის (მისი წარმომადგენლის)
სხვა ახსნა-განმარტებანი (მათი არსებობის შემთხვევაში); შე-
მონმებაზე უფლებამოსილი პირისა და შესამონმებელი პირის
(მისი წარმომადგენლის), ხოლო მის მიერ ხელმოწერაზე უარის
თქმის შემთხვევაში – სულ ცოტა 2 დამსწრე მოწმის ხელმოწე-
რა.

მოსარჩელის მოსაზრებით, კომისიამ აქტის შედგენისას,
რომლითაც დააფიქსირა სატელევიზიო არხების მართლსაწინა-
აღმდეგო გადაცემა, დაარღვია კანონი, ხოლო აქტის შედგენის
მონაწილე პირებმა კი გადაამეტეს საკუთარ უფლებამოსილე-
ბას. მოსარჩელის განმარტებით, რომ არა მითითებული დარღვე-
ვები, საქმეზე სხვაგვარი გადაწყვეტილება იქნებოდა მიღებუ-
ლი.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მოსარჩელემ
საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის
5 დეკემბრის №49 შემონმების აქტისა და საქართველოს კომუ-
ნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 21 დეკემბრის №...
გადაწყვეტილების ბათილად ცნობა მოითხოვა.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქ-
მეთა კოლეგიის 2012 წლის 12 ნოემბრის გადაწყვეტილებით შპს
„...“-ს სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

საქალაქო სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია ის გარემოე-
ბა, რომ 2011 წლის 5 დეკემბერს საქართველოს კომუნიკაციე-
ბის ეროვნული კომისიის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარ-
ტამენტის მიერ შედგენილი იქნა შემონმების აქტი №49, რომ-
ლის თანახმად, შპს „...“ მისი საკაბელო ქსელით, რეტრანსლი-
რების თაობაზე შესაბამისი ხელშეკრულებების გაფორმების გა-
რეშე ახორციელებდა შემდეგი სამაუწყებლო არხების რეტრან-
სლირებას: „Aztv“, „7Pro“, „ALjazzera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“,
„ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Inter+“, „En-
tertainment“, „MGM“, „TV-5monde“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“,
„HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“,

„Eurosport“, „Eurosport 2“.

2011 წლის 13 დეკემბერს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეს, შემდგომი რეაგირების მიზნით, სამსახურებრივი ბარათით მიმართა კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის უფროსმა და აცნობა, რომ კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტში დასაქმებულ უფლებამოსილ პირთა მიერ, 2011 წლის 5 დეკემბერს განხორციელდა შპს „...“-ის შემომწება პროგრამების აუდიო-ვიზუალური დათვალიერება-მოსმენის საშუალებით, გადაცემის დროის დაფიქსირებით და ზემოაღნიშნული კომპანიის მიერ კომისიაში წარდგენილი სატელევიზიო არხების საქართველოს ტერიტორიაზე რეტრანსლირების უფლებამოსილების დამადასტურებელი ხელშეკრულებების შესწავლით. მოხსენებით ბარათს თან ერთვოდა 2011 წლის 5 დეკემბრის შემომწების აქტი №... .

2011 წლის 13 დეკემბერს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის აპარატის სამართლებრივ დეპარტამენტს წარმოებაში გადაეცა კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის უფროსის 2011 წლის 13 დეკემბრის №... სამსახურებრივი ბარათი და 2011 წლის 5 დეკემბერს შპს „...“-ის მიმართ შედგენილი შემომწების აქტი №... .

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის სამსახურებრივი ბარათის (13.12.2011, №...) საფუძველზე, „საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის საქმიანობის მარეგულირებელი წესების“ 36-ე მუხლის მე-14 პუნქტის შესაბამისად, 2011 წლის 14 დეკემბერს კომისიაში დაიწყო მარტივი ადმინისტრაციული წარმოება შპს „...“-ის სანქცირების თაობაზე, ხოლო საკითხის განხილვა დაინიშნა 2011 წლის 21 დეკემბერს. აღნიშნულის თაობაზე შპს „...“-ის ეცნობა შეტყობინებით, რომელიც მას გაეგზავნა დაზღვეული საფოსტო გზავნილით და მიწვეულ იქნა ადმინისტრაციულ წარმოებაში მონაწილეობის მისაღებად. მას, ასევე, განემარტა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 98-ე და 99-ე მუხლებით გათვალისწინებული მტკიცებულებებისა და შუამდგომლობების წარდგენის, აგრეთვე საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და ადმინისტრაციული წარმოების მასალების გამოთხოვის უფლება.

საქალაქო სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, ის გარემოება, რომ კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის უფროსის 2011 წლის 15 დეკემბრის №... სამსახურებრივი ბარათის თანახმად, შპს „...“-იმ 2011 წლის 14

დეკემბერს №... წერილით კომისიაში წარადგინა სამაუწყებლო არხების: „Inter+“-სა და „TV-5 monde“-ს საქართველოს ტერიტორიაზე რეტრანსლირების დამადასტურებელი ხელშეკრულებები, ხოლო 2011 წლის 20 დეკემბერს შპს „...“-ს დირექტორმა საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეს აცნობა, რომ თუ შპს „...“ არღვევდა რომელიმე კერძო სამართლის სუბიექტის ქონებრივ უფლებას, ამ ფაქტის იურიდიული შეფასება სცილდებოდა მათი, როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს იურიდიული ლეგიტიმაციის საზღვრებს. შპს „...“-ის მითითებით, კომისია, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, არ იყო უფლებამოსილი ემსჯელა შპს „...“ უნებართვოდ გადასაცემდა თუ არა რომელიმე სატელევიზიო არხს და აღნიშნული საფუძველით განმცხადებელმა ადმინისტრაციული წარმოების შეწყვეტა მოითხოვა.

2011 წლის 21 დეკემბრის კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის სხდომაზე შპს „...“-ის უფლებამოსილი წარმომადგენელი არ გამოცხადდა. გამომდინარე იქედან, რომ „...“-სათვის ცნობილი იყო საკითხის განხილვის თარიღისა და სხდომის გამართვის დროის შესახებ, ხოლო შუამდგომლობა საკითხის განხილვის გადადების თაობაზე კომისიაში არ შესულა, კომისიამ შპს „...“-ის დაუსწრებლად განიხილა საკითხი. 2011 წლის 21 დეკემბრის კომისიის სხდომაზე გამოცხადდა სასტუმრო „...“ ტექნიკური დირექტორი გ. თ-ი, რომელიც ესწრებოდა 2011 წლის 5 დეკემბერს სასტუმრო „...“ ჩატარებულ შემონმებას. მოწმე გ. თ-მა განაცხადა, რომ იგი ესწრებოდა 2011 წლის 5 დეკემბრის შემონმებას, რომელიც განხორციელდა სასტუმრო „...“; მან დამატებით აღნიშნა, რომ სასტუმრო „...“ და შპს „...“-ის შორის 2011 წლის 1 ნოემბერს გაფორმდა ხელშეკრულება, რომლის შესაბამისად სასტუმრო „...“ ღებულობდა სატელევიზიო არხების პაკეტს შპს „...“-საგან. მოწმემ ასევე აღნიშნა, რომ გარდა „...“-სა სასტუმრო „...“ მაუწყებლობის ტრანზიტის მომსახურებას არ იღებდა სხვა ავტორიზებული პირისაგან, ამასთან, იგი იღებდა რამოდენიმე სპეციფიკურ არხს თანამგზავრიდან, რომელთა ნახვა შესაძლებელი იყო მხოლოდ დამატებითი საფასურის გადახდის საფუძველზე, სპეციალური კოდის გამოყენებით.

საქალაქო სასამართლოს მითითებით, ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში, ზემოაღნიშნული მტკიცებულებების შეფასებისა და გამოკვლევის საფუძველზე, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ დადგენილი იქნა შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები: შპს „...“ იყო ავტორიზებული პი-

რი, რომელსაც ავტორიზაცია გავლილი ჰქონდა 2011 წლის 31 იანვარს, ტრანზიტული მაუწყებლობის მომსახურებაზე; შპს „...“-ის მიერ 2011 წლის 14 დეკემბერს კომისიაში წარდგენილი იქნა რეტრანსლირების უფლების მიმნიჭებელი ხელშეკრულებები (სამაუწყებლო არხებზე „Inter+“ და „TV-5 monde“), რომელთა შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ აღნიშნულ არხებზე შპს „...“-ის ტრანზიტის განხორციელების უფლება მოპოვებული ჰქონდა 2011 წლის პირველ ივნისს („Inter+“-ის შემთხვევაში) და 2011 წლის პირველ აპრილს („TV-5 monde“-ს შემთხვევაში), თუმცა აღნიშნული ხელშეკრულებები მას კომისიისათვის უნდა წარედგინა აღნიშნული არხების ქსელში ჩართვამდე, ვინაიდან, კომისიამ 2011 წლის 14 მარტს წერილობით მიმართა მაუწყებლობის ტრანზიტზე ავტორიზებულ პირებს და „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, სატრანზიტო მომსახურების პაკეტში არსებული სამაუწყებლო არხების ჩამონათვალი და აღნიშნული სამაუწყებლო არხების საქართველოს ტერიტორიაზე რეტრანსლირების უფლებამოსილების დამადასტურებელი ხელშეკრულებები მოსთხოვა (აღნიშნული წერილი შპს „...“-ის 2011 წლის 16 მარტს ჩაბარდა, რასაც ადასტურებს შპს „...“-ის მიღებული საფოსტო ქვითარი №...); ამავე წერილით, კომისიამ განუმარტა მაუწყებლობის ტრანზიტზე ავტორიზებულ პირებს, რომ მომხმარებლებისთვის შეთავაზებულ პაკეტებში ყოველი სამაუწყებლო არხის ცვლილების (დამატების) შემთხვევაში, შესაბამისი დოკუმენტაცია კომისიაში უნდა წარედგინათ მათ მიერ შესაბამისი სამაუწყებლო არხის პაკეტში ჩასმამდე, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ სამაუწყებლო არხის რეტრანსლირება ხორციელდებოდა ზეპირი შეთანხმების საფუძველზე, აუცილებელი იყო კომისიაში წარმოდგენილიყო აღნიშნული სამაუწყებლო არხის პროგრამებზე საავტორო და მომიჯნავე უფლების მქონე პირის/კომპანიის ნებართვის წერილი (ვერმისსიონ გეტტერ), რომელშიც აღნიშნული იქნებოდა: ა) ნებართვა ავტორიზებული პირის მიერ სამაუწყებლო არხის საქართველოს ტერიტორიაზე რეტრანსლირების შესახებ; ბ) დადასტურება სამაუწყებლო არხის ბადეში განთავსებული პროგრამების საქართველოს ტერიტორიაზე გავრცელების უფლების შესახებ.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ მიიჩნია, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე სამაუწყებლო არხების: „Aztv“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Entertainment“, „MGM“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“,

„National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“, შესაბამისი ხელშეკრულებების გარეშე უცვლელი სახით გადაცემით, შპს „...“-ს მიერ დაირღვა „ლიტერატურული და მხატვრული ნაწარმოებების დაცვის“ ბერნის კონვენციის მე-11bis მუხლი, ისმო-ს სავტორო უფლებების შესახებ ხელშეკრულების მე-8 მუხლი, „შემსრულებლების, ფონოგრამების, დამამზადებლების და მაუნჯებლობის ორგანიზაციების უფლებათა დაცვის შესახებ“ რომის 1961 წლის კონვენციის მე-13 მუხლი, „სავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტი, 37-ე, 38-ე, 50-ე, 51-ე მუხლები და „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი. გარდა ამისა სამაუნჯებლო არხებზე: „TV5 monde“ და „INTER+“ რეტრანსლირების უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის კომისიის მიერ მოთხოვნილ ვადაში წარუდგენლობით, შპს „...“-ის მიერ დამატებით დარღვეული იქნა „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 21 დეკემბრის №786/18 გადაწყვეტილებით შპს „...“-ის დაეკისრა ჯარიმა 43.031.96 ლარის ოდენობით და ამავე გადაწყვეტილებით საქართველოს ტერიტორიაზე სატელევიზიო არხების: „AzTV“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Entertainment“, „MGM“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“, არამართლზომიერი გადაცემის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა დაევალა.

საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში კომისია დამოუკიდებლად ახორციელებდა ავტორიზებული პირების საქმიანობისა და ლიცენზიის მფლობელების მიერ რადიოსიხშირული სპექტრით ან/და ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის რეგულირებას, მათ შორის, ნორმატიული და ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტების მიღებას, მათი შესრულების მონიტორინგსა და კონტროლს, გამოვლენილი დარღვევებისათვის ამ კანონით განსაზღვრული უფლებამოსილებების ფარგლებში, ამავე კანონითა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით დადგენილი სანქციების დაკისრებას.

„ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს

კანონის მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად, კომისია უფლებამოსილი იყო ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქმიანობის ავტორიზებისა და რადიოსიხშირული სპექტრით ან/და ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ლიცენზიის პირობების დაცვაზე განხორციელებინა ზედამხედველობა და მათი დარღვევისას გაეტარებინა კანონით გათვალისწინებული ღონისძიებები, ხოლო 43-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, კომისია აკონტროლებდა ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში განხორციელებულ საქმიანობას, ასევე მათ მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულებას; ამავე კანონის 44-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგს კომისია ახორციელებდა მუდმივად და სისტემატურად.

საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-15 მუხლის „ბ“ პუნქტის საფუძველზე კომისია აკონტროლებდა ავტორიზებული პირების მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის კომისიის დადგენილებებისა და გადაწყვეტილებების შესრულებას. ამ ფუნქციის ფარგლებში კომისია ამოწმებდა ავტორიზებული პირების მხრიდან ტრანზიტის კანონიერად განხორციელების ფაქტს. „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „ჰ“⁴⁵ პუნქტი გულისხმობდა, რომ მაუწყებლის ტრანზიტი ეს იყო ავტორიზებადი საქმიანობა, რომელიც მოიცავდა პირის მიერ მაუწყებლისგან კანონიერ საფუძველზე მიღებული ტელე-ან რადიოარხის უცვლელი სახით გადაცემასა და ბოლო მომხმარებლისათვის მიწოდებას საერთო სარგებლობის ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელებისა და საშუალებების გამოყენებით. ამდენად, კომისია კონტროლს ახორციელებდა იმდენად, რამდენადაც ეს იყო დაკავშირებული სატელევიზიო არხის მართლზომიერ ტრანზიტთან.

საქალაქო სასამართლომ ასევე მიუთითა, რომ კომისია შემოწმების ჩატარების დროს მოქმედებდა „საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის საქმიანობის მარეგულირებელი წესების“ 36-ე მუხლის შესაბამისად, კერძოდ ამავე მუხ-

ლის მე-5 პუნქტის თანახმად, მონიტორინგის ჩატარების მეთოდებსა და ხერხებს მონიტორინგის განმახორციელებელი უფლებმოსილი პირი განსაზღვრავდა დამოუკიდებლად. მონიტორინგის განხორციელება არ იყო შეზღუდული ავტორიზებული პირის ან/და ლიცენზიის მფლობელის განთავსების ადგილმდებარეობით. განსახილველ შემთხვევაში შემომწმების ჩატარება განხორციელდა მოსარჩელის აბონენტთან სასტუმრო „...“.

საქალაქო სასამართლომ განმარტა, რომ ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის აუცილებელი არ იყო დადგენილიყო, რომ პროცედურული მოთხოვნების დაცვის პირობებში ამ საკითხზე აუცილებლად სხვაგვარი გადაწყვეტილება მიიღებოდა. ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტი უნდა გაბათილებულიყო თუ დადგინდებოდა, რომ ადმინისტრაციული წარმოების წესების დაცვისას არსებობდა სხვაგვარი გადაწყვეტილების მიღების შესაძლებლობა.

საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ განსახილველ შემთხვევაში მოპასუხე მხარის მიერ ადგილი არ ჰქონია საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53-ე მუხლის მე-5 პუნქტის, 96-ე მუხლის 1-ლი ნაწილისა და მესამე ნაწილების დარღვევას.

საქალაქო სასამართლომ მიიჩნია, რომ სადავო აქტის გამოცემისას გამოკვლეული და შესწავლილი იყო საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება. ამდენად, განსახილველ შემთხვევაში ადგილი არ ჰქონია კანონის ისეთი დარღვევასა და ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის ისეთ არსებით დარღვევას, რომლის არსებობის შემთხვევაში მოცემულ საკითხზე სხვაგვარი გადაწყვეტილება იქნებოდა მიღებული, რის საფუძველზეც სასამართლომ მიიჩნია, რომ სადავო აქტები გამოცემული იყო კანონის დაცვით და არ არსებობდა მათი ბათილად ცნობის საფუძველები.

თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 12 ნოემბრის გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა შპს „...“-მ, რომელმაც გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 22 იანვრის განჩინებით შპს „...“-ს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2012 წლის 12 ნოემბრის გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლო დაეთანხმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს შეფასებას და დასკვნებს საქმის სამართლებრივ საკითხებთან დაკავშირებით.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელანტის მოსაზრება, რომ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას არ ჰქონდა უფლებამოსილება განეხორციელებინა კონტროლი, საავტორო და მომიჯნავე უფლებების დაცვის კუთხით, „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესრულებაზე.

სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის 58-ე მუხლის მე-2 და მე-3 მუხტის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელიც არ ასრულებდა ამ კანონის მოთხოვნებს, ითვლებოდა საავტორო, მომიჯნავე და მონაცემთა ბაზის დამამზადებლის უფლებების დამრღვევად. საავტორო, მომიჯნავე და მონაცემთა ბაზის დამამზადებლის უფლებების დარღვევად აგრეთვე ჩაითვლებოდა ნაწარმოების, შესრულების, ფონოგრამის, ვიდეოგრამის, მაუნყებლობის ორგანიზაციის გადაცემისა და მონაცემთა ბაზის უკანონო გამოყენება.

„ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 43-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, კომისია აკონტროლებდა ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში განხორციელებულ საქმიანობას, ასევე მათ მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულებას.

სააპელაციო სასამართლომ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მოსაზრება და მიიჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში, შპს „...“, კანონიერი საფუძვლის გარეშე (წერილობითი შეთანხმების, გარიგების არარსებობა) ახორციელებდა რა „Aziv“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRI-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Entertainment“, „MGM“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“, ტელეარხების გადაცემათა ტრანზიტს, ზემოაღნიშნული ნორმებიდან გამომდინარე, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია უფლებამოსილი იყო გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით განეხორციელებინა მაუნყებლობის სფეროში კანონით მასზე დაკისრებული მაკონტროლებელ-მარეგულირებელი ფუნქცია.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელანტის არგუმენტაცია „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის მე-5-6 პუნქტის მოთხოვნების დარღვევასთან დაკავშირებით. სასამართომ მიუთითა ზემოაღნიშნული კანონის 44-ე მუხლის 1-ლ პუნქტზე, რომლის შესაბამისად, ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგს კომისია ახორციელებდა მუდმივად და სისტემატურად.

ამავე კანონის 44-ე მუხლის მე-5 და მე-6 პუნქტების თანახმად, შემონმების ჩატარებამდე შემონმებაზე უფლებამოსილი პირი ვალდებული იყო შესამონმებელი პირის უფლებამოსილი წარმომადგენლისათვის წარედგინა პირადობის მოწმობა და თავისი უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტი. იგი უფლებამოსილი იყო შეემონმებინა ავტორიზებული პირის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტები მათი განთავსების ადგილზე, გადაეღო დოკუმენტების ასლები, სპეციფიკური საშუალებებით შეემონმებინა ტექნიკური მონაცემები, მოეთხოვა თანამდებობის პირებსა და სხვა მუშაკებს ინფორმაცია, ზეპირი და ნერილობითი ახსნა-განმარტებები შესამონმებელ საკითხთან დაკავშირებით; შემონმებაზე უფლებამოსილი პირი კომისიის მიერ დამტკიცებული ფორმით ადგენდა შემონმების აქტს, რომელიც შეიტანებოდა სპეციალურად ამისთვის წარმოებულ რეესტრში. შემონმების აქტში უნდა მითითებულიყო: შემონმების ჩატარების დღე, დრო და ადგილი; შემონმების ჩატარების საფუძველი; შესამონმებელი პირის მხრიდან შემონმებაზე დამსწრე პირის ვინაობა; შემონმებული დოკუმენტების ჩამონათვალი, თუ ისინი ადგილზე შემონმდა (ასლის გადაღების შემთხვევაში ასლი უნდა დაერთოს აქტს); შემონმებული მონაცემების ჩამონათვალი და მათი ტექნიკური პარამეტრები; მიღებული ზეპირი ახსნა-განმარტებების მიმოხილვა; შემონმებაზე უფლებამოსილი პირის კომენტარები (მათი არსებობის შემთხვევაში); შესამონმებელი პირის (მისი წარმომადგენლის) სხვა ახსნა-განმარტებანი (მათი არსებობის შემთხვევაში); შემონმებაზე უფლებამოსილი პირისა და შესამონმებელი პირის (მისი წარმომადგენლის), ხოლო მის მიერ ხელმოწერაზე უარის თქმის შემთხვევაში – სულ ცოტა 2 დამსწრე მოწმის ხელმოწერა.

სააპელაციო სასამართლომ განმარტა, რომ ზემოაღნიშნუ-

ლი ნორმით დადგენილი იყო, შემონმების ჩატარებისას, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ განსაზღვრული უფლებამოსილი პირის ვალდებულებები. საქმის მასალებით დადგენილი იყო, რომ 2011 წლის 5 დეკემბერს, 18:39 საათზე, შპს „...“-ის აბონენტთან, სასტუმრო „...“ მისამართზე: ქ. თბილისი, ... გამზ. №13, კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის უფროსის გ. რ-ის მიერ, ამავე დეპარტამენტის თანამშრომლის მ. ა-ის მონაწილეობით, განხორციელდა შპს „...“-ის მიერ სამაუწყებლო არხების საქართველოს ტერიტორიაზე გადაცემის მართლზომიერების შემოწმება, ასევე შემოწმდა ავტორიზებული პირის, შპს „...“-ის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტები მათი განთავსების ადგილზე (ხელშეკრულება და დანართი) და სპეციფიკური საშუალებებით შემოწმდა ტექნიკური მოწყობილობები, რის თაობაზეც გაფორმდა შემოწმების აქტი №49. შემოწმების აქტს ხელს აწერდნენ: კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის უფროსი გ. რ-ი, ამავე დეპარტამენტის სპეციალისტი მ. ა.ე, შემოწმების აქტის შედგენის დამსწრე მონაწილეები: გ. თ-ი და ხ. ჯ-ი.

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელანტის მოსაზრება შემოწმების აქტის ჩატარებისა და შედგენის წესის დარღვევასთან დაკავშირებით, კერძოდ, აპელანტი აპელირებდა იმ გარემოებაზე, რომ შემოწმება ჩატარდა „...“-ს მონაწილეობის გარეშე (მისგან ფარულად) და შემოწმების აქტზე არ იყო „...“-ს უფლებამოსილი პირის ხელმოწერა, რაც კანონის პირდაპირ დარღვევას წარმოადგენდა. სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა, რომ კომუნიკაციების ეროვნული კომისია შემოწმების ჩატარების დროს მოქმედებდა „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლისა და საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2003 წლის 27 ივნისის №1 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის საქმიანობის მარეგულირებელი წესების“ 36-ე მუხლის შესაბამისად, კერძოდ ამავე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, მონიტორინგის ჩატარების მეთოდებსა და ხერხებს მონიტორინგის განმახორციელებელი უფლებამოსილი პირი განსაზღვრავდა დამოუკიდებლად. მონიტორინგის განხორციელება არ იყო შეზღუდული ავტორიზებული პირის ან/და ლიცენზიის მფლობელის განთავსების ადგილმდებარეობით. განსახილველ შემთხვევაში შემოწმების ჩატარება განხორციელდა შპს „...“-ს აბონენტთან სასტუმრო „...“ და შემოწმების აქტს ხელს აწერდა ორი მონაწილე.

სააპელაციო სასამართლომ მიუთითა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის 1-ლ პუნქტზე, რომლის შესაბამისად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი იყო ბათილი, თუ იგი ეწინააღმდეგებოდა კანონს ან არსებითად დარღვეული იყო მისი მომზადების ან გამოცემის კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები. ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლებოდა ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ამ კოდექსის 32-ე ან 34-ე მუხლით გათვალისწინებული წესის დარღვევით ჩატარებულ სხდომაზე ან კანონით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევა, რომლის არარსებობის შემთხვევაში სხვაგვარი გადაწყვეტილება იქნებოდა მიღებული.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 22 იანვრის განჩინება საკასაციო წესით გაასაჩივრა შპს „...“-მ, რომელმაც გასაჩივრებული განჩინების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით სარჩელის დაკმაყოფილება მოითხოვა.

კასატორის მითითებით, სასამართლომ არ გამოიყენა „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის მე-5-მე-6 პუნქტების მოთხოვნა, რომელიც კომისიის 2012 წლის 5 დეკემბრის შემონმების №49 აქტს განიხილავდა, როგორც კანონის დარღვევით მიღებულ აქტად.

კასატორის განმარტებით, სასამართლომ არ გაიზიარა მხარის არგუმენტი იმასთან დაკავშირებით, რომ კომისიას არ ჰქონდა ლეგიტიმაცია საავტორო და მომიჯნავე უფლებების დაცვის კუთხით. „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 43-ე მუხლში 2005 წლის 28 დეკემბრის №2564 ცვლილების თანახმად, კომისიას მიეცა უშუალო ლეგიტიმაცია განეხორციელებინა კონტროლი საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ საქართველოს კანონის შესრულებაზე. მაგრამ აღნიშნულ კანონში შესული ცვლილების თანახმად, კომისიას ეს ფუნქცია ჩამოერთვა და მის ნაცვლად ეს ფუნქცია გადაეცა ავტორთა ქონებრივი უფლებების კოლექტიურ საფუძველზე მმართველ ორგანიზაციას.

კასატორის მოსაზრებით, შემონმების აქტი სასამართლომ დატოვა შეფასების გარეშე. მხარე უთითებს, რომ შემონმების აქტი მიღებულია „...“-ის მონაწილეობის გარეშე (მისგან ფარულად), რაც ეწინააღმდეგება კანონის მოთხოვნებს. კერძოდ, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კა-

ნონის პირველი პუნქტის თანახმად, ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადანყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგს კომისია ახორციელებს მუდმივად და სისტემატურად. ამავე მუხლის მე-4 პუნქტის თანახმად, შემონმების ჩატარების შესახებ კომისია იღებს გადანყვეტილებას, რომელშიც უნდა მიეთითოს შემონმებაზე უფლებამოსილი პირის ვინაობა. ასეთი გადანყვეტილება კომისიას საერთოდ არ მიუღია და თუ მიიღო, მაშინ „...“-ს მონაწილეობის გარეშე და მისგან ფარულად, რაც კანონის პირდაპირ დარღვევას ნარმოადგენდა.

კასატორის მოსაზრებით, ასევე უხეშად იქნა დარღვეული ამავე მუხლის მე-5 პუნქტის მოთხოვნა, რომლის თანახმადაც, შემონმების ჩატარებამდე შემონმებაზე უფლებამოსილი პირი ვალდებულია შესამონმებელი პირის უფლებამოსილ წარმომადგენელს წარუდგინოს პირადობის მოწმობა და თავისი უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტი. იგი უფლებამოსილია შეამონმოს ავტორიზებული პირის საქმიანობასთან დაკავშირებული დოკუმენტები მათი განთავსების ადგილზე, გადაიღოს დოკუმენტების ასლები, სპეციფიკური საშუალებებით შეამონმოს ტექნიკური მოწყობილობები, მოსთხოვოს თანამდებობის პირებსა და სხვა მუშაკებს ინფორმაცია, ზეპირი და წერილობითი ახსნა-განმარტებები შესამონმებელ საკითხთან დაკავშირებით.

კასატორის განმარტებით, კომისიის მიერ იგნორირებულია ამავე მუხლის მე-6 პუნქტის მოთხოვნები. კერძოდ, შემონმებაზე უფლებამოსილი პირი კომისიის მიერ დამტკიცებული ფორმით ადგენს შემონმების აქტს, რომელიც შეიტანება სპეციალურად ამისთვის წარმოებულ რეესტრში. შემონმების აქტში უნდა მიეთითოს: შემონმების ჩატარების დღე, დრო და ადგილი; შემონმების ჩატარების საფუძველი; შესამონმებელი პირის მხრიდან შემონმებაზე დამსწრე პირის ვინაობა; შემონმებული დოკუმენტების ჩამონათვალი, თუ ისინი ადგილზე შემონმდა (ასლის გადაღების შემთხვევაში ასლი უნდა დაერთოს აქტს); შემონმებული მოწყობილობების ჩამონათვალი და მათი ტექნიკური პარამეტრები; მიღებული ზეპირი ახსნა-განმარტებების მიმოხილვა (მათი წერილობით მიწოდების შემთხვევაში წერილობითი მასალა უნდა დაერთოს აქტს); შემონმებაზე უფლებამოსილი პირის კომენტარები (მათი არსებობის შემთხვევაში); შესამონმებელი პირის (მისი წარმომადგენლის) სხვა ახსნა-გან-

მარტებანი (მათი არსებობის შემთხვევაში); შემონმებაზე უფლებამოსილი პირისა და შესამონმებელი პირის (მისი წარმომადგენლის), ხოლო მის მიერ ხელმონერაზე უარის თქმის შემთხვევაში – სულ ცოტა 2 დამსწრე მონმის ხელმონერა.

კასატორის მოსაზრებით, კომისიამ აქტის შედგენისას, რომლითაც დააფიქსირა სატელევიზიო არხების მართლსაწინააღმდეგო გადაცემა, დაარღვია კანონი, ხოლო აქტის შედგენის მონაწილე პირებმა კი გადაამეტეს საკუთარ უფლებამოსილებას. კასატორის განმარტებით, რომ არა მითითებული დარღვევები, საქმეზე სხვაგვარი გადაწყვეტილება იქნებოდა მიღებული.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 25 აპრილის განჩინებით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, დასაშვებობის შესამონმებლად წარმოებაში იქნა მიღებული შპს „...“-ს საკასაციო საჩივარი.

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 27 ივნისის განჩინებით, საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34-ე მუხლის მე-3 ნაწილის „ა“ ქვეპუნქტის შესაბამისად, დასაშვებლად იქნა ცნობილი შპს „...“-ს საკასაციო საჩივარი და მისი განხილვა დაინიშნა მხარეთა დასწრებით 2013 წლის 19 სექტემბერს 12:00 საათზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების გაცნობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენის და გასაჩივრებული განჩინების კანონიერება-დასაბუთებულობის შემონმების შედეგად მიიჩნევს, რომ შპს „...“-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, უნდა გაუქმდეს გასაჩივრებული განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად უნდა დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მეორე ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში გამოიყენება საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი. სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად, საკასაციო სასამართლო აუქმებს გადაწყვეტილებას და საქმეს ხელახლა განსახილველად აბრუნებს იმავე სასამართლოში, თუ გადაწყვეტილების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემონმება შეუძლებელია

(სსკ.394-ე მუხლის „ე“ ქვეპუნქტი).

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს საქმის მასალებში არსებულ შემდეგ ფაქტობრივ გარემოებებზე: 2011 წლის 5 დეკემბერს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის მიერ შედგენილი იქნა შემონმების აქტი №49, რომლის თანახმად, შპს „...“ მისი საკაბელო ქსელით, რეტრანსლირების თაობაზე შესაბამისი ხელშეკრულებების გაფორმების გარეშე ახორციელებდა შემდეგი სამაუწყებლო არხების რეტრანსლირებას: „AzTV“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Inter+“, „Entertainment“, „MGM“, „TV-5monde“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“.

2011 წლის 13 დეკემბერს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეს, შემდგომი რეაგირების მიზნით, სამსახურებრივი ბარათით მიმართა კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის უფროსმა და აცნობა, რომ კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტში დასაქმებულ უფლებამოსილ პირთა მიერ, 2011 წლის 5 დეკემბერს განხორციელდა შპს „...“-ის შემონმება პროგრამების აუდიო-ვიზუალური დათვალიერება-მოსმენის საშუალებით, გადაცემის დროის დათვალიერებით და ზემოაღნიშნული კომპანიის მიერ კომისიაში წარდგენილი სატელევიზიო არხების საქართველოს ტერიტორიაზე რეტრანსლირების უფლებამოსილების დამადასტურებელი ხელშეკრულებების შესწავლით. მოხსენებით ბარათს თან ერთვოდა 2011 წლის 5 დეკემბრის შემონმების აქტი.

2011 წლის 13 დეკემბერს საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის აპარატის სამართლებრივ დეპარტამენტს წარმოებაში გადაეცა კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის უფროსის 2011 წლის 13 დეკემბრის №... სამსახურებრივი ბარათი და 2011 წლის 5 დეკემბერს შპს „...“-ის მიმართ შედგენილი შემონმების აქტი №49.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის აპარატის მაუწყებლობის რეგულირების დეპარტამენტის სამსახურებრივი ბარათის (13.12.2011, №...) საფუძველზე, „საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის საქმიანობის მარეგულირებელი წესების“ 36-ე მუხლის მე-14 პუნქტის შესაბამისად, 2011 წლის 14 დეკემბერს კომისიაში დაიწყო მართივი ადმინისტრაციული წარმოება შპს „...“-ის სანქციონების თაობაზე, ხოლო საკითხის განხილვა დაინიშნა 2011 წლის 21 დეკემბერს.

აღნიშნულის თაობაზე შპს „...“-ის ეცნობა შეტყობინებით, რომელიც მას გაეგზავნა დაზღვეული საფოსტო გზაწილით და მიწვეულ იქნა ადმინისტრაციულ წარმოებაში მონაწილეობის მისაღებად. მას, ასევე განემარტა საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 98-ე და 99-ე მუხლებით გათვალისწინებული მტკიცებულებებისა და შუამდგომლობების წარდგენის, აგრეთვე საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და ადმინისტრაციული წარმოების მასალების გამოთხოვის უფლება.

საკასაციო სასამართლო ასევე დადგინილად მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ კომისიის აპარატის მასშტაბის რეგულირების დეპარტამენტის უფროსის 2011 წლის 15 დეკემბრის №... სამსახურებრივი ბარათის თანახმად, შპს „...“-იმ 2011 წლის 14 დეკემბერს №... წერილით კომისიაში წარადგინა სამაუწყებლო არხების: „Inter+“-სა და „TV-5 monde“-ს საქართველოს ტერიტორიაზე რეტრანსლირების დამადასტურებელი ხელშეკრულებები, ხოლო 2011 წლის 20 დეკემბერს შპს „...“-ს დირექტორმა საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის თავმჯდომარეს აცნობა, რომ თუ შპს „...“ არღვევდა რომელიმე კერძო სამართლის სუბიექტის ქონებრივ უფლებას, ამ ფაქტის იურიდიული შეფასება სცილდებოდა მისი, როგორც ადმინისტრაციული ორგანოს იურიდიული ლეგიტიმაციის საზღვრებს. შპს „...“-ის მითითებით, კომისია, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის საფუძველზე, არ იყო უფლებამოსილი ემსჯელა შპს „...“ უნებართვოდ გადასაცემდა თუ არა რომელიმე სატელევიზიო არხს და აღნიშნული საფუძველით განმცხადებელმა ადმინისტრაციული წარმოების შეწყვეტა მოითხოვა.

2011 წლის 21 დეკემბრის კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის სხდომაზე შპს „...“-ის უფლებამოსილი წარმომადგენელი არ გამოცხადდა. გამომდინარე იქედან, რომ „...“-სათვის ცნობილი იყო საკითხის განხილვის თარიღისა და სხდომის გამართვის დროის შესახებ, ხოლო შუამდგომლობა საკითხის განხილვის გადადების თაობაზე კომისიაში არ შესულა, კომისიამ შპს „...“-ის დაუსწრებლად განიხილა საკითხი.

2011 წლის 21 დეკემბრის კომისიის სხდომაზე გამოცხადდა სასტუმრო „...“ ტექნიკური დირექტორი გ. თ-ი, რომელიც ესწრებოდა 2011 წლის 5 დეკემბერს სასტუმრო „...“ ჩატარებულ შემოწმებას. მოწმე გ. თ-მა განაცხადა, რომ იგი ესწრებოდა 2011 წლის 5 დეკემბრის შემოწმებას, რომელიც განხორციელდა სასტუმრო „...“; მან დამატებით აღნიშნა, რომ სასტუმრო „...“ და შპს „...“-ის შორის 2011 წლის 1 ნოემბერს გაფორმდა ხელშეკ-

რულება, რომლის შესაბამისად სასტუმრო „...“ ღებულობდა სატელევიზიო არხების პაკეტს შპს „...“-საგან. მოწმემ ასევე აღნიშნა, რომ გარდა „...“-სა სასტუმრო „...“ მაუწყებლობის ტრანზიტის მომსახურებას არ იღებდა სხვა ავტორიზებული პირისაგან, ამასთან, იგი იღებდა რამოდენიმე სპეციფიკურ არხს თანამგზავრიდან, რომელთა ნახვა შესაძლებელი იყო მხოლოდ დამატებითი საფასურის გადახდის საფუძველზე, სპეციალური კოდის გამოყენებით.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ ადმინისტრაციული წარმოების პროცესში, ზემოაღნიშნული მტკიცებულებების შეფასებისა და გამოკვლევის საფუძველზე, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ დადგენილი იქნა შემდეგი ფაქტობრივი გარემოებები: შპს „...“ იყო ავტორიზებული პირი, რომელსაც ავტორიზაცია გავლილი ჰქონდა 2011 წლის 31 იანვარს, ტრანზიტული მაუწყებლობის მომსახურებაზე; შპს „...“-ის მიერ 2011 წლის 14 დეკემბერს კომისიაში წარდგენილი იქნა რეტრანსლირების უფლების მიმნიჭებელი ხელშეკრულებები (სამაუწყებლო არხებზე „Inter+“ და „TV-5 monde“), რომელთა შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ აღნიშნულ არხებზე შპს „...“-ის ტრანზიტის განხორციელების უფლება მოპოვებული ჰქონდა 2011 წლის პირველ ივნისს („Inter+“-ის შემთხვევაში) და 2011 წლის პირველ აპრილს („TV-5 monde“-ს შემთხვევაში), თუმცა აღნიშნული ხელშეკრულებები მას კომისიისათვის უნდა წარედგინა აღნიშნული არხების ქსელში ჩართვამდე, ვინაიდან, კომისიამ 2011 წლის 14 მარტს წერილობით (№...) მიმართა მაუწყებლობის ტრანზიტზე ავტორიზებულ პირებს და „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, სატრანზიტო მომსახურების პაკეტში არსებული სამაუწყებლო არხების ჩამონათვალი და აღნიშნული სამაუწყებლო არხების საქართველოს ტერიტორიაზე რეტრანსლირების უფლებამოსილების დამადასტურებელი ხელშეკრულებები მოსთხოვა (აღნიშნული წერილი შპს „...“-ის 2011 წლის 16 მარტს ჩაბარდა, რასაც ადასტურებს შპს „...“ მიღებული საფოსტო ქვითარი №...); ამავე წერილით, კომისიამ განუმარტა მაუწყებლობის ტრანზიტზე ავტორიზებულ პირებს, რომ მომხმარებლებისთვის შეთავაზებულ პაკეტებში ყოველი სამაუწყებლო არხის ცვლილების (დამატების) შემთხვევაში, შესაბამისი დოკუმენტაცია კომისიაში უნდა წარედგინათ მათ მიერ შესაბამისი სამაუწყებლო არხის პაკეტში ჩასმამდე, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ სამაუწყებლო არხის რეტრანსლირება ხორციელდებოდა ზეპირი შეთან-

ხმების საფუძველზე, აუცილებელი იყო კომისიაში წარდგენილიყო აღნიშნული სამაუწყებლო არხის პროგრამებზე საავტორო და მომიჯნავე უფლების მქონე პირის/კომპანიის ნებართვის წერილი (ჭერმისსიონ გეტერ) რომელშიც აღნიშნული იქნებოდა: ა) ნებართვა ავტორიზებული პირის მიერ სამაუწყებლო არხის საქართველოს ტერიტორიაზე რეტრანსლირების შესახებ; ბ) დადასტურება სამაუწყებლო არხის ბადეში განთავსებული პროგრამების საქართველოს ტერიტორიაზე გავრცელების უფლების შესახებ.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულმა კომისიამ მიიჩნია, რომ საქართველოს ტერიტორიაზე სამაუწყებლო არხების: „AzTV“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Entertainment“, „MGM“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“, შესაბამისი ხელშეკრულებების გარეშე უცვლელი სახით გადაცემით, შპს „...“-ს მიერ დაირღვა „ლიტერატურული და მხატვრული ნაწარმოებების დაცვის“ ბერნის კონვენციის მე-11bis მუხლი, ისმო-ს საავტორო უფლებების შესახებ ხელშეკრულების მე-8 მუხლი, „შემსრულებლების, ფონოგრამების, დამამზადებლების და მაუწყებლობის ორგანიზაციების უფლებათა დაცვის შესახებ“ რომის 1961 წლის კონვენციის მე-13 მუხლი, „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტი, 37-ე, 38-ე, 50-ე, 51-ე მუხლები და „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი. გარდა ამისა სამაუწყებლო არხებზე: „TV5 monde“ და „INTER+“ რეტრანსლირების უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის კომისიის მიერ მოთხოვნილ ვადაში წარუდგენლობით, შპს „...“-ის მიერ დამატებით დარღვეული იქნა „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი.

საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 21 დეკემბრის №786/18 გადაწყვეტილებით შპს „...“-ის დაეკისრა ჯარიმა 43.031.96 ლარის ოდენობით და ამავე გადაწყვეტილებით შპს „...“-ის დაევალა საქართველოს ტერიტორიაზე სატელევიზიო არხების: „AzTV“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Entertainment“, „MGM“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“, არამართლზომიერი გადაცემის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში კომისია დამოუკიდებლად ახორციელებს ავტორიზებული პირების საქმიანობისა და ლიცენზიის მფლობელების მიერ რადიოსიხშირული სპექტრით ან/და ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის რეგულირებას, მათ შორის, ნორმატიული და ინდივიდუალური სამართლებრივი აქტების მიღებას, მათი შესრულების მონიტორინგსა და კონტროლს, გამოვლენილი დარღვევებისათვის ამ კანონით განსაზღვრული უფლებამოსილებების ფარგლებში, ამავე კანონითა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით დადგენილი სანქციების დაკისრებას.

„ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-11 მუხლის მე-3 პუნქტის „ზ“ ქვეპუნქტის თანახმად, კომისია უფლებამოსილი არის ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქმიანობის ავტორიზებისა და რადიოსიხშირული სპექტრით ან/და ნუმერაციის რესურსით სარგებლობის ლიცენზიის პირობების დაცვაზე განახორციელოს ზედამხედველობა და მათი დარღვევისას გაატაროს კანონით გათვალისწინებული ღონისძიებები, ხოლო 43-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, კომისია აკონტროლებს ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში განხორციელებულ საქმიანობას, ასევე მათ მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულებას. ამავე კანონის 44-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის შესაბამისად, ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგს კომისია ახორციელებს მუდმივად და სისტემატურად.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-15 მუხლის „ბ“ პუნქტის საფუძველზე კომისია აკონტროლებს ავტორიზებული პირების მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის კომისიის დადგენილებებისა და გადაწყვეტილებების შესრულებას. ამ ფუნქციის ფარგლებში კომისია ამონიშნავს ავტორიზებული პირების მხრიდან ტრანზიტის კანონიერად განხორციელების

ფაქტს. „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის „ჰ⁴⁵“ პუნქტი გულისხმობს, რომ მაუწყებლის ტრანზიტი ეს არის ავტორიზებადი საქმიანობა, რომელიც მოიცავს პირის მიერ მაუწყებლისგან კანონიერ საფუძველზე მიღებული ტელე-ან რადიოარხის უცვლელი სახით გადაცემასა და ბოლო მომხმარებლისათვის მიწოდებას საერთო სარგებლობის ელექტრონული საკომუნიკაციო ქსელებისა და საშუალებების გამოყენებით. ამდენად, კომისია კონტროლს ახორციელებს იმდენად, რამდენადაც ეს არის დაკავშირებული სატელევიზიო არხის მართლზომიერ ტრანზიტთან.

საკაცაციო სასამართლო ეთანხმება სააპელაციო სასამართლოს და არ იზიარებს კასატორის მოსაზრებას იმის თაობაზე, რომ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნულ კომისიას არ ჰქონდა უფლებამოსილება განეხორციელებინა კონტროლი, საავტორო და მომიჯნავე უფლებების დაცვის კუთხით, „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესრულებაზე.

საკაცაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის 58-ე მუხლის მე-2 და მე-3 მუხტის „ა“ ქვეპუნქტის თანახმად, ფიზიკური ან იურიდიული პირი, რომელიც არ ასრულებს ამ კანონის მოთხოვნებს, ითვლება საავტორო, მომიჯნავე და მონაცემთა ბაზის დამამზადებლის უფლებების დამრღვევად. საავტორო, მომიჯნავე და მონაცემთა ბაზის დამამზადებლის უფლებების დარღვევად აგრეთვე ჩაითვლება ნაწარმოების, შესრულების, ფონოგრამის, ვიდეოგრამის, მაუწყებლობის ორგანიზაციის გადაცემისა და მონაცემთა ბაზის უკანონო გამოყენება.

ამასთან, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 43-ე მუხლის 1-ლი პუნქტის თანახმად, კომისია აკონტროლებს ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში განხორციელებულ საქმიანობას, ასევე, მათ მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულებას. მოცემულ შემთხვევაში, შპს „...“ „AzTV“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Entertainment“, „MGM“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“, ტელეარხების გადაცემათა ტრანზიტს კანონიერი საფუძვლის გარეშე (წერილობითი შეთანხმების, გარიგების არარსებობა) ახორ-

ციელებდა, ზემოაღნიშნული ნორმებიდან გამომდინარე კი საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისია უფლებამოსილი იყო გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით განეხორციელებინა მაუწყებლობის სფეროში კანონით მასზე დაკისრებული მკონტროლებელ-მარეგულირებელი ფუნქცია.

საკასაციო სასამართლო, ასევე, არ იზიარებს კასატორის არგუმენტაციას „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლის მე-5-მე-6 პუნქტების მოთხოვნების დარღვევასთან დაკავშირებით. საკასაციო სასამართლო მიუთითებს ზემოაღნიშნული კანონის 44-ე მუხლის 1-ლი პუნქტზე, რომლის შესაბამისად, ავტორიზებულ პირთა მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის, კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების შესრულების მონიტორინგს კომისია ახორციელებს მუდმივად და სისტემატურად.

საკასაციო სასამართლო არ ეთანხმება კასატორის მოსაზრებას შემონმების აქტის ჩატარებისა და შედგენის წესის დარღვევასთან დაკავშირებით, კერძოდ, კასატორი მიუთითებს იმ გარემოებაზე, რომ შემონმება ჩატარდა „...“-ს მონაწილეობის გარეშე (მისგან ფარულად) და შემონმების აქტზე არ იყო „...“-ს უფლებამოსილი პირის ხელმოწერა, რაც კანონის პირდაპირ დარღვევას წარმოადგენდა.

საკასაციო სასამართლო მიუთითებს, რომ კომუნიკაციების ეროვნული კომისია შემონმების ჩატარების დროს მოქმედებდა „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 44-ე მუხლისა და საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2003 წლის 27 ივნისის №1 დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის საქმიანობის მარეგულირებელი წესების“ 36-ე მუხლის შესაბამისად, კერძოდ, ამავე მუხლის მე-5 პუნქტის თანახმად, მონიტორინგის ჩატარების მეთოდებსა და ხერხებს მონიტორინგის განმახორციელებელი უფლებამოსილი პირი განსაზღვრავს დამოუკიდებლად. მონიტორინგის განხორციელება არ არის შეზღუდული ავტორიზებული პირის ან/და ლიცენზიის მფლობელის განთავსების ადგილმდებარეობით. განსახილველ შემთხვევაში შემონმების ჩატარება განხორციელდა შპს „...“-ს აბონენტთან სასტუმრო „...“ და შემონმების აქტს ხელს აწერდა ორი მოწმე. ამდენად, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შემონმების ჩატარებისას და №49 შემონმების აქტის შედგენისას შესაბამისი სამართლებრივი ნორმები არ დარღვეულა.

ზემოაღნიშნული მსჯელობის შედეგად, ცალსახაა ის გარემოება, რომ საკასაციო სასამართლო სრულად იზიარებს სააპელაციო სასამართლოს დასკვნებს და შეფასებას შპს „...“-ის მიერ სამართალდარღვევის ფაქტის ჩადენის თაობაზე, თუმცა საკასაციო სასამართლო ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ სააპელაციო სასამართლომ ყოველგვარი სამართლებრივი შეფასების გარეშე დატოვა ის ფაქტი, თუ რამდენად სწორად განხორციელდა შპს „...“-ის ქმედების კვალიფიკაცია და მისთვის „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებული სანქციის დაკისრება. ამდენად, მოცემულ შემთხვევაში საკასაციო სასამართლოს მსჯელობის საგანი არაა „...“-ის მიერ სამართალდარღვევის ჩადენა/არ ჩადენის ფაქტის დადგენა, არამედ მისი არსებითად სწორი შეფასება და შესაბამისი სანქციის განსაზღვრა, რაც „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის განმარტების შედეგად არის შესაძლებელი.

საკასაციო სასამართლო თავდაპირველად მიუთითებს „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის 1-ლ ნაწილზე, რომლის თანახმადაც, ავტორიზებული პირის მიერ ელექტრონული კომუნიკაციების სფეროში საქართველოს კანონმდებლობის, მათ შორის კომისიის დადგენილებებითა და გადაწყვეტილებით განსაზღვრული მოთხოვნებისა და ვალდებულებების, დარღვევის ან/და ლიცენზიის მფლობელის მიერ სალიცენზიო პირობების დარღვევის შემთხვევაში კომისია უფლებამოსილია დამრღვევი წერილობით გააფრთხილოს, ხოლო დენადი ხასიათის დარღვევის ჩადენის შემთხვევაში – დააკისროს ჯარიმა, რომლის ოდენობაა ავტორიზებული პირის მიერ ბოლო 12 კალენდარული თვის შემოსავლის (საქართველოს საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრული ერთობლივი შემოსავალი დღგ-ს გარეშე) 0.5 პროცენტი, მაგრამ არანაკლებ 3000 და არაუმეტეს 30 000 ლარისა. ამავე მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, ავტორიზებული პირის ან/და ლიცენზიის მფლობელის დაჯარიმების შემდეგ, მის მიერ დენადი ხასიათის დარღვევის გაგრძელების ან/და დაჯარიმებიდან 1 წლის განმავლობაში ახალი ერთჯერადი ხასიათის დარღვევის ჩადენის შემთხვევაში, კომისია უფლებამოსილია დამრღვევს დააკისროს ჯარიმა, ავტორიზებული პირის/ლიცენზიის მფლობელის ბოლო 12 კალენდარული თვის შემოსავლის 1 პროცენტის ოდენობით, მაგრამ არა ნაკლებ 9000 და არაუმეტეს 90 000 ლა-

რისა ან ლიცენზიის მფლობელის მიმართ იმოქმედოს ამ კანონის 54-ე მუხლის შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლო დადგენილად მიიჩნევს იმ გარემოებას, რომ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 31 მაისის №... გადაწყვეტილებით, საქართველოს ტერიტორიაზე სატელევიზიო არხების: „MEZZO“ და „FASHION TV“ არამართლზომიერი გადაცემის გამო, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, შპს „...“-ის მიეცა გაფრთხილება და ზემოაღნიშნული არხების არამართლზომიერი გადაცემის დაუყოვნებლივ შეწყვეტა დაევალა (აღნიშნული გადაწყვეტილება კანონიერ ძალაში არის შესული).

ასევე დადგენილია ის გარემოება, რომ საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 15 ივლისის №... გადაწყვეტილებით, შპს „...“-ის დაეკისრა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა – ჯარიმა 8 295 94 ლარის ოდენობით, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის დარღვევის გამო, რაც განპირობებული იყო იმ გარემოებით, რომ „...“-ის სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში, მენარმეთა და არასამენარმეთ (არაკომერციულ) იურიდიული პირების რეესტრში 2011 წლის 20 აპრილს განხორციელდა ცვლილება – შეიცვალა დამფუძნებელი და ნაცვლად ა. თ-ისა დამფუძნებლად განისაზღვრა შპს „... შ.“, რის თაობაზეც შპს „...“-ის მიერ კომისიაში არ წარდგენილა ინფორმაცია. კომისიის ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილება საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 26 მარტის გადაწყვეტილებით სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი და კომისიას საქმის გარემოებათა სათანადოდ გამოკვლევის შემდეგ, ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა დაევალა.

მოცემულ შემთხვევაში სადავოდ ქცეული საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 21 დეკემბრის №786/18 გადაწყვეტილებით კი შპს „...“-ის მიერ საქართველოს ტერიტორიაზე სატელევიზიო არხების: „Aztv“, „7Pro“, „Aljazeera“, „ZDF“, „tve“, „CCTV-4“, „ORT“, „TRT-TURK“, „Osn-premiere“, „Osn-Comedy“, „Entertainment“, „MGM“, „Osn-sport-2“, „Osn-sport-3“, „HTB+Теннис“, „VIVA“, „mcmTop“, „National Geographic“, „Eurosport“, „Eurosport 2“ არამართლზომიერი გადაცემით და სამაუწყებლო არხებზე: „TV5 monde“ და „INTER+“ რეტრანსლირების უფლებამოსილების დამადასტურებელი დოკუმენტაციის

კომისიის მიერ მოთხოვნილ ვადაში წარუდგენლობით, შპს „...“-ის მიერ დარღვეული იქნა „ლიტერატურული და მხატვრული ნაწარმოებების დაცვის“ ბერნის კონვენციის მე-11 ბის მუხლი, ის-მო-ს საავტორო უფლებების შესახებ ხელშეკრულების მე-8 მუხლი, „შემსრულებლების, ფონოგრამების, დამამზადებლების და მაუწყებლობის ორგანიზაციების უფლებათა დაცვის შესახებ“ რომის 1961 წლის კონვენციის მე-13 მუხლი, „საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-18 მუხლის მე-2 პუნქტის „ვ“ ქვეპუნქტი, 37-ე, 38-ე, 50-ე, 51-ე მუხლები, „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი და „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტი, რის გამოც მას „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის მე-2 პუნქტით გათვალისწინებული სანქცია დაეკისრა.

ამდენად, თითოეული სამართალდარღვევის ქრონოლოგიურად განხილვის შედეგად ნათელი გახდა ის გარემოება, რომ პირველი ქმედება კერძოდ, სამაუწყებლო არხების არამართლზომიერი გადაცემა, რომელიც „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-19 მუხლის მე-2 ნაწილის „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ სამართალდარღვევად მიიჩნევა, თავისი არსით სხვა შემადგენლობის მქონე და სხვა პუნქტით, კერძოდ, ზემოაღნიშნული კანონის მე-19 მუხლის „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული ქმედების (სავალდებულო ინფორმაციის ვადაში წარუდგენლობის) პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ გარემოებად იქცა, აღნიშნული სამართალდარღვევა კი შემდგომი სამართალდარღვევის (კერძოდ, სამაუწყებლო არხების არამართლზომიერი გადაცემის და ინფორმაციის ვადაში წარუდგენლობის) პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოება გახდა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული სამართალდარღვევა არის სამართალდარღვევის ერთ-ერთი ნაირსახეობა, რომლის მიმართაც (ზემოაღნიშნულ კანონში სპეციალური წესის არ არსებობის გამო) უნდა გავრცელდეს ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევათა კოდექსის შესაბამისი ნორმები, რომლებიც სამართალდარღვევის ჩადენისათვის სანქციის შეფარდების წესებს ადგენენ. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-2 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ კა-

ნონმდებლობა შედგება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ამ კოდექსის და საქართველოს სხვა საკანონმდებლო აქტებისაგან. ამავე კოდექსის 33-ე მუხლის 1-ლი ნაწილის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის პირს სახდელი დაედება იმ ნორმატიული აქტით დაწესებულ ფარგლებში, რომელიც ითვალისწინებს პასუხისმგებლობას ადმინისტრაციული სამართალდარღვევისათვის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა შესახებ სხვა აქტების ზუსტი შესაბამისობით. ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ზოგადი ნაწილის მუხლები განსაზღვრავენ სამართალდარღვევისათვის კანონით გათვალისწინებული სანქციის შეფარდების ზოგად წესს. შესაბამისად, იმის გათვალისწინებით, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონი არ ითვალისწინებს სპეციალურ მონესრიგებას, ადმინისტრაციულ ორგანოს, შესაბამისი კანონის ნორმებთან ერთად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის დებულებები უნდა გათვალისწინებინა.

საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 35-ე მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დამამძიმებელი გარემოების ერთ-ერთ საფუძველს, ერთი წლის განმავლობაში ერთგვაროვანი სამართალდარღვევის განმეორებით ჩადენა წარმოადგენს, რომლის გამოც პირს უკვე დაედო ადმინისტრაციული სახდელი. ამავე კოდექსის 36-ე მუხლის თანახმად კი ერთი პირის მიერ ორი ან მეტი ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩადენისას ადმინისტრაციული სახდელი მას დაედება თითოეული სამართალდარღვევისათვის ცალ-ცალკე. თუ პირმა ჩაიდინა რამდენიმე ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა, რომელთა საქმეებს ერთდროულად განიხილავს ერთი და იგივე ორგანო (თანამდებობის პირი), სახდელი დაედება იმ სანქციის ფარგლებში, რომელიც დაწესებულია უფრო სერიოზული დარღვევებისათვის. ამ შემთხვევაში ძირითად სახდელს შეიძლება დაემატოს ერთ-ერთი დამატებითი სახდელთაგანი, რომლებსაც ითვალისწინებენ რომელიმე ჩადენილი სამართალდარღვევისათვის პასუხისმგებლობის დამდგენი მუხლები.

ამდენად, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ პირის მიერ ერთდროულად ერთი მუხლით (მუხლის ერთი ნაწილით/პუნქტით) განსაზღვრული რამდენიმე სამართალდარღვევის ჩადენის შემთხვევაში, დამრღვევს აღნიშნული მუხლით განსაზღვრული ერთი სახდელი დაედება. ერთდროულად სხვადასხვა მუხლით (მუხლის სხვადასხვა ნაწილით ან პუნქტით) განსაზ-

ღვრული რამდენიმე (ორი ან მეტი) სამართალდარღვევის ჩადენის შემთხვევაში კი, თუ საქმეებს ერთდროულად ერთი და იგივე ადმინისტრაციული ორგანო (თანამდებობის პირი) განიხილავს, სამართალდამრღვევს უნდა დაედოს ერთი სახდელი, იმ სანქციის ფარგლებში, რომელიც დაწესებულია უფრო სერიოზული დარღვევისათვის, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ სამართალდარღვევის საქმეები ერთდროულად ან/და ერთი და იგივე ადმინისტრაციული ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ არ განიხილება, ადმინისტრაციული სახდელი დამრღვევ პირს დაედება თითოეული სამართალდარღვევისათვის ცალ-ცალკე.

ამასთან, საკასაციო სასამართლო განსაკუთრებულ ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ რაც შეეხება სხვადასხვა დროს ჩადენილი ორი ან მეტი სამართალდარღვევის შემთხვევას, ისინი ერთმანეთისათვის ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ გარემოებად, მხოლოდ განმეორებით იგივე/ერთგვაროვანი სამართალდარღვევის ჩადენის შემთხვევაში მიიჩნევიან (ერთი წლის განმავლობაში განმეორებით ჩადენილი, რომლის გამოც პირს უკვე დაედო ადმინისტრაციული სახდელი).

ამდენად, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლში მითითებული ახალი ერთჯერადი ხასიათის დარღვევა, ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დამამძიმებელ გარემოებად მხოლოდ – განმეორებით იგივე/ერთგვაროვანი სამართალდარღვევის ჩადენის შემთხვევაში მიიჩნევა. შესაბამისად, შპს „...“-ის ადმინისტრაციული სახდელი არა „ელექტრონული კომუნიკაციების შესახებ“ საქართველოს კანონის 45-ე მუხლის მე-2 ნაწილით, არამედ ამავე მუხლის პირველი ნაწილით უნდა დაკისრებოდა, რადგან 2011 წლის 21 დეკემბერს არსებული მდგომარეობით თითოეული სამართალდარღვევისათვის სახეზე იყო პირველად დაჯარიმების (დარღვევის პირველად განმეორების) შემთხვევა, ვინაიდან, პირველი და მეორე სამართალდარღვევა არაერთგვაროვან/სხვადასხვა სამართალდარღვევას წარმოადგენდა, ხოლო მესამე სამართალდარღვევა კი – სამაუწყებლო არხების არამართლზომიერი გადაცემის ნაწილში – პირველი სამართალდარღვევის, ხოლო ინფორმაციის ვადაში წარუდგენლობის ნაწილში – მეორე სამართალდარღვევის იდენტური იყო.

თუმცა, საკასაციო სასამართლო განსაკუთრებულ ყურადღებას ამახვილებს იმ გარემოებაზე, რომ გამომდინარე იქიდან, რომ საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ

საქმეთა პალატის 2013 წლის 26 მარტის გადაწყვეტილებით სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნა ცნობილი საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის 2011 წლის 15 ივლისის №360/18 გადაწყვეტილება (ინფორმაციის ვადაში წარუდგენლობის გამო შპს „...“-ის დაჯარიმების თაობაზე) და აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით კომისიის მიერ გამოცემული ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი საქმის მასალებში წარმოდგენილი არ არის, საკასაციო სასამართლო მოკლებულია შესაძლებლობას მოცემულ შემთხვევაში ზუსტად შეაფასოს სადავო სამართალდარღვევის სიმძიმე და პასუხისმგებლობის ზომა.

ამდენად, სააპელაციო სასამართლომ ზემოაღნიშნული მსჯელობის გათვალისწინებით, საქმის ხელახლა განხილვისას, საქართველოს კომუნიკაციების ეროვნული კომისიის მიერ მიღებული შესაბამისი გადაწყვეტილების გაცნობის შემდეგ, ხელახლა უნდა დაადგინოს საქმის ფაქტობრივი გარემოებები და შესაბამისი სამართლებრივი შეფასება მისცეს მათ.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ შპს „...“-ის საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, უნდა გაუქმდეს გასაჩივრებული განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად უნდა დაუბრუნდეს სააპელაციო სასამართლოს.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 412-ე მუხლით და

და ა დ ბ ი ნ ა:

1. შპს „...“-ის საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2013 წლის 22 იანვრის განჩინება და საქმე ხელახლა განსახილველად დაუბრუნდეს იმავე სასამართლოს;
3. სახელმწიფო ბაჟის საკითხი გადაწყდეს მოცემულ საქმეზე საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებისას;
4. საკასაციო სასამართლომ განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

**ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის
პროცედურის დაცვა**

**ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების
პროცედურის დარღვევა**

**გადაწყვეტილება
საქართველოს სახელმწიფო**

№ბს-1853-1807(კ-10)

27 დეკემბერი, 2011 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა
შემადგენლობა: ნ. წეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. სილაგაძე

დავის საგანი: ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

2009 წლის 1 სექტემბერს სს „...“ სარჩელი აღძრა მცხეთის რაიონულ სასამართლოში სსიპ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს მიმართ და მოითხოვა გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 26 ივნისის №... გადაწყვეტილებისა და 2009 წლის 8 ივნისის №... დადგენილების ბათილად ცნობა შემდეგი საფუძვლით:

საქმის გარემოებები:

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სსიპ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 26 ივნისის №... გადაწყვეტილებით არ დაკმაყოფილდა სს „...“ საჩივარი და ძალაში დარჩა 2009 წლის 8 ივნისის №... დადგენილება სს „...“ ჯარიმის სახით 500 ლარისა და მიყენებული ზიანის სახით 1930 ლარის ანაზღაურების დაკისრების შესახებ.

სარჩელის სამართლებრივი საფუძვლები:

მოსარჩელის მოსაზრებით, აღნიშნული გადაწყვეტილება მიღებულია ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მოთხოვნათა დარღვევით, კერძოდ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 264-ე მუხლების მოთხოვნათა დარღვევით. ბიურომ ვერ მოიპოვა

მტკიცებულება, რომლითაც დადასტურდებოდა მოსარჩელის მიერ ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 151-ე მუხლით გათვალისწინებული ქმედების ჩადენა. აღნიშნულის მიუხედავად, სადავო გადანყვეტილებით დადგენილად იქნა მიჩნეული სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი სს „...“, კონკრეტულად კი მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის, დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომლების მიერ, რასაც არ დაეთანხმა მოსარჩელე, რამდენადაც სს „...“ თანამშრომლების მიერ რაიმე ქმედების ჩადენა თავისთავად არ ნიშნავს ქმედების ჩადენას „...“ მიერ. მოსარჩელის მითითებით, გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს მიერ სადავო დადგენილების გამოცემისას დაირღვა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე, 252-ე და 264-ე მუხლების მოთხოვნები, საქმის განმხილველმა ორგანომ დავა განიხილა მოქმედი კანონმდებლობის სრული იგნორირებით, არ გამოიკვლია საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე გარემოებები.

ადმინისტრაციულმა ორგანომ სამართალდარღვევის ჩამდენად მიიჩნია სს „...“ კონკრეტულად – მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის, დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომლები. მოსარჩელის მითითებით, სამართალდარღვევის ოქმის ასლი არ ჩაჰბარებია კომპანიის წარმომადგენელს. სადავო გადანყვეტილებაში მიეთითა, რომ სამართალდარღვევის ოქმის ერთი პირი ჩაჰბარდა კომპანიის მენეჯერს – თ. ს-ს, რომელიც მიჩნეულ იქნა კომპანიის უფლებამოსილ წარმომადგენლად, თუმცა სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილი იყო თ. ს-ის, როგორც ფიზიკური პირის და არა კომპანიის მიმართ, მისი თანამდებობა არ ითვალისწინებდა სს „...“ სახელით რაიმე ქმედების განხორციელების ან კომპანიისათვის განკუთვნილი დოკუმენტების მიღების უფლებამოსილებას. ადმინისტრაციული ორგანო ვალდებული იყო უზრუნველყო კომპანიის უფლებამოსილი წარმომადგენლის მონაწილეობა როგორც ოქმის შედგენისას, ასევე საქმის განხილვისას, სს „...“ არ შეუტყობინებიათ საქმის განხილვის შესახებ. ამასთან, სამართალდარღვევის ოქმი არ შეუდგენიათ ჟინვალში, ასევე არ შემდგარა ოქმი სამართალდარღვევის ჩადენის ან გამოვლენის დროს.

მოსარჩელის მითითებით, სადავო აქტის გამოცემისას დაირღვა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 53.5 მუხლის მოთხოვნები, მოპასუხე ადმინისტრაციული ორგანომ გაითვალისწინა მხოლოდ ოქმში მითითებული გარემოებები, ადმინისტრაციული წარმოების დროს არ იქნა გამოკვლეული ფაქტები, რის შედეგადაც უკანონო გადანყვეტილება იქნა გამოტანილი.

მოსარჩელემ დაუსაბუთებლად მიიჩნია სადავო დადგენილება ასევე ზიანის ოდენობასთან დაკავშირებით. გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გაანგარიშების წესი რეგულირდება საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2006 წლის 5 ივნისის №... ბრძანებით დამტკიცებული „გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გაანგარიშების მეთოდით“, რომლის თანახმად, გარემოსათვის მიყენებული ზიანის ოდენობის განსაზღვრისათვის აუცილებელია მონაცემები ხის სახეობის, ამავე ნორმატიული აქტით განსაზღვრულ სიმაღლეზე გაზომილი დიამეტრის, რაოდენობისა და მდებარეობის შესახებ. მოცემულ შემთხვევაში სამართალდარღვევის №019684 ოქმის თანახმად, დაზიანებული იყო იფნის ჯიშის 10 ხე, მითითებული დიამეტრებით, თუმცა, გაურკვეველია რა სიმაღლეზე გაიზომა იგი.

მოსარჩელის მითითებით, სამართალდარღვევის საქმეზე მიღებული დადგენილება დაუსაბუთებელი და უკანონოა, მასში სამართალდამრღვევად დაფიქსირებული პირი საერთოდ არ მოიხსენიება სამართალდარღვევის ოქმში. ამდენად, მოსარჩელის მითითებით, სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილია მნიშვნელოვანი დარღვევებით.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 24 მარტის სა-ოქმო განჩინებით ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 16.1 მუხლის შესაბამისად, საქმეში მესამე პირად ჩაერთო დუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობა.

მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 31 მარტის განწყვეტილებით სს „...“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა, რაც რაიონულმა სასამართლომ დაასაბუთა შემდეგნაირად:

რაიონულმა სასამართლომ დადგენილად მიიჩნია, რომ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის მიერ 2009 წლის 24 აპრილს ქ. დუშეთში შედგა სამართალდარღვევის ოქმი, სადაც სამართალდამრღვევად მიეთითა სს „...“ მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრი, წარმომადგენელი – თ. ს-ი. ოქმის მიხედვით, 2009 წლის 24 აპრილს დაბა ჟინვალში, კორპუსების გასწვრივ კომპანია „...“ მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომლებმა თვითნებურად მოახდინეს თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ მიწაზე მწვანე ნარგავების დაზიანება. სამართალდარღვევის ოქმზე ახსნა-განმარტება შედგენილია დუშეთის მომსახურების ცენტრის მენეჯერის – თ. ს-ის მიერ, რომელიც დაეთანხმა ოქმში მოყვანილი ფაქტე-

ბის სისწორეს და ხელი მოაწერა ოქმს. ჩგარემოს დაცვის სახელმწიფო ინსპექციის მიერ შედგენილი გარემოსათვის მიყენებული ზიანის გაანგარიშებით, კომპანიის მიერ მიყენებულმა ზიანმა შეადგინა 1930 ლარი. ადმინისტრაციული სახდელის დადების შესახებ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 8 ივნისის №... დადგენილებით კომპანიას დაეკისრა ჯარიმა 500 ლარის ოდენობით, ასევე დაეკისრა გარემოსათვის მიყენებული ზიანის საკომპენსაციო თანხის – 1930 ლარის გადახდა. 2009 წლის 19 ივნისს გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს სწრაფი რეაგირების განყოფილების მთავარმა ინსპექტორებმა შეადგინეს აქტი იმის თაობაზე, რომ თ. ს-მა უარი განაცხადა ოქმთან დაკავშირებით ახსნა-განმარტებების მიცემაზე. ასევე, უარი განაცხადა ახსნა-განმარტების მიცემაზე თ. ფ-მა და ნ. ზ-მა, რომლებმაც მოჭრეს ხეებზე ტოტები. გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 8 ივნისის დადგენილება საჩივრით გაასაჩივრა სს „...“, რაც არ დაკმაყოფილდა.

რაიონულმა სასამართლომ გაიზიარა მოპასუხის მოსაზრება, რომ მოცემულ შემთხვევაზე არ ვრცელდება გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის №472 ბრძანება, რომლითაც სს „...“ მიენიჭა სპეციალური ჭრების განხორციელების უფლებამოსილება სახელმწიფო ტყის ფონდში ელექტროგადამცემი ხაზებით დაკავებულ ფართობებზე, რამდენადაც დავა ეხება მუნიციპალურ საკუთრებაში არსებულ მიწის ფართზე აღმოცენებული მწვანე ნარგავების დაზიანების ფაქტს. სასამართლომ არ გაიზიარა მოსაზრება, რომ დაბა ყინვალში საცხოვრებელი კორპუსების წინ მდებარე გამწვანების ზოლი არ წარმოადგენს თვითმმართველობის ერთეულის ქონებას, რამდენადაც იგი კანონით დადგენილი წესით არ გადასცემია ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს. რაიონულმა სასამართლომ იხელმძღვანელა „ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულის ქონების შესახებ“ საქართველოს კანონის 20.2 მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტით და განმარტა, რომ დუშეთის მუნიციპალიტეტის გამგეობას ავტომატურად გადაეცა მითითებული კანონის 2.5 მუხლით განსაზღვრული სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ადგილობრივი მნიშვნელობის მქონე ძირითადი ქონება, მათ შორის დაბა ყინვალში, საცხოვრებელი კორპუსების წინ მდებარე მწვანე ნარგავები.

რაიონულმა სასამართლომ ასევე დადგენილად მიიჩნია, რომ 2009 წლის 24 აპრილს სს „...“ მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუ-

შეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომლებმა თვითნებურად, სათანადო ნებართვის გარეშე დააზიანეს ხეები, რაზედაც შედგა სამართალდარღვევის ოქმი კომპანიის მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრში, რადგან გარემოს დაცვის ინსპექციის თანამშრომლებს სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილას არ დახვდათ კომპანიის თანამშრომლები.

რაიონულმა სასამართლომ არ გაიზიარა მოსარჩელის არგუმენტი, რომ სამართალდარღვევა არ ჩაუდენიათ კომპანიის თანამშრომლებს სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას და დადგენილად მიიჩნია, რომ ოქმი შედგა კომპანიის მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრის მიმართ, საქმის განხილვას ესწრებოდა კომპანიის მცხეთა-მთიანეთის ფილიალის დუშეთის მომსახურების ცენტრის ოფის-მენეჯერი და სამართალდარღვევის ფაქტთან დაკავშირებით არანაირი მტკიცებულება არ წარუდგენია.

რაიონულმა სასამართლომ, ასევე, გაიზიარა მოპასუხის მითითება, რომ მიყენებული ზიანის გამოანგარიშება მოხდა ტაქსაციური დიამეტრით, დიამეტრიც გაიზომა მიწის ზედაპირიდან 10 სმ-ის სიმაღლეზე და ზიანის ოდენობამ შეადგინა 1930 ლარი.

რაიონულმა სასამართლომ აღნიშნულ გარემოებებზე დაყრდნობით მიიჩნია, რომ არ არსებობდა გასაჩივრებული დადგენილებისა და საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების ბათილად ცნობის საფუძველი.

რაიონული სასამართლოს გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა სს „...“ და მოითხოვა მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 31 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმება და სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილება შემდეგი მოტივით:

აპელანტის მოსაზრებით, რაიონულ სასამართლოს არ გამოუკვლევა საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება, აპელანტმა არ გაიზიარა რაიონული სასამართლოს მსჯელობა, რომ კომპანიის დუშეთის მომსახურების ცენტრის თანამშრომელმა ჩაიბარა სამართალდარღვევის ოქმი და შესაბამისად, კომპანიისათვის ცნობილი იყო აღნიშნულის თაობაზე. ენერგოკომპანიამ სადავო გახადა ის ფაქტობრივი გარემოება, რომ ოქმში არსად არ ფიგურირებდა ენერგოკომპანია და იგი შედგენილი იყო ფიზიკური პირის – თ. ს-ის მიმართ. აპელანტის მოსაზრებით, ოქმი შედგენილია სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლის მოთხოვნათა დარღვევით. ასევე დაირღვა სამართალდარღვევათა კოდექსის 252-ე მუხლი, რადგან ოქმის შედგენას არ დასწრებია კომპანიის უფლებამოსილი წარმომადგენელი.

აპელანტიის მითითებით, სახდელის დადების შესახებ დადგენილების მიღებისას დაირღვა ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96-ე, სამართალდარღვევათა კოდექსის 252-ე, 264-ე მუხლები, რაც კანონიერად მიიჩნია სასამართლომ სრულიად დაუსაბუთებლად. რაიონულ სასამართლოს არ გამოუკვლევია სად მოხდა სამართალდარღვევის ჩადენა, დაბა ჟინვალის ტერიტორია და თუნდაც კორპუსების მიმდებარე ტერიტორია ზოგადი მისამართია, დაბა ჟინვალი ძირითადად მოიცავს კორპუსების ტიპის დასახლებას, ამასთან, მრავალბინიანი საცხოვრებელი სახლების მიმდებარე ტერიტორია განეკუთვნება კერძო საკუთრების სფეროს და არ წარმოადგენს ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოს საკუთრებას.

აპელანტმა, ასევე, არ გაიზიარა რაიონული სასამართლოს დასკვნა ზიანის ოდენობასთან დაკავშირებით.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის 14 სექტემბრის განჩინებით სს „...“ სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა და უცვლელად დარჩა მცხეთის რაიონული სასამართლოს 2010 წლის 31 მარტის განწყვეტილება, რაც სააპელაციო სასამართლომ დაასაბუთა შემდეგნაირად:

სააპელაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა სსსკ-ის 377.1, 377.2 მუხლებით, 390.3 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტით და მიიჩნია, რომ რაიონულმა სასამართლომ სწორი სამართლებრივი შეფასება მისცა საქმეზე დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და აპელანტებმა ვერ გააბათილეს გასაჩივრებული გადაწყვეტილებით დადგენილი გარემოებები და სამართლებრივი დასკვნები.

სააპელაციო სასამართლოს განჩინება საკასაციო წესით გასაჩივრა სს „...“ და მოითხოვა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის 14 სექტემბრის განჩინების გაუქმება და სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილება, შემდეგ გარემოებათა გამო:

კასატორის მითითებით, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 252-ე მუხლი ითვალისწინებს პასუხისმგებლობის მიცემული პირის სავალდებულო მონაწილეობას ამავე კოდექსის 151-ე მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის განხილვაში, რაც კონკრეტულ შემთხვევაში არ მომხდარა. კასატორის მითითებით, ოქმის შედგენას არ დასწრებია კომპანიის უფლებამოსილი წარმომადგენელი, ამასთან, ოქმი არ შემდგარა სამართალდარღვევის ადგილას, რითაც მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ დადგენილების მიღებისას დაარღვია ზოგადი ადმინისტრაციული კო-

დექსის 96-ე მუხლი და, ასევე, ადმინისტრაციულ სამართალ-
დარღვევათა კოდექსის 252-ე და 264-ე მუხლის მოთხოვნები.

საკასაციო სასამართლოს 2011 წლის 9 მარტის განჩინებით
დასაშვებად იქნა ცნობილი სს „...“ საკასაციო საჩივარი ადმი-
ნისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლის „ა“ ქვეპუნ-
ქტის შესაბამისად (აბსოლუტური კასაცია).

საკასაციო სასამართლოს 2011 წლის 31 მაისის საოქმო გან-
ჩინებით შეჩერდა საქმის წარმოება სს „...“ საკასაციო საჩივარ-
ზე გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ-ცენტრალური ბი-
უროს საპროცესო უფლებამონაცვლის დადგენამდე.

საკასაციო სასამართლოს 2011 წლის 29 ნოემბრის განჩინე-
ბით გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ-ცენტრალური
ბიუროს უფლებამონაცვლედ დადგენილ იქნა საქართველოს
ენერგეტიკის ბუნებრივი რესურსების სსიპ – ბუნებრივი რე-
სურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახური და განახ-
ლდა საქმის წარმოება სს „...“ საკასაციო საჩივარზე.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, სა-
კასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, მხარეთა ახ-
სნა-განმარტებების მოსმენისა და გასაჩივრებული განჩინების
დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმების შედეგად მივი-
და იმ დასკვნამდე, რომ სს „...“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკ-
მაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო
სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2010 წლის
14 სექტემბრის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ
მიღებულ იქნას ახალი გადაწყვეტილება, რომლითაც სს „...“ სარ-
ჩელი დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ; ბათილად იქნას ცნობი-
ლი საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსე-
ბის სამინისტროს სახელმწიფო საქვეუწყებო დაწესებულება გა-
რემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს
2009 წლის 26 ივნისის №... გადაწყვეტილება სრულად მისი გა-
მოცემის მომენტიდან, ასევე, სადავო საკითხის გადაუწყვეტ-
ლად ბათილად იქნეს ცნობილი გარემოს დაცვის ინსპექციის აღ-
მოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს ინსპექტირების განყოფილე-
ბის მთავარი სპეციალისტის ა. ჯ-ის 2009 წლის 8 ივნისის №...
დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან და სსიპ ბუნებრი-
ვი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურს და-
ევალოს საქმის გარემოებებისა და შეჯერების შედეგად ახალი
ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გა-
მოცემა შემდეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, საკასაციო საჩივრის მოტივი განსახილველ საქმეში, რამაც შექმნა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 34.3 „ა“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული აბსოლუტური კასაციის წანამძღვრები, არის საგულისხმო და განსაკუთრებული სამართლებრივი თვალსაზრისით, რამაც მოცემულ საქმეს მიანიჭა სამართლის განვითარებისა და ერთგვაროვანი სასამართლო პრაქტიკის ჩამოყალიბებისათვის მნიშვნელოვანი საქმის სტატუსი, კერძოდ, სამართლის განვითარებისათვის მნიშვნელოვანია საკასაციო სასამართლომ სამართლებრივი შეფასება მისცეს ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაციისას მისი, როგორც არამართლზომიერი ქმედების შემადგენლობის განსაზღვრისა და გამორკვევის აუცილებლობას. კანონმდებელი მიიჩნევს რა ქვეყნის კონკრეტულ წესს მართლსაწინააღმდეგოდ, კანონის ტექსტში მკაფიოდ და ცალსახად განსაზღვრავს თუ რა პირობებში და რა შემთხვევაში ექვემდებარება იგი ადმინისტრაციულ პასუხისმგებლობას. ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაცია დამოკიდებულია მომხდარი ფაქტის, სამართლის ნორმაში სწორედ ასეთად მიჩნეული ფაქტის, გარემოების სრულად და ზუსტად აღწერილობით თანადადამთხვევაზე და შესაბამისობაზე, ანუ ქმედება ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს კანონით ასეთად მიჩნეული ქმედების ნიშნების შემადგენლობას.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოების მხრიდან სამართალდარღვევათა სხვაგვარი, თავისუფალი შეფასების შემთხვევაში დაირღვევა სამართლებრივი უსაფრთხოების განცდა, რაც სამართლებრივი სახელმწიფოს ერთ-ერთი ქვაკუთხედი და რის გარეშეც მოქალაქეთა კანონიერი მოლოდინი – პასუხისმგებლობა მხოლოდ კანონით ზუსტად გათვალისწინებული გარემოებების დადასტურებისას, რაც შეესაბამება სამართლის პრინციპს: „აკრძალულია ის, რაც კანონით აკრძალულია“, უსაგნო და შინაარსგამოცლილი გახდება. რაც თავის მხრივ ეწინააღმდეგება ადმინისტრაციული სამართლის უმნიშვნელოვანეს – კანონიერების პრინციპს და კანონიერი ნდობის უფლებას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ზემოაღნიშნულ საქმეზე ჩამოყალიბებული სასამართლო განმარტებები და დასკვნები სასარგებლო იქნება როგორც ადმინისტრაციული, ისე სასამართლო ორგანოებისათვის და ხელს შეუწყობს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა გამოვლენისა და შეფარდების პროცესში ერთგვაროვანი სამართლებრივი ტენდენციის ჩამოყალიბებას.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სადავო ურთიერთობა წარმოშობილია ეკოლოგიური სამართალურთიერთობის სფეროში ადმინისტრაციულ ორგანოსა და კ/ს იურიდიულ პირს შორის. საგულისხმოა, რომ მოსარჩელე თავისი საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე ახორციელებს სახელმწიფოს ტყის ფონდში სპეციალურ ჭრებს ელექტრო გადაძვები ხაზებით დაკავებულ ფართობებზე (იხ. გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის №472 ბრძანება).

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სააპელაციო სასამართლოს მიერ გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გამოტანისას დარღვეულია სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393-ე მუხლის მე-2 მოთხოვნები, კერძოდ, სასამართლომ არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოეყენებინა, სასამართლომ განსახილველი დავა გადაწყვიტა არსებითად, მაშინ როცა ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის მე-4 და მე-19 მუხლების საფუძველზე ოფიციალობის პრინციპის გამოყენებით სრულყოფილად არ არის მოპოვებული და გამოკვლეული საქმის გარემოებებთან დაკავშირებული მტკიცებულებები, ხოლო საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე ობიექტური სამართლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბება შეუძლებელია.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ქვემდგომმა სასამართლოებმა სამართლებრივი შეფასება მისცეს მტკიცებულებას, რომლებიც სადავო აქტის გამოცემისას ადმინისტრაციული ორგანოს განხილვისა და შეფასების საგანი არ ყოფილა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვევაში გამოყენებულ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლი, რამდენადაც ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოიცა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, ასევე, არსებითად არის დარღვეული მისი მომზადების კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვნები, რაც ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის 1-ლი ნაწილის მიხედვით, აქტის ბათილად ცნობის საფუძველს წარმოადგენს, კერძოდ, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 60¹.2 მუხლის მიხედვით, ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის მომზადების ან გამოცემის წესის არსებით დარღვევად ჩაითვლება ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა ადმინისტრაციული წარმოების სახის დარღვევით, ანდა კანონის ისეთი დარღვევით, რომლის არარსებობის შემთხვევაში, მოცემულ საკითხზე მიღებული იქნებოდა სხვაგ-

ვარი გადაწყვეტილება.

მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურმა (სსიპ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს უფლებამონაცვლე) ისე გამოსცა 2009 წლის 8 ივნისის №... დადგენილება, საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს №... ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის საფუძველზე, რომ საერთოდ არ გამოუკვლევი აღნიშნული ოქმი შედგენილ იქნა თუ არა საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის და ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ნორმების შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახდელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩამდენს.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის მიხედვით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად ჩაითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელმყოფი მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

ამავე კოდექსის 151-ე მუხლის შესაბამისად, თვითმმართველი ერთეულის საკუთრებაში არსებულ მიწაზე მწვანე ნარგავების დაზიანება ან/და თვითნებურად მოჭრა, ან გამწვანებისათვის გამოყოფილი ზოლის დაზიანება იწვევს დაჯარიმებას – 500 ლარის ოდენობით, ხოლო იგივე ქმედება ჩადენილი განმეორებით, დაჯარიმებას – 1000 ლარის ოდენობით.

საკასაციო სასამართლო ზემოაღნიშნული მუხლის საფუძველზე, განმარტავს: იმისათვის, რომ ფიზიკური თუ იურიდიული პირის ქმედება ზემოაღნიშნული მუხლით დაკვალიფიცირდეს, სახეზე უნდა იყოს არამართლობიერი ქმედების როგორც დასჯადის, შემადგენლობა, კერძოდ: 1. მწვანე ნარგავის დაზიანების ფაქტი;

2. მიწის ნაკვეთი უნდა იყოს თვითმმართველი მუნიციპალიტეტის საკუთრება.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 236.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მტკიცებულებას წარმოადგენს ყველა ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა საფუძველზეც დადგინდებოდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის არსებობა ან არარსებობა, პირის ბრალეულობა მის ჩადენაში და სხვა გარემოებები, რომლებსაც მნიშვნელობა აქვს საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის. ამავე ნორმის მე-2 ნაწილის თანახმად, ეს მონაცემები დგინდება შემდეგი საშუალებებით: ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმით, ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირის ახსნა-განმარტებებით, დაზარალებულისა და მოწმის ჩვენებებით, ექსპერტის დასკვნით... და სხვა დოკუმენტებით. ამასთან, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ერთ-ერთ უტყუარ მტკიცებულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და დამრღვევის დასჯა ემსახურება მმართველობის კანონიერებას, საჯარო წესრიგს, ხოლო პროცედურული მოქმედებების ჩატარების ვალდებულება – კერძო ინტერესის – ადამიანის უფლების მაქსიმალური დაცვის უზრუნველყოფას. ასეთი იგნორირების პირობებში ირღვევა ადმინისტრაციული სამართლის ასევე უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტი – კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1. მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული.

საკასაციო სასამართლო ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა კოდექსის 252.1 მუხლის საფუძველზე განმარტავს, რომ ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემულ პირს უფლება აქვს გაეცნოს საქმის მასალებს, მისცეს ახსნა-განმარტებანი, წარადგინოს მტკიცებულებანი, განაცხადოს შუამდგომლობანი; ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმე განიხილება იმ პირის თანდასწრებით, რომელიც მიცემულია ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში. ამ პირის დაუსწრებლად საქმე შეიძლება

განხილულ იქნეს მხოლოდ ისეთ შემთხვევაში, როცა არის ცნობა მისთვის საქმის განხილვის ადგილისა და დროის დროული შეტყობინების შესახებ და მისგან არ შემოსულა შუამდგომლობა საქმის განხილვის გადადების თაობაზე., ამასთან ამავე მუხლის მე-2 პუნქტის შესაბამისად, 151-ე მუხლით გათვალისწინებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევათა საქმეების განხილვისას ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირის დასწრება სავალდებულოა.

საკასაციო სასამართლოს მითითებით, ადმინისტრაციულ ორგანოში ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის განხილვაში დამრღვევის მონვევის ვალდებულება უზრუნველყოფს პირის უფლებას ისარგებლოს საპროცესო უფლებებით და მათი მეშვეობით დაიცვას თავისი მატერიალური უფლებები.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კოდექსის 240-ე მუხლით სამართალდარღვევის ოქმისათვის დადგენილი რეკვიზიტებიდან და თავად სამართალდარღვევის ოქმის, როგორც იურიდიული დოკუმენტის მნიშვნელობიდან, გამომდინარეობს, რომ მისი შედგენა აუცილებელია სწორედ სამართალდარღვევის ადგილზე. სამართალდარღვევის ოქმით ფიქსირდება სამართალდარღვევის ფაქტი, გარემოებები, მონაწილე პირები და იმავდროულად იგი წარმოადგენს ერთ-ერთ და სარწმუნო მტკიცებულებას სამართალდარღვევის მოცემულ დროსა და ადგილას, მოცემულ ვითარებაში გამოვლენის და ამ ფაქტის მონაწილე პირების შესახებ. ამდენად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის არა სამართალდარღვევის გამოვლენის ადგილზე შედგენა წარმოადგენს პროცედურის არსებით დარღვევას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ საქმის სასამართლო განხილვის სტადიაზე, იმ პირობებში, როცა საქმის მასალებით ცალსახად არ არის დადგენილი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ოქმში მითითებული დაზიანებული მწვანე ნარგავები წარმოადგენს თუ არა ღუშეთის მუნიციპალიტეტის საკუთრებას, ადმინისტრაციულმა ორგანომ ხელახლა უნდა ჩაატაროს ადმინისტრაციული წარმოება, მით უფრო იმ ვითარებაში, როცა ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურის (სსიპ გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს უფლებამონაცვლე) 2009 წლის 8 ივნისის №... დადგენილების გამოცემისას დარღვეულია დადგენილების გამოცემის მთელი რიგი პროცედურები, კერძოდ, დადგენილება ისე იქნა გამოტანილი, რომ მონვეული არ ყოფილა ადმინისტრაცი-

ციულ პასუხისგებაში მიცემული პირი, ასევე არ გამოკვეთულა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი გამოცემულია თუ არა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილას, მითითებულია თუ არა მასში სამართალდამრღვევი იურიდიული პირი.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს უფლებამოსილება სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად ცნოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული ადმინისტრაციული აქტი, განსაზღვრულია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვეთვისა და შეფასების გარეშე, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად ცნოს იგი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვეთვისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი – მოცემულ შემთხვევაში სადავო ქმედების სამართალდარღვევად არაკვალიფიციური მიჩნევა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4. მუხლით მინიჭებულ უფლებამოსილებას სასამართლო იყენებს იმ ვითარებაში, როცა სასამართლო წესით ვერ ხერხდება ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა და შეფასება. შესაბამისად, შეუძლებელი ხდება სადავო ადმინისტრაციული აქტის მატერიალური კანონიერების შეფასება.

აღნიშნული პროცესუალური შესაძლებლობა ემსახურება ადმინისტრაციული ორგანოების მიერ განხორციელებულ მმართველობის კანონიერებაზე სასამართლო კონტროლის სრულფასოვან რეალიზაციას და მართლმსაჯულების ეფექტიან განხორციელებას. იმ პირობებში, როცა ადმინისტრაციულ ორგანოს საერთოდ არ მოუხდენია ფაქტობრივი გარემოებების დადგენა – შეფასება, ადმინისტრაციულ სამართალწარმოებაში რიგ შემთხვევებში შეუძლებელი ხდება მათი გამოკვლევა.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის 1-ლი ნაწილის, მე-7 ნაწილის „ა“ პუნქტისა და ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხ-

ლის მე-4 ნაწილის საფუძველზე სადავო საკითხის გადაწყვეტ-
ლად ბათილად იქნეს ცნობილი გარემოს დაცვის ინსპექციის აღ-
მოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს ინსპექტირების განყოფილე-
ბის მთავარი სპეციალისტის ა. ჯ-ის 2009 წლის 8 ივნისის №...
დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან და ამასთან, მოპა-
სუხეს უნდა დაევალოს ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრა-
ციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა საქმის გარემოებების
გამოკვლევისა და ობიექტური შეფასების საფუძველზე. ასევე,
ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.1 მუხლის საფუძ-
ველზე ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი საქართველოს გარემოს
დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სახელმწი-
ფო საქვეუწყებო დანესებულება გარემოს დაცვის ინსპექციის
აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 26 ივნისის №...
გადაწყვეტილება, სს „...“ საჩივრის არ დაკმაყოფილების თაო-
ბაზე, რამდენადაც ზემდგომ ადმინისტრაციულ ორგანოს ზო-
გადი ადმინისტრაციული კოდექსის XIII თავის ნორმების საფუძ-
ველზე სრულყოფილად არ ჩაუტარებია ადმინისტრაციული წარ-
მოება, რის გამოც იგი ცალსახად ეწინააღმდეგება მოქმედ კა-
ნონმდებლობას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სსსკ-ის 53.1. მუხ-
ლის თანახმად, სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხე-
თა-მთიანეთის სამსახურს სს „...“ სასარგებლოდ უნდა დაეკის-
როს საკასაციო საჩივარზე სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდი-
ლი 550 ლარის გადახდა.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა რა საქართველოს
ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2; სამოქალაქო საპ-
როცესო კოდექსის 53-ე 399-ე, 411-ე მუხლებით და

გ ა დ ა ნ ე ყ ვ ი ტ ა :

1. სს „...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს 2010 წლის 14 სექტემბრის გადაწყვეტილება და საკასაციო სასამარ-
თლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწყვეტილება;
3. სს „...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
4. ბათილად იქნას ცნობილი საქართველოს გარემოს დაცვი-
სა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს სახელმწიფო საქ-
ვეუწყებო დანესებულება გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმო-
სავლეთ ცენტრალური ბიუროს 2009 წლის 26 ივნისის №... გა-

დანყვეტილება სრულად მისი გამოცემის მომენტიდან;

5. სადავო საკითხის გადაწყვეტლად ბათილად იქნას ცნობილი გარემოს დაცვის ინსპექციის აღმოსავლეთ ცენტრალური ბიუროს ინსპექტირების განყოფილების მთავარი სპეციალისტის ა. ჯ-ის 2009 წლის 8 ივნისის №... დადგენილება, მისი გამოცემის მომენტიდან და დაევალოს უფლებამონაცვლეს – სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურს საქმის გარემოებების გამოკვლევისა და შეჯერების შედეგად გამოსცეს ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი;

6. სსიპ ბუნებრივი რესურსების სააგენტოს მცხეთა-მთიანეთის სამსახურს დაეკისროს სს „...“ მიერ სახელმწიფო ბაჟის სახით გადახდილი 100, 150, 300 = 550 ლარის გადახდა სს „...“ სასარგებლოდ;

7. საკასაციო სასამართლოს განჩინება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

სამართალდარღვევის ოქმის შედგენის პროცედურის დაცვა

გადაწყვეტილება საქართველოს სახელით

№ბს-585-575(კ-12)

5 მარტი, 2013 წ., ქ. თბილისი

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ
საქმეთა პალატა

შემადგენლობა: ნ. ნკეპლაძე (თავმჯდომარე, მომხსენებელი),
მ. ვაჩაძე,
პ. ქათამაძე

დავის საგანი: ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

აღწერილობითი ნაწილი:

მოსარჩელე: შპს „...“

მოპასუხეები: ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური; ქ. თბილისის მერია

სარჩელის სახე: საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 22-ე მუხლის საფუძველზე ადმინისტრაციულ

სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობა

სარჩელის საგანი:

1. ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 8 ნოემბრის №... ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობა.

2. ქ. თბილისის მერიის 2011 წლის 30 დეკემბრის №... განკარგულების ბათილად ცნობა.

სარჩელის საფუძველი:

ფაქტობრივი: მოსარჩელის განმარტებით, შპს „...“ 2011 წლის აგვისტოსა და სექტემბერში ანარმოებდა სამუშაოებს ... ქუჩაზე. თითოეული დაზიანება აღმოფხვრილ იქნა დაუყოვნებლივ, სათანადო წესით, რის თაობაზეც ეცნობა როგორც მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურს, ასევე კომპანიის კონტრაქტორ შპს „...“, რაც დასტურდება საქმეში არსებული ... ქუჩის ავარიასთან დაკავშირებული მასალებით და 2011 წლის 30 სექტემბრის მიღება-ჩაბარების აქტით შპს „...“ და „ნ...“ შორის.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 8 ნოემბრის №... სამართალდარღვევის ოქმით შპს „...“ დაჯარიმდა – 2000 ლარით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152³.1 მუხლით, კერძოდ, ქ. თბილისის ტერიტორიაზე, ... ქ. №2-ის მიმდებარედ, საავარიო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვებისათვის.

მითითებული ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი შპს „...“ გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომლის 2011 წლის 30 დეკემბრის №... განკარგულებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

მოსარჩელის განმარტებით, სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისას დარღვეულია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლის მოთხოვნები. კერძოდ, ოქმი შედგენილია ზერელედ, ცალმხრივად, დამრღვევისა და მოწმეების ხელმოწერის გარეშე. ოქმზე დამრღვევის გრაფაში მინაწერი „ჩავიზარე გადასაცემად – ა. ქ-ე“ შესრულებულია კომპანიის ცენტრალურ ოფისში, კანცელარიის თანამშრომლის მიერ. შესაბამისად, შპს „...“ არ მიეცა ახსნა-განმარტების საშუალება, რაც ოქმის შემდგენს შესაძლებლობას მისცემდა ობიექტურად მიედო გადაწყვეტილება ოქმის შედგენასთან დაკავშირებით. ამასთან, ოქმში არ არის მითითებული არც ერთი მოწმე, რომელიც დაადასტურებდა დარღვევის არსებობის ფაქტს.

მოსარჩელის განმარტებით აღსანიშნავია, რომ ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვის დროს ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის წარმომადგენელმა მოისმინა რა კომპანიის არ-

გუმენტები, განაცხადა, რომ მართალია ტერიტორია მოყვანილ იქნა პირვანდელ მდგომარეობაში, მაგრამ ასფალტის საფარის აღდგენა არ მოხდა შესაბამისი ხარისხით და ტერიტორიაზე არსებობს ჯდენის ნიშნები. მოსარჩელის განმარტებით, აღნიშნული განაცხადება არ არის კავშირში ადმინისტრაციულ-სამართალდარღვევის ოქმში მითითებულ დარღვევის არსთან და ეს ორი ცნება არ არის იდენტური.

სამართლებრივი: მოსარჩელე მიიჩნევს, ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 60¹ მუხლის შესაბამისად, სადავო აქტები ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი.

მოპასუხეების – ქ. თბილისის მერიისა და ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის შესაგებლები:

ფაქტობრივი: მოპასუხეების განმარტებით, შპს „...“ მიერ შესრულებული სარემონტო სამუშაოების ჩატარების შემდეგ, რიგ ობიექტებზე ტერიტორია არ იყო მოყვანილი პირვანდელ მდგომარეობაში, მათ შორის ... ქუჩაზე, რისთვისაც შპს-ს მიეცა 10-დღიანი ვადა დარღვევის გამოსასწორებლად, ასევე, განემარტა მოსალოდნელი სანქციის შესახებ, ვინაიდან მოსარჩელის მხრიდან აღნიშნულ წერილს არ მოჰყოლია არავითარი რეაგირება, სამსახურმა მიიღო გადაწყვეტილება შპს „...“ დაჯარიმების თაობაზე ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152.3 მუხლის შესაბამისად.

მოპასუხის განმარტებით, მოსარჩელის პოზიცია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი არის დაუსაბუთებელი, ვინაიდან დამრღვევს არ მიეცა ახსნა-განმარტების შესაძლებლობა, ასევე არ არსებობს მონმე, არის უსაფუძვლო, ვინაიდან დაჯარიმების საფუძველი გახდა დარღვევის გამოუსწორებლობა, ანუ უმოქმედობა, შესაბამისად, გაურკვეველია მონმის სავარაუდო როლი აღნიშნულ საქმეზე.

სამართლებრივი: მოპასუხეთა განმარტებით, სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები გამოცემულია კანონმდებლობის სრული დაცვით და არ არსებობს მისი ბათილად ცნობის საფუძველები.

საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 29 მარტის გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ უდავოდ მიჩნეული ფაქტები:

ზედამხედველობის სამსახურის 2011 წლის 27 სექტემბრის №... წერილით სამართალდამრღვევს ეცნობა, რომ რიგ ობიექტებზე, მათ შორის ... ქუჩაზე, ტერიტორია არ იყო მოყვანილი

პირვანდელ მდგომარეობაში და მიეცა 10-დღიანი ვადა დარღვევის გამოსასწორებლად, ასევე განემარტა მოსალოდნელი სანქციის შესახებ.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის მიერ 2012 წლის 8 ნოემბერს შედგა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი შპს „...“ დაჯარიმების თაობაზე ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152.3 მუხლის შესაბამისად.

სამართალდარღვევის ოქმი შპს „...“ გაასაჩივრა ქ. თბილისის მერიაში, რომლის 2011 წლის 30 დეკემბრის №... განკარგულებით საჩივარი არ დაკმაყოფილდა.

სასამართლოს მიერ სადავოდ მიჩნეული ფაქტები:

სადავოა ქ. თბილისში, ... ქუჩაზე მიმდებარედ, საავარიო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, შპს „...“ მიერ ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვება.

დადგენილი ფაქტობრივი გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

სასამართლოს განმარტებით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახედელი, რომელი ორგანოს მიერ რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ჩამდენს. მითითებული კოდექსის 152³ მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას წარმოადგენს ქ. თბილისის ტერიტორიაზე გადათხრის ადგილების პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვება, რაც გამოიწვევს იურიდიული პირის დაჯარიმებას 2000 ლარის ოდენობით.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 237-ე მუხლის მიხედვით, ორგანო (თანამდებობის პირი), ხელმძღვანელობს რა კანონით და მართლშეგნებით, მტკიცებულებებს აფასებს თავისი შინაგანი რწმენით, რაც დამყარებულია საქმის ყველა გარემოების ყოველმხრივ, სრულ და ობიექტურ გამოკვლევაზე მათ ერთობლიობაში, ხოლო 264-ე მუხლი განსაზღვრავს, რომ ორგანო (თანამდებობის პირი) ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეების განხილვისას მოვალეა დაადგინოს: ჩადენილი იყო თუ არა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევა, ბრალეულია თუ არა პირი მის ჩადენაში, ექვემდებარება თუ არა იგი ადმინისტრაციულ პასუხისმგებლობას, აგრეთვე გამოარკვიოს სხვა გარემოებები, რომელთაც მნიშვნელობა აქვთ საქმის სწორად გადაწყვეტისათ-

ვის.

ამავე კოდექსის 236-ე მუხლის შესაბამისად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მტკიცებულებას წარმოადგენს ყველა ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა საფუძველზეც დგინდება ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის არსებობა ან არარსებობა, პირის ბრალეულობა მის ჩადენაში და სხვა გარემოებები, მტკიცებულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი, ადმინისტრაციულ პასუხისგებაში მიცემული პირის ახსნა-განმარტება და სხვა დოკუმენტები.

სასამართლოს განმარტებით, საქმეში წარმოდგენილი მტკიცებულებებით დასტურდება, რაც არც მხარეებს გაუხდიათ სადავოდ, რომ ... ქუჩის მიმდებარე ტერიტორიაზე შპს „...“ უკანასკნელ პერიოდში რამდენჯერმე აწარმოა სამუშაოები. ასევე დადგენილია, რომ ზედამხედველობის სამსახურის 2011 წლის 27 სექტემბრის №... წერილით სამართალდამრღვევს ეცნობა, რომ რიგ ობიექტებზე, მათ შორის ... ქუჩაზე, ტერიტორია არ იყო მოყვანილი პირვანდელ მდგომარეობაში და მიეცა 10-დღიანი ვადა დარღვევის გამოსასწორებლად, ასევე განემარტა მოსალოდნელი სანქციის შესახებ, თუმცა საქმეში წარმოდგენილი ფოტოსურათები ცხადყოფენ, რომ მიუხედავად გაფრთხილებისა, ტერიტორია პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე იქნა მიტოვებული.

სადავოდ მიჩნეული გარემოებების სამართლებრივი შეფასება:

სასამართლო თვლის, რომ მოსარჩელეს არ წარმოუდგენია ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმსა და ქ. თბილისის მერიის განკარგულებაში მითითებული გარემოებების გამაბათილებელი შესაბამისი მტკიცებულებები. შესაბამისად, სადავო აქტების გამომტანმა ორგანომ მართებულად მიიჩნია, რომ შპს „...“ ჩაიდინა სამართალდარღვევა გათვალისწინებული საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152³ მუხლის 1-ლი ნაწილით, ის ბრალეულია მის ჩადენაში და ექვემდებარება პასუხისმგებლობას. რაც შეეხება მითითებებს მასზე, რომ მოსარჩელეს არ მიეცა ახსნა-განმარტების მიცემის შესაძლებლობა, სასამართლო თვლის, რომ აღნიშნული ვერ გახდება მისი სარჩელის დაკმაყოფილების საფუძველი.

სასამართლოს დასკვნები:

სასამართლო მიიჩნევს, რომ ზემოაღნიშნული გარემოებების გათვალისწინებით, სარჩელი უსაფუძველოა, რადგან ადგილი არა აქვს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექ-

სის მე-60¹ მუხლით გათვალისწინებულ კანონის დარღვევას, გასაჩივრებულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებში ასახული კონკრეტული ურთიერთობის მოწესრიგება შეესაბამება მისი გამოცემის სამართლებრივ საფუძვლებს, რის გამოც შპს „...“ სარჩელი უსაფუძვლოა და არ უნდა დაკმაყოფილდეს.

სამართლებრივი შეფასება /კვალიფიკაცია/:

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსი, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსი.

აპელანტი: შპს „...“

მოწინააღმდეგე მხარეები (მოპასუხე): ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური; ქ. თბილისის მერია

აპელაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/

თბილისის საქალაქო სასამართლოს 2012 წლის 29 მარტის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით მისი სარჩელის დაკმაყოფილება

აპელაციის მოტივები:

ფაქტობრივი: აპელანტის განმარტებით, სასამართლომ არასწორი შეფასება მისცა საქმეში არსებულ მტკიცებულებებს და არასწორად ცნო დადგენილად ფაქტობრივი გარემოება იმის თაობაზე, რომ შპს „...“ ტერიტორია პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე იქნა მიტოვებული.

სამართლებრივი: მოსარჩელის განმარტებით, სასამართლომ არასწორი შეფასება მისცა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლს, ასევე არასწორად გამოიყენა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 237-ე, 264-ე, 236-ე მუხლები. მოსარჩელის განმარტებით, სასამართლომ სრულად გაიზიარა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმში მოყვანილი გარემოებები და არ შეისწავლა და გამოიკვლია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის მქონე სხვა ფაქტობრივი გარემოებები, კერძოდ მოსარჩელის პოზიცია იმის თაობაზე, რომ თანდართული ფოტოსურათებიდან არ ხერხდება ე.წ სამართალდარღვევის ადგილის იდენტიფიცირება და ასევე ფოტოსურათის გადაღების თარიღის განსაზღვრა.

სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება/სარეზოლუციო/:

სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 16 მაისის განჩინებით შპს „...“ სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა; უცვლელად დარჩა თბილისის საქალაქო სასამართლოს გადაწყვეტილება.

აპელაციის მოტივების არ გაზიარების თაობაზე სააპე-

ლაციო სასამართლოს მსჯელობა:

სააპელაციო სასამართლომ არ გაიზიარა აპელაციის მოტივები, პალატამ მიიჩნია, რომ მასში მითითებული გარემოებები არ ქმნიან საპროცესო კოდექსის 393-ე და 394-ე მუხლებით გათვალისწინებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ-სამართლებრივ საფუძვლებს.

გასაჩივრებული განჩინების დასკვნების გაზიარების თაობაზე სასამართლოს მსჯელობა:

დადგენილი გარემოებების სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე სააპელაციო პალატა დაეთანხმა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ დადგენილ ფაქტობრივ გარემოებებს და გაკეთებულ სამართლებრივ დასკვნებს სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ და მიიჩნია, რომ მოსარჩელის მოთხოვნა გასაჩივრებული ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტების ბათილად ცნობის შესახებ უსაფუძვლოა და შესაბამისად, არ არსებობს მისი დაკმაყოფილების ფაქტობრივი და სამართლებრივი საფუძვლები. მოსარჩელის მიერ ვერც სააპელაციო სასამართლოს სხდომაზე იქნა წარმოდგენილი რაიმე მტკიცებულება, იმ გარემოებების დასადგენად, რომ სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები გამოცემულია კანონის მოთხოვნათა ისეთი დარღვევით, რაც ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის მე-60¹ მუხლის შესაბამისად, შეიძლებოდა გამხდარიყო მათი ბათილად ცნობის საფუძველი.

კასატორი: შპს „...“

მონინა აღმდეგე მხარეები: ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური; ქ. თბილისის მერია

კასაციის საგანი და მოცულობა /ფარგლები/:

სააპელაციო სასამართლოს 2012 წლის 16 მაისის გადაწყვეტილების გაუქმება და ახალი გადაწყვეტილებით შპს „...“ სარჩელის დაკმაყოფილება.

კასაციის მოტივები:

პროცესუალური: კასატორის მითითებით გადაწყვეტილება იურიდიულად არ არის საკმარისად დასაბუთებული. გადანაცვლებების დასაბუთება იმდენად არასრულია, რომ მისი სამართლებრივი საფუძვლიანობის შემომწმება შეუძლებელია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 394-ე მუხლის „ე“ და „ე¹“ ქვეპუნქტების შესაბამისად.

მატერიალური: კასატორი საკასაციო საჩივარში ძირითადად მიუთითებდა სასარჩელო და სააპელაციო საჩივარში მითითებულ გარემოებებზე და ამასთან, განმარტა, რომ ადმინის-

ტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმში სამართალდარღვევის ჩადენის მოტივად მითითებულია საავარიო სამუშაოების დასრულების შემდგომ, ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვება. ადმინისტრაციული საჩივრის განხილვისას და შემდეგ სასამართლოში საქმის განხილვის დროს, ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის წარმომადგენელმა მოისმინა რა მოსარჩელის არგუმენტები, განაცხადა, რომ მართალია ტერიტორია მოყვანილ იქნა პირვანდელ მდგომარეობაში, მაგრამ ასფალტის საფარის აღდგენა არ მოხდა შესაბამისი ხარისხით. მოსარჩელის განმარტებით, აღნიშნული განცხადება არ არის კავშირში სამართალდარღვევის ოქმში მითითებულ დარღვევის არსთან.

კასატორის განმარტებით, სასამართლომ ასევე არ გაიზიარა ის გარემოება, რომ საქმეში წარმოდგენილი ფოტომასალით საერთოდ არ დგინდება რაიმე სამართალდარღვევა, მით უმეტეს მისი ჩადენა შპს „...“ მიერ.

კასატორის განმარტებით, სასამართლომ ასევე არ იმსჯელა და არანაირი შეფასება არ მისცა სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლს.

საკასაციო სასამართლოს მიერ საკასაციო საჩივრის დასაშვებობის პროცესუალური წინამძღვრები: საკასაციო სასამართლომ მიიჩნია, რომ საქმე განხილულია ადმინისტრაციულ საპროცესო კოდექსის 34.3 მუხლის „გ“ ქვეპუნქტის დარღვევით, სააპელაციო სასამართლოს მიერ საქმე განხილულია მნიშვნელოვანი საპროცესო დარღვევებით, რომელსაც შეეძლო არსებითად ემოქმედა საქმის შედეგზე.

მონინალმდეგე მხარეებმა – ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურმა და ქ. თბილისის მერიამ საკასაციო საჩივარი არ ცნეს და მოითხოვა მის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმა.

სამოტივაციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლო საქმის მასალების შესწავლის, საკასაციო საჩივრის მოტივების საფუძვლიანობის, მხარეთა ახსნა-განმარტებების მოსმენისა და გასაჩივრებული განჩინების დასაბუთებულობა-კანონიერების შემოწმებისა და საქმის სასამართლოს განხილვის შედეგად მივიდა იმ დასკვნამდე, რომ შპს „...“ საკასაციო საჩივარი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ, გაუქმდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნეს ახალი გადაწ-

ყვეტილება, რომლითაც შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდება ნა-
წილობრივ; სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნეს
ცნობილი თბილისის მერიის 2011 წლის 30 დეკემბრის №... გან-
კარგულება და ქ. თბილისის მერიას დაევალოს საქმის გარემო-
ებების ხელახლა გამოკვლევის საფუძველზე ახალი ინდივიდუ-
ალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა შემ-
დეგ გარემოებათა გამო:

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სასამართლომ გასა-
ჩივრებული გადაწყვეტილების მიღებისას დაარღვია მატერია-
ლური და საპროცესო სამართლის ნორმები, კერძოდ, საქართვე-
ლოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 393.2 მუხლის მოთ-
ხოვნები, სასამართლომ გამოიყენა კანონი, რომელიც არ უნდა
გამოეყენებინა, არ გამოიყენა კანონი, რომელიც უნდა გამოე-
ყენებინა, სასამართლომ არასწორად განმარტა კანონი და დავა
არსებითად გადაწყვიტა მაშინ, როცა ადმინისტრაციული საპ-
როცესო კოდექსის მე-4 და მე-19 მუხლების საფუძველზე ოფი-
ციალობის პრინციპის გამოყენებით სრულყოფილად არ არის მო-
პოვებული და გამოკვლეული საქმის გარემოებებთან დაკავში-
რებული მტკიცებულებები, ხოლო საქმეში წარმოდგენილი
მტკიცებულებების შეფასების საფუძველზე ობიექტური სამარ-
თლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბება შეუძლებელია.

მოპასუხე ადმინისტრაციულმა ორგანომ ქ. თბილისის მერი-
ამ ისე გამოსცა სადავო განკარგულება, საერთოდ არ გამოუკ-
ვლევია სამართალდარღვევას ჰქონდა თუ არა ადგილი, ან სა-
მართალდარღვევის ოქმი შედგენილი იყო თუ არა საქართვე-
ლოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსისა და
ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის ნორმების შესაბამისად.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ მოცემულ შემთხვე-
ვაში გამოყენებულ უნდა იქნეს ადმინისტრაციული საპროცე-
სო კოდექსის 32.4. მუხლი, რამდენადაც ადმინისტრაციულმა
ორგანომ სადავო ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამარ-
თლებრივი აქტი გამოსცა საქმის გარემოებათა გამოკვლევისა
და შეფასების გარეშე, ასევე, არსებითად არის დარღვეული მი-
სი მომზადების კანონმდებლობით დადგენილი სხვა მოთხოვ-
ნები, რაც ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32.4 მუხ-
ლის მიხედვით დავის გადაუწყვეტლად, აქტის ბათილად ცნო-
ბის საფუძველს წარმოადგენს.

საქმის მასალების შესაბამისად, ქ. თბილისის მერიის ზედამ-
ხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 27 სექტემბრის
№... წერილით შპს „...“ ეცნობა, რომ თბილისში, ... ქუჩაზე ტერი-
ტორია არ იყო მოყვანილი პირვანდელ მდგომარეობაში და მიე-

ცა 10-დღიანი ვადა არსებული დარღვევის გამოსასწორებლად, ასევე განემარტა მოსალოდნელი პასუხისმგებლობის შესახებ.

ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 8 ნოემბრის №... სამართალდარღვევის ოქმის საფუძველზე, შპს „...“ დაჯარიმდა 2000 ლარით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 1523.1 მუხლის საფუძველზე.

ქ. თბილისის მერიის 2011 წლის 30 დეკემბრის №... განკარგულებით შპს „...“ საჩივარი ქ. თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახურის 2011 წლის 8 ნოემბრის №... სამართალდარღვევის ოქმის ბათილად ცნობის თაობაზე არ დაკმაყოფილდა.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს: ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები საქართველოში მოწესრიგებულია საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით, რომელიც განსაზღვრავს, თუ რომელი მოქმედება ან უმოქმედობა წარმოადგენს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევას, რომელი ადმინისტრაციული სახდელი, რომელი ორგანოს (თანამდებობის პირის) მიერ და რა წესით შეიძლება დაედოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევის ჩამდენს.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა თაობაზე ადმინისტრაციულ სამართლებრივი აქტების გამოცემისას მათი სამართლებრივი სპეციფიკიდან გამომდინარე, გამოიყენება ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსით განსაზღვრული პროცედურა.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მე-10 მუხლის მიხედვით, ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად ჩაითვლება სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი წესრიგის, საკუთრების, მოქალაქეთა უფლებებისა და თავისუფლებების, მმართველობის დადგენილი წესის ხელმყოფი მართლსაწინააღმდეგო, ბრალეული (განზრახი ან გაუფრთხილებელი) მოქმედება ან უმოქმედობა, რომლისთვისაც კანონმდებლობით გათვალისწინებულია ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობა.

ამავე კოდექსის 152³-ე მუხლით გათვალისწინებულია სანქცია ფიზიკური და იურიდიული პირის მიერ ქ. თბილისის ტერიტორიაზე სამშენებლო ან სარემონტო სამუშაოების წარმოებისას ეზოების, ქუჩებისა და მოედნების თვითნებურად გადათხრის, მათი სამშენებლო მასალებით ჩახერგვის, გადათხრის ადგილის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვებისათვის ან/და უფლებამოსილი ორგანოს მიერ სამუშაოების წარმოებისთვის დადგენილი პირობების დარღვევა ან/და შეუსრუ-

ლებლობა იწვევს ფიზიკური პირის დაჯარიმებას 500 ლარით, ხოლო იურიდიული პირის – 2000 ლარით.

საკასაციო სასამართლო ზემოაღნიშნული მუხლის საფუძველზე, განმარტავს: იმისათვის, რომ ფიზიკური თუ იურიდიული პირის ქმედება ზემოაღნიშნული მუხლით დაკვალიფიცირდეს, სახეზე უნდა იყოს არამართლობიერი ქმედების როგორც დასჯადის, შემადგენლობა, კერძოდ: ადგილი უნდა ჰქონდეს ტერიტორიის თვითნებურად გადათხრას, მისი სამშენებლო მასალებით დაბინძურებას და მის მიტოვებას სარემონტო სამუშაოების დაწყებამდე არსებული მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე.

საქმის მასალების შესაბამისად, მოსარჩელე შპს „...“ თბილისის ზედამხედველობის სამსახურმა დააჯარიმა სწორედ ზემოაღნიშნული მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევისათვის, იმ საფუძველზე, რომ ქ. თბილისში, ... ქ. №2-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ შპს „...“ ტერიტორია მიატოვა პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე, შპს „...“ კი, სადავოდ გახადა საერთოდ სამართალდარღვევის ჩადენის ფაქტი და აღნიშნა, რომ თბილისში, ... ქ. №2 მიმდებარე ტერიტორიაზე სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ, ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანის გარეშე მიტოვებას ადგილი არ ჰქონია, ვინაიდან სანარმოს წარმომადგენელთა განმარტებით, მათ ... ქუჩაზე რამდენჯერმე იმუშავეს და სამუშაოების დასრულების შემდეგ მის კონტრაქტორ შპს „ნ...“ აცნობეს წერილით წყალსადენ-კანალიზაციის ქსელებზე საავარიო-აღდგენითი სამუშაოების შედეგად დაზიანებული ასფალტის საფარის დაგების თაობაზე, რაც შპს „ნ...“ შეასრულა დაუყოვნებლივ, რასაც ადასტურებს 2011 წლის 30 სექტემბრის შპს „...“ და შპს „ნ...“ შორის შემდგარი მიღება-ჩაბარების აქტით.

საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 236.1 მუხლის თანახმად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმეზე მტკიცებულებას წარმოადგენს ყველა ფაქტობრივი მონაცემი, რომელთა საფუძველზეც დადგინდებოდა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის არსებობა ან არარსებობა, პირის ბრალეულობა მის ჩადენაში და სხვა გარემოებები, რომლებსაც მნიშვნელობა აქვს საქმის სწორად გადაწყვეტისათვის. ამავე ნორმის მე-2 ნაწილის თანახმად, ეს მონაცემები დგინდება შემდეგი საშუალებებით: ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმით, ადმინისტრაციულ პასუხისმგებლობაში მიცემული პირის ახსნა-განმარტებებით, დაზარალებულისა

და მონმის ჩვენებებით, ექსპერტის დასკვნით... და სხვა დოკუმენტებით. ამასთან, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ერთ-ერთ უტყუარ მტკიცებულებას წარმოადგენს ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმი.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და დამრღვევის დასჯა ემსახურება მმართველობის კანონიერებას, საჯარო წესრიგს, ხოლო პროცედურული მოქმედებების ჩატარების ვალდებულება – კერძო ინტერესის – პირის უფლების მაქსიმალური დაცვის უზრუნველყოფას. ასეთის იგნორირების პირობებში ირღვევა ადმინისტრაციული სამართლის ასევე უმნიშვნელოვანესი ინსტიტუტი – კერძო და საჯარო ინტერესების პროპორციულობის პრინციპი.

ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 96.1 მუხლის თანახმად, ცალსახად არის განსაზღვრული ადმინისტრაციული ორგანოს ვალდებულება, ადმინისტრაციული წარმოებისას გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა შეაფასებისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ამავე მუხლის მეორე ნაწილის შესაბამისად, დაუშვებელია ადმინისტრაციული აქტის გამოცემას საფუძვლად დაედოს ისეთი გარემოება ან ფაქტი, რომელიც კანონით დადგენილი წესით არ არის გამოკვლეული.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამოვლენა და მის თაობაზე გადაწყვეტილების მიღება სპეციფიკურ მმართველობის საქმიანობას წარმოადგენს. სამართალდარღვევის გამოვლენა იურიდიული ფაქტის დადგენა-დაფიქსირებას ნიშნავს, რაც შესაბამის იურიდიულ შედეგს იწვევს. ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის თაობაზე მიღებული გადაწყვეტილება არსებითად განსხვავდება სხვა მმართველობით სფეროებში მიღებული გადაწყვეტილებისაგან. უპირველესად, მისი მომზადების და გამოცემის პროცედურის თვალსაზრისით.

ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაცია დამოკიდებულია მომხდარი ფაქტის, სამართლის ნორმაში სწორედ ასეთად მიჩნეული ფაქტის, გარემოების სრულად და ზუსტად აღწერილთან თანადამთხვევაზე და შესაბამისობაზე, ანუ ქმედება ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს კანონით ასეთად მიჩნეული ქმედების ნიშნების შემადგენლობას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ იმ პირობებში, ქ. თბილისის მერიამ ისე მიიღო სადავო განკარგულება, რომ დაეყრდნო მხოლოდ ზედამხედველობის სამსახურის მიერ გამოკ-

ვლელ და წარდგენილ მასალებს და თვითონ დამატებით სრულყოფილად და სარწმუნოდ არ გამოუკვლევია საქმის გარემოებები, კერძოდ, არ გამოუკვლევია მართლაც ჰქონდა თუ არა მოსარჩელის მიერ სარემონტო სამუშაოების დასრულების შემდეგ ტერიტორიის მიტოვებას ადგილი, არ გამოუკვლევია რა მდგომარეობაში იყო სარემონტო სამუშაოების ჩატარებამდე ... ქუჩაზე ასფალტის საფარი, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციულმა ორგანომ ხელახლა უნდა ჩაატაროს ადმინისტრაციული წარმოება და უნდა გამოიკვლიოს წარმოადგენს თუ არა მართლაც მოსარჩელე შპს „...“ ამ შემთხვევაში სამართალდამრღვევ იურიდიულ პირს, მოიპოვოს დამატებითი მტკიცებულებები და უნდა გამოიკვლიოს თუ როგორი იყო გზის საფარი შპს „...“ მიერ საავარიო-აღდგენითი სამუშაოების ჩატარებამდე ქ. თბილისში, ... ქ. №2-ის მიმდებარე ტერიტორიაზე, მანამდეც აღინიშნებოდა თუ არა ასფალტის ჯდენა თუ ეს გამონვეული იყო შპს „...“ მიერ ჩატარებული სამუშაოების გამო და დასრულების შემდგომ სრულყოფილად მოხდა თუ არა ტერიტორიის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ თბილისის მერიას, მის შესაბამის სამსახურებს როგორც დედაქალაქის მმართველობით ორგანოს, რომლის ერთ-ერთ ძირითად ფუნქციას „საქართველოს დედაქალაქის – თბილისის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, წარმოადგენს კავშირგაბმულობისა და სატრანსპორტო სისტემის აღდგენა-განვითარება, აქვს თუ არა შემუშავებული სამართლებრივი მიდგომა ამ ტიპის სამუშაოების გადაცემა-ჩატარებაზე /მიღება-ჩაბარების აქტით ან სხვა/, რაც განსაზღვრავდა ამ ტიპის ურთიერთობებში მხარეთა უფლება-მოვალეობებს მკაფიოდ და ცალსახად.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სამართალდარღვევის ფაქტის დაფიქსირებისას, ვინაიდან კანონმდებელი არ ადგენს მოწმეთა აუცილებელ დასწრებას, ივარაუდება, რომ სამართალდარღვევის გამომვლენ მოხელეს გააჩნია შესაბამისი პროფესიული უნარ-ჩვევები, ადეკვატურად და ობიექტურად შეაფასოს კონკრეტული ფაქტი, ქმედება. აღნიშნული, რასაკვირველია არ გამორიცხავს სამართალდარღვევის გამომვლენის მიერ უზუსტობას, მიკერძოებას ან არაობიექტური შეფასების კონკრეტული შემთხვევის დასაშვებობას (შესაძლებლობას).

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ იმ პირობებში, როცა სადავო აქტის კანონიერების განსაზღვრა დამოკიდებულია აქტით აღწერილ და გამოვლენილ იურიდიული ფაქტის ნამ-

დვილობის დადგენაზე, ადმინისტრაციულმა ორგანომ დამატებით უნდა მოიპოვოს და გამოიკვლიოს საქმის გარემოებები და ადმინისტრაციული წარმოებისას არ უნდა დაეყრდნოს მხოლოდ ქვემდგომი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მოპოვებულ ფაქტებსა და მტკიცებულებებს, მით უფრო იმ შემთხვევაში როცა იგი ამონმებს მის მიერ მიღებული ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის კანონიერებას.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ქმედების ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევად კვალიფიკაცია ადმინისტრაციული ორგანოს შეუძლია მხოლოდ შესაბამისი ფაქტების გამოკვლევა-შეფასება-დადგენის საფუძველზე, რაც ნიშნავს, რომ სწორედ ადმინისტრაციული ორგანო განსაზღვრავს თუ რა ფაქტების არსებობამ განაპირობა ქმედების ამგვარი კვალიფიკაცია. აღნიშნული გამომდინარეობს ადმინისტრაციული ორგანოს კანონისმიერი ვალდებულებიდან და სამართალდარღვევის ჩადენის უფლებების უზრუნველყოფის სტანდარტებიდან.

ადმინისტრაციულმა ორგანოებმა უტყუარად უნდა დაამტკიცოს (დაასაბუთოს) მიღებული გადაწყვეტილებაში იმ გარემოებათა არსებობა, რომელთაც განაპირობებს კანონსაწინააღმდეგოდ მიჩნეული ქმედების ფაქტის არსებობა.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ ადმინისტრაციული სამართალდარღვევებისათვის სანქციის შეფარდება შესაბამისი ფაქტობრივი გარემოებების დეტალური გამოკვლევა-დადგენის გარეშე არ შეესაბამება საქართველოს სახელმწიფოში იურიდიულად უზრუნველყოფილ კანონიერი მმართველობის სტანდარტს, რაც საფრთხეს უქმნის ადმინისტრაციული წარმოების მონაწილეთა უფლებების სრულფასოვან რეალიზაციასა და დაცვას.

საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით: ადმინისტრაციული საჩივრის ხელახლა განხილვისას თბილისის მერიამ თავისი გადაწყვეტილებაში უნდა გააქარწყლოს საჩივრის ყველა მოტივი/არგუმენტი დასაბუთებულად, ხოლო წინააღმდეგ შემთხვევაში, გაიზიაროს მათი საფუძვლიანობა, იმ ლოგიკით, რომ სწორედ ნორმათ შემფარდებელი ორგანოა (თბილისის მერიის ზედამხედველობის საქალაქო სამსახური, რომლის ერთ-ერთი ფუნქციაა სამშენებლო, სარემონტო სამუშაოების წარმოების წესების დაცვაზე, კერძოდ, მიწის გადათხრასთან დაკავშირებით სამუშაოების ჩატარების და სამუშაოების დამთავრების შემდეგ ობიექტის პირვანდელ მდგომარეობაში მოყვანაზე ზედამხედველობა) ვალდებულია დაამტკიცოს სადავო აქტების ფაქტობრივი და სამართლებრივი კანონიერების საკითხი. აღ-

ნიშნული ვალდებულება გამომდინარეობს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის XIII თავის „ადმინისტრაციულ საჩივართან დაკავშირებით ადმინისტრაციული წარმოება“ მოთხოვნებიდან მმართველობის ორგანოების უფლებამოსილება – განახორციელონ ქვემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილებების კანონიერებაზე კონტროლი, გულისხმობს მათ მიუკერძოებლად, ობიექტურად და კანონიერებისა და კანონის წინაშე თანასწორობის პრინციპებზე დაყრდნობით განხილვა-გადაწყვეტის ვალდებულებას. იმ შემთხვევაში, როცა ქვემდგომ ორგანოს დამაჯერებლად არ გამოუკვლევია აქტის გამოცემისათვის საჭირო ყველა ფაქტობრივი გარემოება, ზემდგომმა ადმინისტრაციულმა ორგანომ უნდა გამოიკვლიოს და მათი შეფასება-დადგენის საფუძველზე კანონიერად გადაწყვიტოს დავა.

აქვე, საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 240-ე მუხლით სამართალდარღვევის ოქმისთვის დადგენილი რეკვიზიტებიდან და თავად სამართალდარღვევის ოქმის, როგორც იურიდიული დოკუმენტის მნიშვნელობიდან, გამომდინარეობს, რომ მისი შედგენა აუცილებელია სწორედ სამართალდარღვევის ადგილზე. სამართალდარღვევის ოქმით ფიქსირდება სამართალდარღვევის ფაქტი, გარემოებები, მონაწილე პირები და იმავდროულად იგი წარმოადგენს ერთ-ერთ და სარწმუნო მტკიცებულებას სამართალდარღვევის მოცემულ დროსა და ადგილას, მოცემულ ვითარებაში გამოვლენის და ამ ფაქტის მონაწილე პირების შესახებ. ამდენად, ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის ოქმის არა სამართალდარღვევის გამოვლენის ადგილზე შედგენა წარმოადგენს პროცედურის არსებით დარღვევას.

საკასაციო სასამართლოს განმარტებით, კი ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ დადგენილების მიღებისას ასევე გამოკვლეული არ ყოფილა ის გარემოება, სამართალდარღვევის ოქმი შედგენილ იქნა თუ არა სამართალდარღვევის ფაქტის გამოვლენის ადგილას, თუ ოქმი შედგა სხვა ადგილას, როგორც ამას კასატორი აღნიშნავს, ორგანოს არ გამოუკვლევია ასევე სამართალდარღვევის ოქმის შედგენისას დაირღვა თუ არა ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კოდექსის 240.4 მუხლის დანაწესი, კერძოდ, სამართალდამრღვევს განემარტა თუ არა ამავე კოდექსის 252-ე მუხლით გათვალისწინებული მისი უფლებები და მოვალეობები, რაც აგრეთვე აღინიშნება ოქმში.

საკასაციო სასამართლო განმარტავს, რომ სასამართლოს უფლებამოსილება, სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათი-

ლად ცნოს ადმინისტრაციული ორგანოს მიერ მიღებული ადმინისტრაციული აქტი, განსაზღვრულია საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 32-ე მუხლის მე-4 ნაწილით, კერძოდ, აღნიშნული ნორმის თანახმად, თუ სასამართლო მიიჩნევს, რომ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი გამოცემულია საქმისათვის არსებითი მნიშვნელობის გარემოების გამოკვლევისა და შეფასების გარეშე, რაც მოცემულ შემთხვევაში სახეზეა, იგი უფლებამოსილია სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად ცნოს იგი და დაავალოს ადმინისტრაციულ ორგანოს ამ გარემოებათა გამოკვლევისა და შეფასების შემდეგ გამოსცეს ახალი ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტი. სასამართლო ამ გადაწყვეტილებას იღებს, თუ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის ბათილად ცნობისათვის არსებობს მხარის გადაუდებელი კანონიერი ინტერესი – მოცემულ შემთხვევაში სადავოა ქმედების სამართალდარღვევად არაკვალიფიციური მიჩნევა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საკასაციო სასამართლოს მოსაზრებით, სსსკ-ის 411-ე მუხლის შესაბამისად, სახეზეა თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის გასაჩივრებული განჩინების გაუქმებისა და საკასაციო სასამართლოს მიერ ახალი გადაწყვეტილების მიღების პროცესუალური ნინაპირობები, რომლითაც შპს „...“ სარჩელი უნდა დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ და სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად უნდა იქნეს ცნობილი სადავო ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტები და ადმინისტრაციულ ორგანოს უნდა დაევალოს გამოიკვლიოს საქმისათვის მნიშვნელობის მქონე ყველა გარემოება და გადაწყვეტილება მიიღოს ამ გარემოებათა საკითხის ხელახალი განხილვისა და ურთიერთშეჯერების საფუძველზე, ქ. თბილისის მერიამ საჩივრის ხელახლა განხილვისას სარწმუნოდ უნდა გამოიკვლიოს შპს „...“ არის თუ არა ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის 152.3 მუხლით გათვალისწინებული სამართალდამრღვევი პირი, საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სამართალდარღვევის ჩადენისას გაცილებით მარტივია ფაქტის გამორკვევა სამართალდარღვევის ჩადენის ადგილზე, რამდენადაც სადავო გარემოების უშუალო მტკიცებულება (ვიდეოთვალი ან სხვ.), ან მოწმეთა მიერ მიღებული ახსნა-განმარტებების საფუძველზე შესაძლებელია სადავო ფაქტების დადგენა-გაანალიზება და მისი შეფასების საფუძველზე ახალი ინდივიდუალური ადმინისტრაციული აქტის მიღება.

საკასაციო სასამართლოს მიაჩნია, რომ სსსკ-ის 53-ე მუხ-

ლის თანახმად, ქ. თბილისის მერიას უნდა დაეკისროს სამართალწარმოებისას განუღი ხარჯის სახით გადახდილი 275 ლარის გადახდა შპს „...“ სასარგებლოდ, ხოლო სასამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ.

სარეზოლუციო ნაწილი:

საკასაციო სასამართლომ იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, 32.4; სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 53-ე, 390-ე 411-ე მუხლებით და

გ ა დ ა ნ ე ყ ვ ი ტ ა:

1. შპს „...“ საკასაციო საჩივარი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
2. გაუქმდეს ქ. თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2012 წლის 16 მაისის განჩინება და საკასაციო სასამართლოს მიერ მიღებულ იქნას ახალი გადაწყვეტილება;
3. შპს „...“ სარჩელი დაკმაყოფილდეს ნაწილობრივ;
4. სადავო საკითხის გადაუწყვეტლად ბათილად იქნას ცნობილი თბილისის მერიის 2011 წლის 30 დეკემბრის №... განკარგულება და ქ. თბილისის მერიას დაევალოს საქმის გარემოებათა ხელახალი გამოკვლევისა და შეფასების შედეგად ახალი ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტის გამოცემა, კანონით დადგენილ ვადაში;
5. ქ. თბილისის მერიას დაეკისროს მოსარჩელის მიერ სამართალწარმოებაზე განუღი ხარჯების სახით გადახდილი 275 ლარის შპს „...“ სასარგებლოდ გადახდა;
6. ქ. თბილისის მერიას დაეკისროს სასამართლო ხარჯების სახით 100 ლარის გადახდა სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ;
7. საკასაციო სასამართლოს გადაწყვეტილება საბოლოოა და არ საჩივრდება.

საკიბეალო

ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის კანონიერება და გასაჩივრება	3
დაჯარიმების თაობაზე გადაწყვეტილების გასაჩივრების სუბიექტის განსაზღვრა	12
პასუხისმგებლობა სანებართვო პირობების დარღვევის გამო	33
ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის საქმის წარმოების გამომრიცხავი გარემოება	48
ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის კვალიფიკაციის კანონიერება	66
ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების საფუძველი	81
დაჯარიმება ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის გამო	97
დაჯარიმება ავტოსაგზაო სამართალდარღვევის გამო	137; 172
ადმინისტრაციული სამართალდარღვევის შეფასება და დაკისრებული ჯარიმის ოდენობის კანონიერება	197
ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის პროცედურის დაცვა ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობის დაკისრების პროცედურის დარღვევა	225
სამართალდარღვევის ოქმის შედგენის პროცედურის დაცვა	239